

To,

The Editor, Utkal Dipika.

Sir,
I was considerably interested to read the Hon'ble Mr. Das's speech in Bengal Council in connection with the Excise Bill. The protest has come very opportunely. Feeling is high, of what I know, against the restrictions which have been put on a really innocuous and harmless thing called the Gurjat Ganja. None is so competent as our redoubtable Mrs. Das to speak on the subject. He knows the people for whom he fought and their habits. Nothing is too true when he spoke of the "censorship over the taste of the people" and he did not say a word more or less when he emphasised upon the existing state of things. He said "the middle and rich classes, especially among the residents of Puri, who use Ganja as a drink, pay fabulous prices for the smuggled article". The habit for a draught of bhang is shared more or less by all classes of people, and mostly by the higher classes. What rules and regulations then can eradicate a habit acquired or rather handed down with mother's milk from generation to generation and one can say without exaggerations that it is a habit as old as the Great Temple or is perhaps prehistoric-Synchronous with the caves of the Khandagiri.

The intention of the Government is no doubt good and the restrictions have been placed with the best of motives. But of what value are your intentions and objects if they are founded on erroneous or incorrect data. What is worse still, if those who are vitally interested in the matter do not understand what you mean, the worse comes to worst when they misinterpret in the most grehigious manner possible.

The present rest-iritive or prohibitive measures are worked and we know the instrumentality through which they are so done what is the result "a systematic evasion" as Mr. Das has said and a *stone* determination to procure the Garjat stuff at any risk and cost. The Puri wala must have his delicious bhang. He relishes it as a sweet beverage nothing to be compared with. It is used as an intoxicating drug, as a potion for health at once recuperative and creative. He begins his daily life with it, offers it to his God and next serves himself. It is a necessity of his life. Young and old, rich and poor, require it and have it. But nothing like Garjat ganja what is the "*ajshani filth*" to the Ghumsar pati. Rajshahi ganja is likened to rotten fish spawn and is therefore eschewed. Garjat ganja he must have. The rules exist and the machinery works but neither have till now been preventive nor deterrent. Habit dies hard and life's necessity seeks its own ways.

nad means. Smuggling is encouraged and patronized generally if not universally. In one out of nine the smuggler renders his reckoning. The Excise Mill is then set to grind but does it grind well? It grinds the small frics the bigger ones escape the Mill's jaws. Retailers are poor victims but the wholesale man sits snapping his fingers. One laughs in his sleeves when he happens to watch a prosecution of such cases before a Magistrate. Conviction is a rule and obtains high marks rightly, of course but a conviction by fine is twice welcomed. Fine is a reward to the successful detective and is a safety valve to the smuggler who loses nothing because in the end it tantamounts to the selling of the stuff to a third party in cash. The penalty therefore does not touch his pocket. Ten to one smuggling goes on as a rule.

Mr. Das perhaps knows that not of late, the most inveterate bhang takers and people who earn by seasonal windfalls and spend as they earn, have taken to strong drinking which they would not have incurred were it not for the leave of the Excise rules.

Government means well but it is short sighted. If revenue is its end, make an experiment, give a trial to the import of the Garjat ganja and see if there is a rise or fall. If good of the people is another object; let them have what they want, what they had before. They want to pay for it. Levy duty; impose by all means all restrictions to keep them back from over indulgence. But let them have the stuff they are used to and from which they were deprived, because, as Mr. Das said "no one stopped to enquire whether there was any similarity between Coch Behar and the Tributary States of Orissa." Mr. Das knows but too well that even the Tributary Chiefs, though some of them yielded to the tempting allurements of increase in revenue, did not give their consent freely or unreservedly.

Mr. Das's speech has stirred the people, here and of the feeling here Mr. Geake had better come and know. You make your rules and it is for me to observe; the ways and means are therefore mine. If I am not mistaken, the people are going to move in the matter and they have every confidence in Government which if convinced of facts will do them justice, but it is so hard to convince. Better to try and as the iron is now hot poor old *UⁿDas* ought not to miss the opportunity to strike. Puri feels indebted to Mr. Das and wishes him good speed.

PETRI
4-8-09 }

An Echo

ମୁଖ୍ୟତଃକ୍ରମି ।		
ବାବୁ ଶା ପଦ୍ମଚନ୍ଦ୍ର ଗୋଲା	ଅହବା	ଟ ୯
“ ଅବଳଙ୍କ ସୁରକ୍ଷା	ସୁରକ୍ଷା	ଟ ୯
“ ତୌଧୂର ବନ୍ଦମାନ୍ଦୁଷ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଛାତୀ		ଟ ୯
“ ଅଧିକାରୀ ଗୋଲଙ୍କ ଉତ୍ସବର ବନାଇ		ଟ ୯
ବନାଇ କିମ୍ବା ପୁରୀ		ଟ ୯
ବାବୁ ଶା ସମ୍ମରଣ ଲିଙ୍କ ପ୍ରତାପଶୂନ୍ୟ		ଟ ୯
“ ପେନ୍ଦ୍ରେଷ୍ଟର ଗୋପି	ପେନ୍ଦ୍ରେଷ୍ଟର	ଟ ୯
“ କାନ୍ତାନାଥ ସତ୍ତ୍ଵ	କାନ୍ତାନାଥ	ଟ ୯
“ ଦୟନ୍ତର ମହାତ୍ମା	ଦୟନ୍ତର	ଟ ୯
“ ବିଦ୍ୟାମାନ ଦାମ	ବିଦ୍ୟାମାନ	ଟ ୯
“ ଶନ୍ତିର ବଳ ମହାତ୍ମା ପ୍ରତାପଶୂନ୍ୟ		ଟ ୯
“ ବାବନ ପଳ	ବାବନ	ଟ ୯
“ ସମ ସହି ସମ୍ବନ୍ଧ ଲଜ୍ଜାମୁଖ		ଟ ୯
“ କୈବିଧ ବାବୁ	କୈବିଧ	ଟ ୯
“ ଏକ, କି, ଆମାମୀ	ଏକ, କି	ଟ ୯
“ ସମ୍ମରଣ ଦିଗାଠୀ	ଗୋପ	ଟ ୯
“ ସୁନ୍ଦର ବସ୍ତୁ	ବସ୍ତୁ	ଟ ୯
“ ବିଦ୍ୟାନନ୍ଦ ବିଦ୍ୟା		ଟ ୯
“ ବରଣାଥ ସମନ ସମ୍ବନ୍ଧ	ବରଣାଥ	ଟ ୯
“ ସମ୍ବନ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧ	ବଲାପାତ୍ର	ଟ ୯
ଫେନେଟିକ୍ କିନ୍ଦା/ପଢା ସନ୍ଦର୍ଭ		ଟ ୯
ବାବୁ ଶା ପଦ୍ମଚନ୍ଦ୍ର ସାହେବ	ମନ୍ଦିରଜୀ	ଟ ୯
“ ସମନ୍ଧ ସାମନ୍ଧର	ମନ୍ଦିରଜୀ	ଟ ୯
ଫେନେଟିକ୍ ସୁରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ପଦ୍ମଚନ୍ଦ୍ର		ଟ ୯
ବାବୁ ଶା ଅବଳଙ୍କ ଉତ୍ସବ ଉତ୍ସବ		ଟ ୯
“ ଲଜ୍ଜାମୁଖ ଦେ	ଲଜ୍ଜାମୁଖ	ଟ ୯

ବିଜ୍ଞାନ

କୁଳଙ୍କ ଉଠେବୁଲୁଁ ରୁ ଜୟନ୍ୟାସ ! ନୂହନ
ଉଠେବୁଲୁଁ ରୁ ଜୟନ୍ୟାସ !! ନୂହନ ଉଠେବୁଲୁଁ
ରୁ ଜୟନ୍ୟାସ !!!

ପୁଲୀଙ୍କ କୋଶଳ ।

፳፻፭፻

କବିମାନଙ୍କ ସଂପଦ ।
ଗଣ୍ଡୀଏ କହି ରାଧା ପାଇ କେବା ଅପେକ୍ଷା
ନେତ୍ର ମୁଖର କବିତାର ପାଇଁ କବା
କ୍ଷେତ୍ରର ପରେ ଯାଇଲୁବୁ ।

ଏ ହେଠାକୁ ମର ସ୍ଵ ସ୍ଵାତିତ ।
ଦୀର୍ଘ ବନ୍ଧବାର୍ଯ୍ୟ । କେବଳ ଦର୍ଶନ ବନ୍ଧବ
ପରମ୍ପରା ଗାତ୍ରୀ ଦର୍ଶନ ବନ୍ଧବ କୌଣସିରେ
ଜନେବ ଦୁଷ୍ଟଙ୍କେ କୁ ଲୁହ ଦରି ପରମ୍ପରା
ନିଷପନ୍ଥରେ ଲୁ । ୧୮ ମେ ଦୟାକୁ
କ୍ରେତ୍ରୀ କରିବିଥାର୍ଯ୍ୟ ଠା ସୁଲଭତ କାହେ-
ବାମକେ କରୁ । ଏ ଅଧିକ ଜୀବକୁ ଧରିଦ୍ରୋଷ
ଦୂର ଦୂରିର ପଦେଶ୍ୟ ଦେଇ କହିବୁ ପ୍ରେସାର
କରୁଥିଲେ, ସେ ସମସ୍ତ ଅଭି କୋଣଲାଭ
ସହିତ ଲାଗିବ ପଥାଇଥାଇ । ସୁତ୍ରର ଫଟି ପଢ଼-
ବାକୁ ଅବମୁଦନେ ଧେତ ନ ଦେବା ପରୀକ୍ଷା
ମନ କେବେ ସାତ ଦେବ ମାହଁ । ଘରନା
ସତର କିମ୍ବା ଜାଗିବିଥାର୍ଯ୍ୟ ହତ ଉଚ୍ଛବିର
ହେବ । ଯଦି

ପ୍ରାଚୀସ୍ମାକ—ବନ୍ଦବ ପ୍ରେଷେନ୍ଦ୍ରନାଳିକ ପସ୍ତୁକ
ଦୋକାଳ ଓ କଙ୍କର ଅଳାକାଣ ପସ୍ତୁକାଳୟ
ଏହ ଛାଇର —ଶା ଉପେକ୍ଷିତାମାର ସ୍ଵର୍ଗ
ମନୋଦୀପାଠ, ଯୋଗ ଆ ଲୁହନିରୋକ ବନ୍ଦବ

NOTICE.

Wanted a Head Clerk and Sheristadar for the Office of the Commissioner of the Orissa Division on a salary of Rs 120 rising to Rs 200 by annual increments of Rs 8.

Applications will be received by the undersigned up to the 31st August 1909.

Cuttack
The 17th August
1909

E. V. Levingo,
Commissioner,
Orissa Division

WARNING'

I will not hold myself responsible for any debts from 1-8-09 incurred by Mrs. M. G. Ridsdale now living at Cuttack as she is allowed an allowance monthly.

A. S. B. RIDSDALE.

Wanted an Uriya-knowing Sub-Inspector of Schools for the District of Singhbhum, on a salary of Rs. 50 a month, besides travelling allowance at the rates admissible under the Civil Service Regulations. Though preference will be given to graduates, nevertheless, Uriya candidates, who have passed the F. A. Examination, are eligible for the appointment.

Applications with testimonials will be received by the undersigned up to the 20th August 1909.

Purulia } John Arthur Cunningham
Inspector of Schools.
1-8-09 } Chota Nagpur: Division.

Wanted a Sub-overseer for this District Board on a salary of Rupees thirty (30) plus Rs. 15 Horse allowance. No one need apply who is not qualified under Government Rules and have no experience in Roads and Buildings works for at least three years.

Applications will be received from qualified candidates upto 10th September 1909. The candidates will have to join positively on 30th September 1909.

Cuttack District, Narendra Nath Mitra
Engineer's Office, District Engineer,
12-8-1909 Cuttack.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କୁ ମହିନେ ଚିକାବାମ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳାରୁ
ଧୂ ବର୍ଷରେ ବହା ଦେବ—୧୦୧୦୯
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚର ପାରନ୍ତି ।

Dhenkanal } Sriram Chandra Bose.

14-8-1909 } Dewan

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଅନ୍ତର୍ଗତ ପୁରୁଷ ମଧ୍ୟରେ କାରବ ପରିପାତ
ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ପୁରୁଷ । ଏଥରେ ଶାଶ୍ଵତ ମହା-
ଦେବ ପରମ ଭଲ୍ଲ ଦେବତି କାରଦକ୍ଷ, ପରମ
ଚରଣକ ଓ ଚରଣପାଦ ଶିଖ ଦେଇଅଛନ୍ତି । ହନ୍ତୁ

ମାନ୍ଦକ ପୂଜା, ଜପାଦର ବିଧ; ଶୈଳେବ୍ୟ-
ମଙ୍ଗଳ କରମାକ ଶାବ୍ଦି, ଶାଶ୍ଵତ ତେଜାର
ଧୂ କର ସଦସ୍ତାମ, ମାତ୍ର ହର୍ମାନକର ଜ ଶି-
ବାର ଛତର, ଗାଢା ଏଥୁରେ ସମବେଶିବ ଅଛି,
ଅମ୍ବ ବନ୍ଧୁ ଅସ୍ତ୍ର ଓ ଅର୍ଥ ବ୍ୟୟରେ ଦୂର
ସ୍ଵର୍ଗରୁ ସାଧାରଣକ ବୋଧମନ୍ୟ ସତାଶେ
ବ୍ୟାଳ ପଦ୍ମରେ ଅନନ୍ତ କର ଏହା ସକ୍ଷମ
ମୂଳରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ଗ୍ରହ ଅଣ୍ଟ ପୁ ୨୮
ଶ୍ଵରେ ପମ୍ପ ଦୋଇଅଛୁ । ମୂଳ ଟ ୫୫
ମାତ୍ର ।

ଏ ଗ୍ରହ ତେଣା ପ୍ରେଥିତ, ପ୍ରତିଂବୋଧ ନ-
କର ଓ ଅରୁଣୋଦୟ ସହାଯମାରଙ୍ଗରେ ଏବଂ
ପ୍ରକାଶକ ନିକଟରେ ପ୍ରପର୍ଯ୍ୟ ।

କଟକ } ଶବ୍ଦିକ ତନ୍ତ୍ର ରେଖା
କାହିନାର } ଶବ୍ଦିକ ତନ୍ତ୍ର ରେଖା
୧୦୧୦୯ ପ୍ରକାଶ ।

ବୋଷିଷ ।

ନରସିଂହପୁର ନିଜଗତ ବାଳକବିଦ୍ୟାଳୟ
ସବାଧ ଲାଗେ ପିଣ୍ଡିଶୀ ମଧ୍ୟକ ୮ ୫୫ ୮ ମେତା-
ନରେ ଅବଶ୍ୟକ, ଏବଂ ସେ ମଧ୍ୟ ଗଜସକାରୀର
ଦିନା ଦତ୍ତାରେ ବାସରୁ ପରିବେ, ଏବଂ ମୁଲର
ଭନ୍ଦର ଦେଖାଇଲେ ବବିଷ୍ଟରେ ଦରମହିନୀ
ବିଷୟ ବିଷୟ କରିବି । ତିତଲବଣ୍ଣିକୁଳର
ପଣ୍ଡଶ୍ରୀ ତିତଲବଣ୍ଣିକୁଳର
ପଣ୍ଡଶ୍ରୀ ତିତଲବଣ୍ଣିକୁଳର
ଅବେଦନ ଗ୍ରାହ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରଶାସ୍ତା
ପଦ ସହିତ ଦରଖାସ୍ତମାକ ତନ୍ତ୍ରମାସ ଟ ୧୦.
ରଖ ମଧ୍ୟରେ ଅମ୍ବାର ପଠାଇବା କରିଲୁ ।

S. C. M. H. Mahapatra,
Rajah and Feudatory Chief
of Narsingpur.
14-8-09 Narsingpur Raj office.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ବେହାରକ ରଖା ମାତ୍ରିଲ ।

ଏହା ଧାରଣ କଲେ ସ୍ଵରୂପରୁକାନ, ଧାର-
ଦୈବିକ୍ୟ, ମଶ, ହର୍ଷିରଷ୍ଟ, ଆସ, କାର ପ୍ରଭୃତ
ପୀତା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୋଇ ଅବେଦନ ଦେବ ।
ଶୈଳେନକର ବିଦ୍ୟାରୁ ଓ ଯାବଜାୟ ଜୟନ୍ତୀର
ପାତ୍ରା ଅବେଦନ ହୁଏ । ସହସ୍ର ସହସ୍ର ପ୍ରଶାସ୍ତା
ଅଛି, ପ୍ରଶାସ୍ତା ପ୍ରାର୍ଥନାୟ ।

ମୂଲ୍ୟ ପତ ମାତ୍ରିଲ ୮ ୫୮ ମାତ୍ର

ଏ ବ୍ୟବନେବର ପର୍ଯ୍ୟ
୧୫ ୧୦ ନମ୍ବର ମୋହାରି ଲେନ
(ବିଲକମା ।)

NOTICE

Is hereby given that Bunglow No. 22
Situate in Cuttack cantonment ground
near sunder Post office in front of the
Cantonment Musjed belonging to late
Haji Mohomed Atta Haji Cassim will be
sold by publick auction to any
highest bidder at 10 A.M. on Sunday
the 29th instant intending purchasers
are respectfully requested to attend.
The purchaser shall have to deposit
Rs. 10 per cent immediately the bid is
knocked down, the balance payable
within 8 days.

Buxibazar } Hashamali Mohamed
Cuttack } Commission Agent
20-8-09

କବିତାପିକ୍ରିତି ।

A correspondent has sent us the
following interesting dialogue between a
News paper representative and a
publican.

News Rep. Why have you stopped
your advertisements in
our paper?

Pub. You condemn Excise Revenue.

News Rep. But income from adver-
tisement is not revenue; it is private income. You
don't seem to know the
difference. Revenue is available for any public
purpose; our income is not. You can't expect us
to spend our income in
maintaining Schools and
hospitals.

Pub. You consider the drink ques-
tion a private personal
matter.

News Rep. Exactly so;—why should
Government have a coin-
trol over the matter? The
public should have the
control.

Pub. Who represent the public?

News Rep. News papers and Municipal
Commissioners.

Pub. I see, I shall have to budget
for advertisements and
canvassing at Municipal
elections but this means
additional expenses.

News Rep. We can let your adver-
tisements in on easier
terms.

LOCAL SELF-GOVERNMENT.

There is a general demand for an
extension of this principle to the
several branches of administration.
The demand has been made for a long
time. The prospects for a compliance
with the demand seem bright and
near. It is therefore desirable that
we should realize our responsibilities,
estimate the nature of the new burden,
and form a clear idea of the benefits

of the new administration under the influence of the self-governing principle.

The heading of this article consists of two words; we shall take up the second for analysis and discussion in today's issue.

In its ordinary acceptance the word Government connotes a controlling authority in one and a correlative submission in another. In self-government the governor and the governed are united in the same person or body. It is the most difficult form of government from the governor's point of view. Every man can exercise power over others, provided he is armed with authority to punish resistance to his authority. Arm a man with power to punish disobedience to his orders and laws, and he can rule over others. The world's history furnishes examples of despots and tyrants over millions. In these cases the submission by the subject is not the sequence of moral obligation but of physical necessity. But physical power is of no avail when a person unites in him the ruler and the ruled. In self-government the same person both makes the rules and complies with the rules.

Judged as an abstract proposition self-government ought to be the simplest in conception, easiest of execution and the least expensive form of government. To make rules and laws for one's own guidance appears the easiest and simplest form of legislative work. There is no conflict of opinion, no conflicting interests to be considered. You draft your Bill and you pass it.

But we break the rules made by ourselves oftener than rules made by Government. Many who have never been arraigned before a Magistrate for offences under the Penal Code have been convicted by the tribunal of conscience for breach of rules made by themselves. What then is the reason for this failure in practical application of what seemed so hopeful of success as a theory? The answer to this question is to be found in the merger of the executive in the legislative authority.

These are the difficulties of the principle of self-government on its application to individual life, but the problem assumes more complicated form when it is sought to apply the principle to a community or an organised body. In the latter case the recognition of the principle of representation is an absolute necessity. The representative is vested with the sum total of the ruling power of the several individuals in the community while the moral obligation to submission remains unabated in each individual of the community. The ruling element is brought to a focus, the subject element remains diffused over the original area.

The success of a Government is in an inverse ratio to the resistance to its

laws. When the resistance outweighs the moral obligation to submission, the necessity for enforcement by physical force arises. This is the beginning of despotism. Despotism is born in the border line of voluntary submission and physical force.

For the sake of convenience we shall use the terms subjective and objective to signify the two sources of law. When the *ego* is the source of the law it is subjective government, when that source is outside *ego* it is objective. This is so in the case of the individual. For phraseological convenience we ask permission of our readers to use these terms when speaking of communities and organised bodies. We have shown that in the subjective form of Government the enforcement is ineffective. It fails when it ought to succeed best. The resistance is greater in this case than under the objective system.

The question naturally suggests itself "why is this so?"

A man fails to carry out his resolutions because when making them he does not take into account some opinion or matter which though apparently not connected with the subjectmatter of his resolution is in actual conflict with it, and this conflict is not perceived till an attempt is made to give effect to the resolution.

If it is difficult in one's own case to determine the border line between voluntary submission and resistance, how much more difficult it is to do this when it involves the ascertainment of the probable mental attitude of other people. This border line cannot be defined in abstract terms so as to make any definition applicable to human nature generally. It varies; and local conditions of life, among other things, influence the variation. Human nature will render loyal support and submission to certain laws; but there are laws which can be enforced without resistance in one country and yet will not be tolerated in another country. The advantages of the representative system are that the people are required to submit to laws made by their own representative, and the representative is expected to know whether a measure will commend itself to the whole community he represents or will be unpopular with a certain section of that community. No system of Government which tries to enforce the opinion of one section of a community over another, where there is any difference of opinion, is representative in the proper sense. Such a system is partly representative and partly despotic. The secret of successful legislation lies in hitting upon a line of no resistance or least resistance. Conflicting opinions must be taken into account in chalking out the line of legislation. To ignore either of two conflicting opinions is to assume the

attitude of the despot. A *modus vivendi* between two conflicting opinions is desirable. Suppose some people in a community consider a thing obnoxious and demand its extirpation; but it has the support of another section, what should be the duty of a representative Government under such circumstances? Not to extirpate it in response to the wishes of one section but to find an equitable adjustment of the rights of the two parties. The danger in the early stage of representative government arises from a tendency in the representative to manifest an arbitrary attitude. The first step towards this is an omission to attach due importance to contrary views. The growth of this principle in a representative government amounts to the development of a constitutional despotism which is worse than the state of things which we complain of. We hope to resume this subject in a future issue.

ଗତ ବା ୭ ଇଣ୍ଡରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ରାଦରେ ଭାବରେ ପେଲେଗରେ ଏଣ୍ଟମ୍ ମୁଲ୍ଲ ଦେଇଥିଲା । ଗହିରେ ବନ୍ଦେଇ ୧୯୨୨, ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ୧୯୯, ସ୍କ୍ରିପ୍ଟଦେଶ ୧୯୨୨, ବରମା ୧୯୯ ଓ ମହାଶୂନ୍ୟ ଏଣ୍ଟ ଧର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥିଲା । ତହିଁ ପୂର୍ବ ସପ୍ରାଦର ଅଳ୍ପ ଥିଲା ୨୦୧ । ବୈଶର ବୋପ ବଢ଼ିବାର ଦେଖାଯାଏ ।

ଗତ ବା ୭ ଇଣ୍ଡରେ ଶେଷ ଦେବା ସପ୍ରାଦରେ ଧୂର୍ବିଶ ସାଦାଯା ପାଇଥିଲେ ପୂର୍ବବରଙ୍ଗରେ ୧, ସ୍କ୍ରିପ୍ଟଦେଶରେ ୮୦୧୫ ଏବଂ ବନ୍ଦେଇରେ ୧୦ ଲାଖ ୮୦୧୫ ଟଙ୍କା । ପୂର୍ବ ସପ୍ରାଦର ଅଳ୍ପ ଥିଲା ୪୦୨୦ । ତାଣ୍ଡିର ସାଦାଯା ଉଠିଯାଇ ଏଣିବ ଦେବର ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଧାର ଦେଖାଯାଇଥିଲା । ସାଦାଯା ସର୍ବା ଚମିଦିବା ଦେଶର ଅବଶ୍ୟକ ଶୁଭ ତତ୍ତ୍ଵ ।

ବୋମାର ଅଳ୍ପ ଗୁର୍ତ୍ତାରେ ଗତ ମାସ ବା ୧୫ ଇଣ୍ଡରେ ଏଣ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ମଧ୍ୟରେ ଏଗାରର କଳ ଦୃଷ୍ଟି ହୋଇ ଏମନ୍ତ ବିଜୟବିହିତ ଦେଲା ସେ ସକାଳେଶ୍ଵର ଅଧିକ ସ୍ଵରୂପ ବର୍ତ୍ତି ଉପରେ ଏ ଫିଟ କଳ ଅଧିକ ଦୋଷଗଲା । ଏଥିରେ ବନ୍ଦେଇ ଅଛେବ ଜଳମୟ ଦେଲା ଏବଂ ଏଣ୍ଟ ଏ ବସନ୍ତ ପରିବାର ସବସ୍ତୁତ ହୋଇ କିମ୍ବା ଅବସାନ୍ତ ପତକାରୁ ଗାବର ସାଦାଯା ନିମିତ୍ତ ସେଠି ବଲେନ୍ଦୁର ସବ୍ବ ଭାବୀରୁଥିଲା ।

ଏବର୍ତ୍ତ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୁଣ୍ଡି ଉତ୍ତମଗୁଣେ
ଶାଳକାରୁ ଏଇଦୃଷ୍ଟକରେ ବିଆଳ ଧାକ ଉତ୍ତମ
ହୋଇଥାଲୁ ଏବଂ ସେଥି ଘୋଷେ କୁଳଙ୍କ ମଧ୍ୟ
ବିଶ୍ଵାସ ହେବାର ଅରମ୍ଭ ହେଲାଣି ।
କୃତିମାନେ ଅକେକ ପ୍ରାଚରେ ବିଆଳ କାହିଁ
ନୁଆ ଜାର ସାରଲେଖି ଏବଂ ନାନା ଶ୍ରୀଜରେ
କଟା କଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଲୁଗାଯାଇଛି । ଶାରଦ ଧାରେ
ଅବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ ଭଲ ଥିଲେ । ଗର କେବେଳ ଦିନ
କୁଣ୍ଡି ପତରିକାରୁ ଫର୍ମାଇ ପରେ ଗେମନ୍ତ
ଉପକାର ବିଆଳ କାଟିବା ପରେ କୃତିମି
ବେମନ୍ତ ସୁଧାଜଳକ ହୋଇଥିଲା । ଗର
ସୋମବାର ଦିନରୁ ପୁଣି ମେଘ ବାହାରବା
ପୁଣି ବିଷୟ ।

ତତ୍ତ୍ଵ ମାସ ଶା ୧୨ ରଖିରେ ମାତ୍ରାଚିଠାରେ
ବହୁପଦୀୟକୁ ମୂଲ୍ୟମାନ ନା ହିନ୍ଦୁକୁ ଗ୍ରାଣ୍ଡି-
ସ୍ଥାନ ଧରିରେ ବାରିତ କରିବା ବିଷୟ ଅଲୋ-
ଚନା କରିବା କାରାଣ ନାହିଁ ମାନଦର ଏହି ସବ୍ରା
ହୋଇଥିଲା । ଜଣେ ବକ୍ତା ପ୍ରକାଶ କରେ ଯେ
ସେ ଜଣେ ପଢ଼ି ଛାତ୍ର ଅଳ୍ପ ଛୌକି ଶତ୍ରୁପଦ
ଦେଲେ ଗାନ୍ଧି, ଦାଶ୍ମା ବିଅୟିର ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ
ଜଣେ କହିଲେ ଗେ ସମସ୍ତ ପନ୍ଥୀମାନେ ଗାନ୍ଧି
ପହତ ଗ୍ରାଣ୍ଡିସ୍ଥାନ ହେବାରୁ ସମ୍ଭବ ଥିଲେ ସେ
କାହାରୁ ଶତ୍ରୁପଦ ଦେବେ ? ଏହିବୁପ ବାନ୍ଧ-
ବିଶ୍ଵାରେ ବହୁମିନ୍ ନିଷ୍ଠାତି କି ହେଲେ ସବ୍ରା
ହୁଅଗିଲା । ଅମେରିକାରେ କହୁଁ ହିନ୍ଦୁ ଓ ମୂଲ୍ୟ,
ମାନଦର, ଗ୍ରାଣ୍ଡିସ୍ଥାନ ଧରିରେ ଦାଶ୍ମା ଦେବା ଜାର୍ଯ୍ୟ
ଶତ୍ରୁଦେଲେ ସବ୍ରା ମଟ ଛାତ୍ରିଯିବା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିଲୁ ସେ ଅମୂଳାନ-
କର ପଦମାନାନ୍ ବଜ୍ରଲଟ ମହୋଦୟ ଆଗାମୀ
ଅକ୍ଷୁତର ମାସ ଶା ୨୩ ଉତ୍ତରେ ସିମ୍ବଲରୁ ଯାଏ
କର ଅଳବାର, ଜୟୟର, ରହୟୁଧର, ଗୃଥ-
ଲିୟର, ଦୁଗଳ, ଅଦମଦାବ ଓ ବରେଦା
ହୋଇ ନଦେମର ମାସ ଶା ୨୫ ଉତ୍ତରେ
ବୋମାଇତାରେ ଘର୍ଷିତ ହେବେ । ପରେ ବୋମାଇ-
ତାରୁ ଶା ୨୦ ଉତ୍ତରେ ବାହାର ବଜ୍ରାୟର,
ମଞ୍ଚଣର, ସିରଙ୍ଗାପବଳ, ବଙ୍ଗାଲୋର, ମହୁର,
ଦିତିକାପଥ, ଚାଙ୍ଗୋର ହୋଇ ବସନ୍ତର ମାସ
ଶା ୨୬ ଉତ୍ତରେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜରେ ଶ୍ରବିଷ୍ଟ ହେବେ ।
ସେଠାରୁ ଶା ୨୭ ଉତ୍ତରେ ଯାଏକର ବଜ୍ର-
ଲଗାତାରେ ଶା ୨୮ ଉତ୍ତରେ ବିଷଜନାନ
ହେବେ । ମଞ୍ଚଣରତାରେ ମହାମାନନ୍ଦର ସ୍ତର
ସ୍ପ୍ରାଦକଳ ଦେବାର ସ୍ଥିରହୋଇଥିଲୁ ଏବଂ
ସେଠାରେ ଶ୍ଵରା ସମୟରେ ଦେବା କର ହାତ
ଧରିବ ।

ବାଦର ଲୁହ ସ୍କଙ୍ଗଜାର ପାଣିଦଶ୍ତ୍ର ପୂର୍ବ
ନିର୍ଦ୍ଦେଶମରେ ଚଳଇ ମାସ ବା ୧୨ ରାତରେ
ବିଲୁପ୍ତର ତେଜଶାକାରେ ବାର୍ଷିକେ ପରିଣାମ
ହୋଇଥିବାର ସମ୍ଭବ ଅସିଥିଛି । ଗାଢାର ପ୍ରାଣ
ଦଶ୍ତ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତେ ମାବଞ୍ଚିବଳ କାର୍ଯ୍ୟଦଶ୍ତ୍ର ଦେବ,
ନିର୍ମିତ ଯେଉଁ ପ୍ରାର୍ଥନା ହୋଇଥିଲା ଏକ ସ୍କଙ୍ଗଜା
ସ୍ଥଳୀ ଗାଢାର ମୁଖଶରୀର ବାହ ଦେବା
ସକାଶେ ଯେଉଁ ଅବେଦନ ବରଥିଲା ସେ ସମସ୍ତ
ଅଗ୍ରାହୀ ଦୋଷ ଗାଢାର ନେଇଥାବା ମଧ୍ୟରେ
ପାଣି କାଠରେ ଝଲକ ଦୟାଗଲା । ପାଣି ମା
ହିପରଲୁ ସ୍କଙ୍ଗଜା ଅଭିଗନନ ଭାବେ ଝଲି
ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଜେଲଶାକା ବାଢାରେ ସମ୍ଭାବ
ଦେବା କାରଣ କେବେବ ଜଣ ସାହେବ ଛତା
କେନ୍ତି ଦେଖିୟ ଲେକେ ଉପସ୍ଥିତ କଥିଲେ । —
ସେମନ୍ତ କର୍ମ ଚେମନ୍ତ ଫଳ ।

ଏଠା ହାଠମୋଡ଼ୀ ନଦୀ ଗରସ୍ତ ପଥର
ପାହାଗରରେ ଲୋକେ ବାହାଗରରୁ ନିଷି ସ୍ଥାନେ
ଏମନ୍ତ ମରଳା କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ବକ୍ର ଉପରେ
ଉଦ୍ଧଵଲୋକଙ୍କର ଚାଲିବା କଞ୍ଚକର ହୋଇ
ଅଛି । ପୁଣେ ମିତ୍ରନିଧିଯାଳିଟିର ଏଥୁଥିର କଢ଼ା
ଦୂଷି ଥାରୁ ଶାହାର ସଥା ଥିଲା । ଭରଷ
କରୁ ଅମୃତାକଙ୍କର ନୂଗକ ଜ୍ଞାନସରେୟାରମାକ
ଏଥୁଥିର ବିଶେଷ ଦୂଷି ରଖିବେ । ହାଠମୋଡ଼ୀ
ବଳ ଉଦ୍ଧଵଲୋକଙ୍କର ଚାଲିବାର ପ୍ରଧାନ ସ୍ଥାନ
ଏବଂ ଅନେକ ଲୋକେ ନଦୀ ଜଳ ପାଇଲା
ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି । ଗର ମରଳା ହେଲେ ଯେ
ପାଶ ଦୂଷିର ଦେର ବୋଲିବା ନିଷ୍ଠୁରେୟାଜମୟ
ଅମୃତାକଙ୍କର ନୂଗକ ସାଇ ସରେୟାରମାକ ସ୍ପଂ
ସହରର ମାତା ସ୍ଥାନ ଦୂର ଦେଖିବାରେ ଅମୃ
ତାକଙ୍କର ପତ୍ରୋଷ ଜନ୍ମିଅଛି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
ଦୋଷ ମଧ୍ୟରେ ଏ ଦୋଷଟି ଶୀଘ୍ର ବିଦ୍ୱତର
ନରବା କାରଣ ଅମ୍ବେନେ ଏଥୁପୁର ତାଙ୍କର
ବିଶେଷ ଦୂଷି ଅକର୍ଷଣ କରିଅଛୁ ।

ସଙ୍କ ୧୯୦୮ ୧୦୫ ସାଇରେ ବଜାପୁଦେଶ୍ୱର
ଝୁମ୍ବ ଗଜସ୍ତ ଏକକୋଟି ୨୫ ଲକ୍ଷ ୨୫ କଳାର
ଚକ୍ର ଥିଲା । ଗରବର୍ଷ ଘଜସ୍ତ ଅପେକ୍ଷା
ଟ ୧୦୭୧୯୫ ହା ଅଧିକ ଅଟେ । ମୋଟ ଅସ୍ତ୍ର
ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଏକକୋଟି ଚାରପଈ ଝୁମ୍ବ ଏବଂ
ଅବଶିଷ୍ଟ ସାଧାରଣ ଝୁମ୍ବ । ଦୃଢ଼ି କେବଳ
କୋର୍ଟିଥରେ ଦୋରଥିଲା ଏବଂ ଧର୍ମର ଘରମାନ
ଏକଲଙ୍ଘ ୨୨ କଳାର ଚକ୍ର ଅନ୍ୟକିମନ କଲା
ମଧ୍ୟରେ କଟକରେ ଟ ୧୦୨୮୪ କୁ ବଢ଼ିଥିଲା ।
ଏଥରୁ ଦେଖୋଯାଏ ଯେ ଅନ୍ୟକିମନରେ ମୋଦି-
ବିମାର ସଂଖ୍ୟା ଉଣା ପତି କି ଥିଲା । ମାତ୍ର
ରକ୍ଷାଧିକ ଦୃଢ଼ିର ପ୍ରଧାନ ବାରଣ କଲିବାରେ

କେବେବ ବଢ଼ି ଜମିଦାସର ଓସନ ସାଇଟି-
ତଥ ପିଷ ଅଟେ । ସାଧାରଣ ଖୁଅରେ ୨୯
ଦଳାର ଚକ୍ର ଗାଁ ପଢ଼ୁଣି । ଉହିର କାରଣ
ଅନନ୍ତ ଓ ବାଣିଜ୍ୟର ବିଶ୍ୱଳଗା ଥିଲେ ।
ଖୁଅ ବିକେତା ସଙ୍ଗ ସ୍ଵଲ୍ପ ୨୩୬୭ ଅର୍ଥରୁ
ଦୂର ବର୍ଣ୍ଣାରୁ ୧୩ ବର୍ତ୍ତିବୁଣି ।

ବିଲଗର କଣେ ପାତ୍ରର ଦ ୧୦ ଟ କାଳ
ଉପବାସ କର ରହିଥିବା ବିଷୟ ସେଠାର
ତଥିବା ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ପରିକାରେ ପ୍ରକାଶ ଦିଅଥିବୁନ୍ତି
ପ୍ରତିଦିନ ସେ ଏ ୨୯ । ୧୫ ଟା କାଳ ଶୋଭ
ଥିଲେ ଏବ ଅନେକିଷ୍ଟ ସମୟ ପଥରେ ୩୫ ମାଇଲ
ଚାଲିବା ଓ ୨୫ ମାଇଲ ସାଇକଲ ଅର୍ଥାତ୍
ହାତିଆ ଗାତିରେ ଚାଲିବାରେ ବିଚାରିଥିଲେ ଓ
ଶକମତ ଅଧ୍ୟୟନ ଓ କଥାବାର୍ତ୍ତ କରୁଥିଲେ ।
ପ୍ରଥମ ଦୂରଦିନ ପରେ ବାକ୍ ଅଛ ବ୍ରାହ୍ମ
ଚନ୍ଦ୍ର ନାହିଁ ମାତ୍ର ସମୟେ ? ହାତ ବୋଢ଼ି
ଅନ୍ତା ହୋଇ ଯାଉଥିଲା ଓ ମତ ଉପ ହେତୁ
ଦୂର । ଶେଷ ଆଠବିତ ବାକ୍ ର ବୌଣସି
ପ୍ରତାର ଦୂର ଗଲ କରିବାକୁ ଯଜା ଦେଲୁ
ନାହିଁ । ଏହ ସମୟ ପଥରେ ସେ ହେବଳ ଯାତି
ପରିଥିଲେ ଏବ ଦିନେ କହିରେ ବିହିତ ଲୁଣ
ମିଶାଯଥିଲେ । ବିରଦର ପ୍ରତିଦିନ ଠଙ୍ଗନରେ
ସେ ଅଧିକେ ଉଗା ଦିବରୁଥିଲେ । ଏ ପରାମା
ମନ୍ତ୍ରୋଷ ଜଳଇ କ ଦେବାକୁ ସେ ଅଛ ଅରେ
ପଞ୍ଚମା କର ଦେଖିବାର ବାସନା କରିଥିବୁନ୍ତି ।
ଅମ୍ବମାନଙ୍କ ଯୋଗୀ ରୂପିମାତ୍ର ଯୋଗବଦନ
ବଳରେ ବନ୍ଧୁକାଳ ପଦକ ଶାର ବାହୁଥିଲେ
ଏକ ତହିଁ ସଙ୍ଗେ ଏହ ଉପବାସ କାଣ୍ଡ ଥିବୋ
ଭଲନା କରିଯାଇ କ ଆରେ ।

ମାତ୍ରାବର ଶ୍ରୀମୁଖ ମଧ୍ୟଦନ ଦାସ ହ,
ଅର ରକ୍ଷଣିୟ କେବେବ ବିଷୟ ଅମ-
ମାନଙ୍କ ପତ୍ରିତାରେ ଧଂଶକାରେ ପ୍ରକାଶିତ
ହୋଇଥିବାରୁ ଗାଢା ଅମ୍ବଗତକର ସଦମୋଳୀ
ଓଡ଼ୟା ନବବ୍ୟାବଦକୁ ବିଷନ୍ଦ ଲାଗିଛି ।
ପରକୁ ଉଛିଲ ଖୁବାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିବା
କୁଣ୍ଡା ଗାନ୍ଧୀ ଅମୁର ପ୍ରାୟ ଲିଲିନ ପର ଚଣ
ସାଏ । ଅମେମାନେ ମାତ୍ରାବର ଦାସ ମହାଶୟ-
ଦର ସେବବେଳେ ଦୋଷ ଦେଖିଥିଲୁ
ଦେବେଦିନରେ ଯେମନ୍ତ ଗାଢା ପ୍ରକାଶ କର
ଅଛୁ ଶୁଣ ଦେଖିଲେ ତେମନ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲୁ ।
ଦେବେ ଦାସ ମହାଶୟଦର ଦୋଷଠାରୁ ସୁଣ
ଥିଲନ୍ତ ଅଧିକ ସ୍ଵକା ଦେବୁ ଯେବେ ଅନେକ
ସମୟରେ ଅମେମାନେ ଗାନ୍ଧୀର ପ୍ରଶଂସା କର-
ଅଛୁ ଗାଢା ଅମ୍ବଗତକର ଦୋଷ ନୁହେ ।
କରି ସେବା ଯାହାରୁ ଦରି ନ ଲାଗେ ଦୋଷ

ଗାହାର । ମନ୍ତ୍ରସ୍ଥର ସୁରାନରେ ଦୋଷ ଚାଲୁ
କରସ୍ଥ ଅଛି ଏବ ଯୋଗନା ଦେଖି ଦୋଷର
କରୁର ବୃଥର । ସମ୍ବାଦପତ୍ରର ପ୍ରମରେ ନାହା
ପ୍ରକାର ଲେଖନ ଲେଖନ୍ତି ଏବ ସମ୍ବାଦପତ୍ରୀ
ପ୍ରମରେ ସୁକା ତାନା ପ୍ରକାର ଲେଖକରିବ
ଲେଖା ଥାଏ । ଦକ୍ଷଗୋଟି ଦୂର୍ଥା ସ୍ଵର୍ଗ ଦେଖି
ବିଳବିଲେଇ ରୁଠିବା ପୂର୍ବରୁ ସାନଧାର ଦୋଷ
ଥିଲେ ଏହା ଦୋଷଥାନ୍ତା । ଅମେରାଜନେ
ଥିଲେଇ ସମୟରେ ପରିକାର ଧର୍ମବଳ୍ପୁ
ଦେଖେଇ ପ୍ରମ ଦଂବକାରେ ପ୍ରଥାଶେତ ଦରଖରୁ
ଏବ ଏଣିତ ନିଷ୍ଠମିରୁଷେ ଗାହା କରିବାର
ଅଭିଲାଷ ରାଖିଥିଲୁ ।

ଦେଶୀ ଗମାଣ୍ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଶୈଖ ଏ ଦେଶରେ
ଜୀଗରୁକ ହେବାରୁ ଦେବେଶିକ ଗମାଣ୍ରେ
ଆମଦାଳ ବସ୍ତୁର ଭିନ୍ନ ପଢିଥିଲୁ । ଗତବର୍ଷ
ଆମଦାଳ ହୋଇଥିବା ଗମାଣ୍ରୁ ମୂଳ୍ୟ ୨୯.୪୭
ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର ରହି ପୃଷ୍ଠବର୍ଷ ୮୪.୩୭
ଲକ୍ଷ ରଙ୍କାର ଗମାଣ୍ ଆମଦାଳ ହୋଇଥିଲା ।
୧୫୦୨୧୮ ମୌଦ୍ରାରେ ଏକା ଶୈଳେପିଲା
(Cigarette) ୨୧.୨ ଲକ୍ଷ ରଙ୍କାର ବିବେ
ଶବ୍ଦୀ ଅପେକ୍ଷିତ ମାତ୍ର ଗତବର୍ଷ ଗହିର ଦୂର୍ଦ୍ଵେ
୨୭.୨୨ ଲକ୍ଷ ଥିଲା । ଆମଦାଳ ହୋଇଥିବା ସଜ୍ଞ
ଚିକାର ପରମାଣ୍ ୧୫୦୨୧୮ ରେ ୩୯୩୪୫୫୨
ପାତ୍ରରେ ଥିବା ସ୍ଥଳେ ଗତବର୍ଷର ପରମାଣ୍
୨୪୫୫୨୯୨ ଥିଲା । ଯୌର ଗମାଣ୍ ରପ୍ତାମାରେ
ମଧ୍ୟ ଉନ୍ନତ ଦେଖାଯାଏ । ୧୫୦୨୧୮ ମୌଦ୍ରାରେ
ଏ ଦେଶରୁ ୧୦୪୭୩୩୫୫ ଟଙ୍କାର ଟଙ୍କା ଟଙ୍କର
ରପ୍ତାମ ହୋଇଥିବା ସ୍ଥଳେ ଗତବର୍ଷ ରପ୍ତାମ
ହୋଇଥିବା ଗଯୁର ଗମାଣ୍ରୁ ମୂଳ୍ୟ
୮ ୧୯୪୫୫୫ ଟଙ୍କା ଥିଲା । ଏ ବୁଦ୍ଧି ଅବଧି
ସାମାଜିକ ଅଛେ । ମାତ୍ର ଉନ୍ନତର ଉତ୍ସମ ପକ୍ଷ
କାଳବେଳେ ହୋଇଥିବା ବୁଝିରେ ଏହା ଗଣନୀୟ
ବୋଲି ଧରିଯାଇ ପରେ । ଦେଶୀୟ ଦୁରଖର
ଉନ୍ନତରେ ଲୋକେ ସେବେ ମନୋଯୋଗ
କରିବେ ଦେଶରେ ଗେରେ ଧାରାମ ଦେବ
ଏବଂ ସମସ୍ତକ ଲୋକେ କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇ ସୁଖରେ
କାଳଯାପକ ବରିବେ । କୁତୁହାରଠାରେ
ଗମାଣ୍ ଗୁଣ ଏବଂ ଗମାଣ୍ ଯୁଗର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ସେତ ଶିଳ୍ପ ଅବତାରଣା ହୋଇଥିଲୁ ତାହା
ପ୍ରାଣସାମ୍ପ୍ରେସ୍ । ମାନ୍ଦିକ ସଜ୍ଞରୁ ନାମ ପ୍ରକାର
କର ଗମାଣ୍ ମହି ଅଣି ସେଠାରେ ଗୁଣ ଲାଗି
ଥିଲା ଏବଂ ଚହିରୁ ପଳିଲାବ ଦେବା ଅଣାପ୍ରଦର

ଅଲ୍ଲୟୁର ଏହି ଦ୍ୱାରାଇବାରେ ସଂଶୋଧନ
ଦିଦ୍ୟାଳୟ ଦୟୁମ୍ନ ସତ୍ୟ ୧୯୦୮ ସାଲର ବାଣିଜ୍
ପରିବାରୀ ବାଦାରୁଥିଲା । ଅଛି ବୟସର ଅପରାଧ

ମାତ୍ରକ ରହନ୍ତି ସଂଶୋଧନ ଏ ବିଦ୍ୟାଲୟର
କାର୍ଯ୍ୟ। ବିଦ୍ୟାଲୟରୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଯେ ଏହି ଦୂର
ବିଦ୍ୟାଲୟରୁ ଏହି କରାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଏ ବର୍ଷ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ପଢ଼ଣର ହୋଇ ହଜାରଗାମରେ
ବିଦ୍ୟାଲୟ ପ୍ରାପ୍ତ କୋଇଥିରୁ ଏବଂ ଅଳ୍ପପୁରର
କାର୍ଯ୍ୟକାରୀମାନେ ସେଠାଲୁ ମହ ସେୟେମର
ମାସରେ ପ୍ରେରଣ ଦୋରାଯାଇଛନ୍ତି । ନଜାରବାନ
ସ୍କୁଲରେ ୫୬୭ବାଳଙ୍କ ରହିବାର ପ୍ରାକ ପ୍ରସ୍ତୁତ
କୋମାରୁ । ଏହି ବର୍ଷ ୨୦୧୨ ମାର୍ଚ୍ଚି ଦରକାରେ ଦୋରା
ପୁରେ ଏବଂ ଦେବିନାନ ଶତବିଂଶୀଆ ୩୫୫ ଥିଲା ।
ଶତବିଂଶୀଆ ସ୍ଵାପ୍ନ୍ୟ ଏବଂ ଶିଖା ଉତ୍ତମପ୍ରକାଶରେ । ନିମ୍ନ-
ପ୍ରାଇମେଣ୍ଡ ପର୍ଯ୍ୟାନୀରେ ଜୀ ୫୫ ମଧ୍ୟରୁ ୩୬ ଜଳି
ପାସ କରିଥିଲେ ଏବଂ କୃଷି ଓ ଶିଳ୍ପରେ ୨୦
ଉପଶ୍ରିତ ଓ ୨୩୩ ପାସ ବରସ୍ଥରେ । ମହ
ମନ୍ଦ ୫୦୭ ସାଲ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ କି ୩ ମଧ୍ୟରେ ୨୦୨
ବାଲକ ଖଲସ ପାଇଥିଲେ ଯେ ଅନୁକୋତରେ
୨୨ ଜଳର ପକାନ ମିଠାଲ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟକ
ମଧ୍ୟରେ ୨୫ ଜଳ ସଦାଚାରଣରେ ପେଟ
ପକୁଥିଲେ । ୨୪ଜଳ ପୁଣି ଅପରକ କର ଦଶ
ପାଇଲେ । ଖଲୀ ମନ ଅଭିଭାବ ଜୀବନମେ
ଏହି ୮ ଜଳମରମଲେ । କୃତିକିଞ୍ଚା ପାଇଥିଲା
୨୫ ମଧ୍ୟରେ ୨୫ ଜଳ ଗହିରେ ଜୀବନ
ନିବାଦ ଦରୁଥିଲୁ ମାତ୍ର ତାମ ଶିଖ ଶିଖ
ବରଥିବା ୨୨ ମଧ୍ୟରେ ଚେବକ ୨୫ ଜଳ
ଶିଖିତ ବାବସାୟରେ ପେଟ ପାଇବାର କର
ଯାଇଥିଲୁ । ଶିଖାପେଟ କୃତି ଶିଖ ଅଧିକ ହରି
ଦର କୋଇ ଏଥିରୁ ଜୀବାୟାଏ । ଖଲସ ଟିଲ
ମଳକର ଅନୁଷ୍ଠାନ ନିମନ୍ତେ ଶିଖାଦିଭାଗ
ଦୂରକଣ ଗାସ ମନୁଷ୍ୟର ନିୟମ ଦୋରା
ଥିଲୁ । ଏପରି ଏହି ବିଦ୍ୟାଲୟରୁ ଏହି
ପେଟ୍‌ମାତ୍ର ଖଲସପାଇବେ ସେମାନେମୁରିରେ
ଥିବାବେଳେ କର ଚାହିଁ ଦେଖାଯଥିଲେ ଏ
ଖଲସ ଦୋର ସହାୟରେ ପେଟ ପାଇବା
କି ୩ ରୁ ପର୍ଯ୍ୟାନ୍ତ ସେମାନଙ୍କ ବହୁ ଦର
ସାଦାୟ ଦେବାର ବନ୍ଦବସ୍ତ୍ର ଏହିବର୍ଷ ମଞ୍ଜ
ଦୋରାଯାଇ । ଏହାହାର ସ୍ଵପଳ ପଳବା
ଥିଶା ହଥର ।

ପ୍ରକାଶନ ।

ତଳବିମାସ ଗା ୯ ରଖ ଅପରାହ୍ନ କାଳରେ
ବାବିପୁରୁଠାରେ ସେଠା କଲେନ୍ଦ୍ର ର ସାହେ-
ବଳ ସରସପରିହାରେ ଗୋଟିଏ ଦୂରବୈଶାଶ କିମ୍ବା
ସଞ୍ଚିତ ହୋଇଥିବାର ଅମ୍ବେମାନେ ଆଜନ୍ତା
ସହବରେ ଅବଶର ହୋଇଥାହୁ । ଏବେଦୁପଲକ୍ଷେ
ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସରସପରିହାର ଲେବିମାନଙ୍କୁ ଅମ୍ବେମାନ
କବସାର ଗୋଟିଏ ସର୍ବ ରଚିତ ହୋଇଥିଲା
ଏବେ ଦିନିଧିକର ମତ ସାହେନ ସମ୍ବଂ ଉପରୁତ୍ତ

ଆର ସବୁପୁଣ ଅଳାନ୍ତିକି କରିଥିଲେ । ସବୁଧି
ମହାଶୟ ତାର୍ଯ୍ୟରମ୍ଭ ସମୟରେ ଦହନେ ଯେ
ପ୍ରାଣୀୟ ଜଳବାୟୁ, ବୃକ୍ଷ, ଦୁର୍ଗି ଏବଂ ପରିବାର
ଜଙ୍ଗଳ ଓ ଗଛମାନଙ୍କଙ୍କାରୀ ନିୟମିତ ହୁଅଥି ।
ତାମାଡ଼ା ଗଳିରେ ଗଳି ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ବାର୍ଷିକ
ତ୍ୱରିତରେ ବାଳବ ବାନବାନମାନେ ବିଦ୍ୟାଳୟରୁ
ଛୁଟି ପାଇ ଗଛ କମ୍ପାନ୍ତି । ବାକିଷ୍ଵରତାରେ
ଭାରତେଷ୍ଟରକୁ ଗଳିମୁକୁରିଧାରଣ ଦିନ ଏବଳ
ଗୋଟିଏ ଉତ୍ସବ ଦେବା ସୁଖକର ବିଷୟ । ଯେଉଁ
ଗଛ ଲଗାଇବା କାର୍ଯ୍ୟକୁବ୍ରି ଦେଖଇ ଜଳବାୟୁ
ଓ ବସ୍ତି ନିୟମିତ ହୁଏ ରହିରେ ଲଗିବାକାରଣ
ସବୁଧି ମହାଶୟ ଲେବକୁ ବିଶେଷଚୂପେ ଅନୁ-
ଶେଷ, ବିଲେ । ନାହିଁ ଲଗାଇବା କାର୍ଯ୍ୟରେ
ବାଲର ବିଶେଷ ପ୍ରିଯ ଅଛି ଏବଂ ସେ ସେହି
ଠାରୁ ଯାନ୍ତି ସେଠାରେ ଗଛ ଲଗାଇବା କାର୍ଯ୍ୟ-
ରେ କୁଗି ହୁଅନ୍ତି । ସେ ଫଳର ସବୁରେ ଗଛ
ଲଗାଇବା ଏବଂ ଜଙ୍ଗଳର କାର୍ଯ୍ୟବାରଗା ୧୭
ଜରେ ଗୋଟିଏ ରଚନା ପଠିବ ଦେଇ । ଅମ୍ବୁ-
ମାନେ ଏ କାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅଧିକ୍ରମ ପରିବ କରୁଁ ।
ଏବେଦଶିୟ ଲେବମାନେ ଗଛ ବାଟିବାପାଇଁ
ସେମନ୍ତ ପରୁ ଗଛ ଲଗାଇବାରେ ଦେମନ୍ତ
ବିମାଣ । ଏକଦ୍ୱାରା ଯେ ସେମାନେ ଅଧିନା
ବୋଜରେ ଅପେ କୁ ସବି ମାରୁଥିବାନ୍ତି ରହିରେ
ସନେଦ କାହିଁ । ଏ ସମୟ ଶିକ୍ଷାର ଦୋଷ ।
ବାକିଷ୍ଵର ପ୍ରାୟ ଅନୁତଃ ବର୍ଷକରେ ସେହିଦଳ
ଲେବେ ଗଛ ଲଗାଇବା କାର୍ଯ୍ୟରେ ରତ୍ନ
ଦେବାର ଦେଖିଲେ ଅମ୍ବୁମାନେ ସ୍ତଣୀ ଦେହୁ
ଏବଂ ସରକାର ସଦ ସେ ଦିନଟି ସଧାରଣ
ଛୁଟିର ଦିନ କର କରେଥି ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଅଧି
ବଳ କର ଦୃଷ୍ଟିବାନ୍ତି ଉତ୍ସବର ଅବତାରଣା
କରନ୍ତି ତାହା ଦେଲେ ଲେବକ ମନରେ ଗଜ-
କର୍ତ୍ତି ତାପ୍ରତି ଦେବାର ଉତ୍ସବ ବିଧାକ ସଙ୍ଗେ
ସେମାନଙ୍କର ସୁଖଦୂରି ମଧ୍ୟ ବିଧାକ ଦୋହା-
ଯିବ । ଉତ୍ସବକରୁଁ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କର ଏ ପ୍ରସାଦକୁ
ସୁଯୋଗ କରିପାରି ଓ କରେନ୍ତିର ସାହେବ-
ମାନେ ସେନାକାର ଗଣପ୍ତିମେଷ୍ଟକ ଜଣାଇବେ ।

ବେଷ୍ଟର

କୃଷି ସମଜୀୟ ବୋର୍ଡର ପତ୍ରମ ଅଧିବେଶନ
ଗର ପେବୁଏଲ୍ ମାସରେ କାଗଜରଠାରେ
ହୋଇଥିଲା । ଏବେଦିକେ ରହୁର ସେ ଉପୋକାଶ
ପ୍ରକାଶିତ ଦୋରାତର ରହୁର ଦେଖାଯାଏ ସେ
ଉଚ୍ଚ ଅଧିବେଶକରେ ଘରଟର କୃଷିବିଭାଗୀୟ
ସମସ୍ତ ବନ୍ଦର୍ଭରମାତ୍ରେ ସରରେ ଉପସ୍ଥିତ
ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ କୃଷିସମ୍ବନ୍ଧରେ ନାନାବିଷୟ
ବିଷୟ ପତ୍ତାଥିଲା । ଏ ଦେଶରେ ଉତ୍ତମମନ୍ତ୍ରି
ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନାରେ କୃଷିମାନଙ୍କର ବିଶେଷ ଅବ-

ହେଲା ଦେଖି ପ୍ରିଯ ହେଲ ସେ ଜଣେ ଉଦୟୀ-
ନିଦିଧ୍ୟାଦିଆରତ ସୁମେଘୀୟ କର୍ମଶାଖ ନିୟମିତ
ଦୋଷ ନାକାପ୍ରତାର ଫଳ ଉପର ସଙ୍ଗେ ସେ
ମାତ୍ର ଯେଥର ରଲହାମରେ ବିଦେଶରେ ଦକ୍ଷିଣ
ଦୁଇ ଚହୁଁ ର ବନ୍ଦୋନାସ୍ତ୍ର କରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ସାହାରାଣୟର ଓ ରମ୍ମୀଠାରେ ସାହୁ ପଳର
ଉଦ୍ୟାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଥିବ । ଆବେଦ୍ୟାପ୍ରସ୍ତୁତି
ଉତ୍ତମକାଳୀୟ ଶୁଦ୍ଧତାର ପଶୁ ଓ ପତ୍ର ଉପକାର
କରିବା ସୂର୍ଯ୍ୟର ଏବଂ ଅମେରିକାରେ ଉତ୍ସମଥରେ
ଗଣ୍ୟ ଚାହୁଁ । ଏତେଷେବେ ଗାନ୍ଧୀ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିଗୁଡ଼ିକରେ
ବାହୁମାୟ ଏବଂ ହୃଦୟକର୍ତ୍ତର ଗାନ୍ଧୀ ଆନନ୍ଦମାୟ
କରିବି ସବ୍ବା ଏଠା ଦ୍ୱୀପମାନ ଓ ଶୁଦ୍ଧିପୂର୍ଣ୍ଣ
ସମ୍ମାନ ସହାଯେ ବିଶେଷ ପ୍ରସ୍ତୋଜିତାଯୁ ଦେବ ।
ଦେଶର କ ମାସ୍ତାକରେ କୃତିଷମନ୍ତ୍ରୀୟସରକାର
ଅଦର୍ଶ କୃତିଷ୍ଵର୍ତ୍ତନ ଓ କଲେଜମାଳ ସ୍ଥାପିତ
ଦେଇଥିବୁ ଏବଂ ପୁଷ୍ଟାଠାରେ ଫେରୁ ଉତ୍ସମାନ
ଶିଖର କଲେଜ ପ୍ରାଚୀର ଦୋଷାଥିରୁ ଗଛିର କାର୍ଯ୍ୟ
ଅଗମୀରଷ୍ଟରୁ ଅରମ୍ଭ ଦେବ । କେହୁଁ ସର୍ବରେ
ପ୍ରକାଶ କଲେ ପେ ବେ ତ୍ରୈ ତ୍ରୈ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୃତି
ବିବେଚନରେ ଶିଖ ବିଶ୍ୱାସିବା ଯୋଗେ ଲେବେ
ଉତ୍ତରୀଣ୍ଟ ଦୋଷ ଅବ୍ୟକ୍ତ କଷାୟକ ଗଲିଯାନ୍ତି । ଏଥକୁ
ବୋଦ୍ୟର ବୃଦ୍ଧିତାରରେକୁ କିହିଲେ ଯେ
କେତେକ ଶୁଦ୍ଧ ପଳା କରିମାରୁ ବ୍ୟଲିନଲେହେଁ
କୃତି ପ୍ରତି ତତ୍ତ୍ଵର ଦୃଷ୍ଟି ଅଛି ଏବଂ ଗାନ୍ଧୀର
କୃତିର ଉତ୍ସମାନକ ଅନେକ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ
ଥାଏ । ଅବ୍ୟକ୍ତ ସମ୍ବଲରେ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ଚର୍ଚା
ବିଚକ୍ରମ ହୋଇଥିଲା । ପ୍ରକୃତିରେ ଏହି ବ ଏଠା,
ମୁଦ୍ରିମାନେ ସାଧାରଣତଃ ଗର୍ବାବ ଏବଂ ସେମାନେ
ସେହି ସାର ଧନକରେ ପାଇ ପାଇବେ ବିଦ୍ୟାର
ବୃଦ୍ଧିକାର୍ଯ୍ୟର ଉତ୍ସମାନ ଚେଷ୍ଟା ସବାହୋତ୍ତାବେ
ଦିଖେୟ । ମନ୍ତ୍ରମେଷ୍ଟ ଦେଶର ଅନେକ ଲୋ-
କଳ୍ପନା କଲାପରୁ ପଠାଇ ବୃଦ୍ଧିକାର୍ଯ୍ୟର ଶିଖା ଦିଅର
ଅଭିନାଶ ପରେ ବୃତ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟଶବ୍ଦରୁ ସେମାନେ
ଅବ୍ୟକ୍ତ ମହିଳାମାନଙ୍କରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁ
ଅଛନ୍ତି । ସବ୍ସି ଏହି କାର୍ଯ୍ୟ ମନ୍ତ୍ରମେଷ୍ଟଙ୍କ ଚେଷ୍ଟା
ଓ ସାଧାରଣ ଅର୍ଥ ଅକାରଣ ନମ୍ବୁ ଦେଲା,
ବିଦ୍ୟାକୟରେ ଉତ୍ସମାନ ବୃଦ୍ଧିବସ୍ଥକ ପଞ୍ଚା ଦେବ,
ସେମନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ତେମନ୍ତ ସମ୍ବଲାଭିତ୍ତି ପଞ୍ଚ-
ମାକେ ଦେଶର ବୃଦ୍ଧିତାରକୁ ଯେତେ ହାଲ
ଅବସ୍ଥା ଉପଯୋଗୀ ବୃଦ୍ଧିବସ୍ଥରେ ଶିଖା ଦିଅନ୍ତି
ତହୁଁ କ ନମୋଦ୍ଦ୍ୱାରା ଦେବା କାନ୍ତମାନ୍ୟ । ସାଧ-
ରାଣତଃ ବୃଦ୍ଧିତାନେ ଯାଦା କର ନ ପାଇବେ
ସେମନ୍ତ ପୁଷ୍ଟ ବ୍ୟକ୍ତିର ସରକାର ଅବଶ୍ୟ ବୃଦ୍ଧ-
ମେଷ୍ଟ ରେ କରି ଦେଶାଭବାରେ ଅମେରିକାକେ
ତେହେଁ ପଳ ଦେବାର ବିବେଚନା କର
ନ ପାଇ ।

ଭାବର ବହୁଶିଳ୍ପୀ।
ଭାବରବର୍ଷର ବୈଦେଶିକ ବାଣିଜ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଭାବର ଗର୍ଭମେଷ୍ଟଭାବର ମତ ବର୍ଧନ ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣୀ ବାହାରଥାରୁ ଗହିରେ କେତେକ ପ୍ରାଚୀରେ ଅପ୍ରତିବର ଏବଂ କେତେକ ପ୍ରାଚୀରେ ଅଧିକ ବଞ୍ଚି ଦେଇଥିଲା ଦେଇ ପସଲ ହାନି ସଙ୍ଗେ ଲୋକଙ୍କର ଅନୁକ୍ଷ୍ଣ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବାରୁ ଭାବର ବାଣିଜ୍ୟ ପରିବାର ନାହିଁ ବିଶ୍ୱବାର ଦେଖାଯାଏ । ଗୁରୁକୁ, ଛୁଲା, ଗଢ଼ି, ଘୋରଷ ମର୍ଯ୍ୟାଦିର ରପ୍ତାନା ଭାବୀ ମାତ୍ର ଝୋଟର ରପ୍ତାନା ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା । ଅମଦାନା ମଧ୍ୟ ପେହିପର ଜଣା ହୋଇଥାଏ । ଏକା ଭାବର କାହିଁବ ଗପ ବର୍ଷ ପୁଅସର ଧ୍ୟାନପର ଦେଶର ବାଣିଜ୍ୟ ମଧ୍ୟ ବଲଧଳ ଦେଖାଇ ପାଇ ଦାର୍ଶି । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରୁବ୍ୟ ପଥରେ ତିନି ବିଷୟରେ ଯାଦା ଲେଖାଇଥାଏ ମାତ୍ର ତିନ୍ତାର ବିଷୟ ହୋଇଥାଏ । ନିର୍ମିତ ବର୍ଷରେ ଜାଗାରୁ ବିଶେଷ ତିନି ଅମଦାନା ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ବିନ ତିନି ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ ଅଥିବାର । ବର୍ତ୍ତମେଷ୍ଟ ସଥାର୍ଥ କହି ଅନ୍ତରୁ ଯେ ଭାବର ବର୍ଷରେ ବିଶେଷ ପରମାଣରେ ଅତ୍ୟୁଗ୍ରହ ହୋଇ ଦେଇବକୁ ମୃତ ବିତିନୀ ଯୋଗାଇ ଦେଖାଇ ପାରେ । ଗୁଡ଼ବା ଜିଞ୍ଚାନା ଏ ଦେଶର ପ୍ରଧାନ ଜାତ୍ୟ ତ୍ରୁଟ୍ୟ । ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବ୍ଦୀ ଅଥବା କ ୩୦ ୬୫୫୮ ଭାବର ଏକଶତମାନେ ବିଦେଶର ଅପେକ୍ଷା କରୁ କଥିଲା ମାତ୍ର କର୍ତ୍ତାମାନ ବୈଦେଶିକ ତିନିର ଅନଦାନ ଅଧିକ ଦେଖାଗଲା କାହିଁବ ? ଏକାନ୍ତରେ ଯତୋଦିର ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରାଚୀରେ ଯେ କେବୁର ବୁଜି ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେଉଥିଲା ମାତ୍ର ଏକ ପ୍ରକାର ଲେଖ ଦେବାରୁ ବହିଅଛି । ପ୍ରବୁର ଶକ୍ତିର ଜନ୍ମ ଥିବା ଦେଶରେ ଏଇକ ଦୂରବସ୍ତାର ଶାତ୍ରୁ ପ୍ରକାର ଥବଣ୍ଣିକ । ପ୍ରକ୍ରିୟା ପରମୋତ୍ତମ ଦ୍ଵାରାରେ ଏହି-ପର ଅବସ୍ଥା ଦିଅୁଥିଲା ଏବଂ ଅତ୍ୟୁଗ୍ରହ ଦେଉଥିବା ପ୍ରଧାନ ପ୍ରାଚୀନକାଳର କେନ୍ଦ୍ରରେ କାରାଜାବା ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଜଗବାରୁ ଶାତ୍ରୁ ଗହିର ପ୍ରକାର ବିଧାନ ହୋଇଗଲା । ଭାବରରେ ମଧ୍ୟ କର୍ତ୍ତାମାନ ସେହିଅର ଦେବା ଏକାନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଅମ୍ବାମାଜେ ଏ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣୀ ପାଠ କର ଗର୍ଭମେଷ୍ଟକାଳ ଧର୍ମବାଦ କି ଦେଇ କହ ପାଇଲୁ କାହିଁ ଦିଦେଶୀ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣୀ ମାର୍ଗବାର ଦେଇ ଯେ ସଦେଶର ଦେଶର ଦେଶର ହୋଇ କଥାରେ ଏହା ଏଥିରୁ ଉତ୍ତମରୂପେ ଜଣା ଯାଉଥାଏ । ସଦେଶର ଦ୍ରୁବ୍ୟ ଧ୍ୟାନ କରିଲେ ଯେତେ ମାତ୍ର ଦେଖାଅ ଲୋକେ ସହଜରେ ସବାଗୋଲାବେ ଗହିର ଅଦର କର ପାଇଲେ ନାହିଁ ଏବଂ ଯେଉଁ ଦେଶରେ ଧରିବ ଅରବ ସେଠାରେ ଅନେକେ

ମୁଖରେ ସ୍ଵଦେଶୀ କ୍ରିତ ପାଳନାର ତହିଁ ପଦବୀ
ଟଣା ଟଣିରେ ବିଦେଶୀ ପ୍ରବୃତ୍ତ ଲୁଗ୍ର ବ୍ୟବ-
ଧାର କରିବା ଅସମକ ନୁହେ । ଅମ୍ବେଳାକେ
ବରଷା ଦର୍ଶନ ସ୍ଵଦେଶର ହିଂଦୁଣୀ ଦେଖାମାତ୍ରେ
ଏ ବରସ୍ତୁ ଚିନ୍ତା ପୂର୍ବକ ଲୋକଙ୍କ କାରଣାବାଦ
ସ୍ଥାପନକୁବୁଝି ସ୍ଵଦେଶର ବ୍ୟବସାୟ ରଜ୍ଞୀ କରିବା
ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଉତ୍ସୁକ୍ତ ନାଟ ଦେଖାଇବାକୁ ବନ୍ଦ
କରିବେ ନାହିଁ । ବର୍ଣ୍ଣିତ ବର୍ଷରେ କୃତା ଓ ହାତି
ରଗ୍ଯାଦର ବାଣିଜ୍ୟରେ ଉତ୍ସୁକ ଦୋଷରୁଥିବାର
ଦେଖିଯାଏ ଏବଂ ତାହା ସୁରୋଣୀୟମାତ୍ରରେ
ଯାଗରେ ଥିଲାରୁ ପେମାନେ ଦୂର୍ବଳରେ ସୁକ୍ତି
ଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ-
ଥିଲାନ୍ତି । ଅମ୍ବେଳାକେ ଏହାର ଚିରରେ କାହିଁକି
ବ୍ୟବସାୟରେ ନିରା କହିଲେ ଅବଶ୍ୟ ସପଳ,
କାମ ଦେଇରୁ ।

ବଙ୍ଗଲାର ହୋଇଲୁ ଦେଖିଯାଏରେ ମଧ୍ୟେ
ଦାନ ହୋଇଥିବାର କବା ପଡ଼ିଥିଲା । ସ୍ତେଚ
ସେଇମେଳେରେ ବଙ୍ଗଲାର ହୋଇଲା ଅପେକ୍ଷା
ଜୀବନ ଓ ଅଞ୍ଚୁଲିଯାର ଏବଂ ସିଦଳ ଦ୍ଵାପରେ
ଅଞ୍ଚୁଲିଯା ଓ କେତାରର ହୋଇଲା ଅଧିକ
ପଥନ ହେବାରୁ ବଙ୍ଗଲା ଦାର ମାନଅଛୁ ଏବଂ
ମୋରରେ ଶପଦତ୍ତା । ୧୯ ଅର୍ଥରୁ ପିନ୍‌ଧର
ଏକାଂଶ କଣ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ବଞ୍ଚିର ଚନ୍ଦ୍ରାର
ବସୟ । ବିଦେଶକୁ ଯେଉଁ କୋଇଲା ଉପଗାନ
ହୁଅର ଗାଢା ଘର ବାହୁ କ ଧଠିବା ହେବୁ
ଏବୁ ଏ ପଟିଅଛି । ବାନ୍ସୀଯାଏର ଅପଣାର ଦେବକ
ରଖିବା କାରଣ ସମ୍ବଦ୍ଧ ଘର ଦୂର୍ବଳ ଯୋଗାଇବା
ପ୍ରତି କୁଣ୍ଡି ରଖିବା ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଅଥବା ଲାଲ
ଅଣାରେ ଅପଣାର ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଦରିଯାରେ ନ୍ୟାବ-
ଶାସ୍ତି ସମୁଦ୍ରେ କଣ୍ଠ ଦେବା ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ମାତ୍ର
ଅମୁଦେଶର ଲୋକମାତ୍ରେ ଅବସ୍ଥ ଗାଢା ଘର
ବୁଝେ କିମ୍ବା ଗାଢାନ୍ତି ।

ବରଦା ଗନ୍ଧରେ ଶିଖା ବସାର ।

ବରଦା ସଜ୍ଜାର ସନ୍ଧି ୧୫୦୩୦୮ ମସିହାର
ବାର୍ଷିକ ବିବରଣୀରେ ସେଠାରେ ଟିକ୍ଟର
ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷ୍ଟାର ହୋଇଥିବାର ଦେଖି ଅମେ-
ମାନେ ଅଳଙ୍କାର ଅଳଙ୍କାର ହେଉଥିବା । ତହୁଁ
ଯୁକ୍ତ ଦର୍ଶ ସେ ସଜ୍ଜାରେ ୧୨୨୨ ଗୋଟିଏ ସ୍କୁଲ
ଥିଲୁ ମାତ୍ର ବର୍ଣ୍ଣିତ ଦର୍ଶରେ ବହିର ସଜ୍ଜା
୧୫୦ ହୋଇଥିଲା । ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ
କଲେଜ ଥାବୁ ଏବଂ ଗୋୟିଏ ଟିକ୍ଟରେ
ଇଂଞ୍ଜିନୀ ଶାଖାର ଶିକ୍ଷା ଦିଅଥାବା । ଏହାହାତ୍ରୀ
ସେଠା ଶୁଭକୁମାର ମହୋଦୟ ବିଜ୍ଞାନାଧ ଶିଳ୍ପ
ନିର୍ଭର ରହିଥେ, ଅମେରିକା ରଥ ଶୁଭବନ-
ର୍ଦ୍ଦର ବରହ ଶ୍ରାବନାକବ ହୁଅ ଦେଇ ଶୁଭ
ପ୍ରତାନ୍ତ ଏବଂ ଏହା ଏହି କାର୍ଯ୍ୟରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ ଦର୍ଶ

४९

ମଧ୍ୟରେ ଟ ୫୭୦୨୨ ଲା ଖର୍ଚ୍ଚ ହୋଇଥିଲା ।
୮୯୦ ମସିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ହେଉଥିବା ଏହାର ସ୍ଵର୍ଗ । ମାତ୍ର ସେ ବର୍ଷ ହେବେଷ୍ଟିଏ ଗାଲୁଡ଼ରେ ସବ୍ସାଧାରଣ ବାଜ୍ ହୋଇ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିବାର କଷ୍ଟମ ହୋଇ ବନ୍ଦର୍ଧ ସେଥିର ସନ୍ତୋଷକଳାକାରୀ ଫଳ ଦେଖାଯିବାରୁ ୧୦୫୦୨୦୭ ମସିଦରେ ସମସ୍ତ ବଳ୍ୟରେ ଗାନ୍ଧୀ ପ୍ରତିରୋଧ ଦେଲା । ଗୁରୁଭୂମାର ମହୋଦୟ ଏଥିର ସମସ୍ତ ବ୍ୟାସର ବହଳ କରିଥିଲା । ସୁତ୍ତମ୍ ଏ ବିଷୟରେ ସେ ସେ କ୍ରିଟିକ ଗଢ଼ୀ ମେଘକୁ କଣି ଯାଇଥିଲା ବୋଲିବା ବାହୁଦାର । ଶିକ୍ଷା ବସ୍ତାର ସେ ଦେଶାନ୍ତର ନିବାକ ଥିଲା ଏହାରେ ସନ୍ଦର୍ଭ ଦୃଷ୍ଟି ରହିଥିଲା ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଦିକୀ ପ୍ରଫୁଲ୍ଲ ହତର କାରଣ ମୋଟିବ ଶ୍ରୀ ଟ୍ରେନ୍ କଲେଜ ପ୍ରାଚିତ ହୋଇଥିଲା । ଏ ଉତ୍ସାହିତ ବାଳକା ମାନୁକୁ ଭାବ କିମ୍ବା ବେବାର ମଧ୍ୟେ ବିଧାକ ଦେଇଥିଲା । ବାଲକ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ପାଖରଣ ଶିକ୍ଷା ସଙ୍ଗେ ଗୃହିର ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକର୍ମ ଦେଖାବ ଲେଖା ଓ ଦୁଇ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତିକାର ଶିକ୍ଷା ଦିଅଯାଏ । କିନ୍ତୁ ଶିକ୍ଷାଦେବା କାରଣ ବେଳେ ବଳ୍ୟରେ ମୋ ୧ ୩ ସ୍କୁଲ ଥର । ଏହା ସ୍କୁଲ ମାନୁକରେ ଶିଖି ସଂଖ୍ୟା କିମାଗର ବକ୍ତା ଦେବା ପ୍ରକାର ବିଷୟ । ବରତା ବଗର ମଧ୍ୟରେ ମୋଟିବ କୃତି ବିଦ୍ୟାଲୟ ପ୍ରାଚିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଏଥିରେ ପଢ଼ୁଥିବା ଶିଖିକ ସଂଖ୍ୟା ଭାଗ ଦେଲେହେବେ ଶାସ୍ତ୍ର ଅଧିକ ଦେବାର ଆଶାଥିରୁ ବାଜ୍ କମାଇ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା ଲାଭ କରିବାର ବିଧାକ ହେବାରୁ ଅନ୍ତ୍ୟକ ଜାତିର ଶିଖି ସଂଖ୍ୟା ବିଦ୍ୟାଲୟାରଙ୍କରେ ଅଧିକ ଦେବା ଏବଂ ପ୍ରେମାକର ସଙ୍ଗେ ବ୍ୟକ୍ତି ଶିଖି ପଡ଼ିବାରୁ ଅନ୍ତର୍ଭାବ ଦେବାରୁ ସେବାରେ ସତାରେ ପ୍ରଥମ ବିଦ୍ୟାଲୟମାତ୍ର ପ୍ରାଚିତ ହୋଇଥିଲା ଏହୁ । କର୍ଣ୍ଣିତ ବର୍ଷରେ ବନ୍ଦର୍ଧ ସଙ୍ଗେ ୩୦ ସ୍କୁଲ । ବାଣିଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ଛାତ୍ରାଶ୍ରମ କରିବା ନାଦେଶରେ ସେଥିର ଶିଖି ସାଧେ ମଧ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଲୟ ପ୍ରାଚିତ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ନିଜ ବଳ୍ୟରେ ବ୍ୟବସାୟ ବୁଦ୍ଧି କାରି ସ୍କୁଲଭୂମାର ମହୋଦୟ ଅଧିକାରୀଙ୍କ କୋରେ କର୍ମିଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟସ୍ତ କରିବାର ବାବ୍ କରିବାର ବଳ୍ୟରେ ପ୍ରାଥମିକ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟାକାର ସକାରାର ପ୍ରାଥମିକ ବର୍ଗରେ ଏବଂ ଧୋକା ବୁଦ୍ଧି ଗାମର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା । ପ୍ରକାମାରଙ୍କ ବାଗାରିଧ କାର୍ଯ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟାକାର ସକାରାର ପ୍ରାଥମିକ ବର୍ଗରେ ଏବଂ ଧୋକା ବୁଦ୍ଧି ଗାମର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଯାଇଥିଲା ।

ସମସ୍ତକୁର ଅବଶ୍ୟ ସ୍ଥାନୀୟ ଗୁଡ଼କୁମାର ମହୋଦୟ
ଦୟା ଦାଇଁ ଜୀବନ ରମେଷଚନ୍ଦ୍ର, ବର୍ତ୍ତମାନରେ କିମ୍ବାଲୁ
ମହୋଦୟଙ୍କ ଦେବାତ ତାର୍ଯ୍ୟରେ ନିଷ୍ଠାକୁ
କରିବାରୁ ବଳ୍ପର ଉନ୍ନତି ସ୍ଵର୍ଗ ଘବରେ ଉପବା
ପୁର କିନ୍ତୁ ମାତ୍ର ସରେବି ଦୋଷ କି ପାରେ ।
ଅମ୍ବୀଗାନେ ଦେଖାୟ ବଜାମାତଙ୍କୁ ଗୁଡ଼କୁମାର
ମହୋଦୟଙ୍କ ଅନୁଭବଣ କରିବା କାରଣ
ଅକରୋଧ କରିଅଛୁ ।

ପୋଲିଶ ବାଣୀ

ଅଜିକାଳ ସହରରେ ପ୍ଲାଟୋ' ସାମାନ୍ୟ
ମେସା ଦେଉଥିବୁ ମାତ୍ର ଏହାପରି ଘୋଲାଶ ର
ତଳର ଗେହେ କାହିଁ କିନ୍ତୁ ପାଇଥିବା ପ୍ରତିକି
କୁଳାଶରେ ଘୋଲାଶ ବଡ଼ ବହିର ଓ ପଚୁଆ
କେହି ପରିଶ୍ରା ବର ବରିଲେ ବା କାହାର ଗାତ୍ର
ସତ୍ତବରେ ଠିଥିଦେଲେ ଅଧି କୌଣସି ବର
ଦର ଗଳଦେଶରେ ବା ଦେଖାଯିରେ ଘୋଲାଶ
ଲାଗୁଥିଲୁ ଦୋର ଧରିବେବାକୁ ଓ ଆକାର
ଘୋଲାଶ ସବରନାଶେକୁର ମଧ୍ୟ କୁଳାଶ ଦେଇ
ଗୋଟିଏ ମୋକଦମା ଟିଥ ବରବାକୁ ଭିଲେ
ମାତ୍ର କୁଣ୍ଡିତ ଫୁଅନ୍ତି କାହିଁ । ଏ ସବୁ ମୋକଦମା
ସାମାନ୍ୟ ଥିବାକୁ କେହି ଘୋଲାଶର ବିରୁଦ୍ଧରେ
କୁଳନ୍ତି କାହିଁ, ବିଶେଷତଃ ମୋକଦମାର ରେତ
ବୟସରେ ସାମାନ୍ୟ କୁରାଥାଣ ଅଠାଥା ଅଧିକ
ବୃଦ୍ଧି କୋର ଗର୍ଭାଏ ଜନ୍ମମାତା ଦେଇ ମୋକଦମା
ଦମା ଦ୍ୟାୟକୁ ନିଷ୍ଠିତ କାହିଁ ବରନ୍ତି । କାଳ ଯୋତିଏ
ବଳଦ ଭାଙ୍ଗରେ ବା ଦୋଇଥିବାର ଘୋଲାଶ
କୁଳନ ମୋକଦମାରେ ପ୍ରତିବାଦ ଉପସ୍ଥିତ
ଦୋଇଥିଲ ଏବଂ ଅସାମୀ ବେଳସ୍ଵର ଶନିଷ
ପାଇଥାର । ସେଥିରେ ଘୋଲାଶର କର୍ମ୍ୟ ବହନ
ଓ ଗାତ୍ରବାଲ ବିଶର କୁଆରେ ଦ୍ୱାରା
ଦଳଗରଚରେ ପଞ୍ଚାତ୍ମକ କାଢା କର୍ତ୍ତୃପଣ୍ଡକ ଦୃଷ୍ଟି
ଅବର୍ଧଣ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବେମାକେ କେହି ମେଳଦମା
ମାର ବ୍ୟା ଅବଳ ନିମ୍ନେ ହୁବାଣ କଲା

ଏ ମୋକଦମାର ଅସାମୀ ଏଠା ହମିଶ୍ବର
କରେଥାର ଦ୍ୱାରୀ ବାରୁ ଅମ୍ବକୁମାର ସେବନର
ଗାତ୍ରବାଲ ଅଟେ । ବଳଦକ୍ଷର ବେଳରେ କାହିଁ
ଦୋଇଥିବାରୁ କାହିଁ ଗାତ୍ରବାଲ ବଳଦକ୍ଷ
ଦେଇ କାହିଁର କାହିଁ କାହିଁର ବାରୁ କଟିଗାରୁମାର
ଦୋଷକ କୁଥ ସତକ୍ଷେପ ଦୋହାର କୁ ତତକାହା
ନେଇଥିଲା । ସେହଠାରେ ସୁଲାଶ ବଳଦକ୍ଷ ଧରି
ମିଛିରେ ବାଅ ବେଳରେ ବାତ ବୋତୁଥିବାର
କାହାର ମୋକଦମାଟିଏ କଢାଇବେ । ଗାତ୍ରବାଲ
ପଞ୍ଜେ ସୁଲାଶ କାହାରଥିବା ବିଷୟ ହାବିମବନ
ଦିବାର ଦୋଷକ୍ଷର ଏବଂ ସତକ କାମିନ କାହାର
ପଞ୍ଜେ ତତକାହା ସମକୀୟ କାହା ବିଷସ୍ତରେ ବିଥି
ପଞ୍ଜେତ ହାବିମବନ ମହିରେ ଦୋଇଥିଲ କଥା

ସାଧାରଣ ବେବେ ପ୍ରଥମେ ପଶୁ ଚିହ୍ନାଳୟରୁ
ଓ ଯାଇ ସାଧାରଣ ତାଙ୍କୁ ପଶୁଦରାର ଜଣା
ଶୁଣା ବନ୍ଧା । ଦରଂ ଅଶ୍ୟ ବାହୁ ପ୍ରଥମେ
ତାଙ୍କର ଲୁଗକ ବିବରଣ୍ୟ ବଳଦଳ୍ୟ ପଠାଇ ସେ
ତିବ୍ସା ବରକାର ଅସମ୍ଭବ ଥିବା ବିଷୟ ପ୍ରକାଶ
ଦର୍ଶକଙ୍କୁ ବଳଦଳ୍ୟ ପାରିଷେଷରେ ପଶୁ ଚିହ୍ନାଳୟରୁ
ପଠାଇଥାନ୍ତେ ଏପରି ବିଦ୍ୟାମ କରିବା
ସାଇଦିନ । ମୋରୁଙ୍କ ମଳଦେଖରେ ଆ ଦେବା
ସାଧାରଣ କଥା ଏବଂ ଅବେଳା ସମୟରେ ଚାରିବା
ଅବା ସାମାଜିକ ଜୀବିଧରେ ଅବେଳା ହୁଏ ।
ବିଶ୍ୱରଷ୍ଟ ପ୍ରକାଶ ପ୍ରକ୍ଷଟରେ ଅଭିଭବ ଭୁଲ
ବୋଲି ଦୂରସନ୍ଧି ଉତ୍ତରଦେଶେ ମାତ୍ର ଗାଢା ଅମ୍ବ-
ମାଳକ ମନ୍ଦିର ଦେଲା କାହିଁ ବିମା ସାଧାରଣ
ଲୋକେ ବାହା ଦେନାକୁ ପ୍ରତ୍ୟେ ନୃଦିନ୍ତି ।
ପ୍ରତିବର୍ଷେ ଅଭିଭବ କଳାଭବକୁ ଯାଇ ସୁଲଭ
ଅନେବ ସମୟରେ ବେଅଭିଭବ କାର୍ଯ୍ୟ କର
ଲୋକଙ୍କ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଦେଇନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ
ଅକଳୀୟ କାର୍ଯ୍ୟରେତୁ ଶେଷାବ୍ଦ ଦେବାର ଅବେଳା
ଦେଇଥିଲେ ଅଭିଭବର ମାତ୍ରା ଅନେବ ଜଣା
ହୋଇଯାନ୍ତା । ଯାହାନ୍ତେଉ ଅଶ୍ୟବାହୁ ସାମାଜି
ଜନମାନା ଦେବାକୁ ଶୈୟତର ନ ମରି ମୋର-
ବିମା ଶତମନ କଳାର ଧୂଲିଶର ଅଭ୍ୟାସ ଓ
ବେଅଭିଭବ କାର୍ଯ୍ୟ ଧୂଲିଶର ଦେଇଥିବାରୁ ସେ
ସମ୍ବାଧାରଣଙ୍କୁ ଧ୍ୟେବାଦର ପାତ୍ର ହୋଇଥାଏନ୍ତି ।
ଦରାଷ୍ଟାବରୁ ଅମ୍ବମାଳକର ସୁଯୋଜନ
କରିବା କର, ମାତ୍ରିକ୍ଷେତ୍ର ଓ ଧୋଲାପ ସ୍ଵପ୍ନକର୍ତ୍ତା
ସଫେବମାନେ ଦୂରସନ୍ଧି ସମ୍ଭବ ଶେଷା ଦେବେ
ଓ ଦିବସିଗରେ ସେମନ୍ତ ବିଦୂରି ଅଭିଭବ ମାନି
ସାଧାରଣ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ ଅଭିଭବର
ନ ଦିତାନ୍ତି ସେଥିର ଉତ୍ସାହିତ କରିବେ ।

JUDGMENT

**Emperor V. Bhramara Swain.
Sec. VI Act XI of 90**

This is a case of cruelty to animals, which has been defended at some length, hence it has taken up more time and requires more careful consideration than most cases of this nature. The prosecution case is that on the 12th July the informant a constable found the accused with two bullocks yoked in a cart in the Naya Sarakh, seeing that the bullocks had yoke galls the constable took them with the cart and the accused to the Thana and gave information to a Sub Inspector. The Sub Inspector sent the whole party to the Veterinary Assistant who certified that the animals were unfit for use. The Sub Inspector in question, prosecution witness No 11, deposes that he noted the fact of the arrival of the bullocks and cart at the Thana in the Station diary but he cannot remember whether he drew up a first information or not. He denies having written the first

information in the record which is dated the 13th July though the arrest took place on the 12th. The defence is that the bullocks were not in use i.e. were not yoked in a cart at the time of the arrest. This is borne out by the third prosecution witness a passer-by who states that he witnessed the arrest and that it was only after the arrest that the accused attached the bullocks to the cart; before that, they were unyoked. However this witness's evidence is full of absurdities and his statement must be accepted with caution.

The defence contention is that the bullocks had been brought to Kamini Babu's dispensary in Naya Sarkh for veterinary treatment and that they were not yoked to a cart when the constable took them and the accused into custody. Three witnesses deposed to having witnessed the arrest and deny that the bullocks were in a cart at the time. As regards the statement that the bullocks had been brought to Naya Sarkh for treatment, a searching cross-examination of Kamini Babu tended to shake belief in his qualifications as a veterinary practitioner. On the other hand the prosecution did not produce the veterinary Assistant to give evidence of his report that the bullocks were unfit for work, and the prosecutor relies on Kamini Babu's statement that the bullocks were suffering from sores at the time of the arrest to prove their unfitness.

I incline to the view that when the constable arrested the bullocks on the 12th of July, they were not actually employed in traction, and he acted on a bona fide mistake of law. The first information dated 13th July was drawn up after this flaw in the prosecution case had been noted, and the cart was a subsequent introduction. The bullocks may have been used in a cart shortly before the arrest but I do not consider the evidence that the constable actually saw them so used, sufficient. On these grounds I find the accused not guilty and acquit him under section 245 C. P. C. Enter section 6 Act XI of 90

Sd. J. L. Drummond
Asstt. Magistrate
12-8-09

ବଲବତ୍ତା ପୁଲାଶ ଅନନ୍ତ ।

କଲିବଳ ୫ ସହରବଳପ୍ରାଚମାନକରର
ଯେଉଁ ସୁଲକ୍ଷଣ ଅରକ କାଶ ସ୍ଥିତ ବାହା ପର-
ବର୍ଦ୍ଧନ କରିବା କରିବା ମୋଟିଏ ଅନୁଭବ
ଖେଳା ବଜୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାରେ ଆଗତ
ହୋଇଥିବାରୁ ସେଥି ସକାଶେ ବଜାଳାରୁ
ବିଲଗ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବୁନ୍ଦଳ ଅନ୍ଦୋଳକ ଲଗିଥିଛି
ଏହି ବାରୁ ସୁରେନ୍ଦ୍ରନାଥ ବାନ୍ଦୁର୍ମ୍ବା ବିଲଗର
ନୂତନ ସଂଶୋଧନ ସଭା (New Reform
Club) ଠାରେ ଯେଉଁ ଶେଷ ବର୍ତ୍ତତା ବହ

ସୁଲେ ଗହିଁ ରେ ଉକ୍ତ ଅଇନ ବଳିଦଗାବାସି-
ଙ୍କର ମନ୍ତ୍ର କନ୍ଦ କରୁଥିବା ଏବଂ ସ୍ଵଲ୍ପଶବ୍ଦ ଅସାଧ୍ୟ
କମତା ଦିଅଗାଯଥିବା ଦେବୁ ଅଜୀବ ଅଣ୍ଟାୟ
ଓ ଉପ୍ରକାଶକ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରସ୍ଥିରେ । ଅମ୍ବ-
ମାନଙ୍କର ସ୍ଵପନର ଚିତ୍ର ସେବକେଟିଥି ଉତ୍ତରିବ
ସାହେବ ମହୋଦୟ ବଶ (select) କମିଟିର
ଉପୋର୍ଟ ସହି ଉକ୍ତ ଅଇନ ଗତ ପୂର୍ବ ସେମାନ-
ବାର ଦିନ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ବାଦରେ ଆଗର କଲା
ସମୟରେ ବନ୍ଦିରେ ଥିଲା ବେସରକାଣ୍ଡ ସର୍ବ-
ମାନେ ପରିଷ୍ମେ ସହକାରେ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଥିବା
ମାତ୍ର ତତ୍କାଳ ମଧ୍ୟ ମାନ୍ୟର ଆମ୍ବକୁ ବାଧାର-
ରଣ ପାଇ ଓ ମାଣ୍ୟର ଗ୍ରେନ୍ଡ ଦେବପ୍ରସାଦ
ସବ୍ୟାଖକାଣ୍ଡ ଅଇନ କାଳୀପରେ ଅତିରିକ୍ତ ଥିବା
ବିଷୟ ଦେଇଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରେ । ସେ
କହୁଲେ ପୁଲାଣ ଅଇନ <ପର ଦେବା ଉତ୍ତରିବ
ସେ ଗଢ଼ାର ଶାନ୍ତି ଏବଂ ନିୟମ ସଂରକ୍ଷିତ
ଦେବ । ଅପରାଧ ଏବଂ ଅନ୍ୟମନ ଦିନକୁ ସମ୍ବନ୍ଧ-
ରେ ସ୍ଵଲ୍ପର ବନ୍ଦିମାତ୍ର କାଣ୍ଡ ବିମା ସହିରେ
ସେମାନେ ଅର୍କର୍ଣ୍ଣଣ ହୋଇଯିବେ ଏମନ୍ତ ବନ୍ଦି
ଥିବା ବେସରକାଣ୍ଡ ସର୍ବମାନେ ବାହ୍ୟମାୟ ବୋଲି
ବନ୍ଦିରେ କାହିଁ କିମା ପୁଲାଣ ସେହାଗୁଣ ହୋଇ
ଅତ୍ୟମାୟ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଯେବନ୍ଦିର ଉତ୍ସଂପ୍ରଦାତା
ହୌରୀପରି ପ୍ରକାର କ ଥିବା ମଧ୍ୟ ଧରକାଣ୍ଡ
ସର୍ବମାନେ ସମ୍ମତି ବୋଲି ମଣିବେ ତାହିଁ ।
ସାଧାରଣର ଦେବତାର କାହିଁ ଏବଂ ଏବଂ
ଦେବରତାଣ୍ଡ ମେମରମାନେ ଦେଖିବା ସ୍ଵାଭାବିକ
ଏବଂ ବ୍ୟାସଙ୍ଗର ମାତ୍ର କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ଅଗ୍ରୀ-
କ୍ରିବ ଘବରେ ଅତ୍ୟମାୟ କରିବାରୁ ମେଲ କାନ୍ତି
ନିରନ୍ତର ଶେର୍ବା କଥାରେ ଗୁରୁତର ଦଶବିଧାନ
କଲେ ଏ ଅଇନ କାହିଁବ ଏବନ ସମୟ ଅଇନର
ଅସତ୍ତ୍ଵ ଅନ୍ୟମାୟ ଏବଂ ଅତ୍ୟମାୟ ଜନବର୍ତ୍ତନେ
ହୋଇଥିବାର ଦେଖା କ ଯିବା ଅଭ୍ୟମବ । ସର-
କାଣ୍ଡ ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଇନର ସାଧାରଣ ଅଭିପ୍ରାୟ ଓ
ସ୍ଵାଭାବିକ କାର୍ଯ୍ୟକାରିଗା ପର ଦୃଷ୍ଟି ରଖନ୍ତି ଏବଂ
ପୁଲାଣଦର୍ମିଗୁଣାତ୍ମକର କେବେକି
ପରମାଣୁରେ ଶାଧାରଣ ଦୂରି (Common
sense) ଏବଂ ସ୍ଵର୍ତ୍ତିଷ୍ଠାନ ସବ ଅଛିବୋଲି
ଧରନାଟ୍ରି ମଧ୍ୟ ମୋକ୍ଷ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତାରେ କ ଥିବା
ବିଷୟ ଧରନ୍ତି କାହିଁ । ଏହି ଅଇନ ଅଗର
ଦେବା ପରେ ଅବେଳି ସବୁ ସମିକ୍ଷାର ମଗାନମନ
ପ୍ରକାଶ କରସାର ସେମାନଙ୍କର କେବେକି କଥା
ମୁଖ୍ୟ ହୋଇଥିଛି । ବୋମାନଟାରେ ୫୫୦୦
ମଧ୍ୟଦିନରେ ସେଇଁ ପୁଲାଣ ଅଇନ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦୋଷ କି ୨ ର୍ଷ କାଳ ସନ୍ତୋଷ ଉନ୍ନତିରୁଣେ
କାହିଁ କରୁଥିବାର ଦେଖାଗଲ ବର୍ତ୍ତମାନ
ଅଇନ ବହୁର ଅକୁଳୀୟ ମାତ୍ର । ବୋମାନ ତେ
ବଳିକାର ଅସୁରକ, ବାତିଳୀର ହେତୁପ୍ରକାଶ

ଏବଂ ଦନ୍ତ ରଖ୍ୟାଦି ସମାଚ । ଉଦୟ ହରର
ରେ ନାହାନ୍ତିକ ଲୋକଙ୍କର ନିବାସ ଏବଂ ଉଦୟ-
ସ୍ଥେ ଏହପ୍ରତାର ସୁଲକ୍ଷଣ ଅନନ୍ତବାବ ଗୁଡ଼ର
ଦେବା ବାହୁମନ୍ୟ । ବର୍ଣ୍ଣବାତାରୁ ବୋମାଇରେ
ଅପରାଧର ସଂଖ୍ୟା ବୁନ୍ଦ ଅଧିକ ବୋଲି
ଯାହା ବାଜୁ ଦୋରଥର ଗାହା ସାର୍ଥ ଦେବ ।
ବୋମାଇରଠାରୁ କଲି କଗାର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ
ମନ୍ଦ ଉଦୟ ମର୍ମରର ସୁଲକ୍ଷଣ ସେବେ ଅପରାଧର
ପଦକ୍ଷମ ଦରନ୍ତି ଗାହା ପ୍ରାୟ ସମାଚ । ବର୍ଣ୍ଣ
କୋମାଇରଠାରୁ କଲି କଗାର ସୁଲକ୍ଷଣ ଚଦମ୍ଭୁତ ଅପରାଧର
ପଦକ୍ଷମ ସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ଅଟେ । ଅପରାଧ ଗଢ଼ିବ
ଚନ୍ଦ୍ର କର ଦେଖିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଅଟେବେ ପାର୍ଥକ୍ଷେ
ଦେଖାଯିବ ମାତ୍ର ତ ଶୃଦ୍ଧିଅଳ୍ପ ସମକ୍ଷୀୟ ଅପରାଧ
ସେମନ୍ତ ବଲିକଗାରେ ବୋମାଇରଠାରୁ ଅଧିକ
ଦେମନ୍ତ ବୋମାଇର ସ୍ଥାନ୍ୟ ଅଧିକ ସମକ୍ଷୀୟ
ଅପରାଧ କଲିକଗାତାରୁ ସମ୍ମାନ ଅଧିକ ଅଟେ ।
ବୋମାଇର ଦୂରତବ ଅନନ୍ତବାବ ସୁଲକ୍ଷଣ
ଦକ୍ଷାର, ଶେଷ, ମୋକଦମାମାଚ ସବସର
ନିଷର୍ତ୍ତ କରୁଥିଲ୍ଲାଗା ମାତ୍ର ବଲିକଗାରେ ସେ ସହି
ଦଶବିଧ ଅନନ୍ତବାବ ବରାବାରୁ ପଡ଼େ । ଉଦୟ ସ୍ଥେ
ନରର ଅବସ୍ଥା ସମାନଥିବା ଦୁଷ୍ଟିରେ ଏବକୁଷ
ଅନନ୍ତବାବ ଉଦୟ ସ୍ଥେ ବରାବରେ ସୁଲକ୍ଷଣ ଶାସକ
ପ୍ରତିନିଧି ଦେବା ତର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥୁବା ରଖ୍ୟାଦ କହୁ
ଅପରାଧ କଲୁବ୍ୟ ଶେଷ କଲାରୁ ଚକବ ମାସ
ତା ଗୁରୁ ରତ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ତର ଅନନ୍ତବର ଦର୍ଶକ
ପ୍ରତିନିଧି ବରାବାରୁ ଗାହା ପ୍ରକାର ସୁନ୍ଦର ଅଭାବ
କରିବା କରିଯାଇ ଥାରେ ମାତ୍ର ଯେହିଠାରେ
ଗୋଟିଏ ଅଧିକ ପ୍ରତିନିଧି ଆର ହାର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଵରୂପୁ
ପେ ଚକ୍ରଥରୁ ସେଠାରେ ଅଛୁ ମୋଟିଏ ଗଢ଼-
ପେଶା କହା ଅନନ୍ତ ତଲାଇବାର ସୁନ୍ଦର ବଦାତ
ଲୋକମନ୍ତରୁ ଯେନିବ ନାହିଁ । ଅନ୍ତଦିନ ତଳେ
ଅମ୍ବାନବାର ଶୈଳେଷ ମହେଦୟ ବ୍ୟକ୍ଷଣପକ
ସରରେ ଦୋଷୀ ନିର୍ଦ୍ଦେଶର ଗରହନ୍ୟ କ
ରହିବାର ବ୍ୟକ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ସଫେ,
ସୁଲକ୍ଷଣ ଅନନ୍ତବର ପରବର୍ତ୍ତି ଲୋକଙ୍କ ମନରେ
ଆଶବା ନକାରାଣକୁ । ସୁଲକ୍ଷଣ ବର୍ତ୍ତମନ ପେ
ସମବା ଅଛୁ ଗାହା ସେମାତେ ଅପରାଧବାର
କରୁଥିବା କଷ୍ଟରେ ନନ୍ଦିକ ଦୁଷ୍ଟାନ୍ତ ବଦ୍ୟମାକ
ଏବଂ ବଞ୍ଚିଦେଶରେ ଦେହେବହୁମୁଖ ପାଶୀ ଅଶାନ୍ତ
ବଢ଼ାଇ ଥୁବା ସମୟରେ ସୁଲକ୍ଷଣରୁ ସେ ସମତା
ଅପରାଧବକ୍ତବ୍ୟ କରିବାର ଅଧିକବର ସୁଦିଧା
ନିଳାଙ୍କୁ । କାରକୋର୍ତ୍ତର ନିରାପଦ କାହାରୁ
ପରିପୂରଣ ବର୍ତ୍ତରତିମାକ କର ସ୍ଥ ବେଶିଲେ
ଗାହା ନାଥନେଦକୁଣ୍ଠେ ପ୍ରକରସମାଚ ଦେବ ।
ଏମନ୍ତ ସ୍ଵର୍ଗେ ସୁଲକ୍ଷଣ ପରିପୂରଣ କାହାରବାକୁ

ତେହ ବହିବେ ନାହିଁ । ଅବଶ୍ୟ ସେ କ୍ଷମତା
ପୁଲାଶୀ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅରଦବ୍ବାଗ ବିଅସାଇଅଛୁ
ତହିଁ କେ ସେମାକେ ଉପସୂଳ୍ଯ ସ୍ଵବା ଏବଂ ଅଧ-
ବ୍ୟବହାର କରୁ ବୁ ସ୍ଵବାର ଦେଖାଯଥିଲେ
ତାଙ୍କର କ୍ଷମତା ନିବାନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତୁତିମଧ୍ୟ ପ୍ରକରେ
ବଢ଼ାଇବାରେ ଅପରି ହୋଇ ବା ଘାଗନ୍ତା ।
ଅବ୍ୟବ୍ୟା ତାହା ଲୋକେ ଅଗୋଳ୍ଲିକ ବୋଲି
ସୁଜରେ ବହିବେ । ପ୍ରଧାନ ସେହିଟିଥା
ମହୋଦୟକୁ ଯହ ଅମ୍ବେମାନେ ପୁଲାଶ କର୍ମଶୀଳ
ଓ ମାତ୍ରମେମାତକର ସାଧାରଣ ଦୂରି ଏବଂ
ସ୍ଵର୍ତ୍ତେ ସଙ୍ଗକ ରୂପ ସ୍ଵବାର ଅବଶ୍ୟ ଅଣାକରୁ
ଏବଂ ଅନ୍ତନରେ କ୍ଷମତା ବିଅସାଇ ବୋଲି
ସେ ସେମାକେ ଅବ୍ୟାକୁର ବିମବାରେ ରହ-
ଦେବେ ଏମନ୍ତ ମହେତନବା ଅସଙ୍ଗତ । ତଥାପି
କାର୍ଯ୍ୟଗତ ଯେତେବେଳେ ପୁଲାଶର ଅକର୍ମଣ୍ୟତା
ଓ ଅବ୍ୟବ୍ୟ ବ୍ୟବହାର ହେଉ ଅବ୍ୟାକୁର ହେ-
ବାର ଦେଖା ଯାଉଥିଲୁ ସେ ମୁକେ ତାଙ୍କର
କ୍ଷମତା ବଢ଼ାଇବା ବଦାପି ଉଚିତ ନୁହେ । ତରୁ
ଆଜିକହାବ ସବୁ ସମିତି ଦେବା, ନିରାମ ମଧ୍ୟରେ
ସଙ୍ଗ, ଦୟା ଯିବା, ଅବନ ବା ଉପ୍ରଧନ ଉଚିତ ରଣ
ବରବା ଇତ୍ୟାଦି ନିଷେଧ ସମ୍ବନ୍ଧେ ପୁଲାଶକୁ ଯେ
ଅଛନ୍ତି କ୍ଷମତା ବିଅସାଇଅଛୁ ବାକୀ ସମିତି
ବୋଲି ଅମ୍ବମାକର୍ତ୍ତ୍ଵରୁ ବୁଦ୍ଧିକ ଅସ୍ତ୍ର ନାହିଁ ।
ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପଞ୍ଚମକେ ବିନ୍ଦୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନ୍ନୋ-
ଇନ ଲବିବା ବିତିନ ନୁହେ ସବାରେ ଏଥୁର
ବିରୂପ ବିଗର ହେବ ଦେଖାଯିବ ମାତ୍ର ଅମ୍ବମା-
କର ବିବେଚନାରେ ଗବର୍ତ୍ତମଣେ ଥରନ ପର-
ବର୍ତ୍ତକ ନ କରିବାହିଁ ରଲ । ସହାନୁଦୂତ ସୁତକ
ଆସିବାର ଭାବରେ ସବନରେ ଯେଉଁ
ସୁଧାର ଲାଗ ହେବ ବୁଦ୍ଧବର୍ତ୍ତ ପରଶ୍ରମଜଳକ
କଠୋର ଆସନରେ ତାହା ବଦାପି ପରିବ
ନାହିଁ ।

ସାହି କନ୍ଦାରୀ ରହ୍ୟ ।

ସାନ୍ତ ବନୋବସ୍ତୁ ବା ସ୍ଵରୂପି ସଂଶୋଧକ
କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ନିଜଗ୍ରହ
ଦେଇ ଯେ ଗୁହାଣୀ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛି ତାହା
ଅବସ ସନ୍ତୋଷକଳାଚାରୁଷେ ନିଷର୍ତ୍ତ ନ ଦେବା
ବଢ଼ ଦୂରୀର ବିଷୟ । ଅମେରିକାରେ ପୂର୍ବେ କହା
ଅଛି ଯେ କୌଣସି ପ୍ରକା ପରିଜ୍ଞାର ଅକାଦାମୀ
କମି ଅବାଦ କରିଥିବା ବିଷୟ କହିବା ମାତ୍ରକେ
ବନୋବସ୍ତୁକାରୀ କାଦାର କାମ ତାଗଇରେ
ଫୂରଣ କରୁଥିଲା । ସେ ଜମିଦାରଙ୍କର ଅନୁମତି
ଦେଇ ଆଉ ଥବା ନ ଥାଏ ବର୍ତ୍ତିତ ବନୋବସ୍ତୁ
ଆମ୍ବିମାନଙ୍କର ତିଳମାତ୍ର କୁଣ୍ଡି ପଡ଼ୁ ନାହିଁ ।
ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ବଥା ଦାକିମାନାକେ ବିଶ୍ଵା

ତରୁଣାହାନ୍ତି ଏବଂ ପଳା ଜଣେ ଜମେ ଅବାଦ
କରିଥବା ବନ୍ଧୁ ବହୁଲକ୍ଷ୍ମୀ ତାହା କରସ କରୁ-
ଅଛିନ୍ତି । ନିଶ୍ଚେପତ୍ରାକୁ ଅନ୍ୟ ଜଣେ ପ୍ରତିକା ଅବ୍ୟ
ଜମେଇ ରୟାଗ ଦେବା ଲୋଭରେ ହେଉ ଥିବା
ତାହାକୁ ସାକ୍ଷାତ୍କାର କରିବା ଯହାରେ ଦେଉ
ଦୁଇଥିମ୍ବ ମନ୍ଦ ବହୁଲ ବଚିତ କୁହେ । ମାତ୍ର ସର୍ବ
ତାହା ପକ୍ଷରେ ଥିଲୁ ଏହା ବିମ୍ବର ବୁଝିବାପାଇଁ
ଖୀରତା ଅବଶୀଳନ । ବନୋବସ୍ତୁ ବାଦମଙ୍ଗଳ
ସେପର ଭାବରେ ବାସି ଦେଖାଇବାର ବନୋବସ୍ତୁ
ବସ୍ତୁ ଦୋହରାକୁ ହରୁରେ ଧୀର ବିଶୁଦ୍ଧ ବାକ୍-
ଠାକୁ ଅଣା ଦସ୍ତାର ନ ପାରେ । ଅନ୍ତକାଳ-
ପୃଷ୍ଠେ ବାଦମଙ୍ଗଳର ବିଶୁଦ୍ଧରଙ୍ଗ ଦେଖି
ବାଲେଇରି ପ୍ରଧାନ ଜମେଦାର ବାବୁ ରଧାରଙ୍ଗ
ବାସ ଅହାନ ଜମେଦାରର କେବେକ ପ୍ରଜାଙ୍କୁ
ମାତ୍ର ଦୂରଟକା ହେସାବେ ମଜୁସ ଦେଇ ଥିବା
ବାସଜମ୍ବି ବୁଝ କରିବା ବାରଣ ଚନ୍ଦ୍ରପଥ ରେଜି-
ଞ୍ଜୁଶ କର ନେଇଥିରେ ଏବଂ ଗୁଣର୍ଗାଣ୍ଡ ଶାହନ
ଅହ ସମସ୍ତ ଜମେଦାର ଯୋଗାଇବାର ବନୋବସ୍ତୁ
ଦୋହରାକୁ । ସେହି ଜମେମାନଙ୍କର ସର୍ବଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଜୀବତା ଦେବା ସମୟରେ ସଖାରଙ୍ଗଦାରୁ ଜ୍ଞାନୀ
ଲଗାଇ ଜମେନା ଅପେ ଅବାଦ କରିଥିବାର
କିମ୍ବ ଉଚ୍ଚ ଦସ୍ତାବଳ ବାଦମଙ୍ଗଳ ଦଶାରେ ମାତ୍ର
ଦାତମ ତାହା ଅକରସ କର ଅଣ୍ଟ ପ୍ରଜାଠାରୁ
ଛଳପୂର୍ବକ ସେବୁଣ୍ଡ ଦସ୍ତାବଳ ରେଣ୍ଡ ଦେଇ-
ଥିବାର ସିକ୍ରାନ୍ତ ବହି ପ୍ରଜାକ ନାମ ଉଚ୍ଚ ଜମେରେ
ରୟାଗ ଥିବା ମର୍ମେ ବାପକ ଦୂରଣ ବଲେ ।
ନୀତାତ୍ତ୍ଵବିରୁ ଜିଜ୍ଞାସାଦେବକ ନିଜରେ
ଅପେକ୍ଷ ବଲେ ଏବଂ ସାହେବମହୋଦୟ ଦସ୍ତାବଳ
ଦେଖି ସମସ୍ତ ଘଟନା ଉତ୍ସନ୍ଧରୂପେ ବିବେଚନା
କର ଅଧିଳ ତତ୍ତ୍ଵ ବଲେ । ସୁନ୍ଦାର ଉତ୍ସେନିଜ
ଦୋର ଅଧିଲପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲାଭ ଅବଶେଷରେ ଦାତା-
ଗରେ । ଜମେଦାର ଅବଶୀ ଧନବନ୍ଧୁମେତ ।
ତାଦାଗେ ତେଣେ କଲେ ତାନ୍ତର ବିଶେଷ କାହିଁ
ଥାହିଁ । ମାତ୍ର ଜୀବନ ପ୍ରତିଆ ଆଶା ପେଟ କାଟି
ଏବଂ ଭଲ କର ସେଇଁ ପଣକ ଶର୍କ କଲ ତାହା
ସୁହିବାରୁ ତାର ଦେନକ ଯିବ । ସାନ ବନୋବସ୍ତୁ
କାର୍ଯ୍ୟଯୋଗେ ପ୍ରଜାଏ ଦରବର ଦେଉଥିବା
ବିଶୟରେ ଏହାଠାରୁ ବଳ ଅଛି କି ଉତ୍ସାହରଣ
ଦଅଯାଇ ପାରେ ? ଅଣା ଏହି ଜମେଦାସ୍ତରେ
ଜମେଦାର ଦଳ ବଳଦ କଣି ଅଧିଶା ଜମେଦାରର
ଅନ୍ତରବା ଜମେମାନ ରୟାଗକୁ ବି ଦେଇ ସମ୍ପଦ
ଅବାଦ କଲେ । କୌଣସି ରୟାଗ ତାହା ଚର୍ବି
କ ଥିବାରୁ ତେହ ବାବ ଦରବାରୁ ବିଦାରଲେ
ଥାହିଁ । ବନୋବସ୍ତୁ ବାଦମ ଉତ୍ସନ୍ଧରୁ ହୋଇ
ଉପରକୁ ଲେଖିରେ ମାତ୍ର ବନୋବସ୍ତୁ ବର୍ଣ୍ଣକ
ଅଦେଶ ଦେଇ ଯେ ତାହା ଜମେଦାରର ଜିଲ୍ଲାରେ

NOTICE.

WANTED.

A Sub-Inspector of Vaccination on a pay of Rs. 25 and a fixed allowance of Rs. 5 per month. None need apply who has not duly passed from the Medical school, Cuttack. Applications with copies of testimonials will be received up to 7th September. Candidates must state their age and past services.

Nayagarh
Supds' office. } G. Mahanti,
23-8-09. } Superintendent
Nayagarh.

Wanted an Assistant Head-Master on Rs. 30-P. M. for the Middle English School at Bhawanipatna, Kalahandi state. None need apply who has not passed the Matriculation Examination of the Calcutta University and does not possess good knowledge of Uriya literature and ability to manage a Middle English School and Guru Training Classes. Preference will be given to those who have passed the mastership Examination in English according to the Bengal system. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned till 10th September 1909.

J, K, T:ipathi
Superintendent
Kalahandi state
Bhawanipatna
Via- Sambalpur

ବିଜ୍ଞାନ

ତରମ୍ବିଦସ୍ତର ନିଜପତ୍ର ଗାଳକାବିଦ୍ୟାଲୟ
ସବାଧ ଫଣେ ଶେଷ୍ୟୁଦୀ ମାସିକ ଟ ୧୯୮୮ ବେତ-
ନରେ ଅବଶ୍ୟକ, ଏହି ସେ ମଧ୍ୟ ଗଞ୍ଜସର୍କାରଙ୍କୁ
ବିନା ବଢ଼ାରେ ବୀଷମୁଦ୍ର ଘାଇବେ, ଏହି ସୂଚନ
ଉନ୍ନତ ଦେଖାଇଲେ ବବଧିତରେ ଦରମାବୁକି
ଦିଶ୍ୟ ବିଶ୍ୱର କରିଥିବ । ମିଶ୍ରଲାବନ୍ଧୁକୁ ନର
ପଣ୍ଡାଶୋଭୀଶ୍ୱାସ ଓ ବିଶ୍ୱରଗାର୍ଦ୍ଦିବ ଶିଶ୍ରା ଜାଣିଥିବା
ପିଣ୍ଡଦୀର୍ଘ ଅନେବକ ଗ୍ରାହ୍ୟ ହେବ । ପ୍ରମାଣ
ପତ୍ର-ସହିତ ଦରମାପ୍ରମାନ ଉନ୍ନତମାସ ତା ୩୯
ରଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଅମ୍ବାର ପଠାଇବା ବାହୁମାନ ।

S. C. M. H. Mahapatra,
Rajah and Feudatory Chief
of Narsingpur.

14-8-09 Narsingpur Raj office.

ADVERTISEMENT.

Wanted a temporary moharrir on
Rs 15 per month for record arrange-
ment work in my office. Applications
with testimonial will be received
upto 5th September next.

Angul Dy. } II, K. Mullick.
Commr's office } for Dy. Commissioner
25 8 09 Angul

NOTICE

In supersession of the notice of 20-8-09 appearing in the issue of the 21st instant, the public are hereby informed that Ismail Haji Mohamed Attas, administrator to the estate of late Haje Mohamed Attas Haji Cassim, had contracted with Haji Tar Mohamed Ayub through his agent Abdulla Issa to sell the Bungalow No. 22 situate in Cuttack Cantonment ground near Sadar Post Office in front of the Cantonment Musjed together with the right to the land on which the house stands, belonging to the above Haje Mohamed Attas Haji Cassim deceased for **Rs 4050**. But the above named Haji Tar Mohamed Ayub having, without sufficient and good reasons, refused to purchase the same a letter was sent to the said Haji Tar Mohamed Ayub on 16-6-09 to the effect that the said property would be sold by public auction and deficit, if any, would be realized from him accordingly. I am authorized by the above mentioned Ismail Haji Mohamed Attas to sell the property to the highest bidder by public auction at the risk of the above named Haji Tar Mohamed Ayub. The auction would take place in the said premises at 10. A. M. on Sunday the 5th September 1909. The purchaser shall have to deposit 10. P. C. immediately the bid is knocked down, the balance payable within 8 days.

OUTSTANDING } Hashim Alymohamed
25-8-09 } Commission Agent.

ତଳାଳ ଭାଷିକା ।

**THE CALCUTTA POLICE BILL
IN BENGAL COUNCIL.**

The recommitment of the Calcutta Police Bill to the Select Committee on last Wednesday in the Bengal Council marks a new era in the history of that Legislative body. We are not aware of any instance in the past history of legislation in Bengal, where in deference to public criticism and a public desire for more consideration a Bill was recommitted to the Select Committee at a meeting of the Council summoned to pass it. Sir Edward Baker came to Belvedere when anarchism and sedition threatened to bring about a state of insecurity all over the Province. The country was in need of a ruler with a strong personality. Sir Edward's reputation promised him equal to the occasion and he has redeemed the promise of his reputation and fulfilled the expectation of the people by the proceedings of the Bengal Council last Wednesday. The strength of the present Government will not perhaps be appreciated in the official Circle. The officials have their own definition of strength and courage. The generality of officials believe that any deference shown to public opinion means loss of official prestige. Prestige is the last refuge of obstinate ignorance. The man who is physically weak declines to measure strength with others. The athlete travels in quest of his equals to measure strength with. It requires commendable moral strength to be able to conquer one's self. The man who conquers others is a soldier, but he is not fit to be a ruler unless he can also conquer his own self. Alexander was a conqueror; but we know he wept because there was not another world to conquer. He could not conquer an unreasonable desire, and history has accorded to him the palm of a conqueror and not of a ruler.

The Calcutta Police Bill, it was said, was an adoption of the Bombay Police Act. Its expeditious passage through the Council was explained by reference to the fact that the provisions of the Bill had worked satisfactorily in Bombay. But the Bill contains some provisions which are not to be found in the Bombay Act. These provisions arm the Police with powers for the control and prohibition of public meetings, speeches and processions. If there is any justification for these additional powers to the Police, that must be sought in the recent acts and situations having political significance. Anarchism and sedition must be

wiped out of the country. There is no difference of opinion on this subject between the Government and the people. The facts brought to public notice go to show that some immature youths have worked themselves up to a state of fanaticism which is hardly distinguishable from insanity. This fanaticism is traceable to movements which, if conducted in a right spirit and with the help of judicious means, would have advanced the prosperity of the country and thus would have been a cause of rejoicing to the Government and the people alike. But unfortunately the leaders of these movements did not foresee the disastrous results which experience has since forced upon them. There has, within the last few weeks, been an appreciable change in the attitude of the people towards the anarchist and the seditious. Just at this critical moment it would have been inexpedient and impolitic to pass a measure which in any degree curtails the rights of the people.

There is no doubt there are some hair-brained youths inoculated with the dangerous serum of anarchism. But their number must be small; and the present attitude of the public, who have grown wise by experience, towards them has driven them to dark holes of oblivion, whence they can be hounded and hunted down by the people sooner and more effectively than by the Police. If on the contrary our estimate of their number and influence is incorrect, and they are growing in number and breaking fresh grounds, more severe measures than the Bill contains are necessary.

The Bill contains provisions of a preventive nature. There ought to be a line of difference between measures intended to punish an offender and measures meant to prevent the commission of an offence. The former affects the offender and therefore has the support of the innocent and peaceful citizens who form the majority of the population; the latter is fraught with a probable risk to the innocent and therefore meets with resentment from the public. Preventive measures are extreme, and are justifiable only when an offence has the sympathy and support of an appreciable portion of the population. The facts which have hitherto been brought to light do not justify an impeachment of the loyalty of any appreciable portion of the population of Calcutta. If the Bill had been passed at the last sitting of the Council it would have produced the following effects:

(1) It would have weakened the motives of the public to co-operate with Government in putting down sedition and anarchism.

(2) It would have given the sedition-monger a fresh ground of attack against Government.

(3) It would have by implication impugned the loyalty of a large section of the influential community.

It would have on the whole aggravated the evil which it was meant to repress.

We cannot too strongly impress on our countrymen the necessity of co-operation with Government in weeding out anarchism and sedition so that when the Bill comes up again before the Council there would be no necessity for additional powers to the Police of the kind referred to above.

LOCAL SELF-GOVERNMENT.

We request the attention of our readers to the word "Local". The conditions of life in no two countries are alike. These, at any particular period of a nation's history, are the accumulated result of the diverse forces, and motives which acted upon or actuated the ancestors of the individuals composing the nation at the period under discussion. No two individual faces are alike; no two individual lives are exactly alike; no two brains reason alike; no two hearts feel alike. The mother knows her twins. Two lives might make the nearest approach to one another, but like the asymptotes of a parabola they never meet, though at every step they come nearer. Judges arrive at the same conclusion, but by different process of reasoning. The feelings of the father and mother differ, at least in intensity, if in nothing else, on the death of a child. No two things are exactly similar in nature. Divine creative power is infinite and avoids duplicates. Nature is replete with originals; she makes no duplicates. But there is a latent homogeneity amidst this heterogeneity. The former lies below and the latter on the surface. Human progress lies in the discovery of points of agreement between the objects and phenomena of nature. This observation is the basis of classification and generalisation, and these in their turn lead to science. Legislation is a science, administration an art. Science studies the forces and the resources of nature with an eye to impress them to the service of man. The forces of nature are too powerful for man. Man cannot vanquish nature, so he dare not go into war with her. He therefore studies her laws, just as a child studies the disposition of its angry mother, in order to coax her to receive it into her arms. Even so is legislation: it is the science of controlling the millions living under a Government with an eye to the progress of the country. The task is more difficult than in the case of physical forces, for man has intelligence which physical forces have not. The art

of Government may be likened to lion taming. The lion tamer studies the habits, the likes, the dislikes, the weakness, and the passions of the king of the forest and formulates his plans of capture and subjugation. The analogy ought to be of some interest to the student of the cardinal principles which must underlie legislation. Legislation is a science. The initial step in its study should be the evolution of homogeneity out of heterogeneity in human nature—an enunciation of all likes, dislikes, passions, feelings, energies and activities of human nature with an eye to the discovery of a common basis by a renunciation of the heterogeneous elements. The points of agreement between different countries of the world and life under different political conditions furnish a common basis for the formulation of general principles of legislation for the control and government of mankind in general.

Those principles have found acceptance among all civilized nations of the world, and do not find a place among the problems before us. All the problems before us are connected with local conditions of life.

The main cause of discontent with British administration is traceable to the fact that we are ruled by a foreign nation. Owing to the ignorance of the ruling race, local conditions do not receive their due share of attention in the Legislative councils. In India the difficulties on the score of local conditions are greater than in other countries. The difficulty of popular representation is in direct ratio to the complexity of the social fabric of a nation. The more complex the community the greater the difficulty of finding points of agreement. Heterogeneity is a prominent characteristic of Indian life. The caste system, the difference of religion are alive as disintegrating forces.

The common basis for representation and legislation has to be worked out of this chaotic state of things. In England the common basis is the interest of the people. Those who are interested in labour find in it a common basis. Those who have interest in land find in that a motive for cohesion. They have learnt to disregard differences which in India we are anxious to accentuate. It seems we have not yet been able to form a right conception of the functions of a Legislative assembly. Legislation cannot enter the sacred domains of religion or invade the precincts of social life. Representation based on these principles will result in the selection of the wrong men. The man, who is imbued with a spirit of toleration in matters relating to religion and social life, and who can therefore discover a community of interest below the heterogeneity on the surface possess, a qualification which is not

likely to be appreciated in the present state of things. Government have accepted the religious basis. The remedy lies in the hands of the people; and the eventual success or failure of the comming reform will depend on the amount of serious attention the people are able to devote to a study of the principle of representation and the duties and obligations of the representative.

ଏହି ଗାଁରଙ୍ଗରେ ଶେଷଦେବା ସ୍ପୃହରେ
ଜୀବଦର ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରାନରେ ବର୍ଣ୍ଣାର ବଳ
ଅବ୍ୟାକ୍ତ ଉଗାଥିଲା । ଜେବଳ ଅସାମ, ବିଲ୍,
ଶୈତଳାଗ୍ରହ, ମଞ୍ଚଶୂନ୍ୟ, ମାନ୍ଦୁନର ଉତ୍ତର
ପକୁଳ ଓ ଦେଖିଲା ମାନ୍ଦୁଜରେ କିମ୍ବାତି ପର-
ମାଣ ବର୍ଣ୍ଣା ହୋଇଥିଲା । ପଞ୍ଜାବ ଝଡ଼ା ଉତ୍ତର
ପୂର୍ବଜୀବ ଓ ମଧ୍ୟଭାବରେ ଅଧୌ ଜଳ
କେ ରବ ଥିଲା ।

ଗର ତା ୧୪ ଉଚ୍ଚରେ ଶେଷ ଦେବା ସ୍ମୃତି
କରେ ପୂର୍ବ ନଙ୍ଗରେ ୨ ସ୍ତର ପ୍ରଦେଶରେ
୧୦୨୪ ଟ ବନ୍ଦେଶ୍ଵରରେ ୫ ଗାସ ୧୨୨୪
ଜଣ ଦୁର୍ଲ୍ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାହାନ୍ ପାଇଥିଲେ । ପୂର୍ବସ୍ମୃତି
କର ଅଛ ୧୯୨୭ ଖୁଲା । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ
ଯେ ସ୍କୁଲପ୍ରଦେଶ ଛାତ୍ରା ଜୀବଗର ଅଳ୍ୟ କୌଣସି
ପ୍ରବେଶରେ ଦୁର୍ଲ୍ଲକ୍ଷ୍ୟ ହାତ୍ରା ଦେବ କାହିଁ ।

ଗତ ତା ୧୯୮ ରେ ଶେଷଦେବା ସପ୍ତକରେ ସମସ୍ତ ଭାବରେ ଘେଲେଗ ଭୋଗରେ ୨୫% ଜଣ ମର ପଡ଼ୁଥିଲେ । ଉଚ୍ଚ ପୂର୍ବ ସପ୍ତକର ଅଳ୍ପ ୧୦% ଥିଲା । ହକ୍କି ସାମାଜିକ ଓ ବାଦା ବିମେର ଓ ସ୍ଵତ୍ତୁପ୍ରଦେଶରେ ଏହି ଥିଲା ପଞ୍ଚାବ ପାଖ ଭାବମରି ଦୋରାନ୍ତର ।

ବଲିବରା ‘ମଣିଷ୍ୟାନକେଷର’ ପହିକାର
ସଙ୍କାଦକ ଶୟାମ ଏକ, ଏକ, ଦୋଷ ମହାଶୟ
ତରିଲେବ ଗମକ ତରିଥିବ ରୁ ଗାନ୍ଧିର ଶ୍ଵର
ଉଚ୍ଚାରିତର ତା ୨୭ ରଖ ସହିତୀ ସମୟରେ ଝ୍ବାର
ଶ୍ଵରଟର ଶୁଦ୍ଧରେ ଏବ ସବୁ ହୋଇଥିବା ଗଲା
କିମୟାଦୃଢ଼ ଦେବ ସାରଥିର ଅସଳ ଗ୍ରହଣ
କରିଥିଲେ । ବଲିବରା ଦାନକେ ରେତ ତୁପପୁର୍ବ
ତଥିରଥି ସର ମୁକୁତ ସ ବାନୀୟା ମହୋଦୟ
ପ୍ରଭତ ଅଠେବ ମାଜ୍ୟଗଣ୍ୟ ଲେବେ ସରସ୍ଵ-
ତରେ ଉପସିଂହ ସ୍ଥିଲେ । ବଲିବରାଟ ତାରିଳ
ଦିଲରେ ମୁତ୍ତ ମହାମାତ୍ରର ଗୋଟିଏ ତିହିନ୍ତି
ଏବ ଗାନ୍ଧିର ଶ୍ଵର ନିମିତ୍ତ ଗୋଟିଏ ପଦକ ଦିଲ
ପରିହରି ପ୍ରାଚିତ ଦେବାଳ ପ୍ରିର ଦୋରାଥିତ ।

ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଦେଶର ଜଳର ଗର ନିକମ୍ବାସର
ଛବି ଓ ମୁଖ୍ୟ ପାଲିତା ନିମ୍ନେ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହେଲା
ଯଥା :—

	ଜନ	ମୂଲ୍ୟ
କଟକ	୪୫୮୪	୩୬୮୨
ବାଲେସର	୩୪୦୮	୨୧୪୭
ପୁରୀ	୩୦୫୦	୨୨୪୯
ସୁଲକ୍ଷ୍ମୀ	୧୫୨୨	୧୧୦୨

ଉପରିଲିଖିତ ମୂର୍ଗ ଉପରେ କେବଳ
ପୁଣ୍ୟରେ ଡେଲାଇତା ମୂର୍ଗ ଅଧିକ ଯଥା ୨୨୭ ଟଙ୍କା
କଟେବ ଓ ବାଲେଶ୍ୱରରେ ଅଛି ସାମାଜିକ ଧୂଳି।
ସମ୍ମଲ୍ୟରେ ଅଦୌ ଏ ଗ୍ରେମ କି ଥିଲା ।

ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଇ ସରକାରୀ
ବୁଝିର ଗାଲିକା ବାହାରଥାରୁ ବହଁରୁ ଦେଖାଯାଏ
ଯେ ପତକର୍ଷକ୍ଷଣ୍ଡ୍ୟୁୱୋ ଏକର ଭୂମିରେ ଅଣ୍ଣରୁଷ
ଦୋଷଥିବା ସୁଲେ ଏ ବର୍ଷ ଅଖରୁଷର ଭୂମି
ଳକ୍ଷ୍ୟୁୱୋ ଏକର ଥିଲେ । ଏକା ସମ୍ମଲପୁର ଜ୍ଞାନ
ସାନ୍ତ୍ରାଳ ପ୍ରଗଳ୍ବରେ ହାରହାର ଘରରୁ କେବୁ
ଅଧିକ ଦୋଷଥିଲା । ବାଲେଶ୍ୱର, ଅନ୍ତର୍ମଳ, ରାଜା
ଓ ପାଇମୋର ଉତ୍ସନ ହାରହାରସଙ୍ଗେ ସମାନ,
କପାଳୁଷ ଦୋଷଥିବା ଭୂମିର ପରମାଣ ଏ ବର୍ଷ
ଗତବର୍ଷ ଠାରୁ ଦିଲ୍ଲି ଅଧିକ ଦୋଷଥାରୁ । ଗର୍ବ
ବର୍ଷ ପ୍ରାତିମ କଥା ପଥଳ ଳକ୍ଷ୍ୟୁୱୋ ଏକର ଭୂମିରେ
ଦୋଷଥିବା ସୁଲେ ଏ ବର୍ଷ ତହର ପରମାଣ
ଳକ୍ଷ୍ୟୁୱୋ ଏକର ଥିଲେ । ଆଦି, ମଧ୍ୟରେ ଗୁଡ଼ି
ଏବଂ ଧେଇକା ମଧ୍ୟରେ କଥାମୁଢା ପ୍ରଧାନ । ସୁତରା
କପାଳ ଅଣ୍ଣରୁ ଦେଶର ଭୂମିର ପକ୍ଷେ ପ୍ରଧାନ
ଉତ୍ସନ୍ତ ଥିଲେ । ବର୍ଷପ୍ରତି ବିଶେଷ ନିଜୋଯେ ଗା
ଦେବା ଅମ୍ବାକଳର ବର୍ତ୍ତନ୍ତ ।

ମାନ୍ଦୁଜର ମହିଷୀର ମହୋଦୟ ଗର ପିତୃପୂର୍ଣ୍ଣ
ମାସରେ ଛନ୍ଦ୍ରପଠାରେ ବିଶ୍ଵମାନଥିବା ସମ୍ମଧରେ
ସେଠା ଉତ୍ତଳୀୟ ପ୍ରକିଳିତମାତ୍ରେ ଯେଉଁ
ଅବେଳକ ଏହି ମାନ୍ଦୁଜର ମହୋଦୟଙ୍କ ସମୀପରେ
ଆଗେ ନିର୍ମଳେ ଚାହିଁରେ ପଦାମାନ୍ୟ ମହୋଦୟ
ଦୟ ଅବେଳ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଯେ କଲିବତ୍ତି ବିଶ୍ଵ
ବିଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରକଳିକା (Entrance) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ମାନ୍ଦୁଜ ଆଜଳର ମାଟ୍ରିକ୍ୱୁଲେସନ୍ (Matr
iculation) ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପରାମାର ଗୋଟିଏ ଗଣ
ଦେବ ଏବଂ ଉତ୍ତଳୀୟମାତ୍ରକୁ ବଦନୁସାରେ ସର
କାଷ କରି ଦଖିଲ ମଧ୍ୟ ମାନ୍ଦୁଜର ସରକାର
ପଢିଦ୍ୱାରି ଦେଇ କୌଣସି ଓଡ଼ିୟା ଉଦ୍ଦର
ବେହନ୍ତା କଲେଜରେ ପଡ଼ି ପାରବେ । <
ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେବଳ ଆମେମାତ୍ରେ ମାନ୍ଦୁଜ ପରିଚାର

ମହେଦୟକୁ ପାରୁଣ୍ୟରେ ନିର୍ମଳ ଅଭିପ୍ରାତ
ପହଞ୍ଚିବାରେ ସବୁରେ ଧକ୍କାବାବ
ପ୍ରଥାଳ କରୁଥିଲା । < ଅଦେଶହାର ସେ ଉଛୁ
ଲୀୟବୁର ଗୋଟିଏ ବନ୍ଦୁତାଳର ପୁନାଧ ଅନ୍ତର୍ଭିତ୍ତି
ଦେଲ ବୋଲିବା ବାହୁଦା ।

ଏହି ଦୂରବିତ୍ତ ନାମାୟ କଣ୍ଠପୁଷ୍ଟ ସମ୍ମାନ
ଏକ ଅଧିବେଶକ ଦେଇଥିଲ ଏବଂ ଗହିରେ
କଲିକତା ପୁଲାପ ଅରଫର ପାଣ୍ଡିଲିପି ଦୂର
ଏବଂ ପାପ ଦେବାର କଥା ଥିଲ । ବଢ଼ି ଦୂରଥିଲ
ଯେ ଜଳସାଧାରଣର ଦୋର ଅପରିବ ସମ୍ଭବ
ଦୂର ନ ଦେଇ ସରକାରୀ କରନ୍ତୁ ଦଳର
ମହାନ୍ଦୁଶାରେ ଅଳକଟା ପାପ ଦୋଯିବ ।
ବଢ଼ି ସୁଅର ବିଷୟ ଯେ ତାହା ଦେଇ ପାହି ।
ବିଦ୍ୟାପୁଷ୍ଟ ସମ୍ମାନ ବେବରତାଙ୍ଗ ସର୍ବଚନ୍ଦ୍ର
ଏବଂ ସାଧାରଣ ସମ୍ମାନିକର ଅପରିମାନ ନଳ
ଦେବା ଦେଇ ସେହି ପାଣ୍ଡିଲିପି ସବୁଷେଷ କମେଟି
କିବଟକୁ ଧୂବଦିଗ୍ରି ନିମନ୍ତେ ପଠା ଯାଇଥିଲୁ
ଏବଂ ଏଥିଥାର୍ଥ ବଙ୍ଗର ଷେଟଲଟ ସର ଦେବର
କାହାଦୁରକଳର ପ୍ରଶାସା ଧୂନ ଗରୁଦିମରେ
ବ୍ୟାପିଥିଲୁ । ପ୍ରଚୂରରେ ତାହାକର ନିଃୟ
କିମ୍ବରପ୍ରକଳ ନୋବକର ବିଜ୍ଞାପ ଅବେଳା ବିଜ୍ଞାପ
କରିଥିଲୁ । ଅଣା ଦୁଆର ଏଥର କମେଟିରେ
ପାଣ୍ଡିଲିପିର ଅପରିଜନକ ଧାରମାନ ସଂଶୋଧନ
ଦେବ ।

ସମ୍ବଲପୁର ମିଶ୍ରନିଷିଧକ ବଢ଼ିଗୀ ସେଠାରେ
ପ୍ରତିବନ୍ଦ ଥୁବା ମିଶ୍ରନିଷିଧକ ଅଳକ ଅନୁଷ୍ଠାରେ
ପଣ୍ଡବଧ ଏବଂ ମାଂସ ଚନ୍ଦ୍ର ବିଷୟରେ ଏବଂ
ନିୟମାବଳୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥାନ୍ତି ଏବଂ ବଙ୍ଗ ଗବ-
ହିମେଷତ୍ତାର ଘାନା ମଞ୍ଜୁର ହୋଇ ଗରି ଗରିବା
କଲିବନା ଗଲେଟରେ ପ୍ରକାଶ ହେଉଥାଏ
ଅଛି । ସେହି ନିୟମାବଳୀର ମର୍ମ ଏହି ବି
ଷେଳ, ମେଘ ଓ ସେ ସମସ୍ତର ହିଥ ହେବଳ
ନିୟମିଷାଲିତର ନିମ୍ନିଂଚି କଷେତ୍ରଜ୍ଞାନାରେ
ସହାଳ ଏ ୨ ୫ ୧୦ ଥା ମଧ୍ୟରେ ସ୍ଵପ୍ନଗୁଣକ
ପଣ୍ଡବା ଉତ୍ସାହୁ ଦ୍ଵାରାଯିବ ଓ ମାଂସ ମନୁଷ୍ୟର
ଶାତ୍ର୍ୟଶୋକ ଥୁବାର ସାରତିଷ୍ଠିତ ବିନା ବନ୍ଦୁ
ନିମନ୍ତେ ଶୁଦ୍ଧିଦ୍ୟାଯିବ ବାହି । ପ୍ରକେକ ପଣ୍ଡ
ଦ୍ଵାରାଯିବ ପିତା ଏକପରମା ନିଅଯିବ । ପଣ୍ଡବର
ହତ୍ତା ଅଛି କହିବ ବନ୍ଦୁ କରଗାରକ ନାହିଁ ।
ବନ୍ଦୀର ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ବା ଦୋକାନ ଏବଂ ବନ୍ଦୀର ଦୟ
ଦମଣି ସ୍ତ୍ରୀର ଦୟ ଦେବେ ଓ ଦିଲମଦ୍ଵା
ଦେବାକ ବନୋଦସ୍ତ ଦେବ । କେବଳ ଦସା-
ନାରୀ ଶକ୍ତି ଦୋଷଥିବା ପଣ୍ଡବ ମାଂସ ନିରୂପିତ
ମୂର୍ଖରେ ଦୋକାନଦାର ବନ୍ଦୁ କରବ ।
ଅନ୍ୟଥା ନିୟମରଙ୍ଗର ପ୍ରତ୍ୟେକ ଅପରାଧ ନିମନ୍ତେ
ଟ ୫୦ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅର୍ଦ୍ଦଶ ଦେବ ।

—*—
ସୁଖେର ଅଦ୍ୟାବୀ ଗଳନ ପର ବିଲଗରେ
ମଧ୍ୟ ଥିବେ ପଣ୍ଡିତ ବୈଯମ୍ୟାକ ନିର୍ମିଶ ଚରବା-
ରେ ରହ ହୋଇଥାଏନ୍ତି । ଗଲିତ ମାସ ତାଖେ
ଏରେ ହର୍ଷିର କୋଡ଼ି ବିଲଗରେ ଲଂଘନ
ଦେଇବ ବୈଯମ୍ୟାକରେ ଉଲଜଣ ଥିବେଲୁ

ସହି ତକ୍ତି ଦୂର ମାନର ବାଟ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ
ମେଲା କରିଥିଲା । ଏ ବେଖମ୍ ଯାନ କେବେଦୁଇ
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସପଳ ଦେଇ ତାହା ଜଣା ଯାଇ ଗାହୀ ।
ଫର୍ମିଷି ବେଶର କ୍ଲୋର୍ସ୍‌ଟ ସହେବଙ୍କ ବେଖମ୍-
ଯାନ ସମ୍ମନ୍ତ ପାଇ ହୋଇ ଯେଉଁ ଅଶ୍ଵରୀ କିମ୍ବା
ଦେଖିଲା ତାହା ଉଚିତାସ ପୃଷ୍ଠାରେ ତିରକାଳ
ଅବିତ ରହିବ । ଏହଙ୍କ ବେଖମ୍ ଯାକ ଠିକ
ପଣୀ ପଚ ଏବଂ ଅଧାରରେ ଗଢ଼ ବିଷ୍ଟାର କଳି
ସମୟରେ ପଣୀ ଉଚିତି ପ୍ରାୟ ଦେଖାଯାଏ । ଏଥିର
ଡାମ ସାଦା ବିଧି ଏବଂ ଏହା ଦେଖିବାରୁ ଯେମନ୍ତ
ସାଠ ତେବେନ୍ତ ହାଲୁକା । ଏହା ଲମ୍ବେ ୨୨ ପୁଣ୍ଡ
ଏବଂ ଏହା ତେଣାଠାରୁ ଅନ୍ୟ ତେଣାର ଶେଷ
ଯାଏ ଓଷାର ୫୫୫୮ । ଏହା କାଠରେ ନିର୍ଦ୍ଦିତ
ହୋଇ ବହିରୂପରେ ସବୁ ପମତା ମକ୍ତା ଯାଇଥିରୁ
ଯେମନ୍ତ କ ପାଶରେ ସତରେ ଏହା ରୂପିରୁଠିବା
ତଙ୍କାପର ଏଥିରେ ମଙ୍ଗଧର ଥରୁ ଏବଂ ଝଳକ
ଦୂରତେଣାର ମଧ୍ୟାନରେ ନଥି ତେଣାଗଲାଏ ।
ଏତୁପ ବେଖମ୍ ଯାନଟିଏ ନିର୍ମିତ କରିବାରୁ
ଯେ ବହୁବାଳ ଲାଗିଥିବ ସନ୍ଦେହ ଗାହୀ ।
ଏହାହାର ବେଦୋତ୍ତ ରୂପିମାତ୍ରେ ପଣୀରୂପ
ବେଖମ୍ ଯାକ ନିର୍ମିତ କରୁଥିବା ବେଦମନ୍ତର
ସତ୍ୟତା ସମ୍ମନାଯାଏ ।

ଅମ୍ବାକଳର ପ୍ରଧାକ ସେବାପତି ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ଦିଗେନର ମହୋଦୟ ଦେଖିଯ ଲେକଳୁ
କାଷଣମେଷ ମାକଞ୍ଚେତ ସୁରୂପ ନିୟମ କରିବା-
ଦାରଣ ଯେଉଁ ପ୍ରଥାକ କରିଥିବେ କାହା ମହା-
ମାନିଶ ବଡ଼ଲଟ ମହୋଦୟ ମନ୍ତ୍ରର କରିଥିବାର
ଅନନ୍ତରରୁ ପାଠବମାତ୍ରକୁ କଣାଉଥିବୁ ।
ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଏହି ଯେ ଦେଶେକଜଣ ଦେଖିଯୁ
ଦେଇବ ବର୍ମଣସଙ୍କିଳ ବାହି ପ୍ରଥମେ ଅଭିଭାବି
ଅନ୍ତରୁଷ କାଷଣମେଷ ମେଳଞ୍ଚୁର ପଦରେ
କିୟକୁ ବସଯାଇ ଉପସ୍ଥିତ ରାତ୍ରିକାଳ କେବଳ
ମେଷ ମେଳଞ୍ଚୁର ଅଧୀନରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମିଆ-
ଦରେ ଟାଙ୍କ ଦିଧିବିବ । ଗାନ୍ଧାର ତାର୍ଯ୍ୟ ମନୋ-
ନିଃ ଦେଇରେ ପ୍ରଥମେ ଦ୍ଵିତୀୟ କେଅତମେଷ
ମେଳଞ୍ଚୁର ସୁରୂପ କିୟକୁ ହୋଇ ପରେ
ସ୍ଥାନିକବୁବରେ ଉକ୍ତ ବାର୍ଯ୍ୟ ବରବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ
ସେମାତ୍ମକ କୌଣସି ମୋହକମା ବିଶ୍ୱର କର-
ବାଇ ମମତା ଦିଧିବାର ବଥା ପତ କାହିଁ ମାତ୍ର
ସେମାତେ ଦେଖିଯ ଲେବନ୍ଦର ଭାବ ଗଢି
ଉତ୍ତମରୂପ ଜାଗଥିବା ଯୋଗ୍ବ୍ରତ ଦାଳକରେ
ଗାଇ ସେ ମମତା ଦିଧିବାର ବରସା ଥିଲା ।
ଶିକ୍ଷାଧୀନ ମିଥିତ ସେଷ ଦେଇରେ ଏମାତେ ମାସିକ
ଟ ୩୫୦ ୯ ଟା ଦେବନ ପାଇବେ । ଏଥିରୁ
ପାଠବମାତେ ଦେଖିବେ ଯେ ଗବର୍ନ୍ମିମେଷ
ଦେଖିଯ ଲେବନ୍ଦ ଉତ୍ତମ ଦେବାର ତିନି

କରୁଣାନ୍ତି ଏବ ଦେଖିଯ ଲେବେ ରଧ
ସ୍ଵର୍ଗ ଦେଲେ ଯେ ଗାନ୍ଧି ଉପର ଦେବ
ଏଥରେ ସମେତ ଲାହିଁ । ଅମ୍ବୋନେ ଆଶା
କରୁଁ ଗବର୍ନ୍ମମେଧିକାର ଏ ଅନେକ ଫେରେ
ସେନିକ କର୍ମଚାରୀ ଯୋଗ୍ୟ ହେବାଇବା
କାରଣ ତାଙ୍କ ବରନ ।

ଓଡ଼ିଆର ବନ୍ଦିଶକର ଗ୍ରୂପ୍ ରେଭାଲ
ସାହେବ ଗ୍ରୁପ୍ ଉପଲବ୍ଧ କାରୋଷରିବାରେ ଅବ-
ଗ୍ରାହୀ କାରିରେ ମତ ତା ୧୦ ରଙ୍ଗରେ ସେଠି
ଶ୍ରୀପୁରୁଷ କାରୀର ଏବଂ ତା ୧୯ ରଙ୍ଗରେ
କାରୋଷର ତିର୍ଯ୍ୟକିପାଳିଟି ବାଳକା ଦୁଇସମ୍ବ-
ଦର ବାର୍ଷିକ ପୁରସ୍କାର ବିଭବର କାର୍ଯ୍ୟ ସମାଧା-
ନ କରିଥିଲେ । ଶେଷରକ୍ଷିତ ବଦ୍ୟାଲୟ ସମ୍ବଦର
ବିପ୍ରାଚିର ବିଭବର ଉତ୍ତରପୃଷ୍ଠା ଓ ବିଭବମାଦରେ
ବିପ୍ରାଚିରକୁଣ୍ଡ ବର୍ଷିତ ହୋଇଥିଲା । ଗହିରେ
ପ୍ରକାଶ ସେ ମିତ୍ରକିଷ୍ଣପାଳିଟି ବାଳକା ବଦ୍ୟାଲୟ-
ସମ୍ବଦର ସଂଖ୍ୟା ୧୦ ରୁ ୧୧ କ୍ରୁଟ ଶକ୍ତି ସଂଖ୍ୟା
୩୫୭ ରୁ ୪୪୭ ରୁ ଉଠିଥିଲା । ସେହି
୪୪୭ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟରେ * ଜଣ ଅଞ୍ଚଲପ୍ରାଦମେଶ
୮୮ ଜଣ କିମ୍ବପ୍ରାଦମେଶ ଏବଂ ଅବଶିଷ୍ଟ
ଶିଥିଶେଷୀରେ ପଢ଼ିଥିଲା । ଗତ କିମ୍ବପ୍ରାଦ-
ମେଶ ପଥିବାରେ କେବଳ ଜ ୪ ଏ ଉତ୍ତରାଞ୍ଚ
ଏବଂ ସେମାତର ମଧ୍ୟରୁ ବିଭବ ବୁଝି ପାପ
ହୋଇଥିଲେ । ଗହି ପୂର୍ବ ବର୍ଷର ପଳ
ପ୍ରାୟ ସେହିପର ଥିଲା । ଧର୍ମବିଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟେ ଶକ୍ତିକ
ମଧ୍ୟରେ ୪୭ ମସିଲମାକ ୨୫ ଶ୍ରୀପୁରୁଷକ ଓ ୩୫୯୯
ହିନ୍ଦୁ ଶକ୍ତି ହିନ୍ଦୁ ମଧ୍ୟରେ ୮୮ ବିବାହିତା ବାଲକା
ବଦ୍ୟାଲୟରେ ପଠିବାକା ଉତ୍ସାହନକ
ଅଟେ । ଜ ୧୪ ଏ ଶିକ୍ଷକ ମଧ୍ୟରେ ୨ ପ୍ରତିଶ
ଓ ୨୭ ଟି ଅଣ୍ଟା । ୨୭ ଟି ଶିକ୍ଷକ ମଧ୍ୟରେ
ଏକଜଣ ହିନ୍ଦୁ ଓ ଅବଶିଷ୍ଟ ଶ୍ରୀପୁରୁଷକ ।
ବୁଲେର ପଢ଼ିବାର ଥାର କ ଥିଲା ଦେଇ କିମ୍ବ-
ପ୍ରାଦମେଶରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତରିଷ୍ଟି ଲାହ କରିବାର
ବଦ୍ୟାଗାତ ସହିବାର ସାହା ଲେଖିଥିଲା ତାହା
ସବ୍ୟ ବଥାତ ଅମେମାନେ ଅନ୍ତମାନ ତରୁଁ ତ
ପରଦା ଅର୍ଥରୁ ମାତରେ ଯାତାପ୍ଯାତର ବନ୍ଦୋ-
ବିଷ ଓ ଉତ୍ସବ ଧାରିଷକ ନିୟମିତାବ ଅନ୍ତର୍ଗତ
ଗୋଟିଏ ବଦ୍ୟାଲୟକୁ ଉତ୍ତରିଷ୍ଟିକୁ ଉଠାଇ
ଦେବାର ସହ କରେ ତାହା ବିଷଳ ଦେବ
କାହିଁ । କାରୋଷର ଗନ୍ଧାବାଦୁରକୁ ଅନ୍ତର
ଚେଷ୍ଟା କରିବା କାରିନ ଅମେମାନେ ଅନ୍ତର୍ଗତ
ରେଖ କରିଥିଲା ।

—*—
ବେଙ୍ଗାଳାଳ ଏକ ପ୍ରେରଣାଦୀରୁ ଅବଶ୍ୟକ
ହେଲୁ ଯେ ଗତଜୀବ ସମ୍ବନ୍ଧର ଘୋଲିଟିକଲ୍

ଏକେଷ ମହାଶୟ ରତ ତା ୫୦ ଘଣ୍ଟରେ
ସେଠାରେ ପତ୍ରର କଚେବା ଦୟାଳୟ ଆବା
ଅବଶ୍ୟକୀୟ ପରିଦର୍ଶନ କର ତା ୧୦ ମଳ
ଅପରାଧୀରେ ହାତସୁଲ ମୁହରେ ଏକ ଦରଖାର
କରିଥିଲେ । ଗତ ଦୂରୀ ସମୟରେ ଦେବା-
ନାଳର ଯେଉଁ ମହାଜନମାତ୍ରେ ଧାନ କରିଲ
ଦେଲାହାର ପ୍ରକାରଗର ସାହସି କରିଥିଲେ
ସେମାନଙ୍କୁ ସୁତା ଓ ରୂପାର ପଦକ ଓ ପ୍ରଶଂସା-
ପ୍ରତି ଦେବା ଏହି ଦରବାରର ପ୍ରଧାକ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ସ୍ଥାନ । ସେ ବନ୍ଦାର ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ହାତର ପ୍ରଧାକ-
ମାତେ ଜାଗିଯୁ ପନ୍ଥ ପିନ୍ ଅସିଥିଲେ ଏବଂ
ଅକ୍ଷୟନାଥ ସହିତ ପ୍ରାୟ ୩ ହଜାରମେଳକ ଏକ-
ଗ୍ରିଗ ହୋଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମେ ରଜା ଏବଂ ଅକ୍ଷୟ-
ନନ୍ଦନପତ୍ର ପାଠ କରେ ଏବଂ ଗାହାକୁର
ଦେଖ୍ୟାନ ଶାସନମଳକୁ ବୋବ କହିର ମନ୍ତ୍ର
ଓଡ଼ିୟାରୀଶାରେ ରୂପାରଦେବ ଉତ୍ସାହ ପୋଲି-
କିଳ ଏକେଷ ମନୋଦେହୁଟ ଟାଷୁକୃତି ୫୦୦ ଟଙ୍କା
ରୌଗ୍ୟ ପଦକ ଓ ବହିପଙ୍ଗେ ପ୍ରଶଂସାପତ୍ରମାତ୍ର
ଏହି କର ଯୋଗ୍ୟବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପ୍ରଦାତ କରିପାର
ସେହି ବନ୍ଦୁଗା କଲେ କହିର ମର୍ମ ଓଡ଼ିୟାରେ
ଗାହାକୁର ଜଣେ ବର୍ମଗୁଣ ରୂପାରଦେବେଳେ
ପଦକାଦ ସବେ ପ୍ରଗେଢି କମଳି ଶିଖିତପୁରୁଷ
ଟାଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ଗୋଟିଏ କୋଟ ଓ ଜାଗିଯୁ
ପନ୍ଥ ଆଯଥିଲେ । କେବଳ ଶତଶବ୍ଦୀ ଶାସନା-
ତଳ ପିକ ବ୍ରତଗୁଣ ଓ ମହାନ୍ତି ବୈଶରିତରଣ
ଦାସ ଧର୍ମଚିନ୍ତାରେ ସନ୍ଧକ ବା ପ୍ରଦେଶପତ୍ର
ପ୍ରଦଶ କରିବାକୁ ପୂର୍ବରୁ କାହିଁ ବନ୍ଦାରାକୁ
ଏକେଷମଦୋଦୟ ସେମାନଙ୍କର ଦୁଦ୍ସୀ ପ୍ରଶଂସା
ଦରବାରରେ କରିଥିଲେ । ଦରବାର ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ
ପରେ ବନ୍ଦରେ ସମ୍ମରତ ପ୍ରତାନ ଓ ଅକ୍ଷୟନାଥ
ଲେବକୁ ସଜା ମିଶ୍ରମରେଖାକ କରିଲ ବିଦ୍ୟାୟ
ଦେଇଥିଲେ । ଏହି ଦରବାର ସଞ୍ଚାର ସବଳ-
କାର୍ଯ୍ୟ ସୁନିଷଳଗୁଣେ ଦେବାହ ଦେବାଯୋଗେ
ରଜା ଏବଂ ଗାହାକୁର ଉତ୍ସାହମର୍ମଗୁରମାତ୍ର ଧନ୍ୟ-
ବାଦର ପାତ୍ର ଦୋରିଥିଲା ।

* * *

ଡୁଇଥା ଅଠବର୍ଷ ପଞ୍ଜିତେଣ୍ଟା ବନ୍ଦର
ଦେଖୁ ବଣୀ ବମ୍ବା ବଣୀ ସାହାତିୟା ଧାରମକା-
ଦେଇ ଡୁଇଥା ଗଢ଼ାତ ସମ୍ମଦ ଏବଂ କରବ,
ବାରେଶର, ସୁଲ୍ଲ ଓ ସମ୍ମଦ୍ରୀର ଜିଲ୍ଲା ସମ୍ମଦର
ସେଉଁପ୍ରାକରେ ସେହିବେଳେ ନଳକଞ୍ଚ ହେବ
ସେଠାରେ ହୃଦୟରୀ ଖୋଜବା ସବାମେ ବାର୍ଷିକ
ଶତକର ଟ ୩୦ ସୁଧର ଟ ୨୫୨୦୦ ଲାର ସର-
ବାସ ପ୍ରମିଷର କୋଟ ଦାତ ନରବାରୁ ବଜ୍ର
ପ୍ରଦେଶର ରେଣ୍ଡନକ୍ଷ ଗନ୍ଧୀର ସତ ୨୯୫୦
ସାଲର ସାଧାରଣ ଦାତ ସମ୍ମଦିର ଅଠଠ ଅବ-
ସାରେ ଅଦେଶ ପ୍ରକାର କରଅଛି ଓ ମେହି

ପ୍ରମେସଣୀ ତୋଟମାଳ ନନ୍ଦାୟ ଦାତ ସମ୍ମରି
ସରହାଶ କ୍ରେଜର ବା ହୋଲାଧେଷଙ୍କ ଦସ୍ତରେ
ମୁସ୍ତ ହେବ ଏବ ସେହି ଶାରୀ ସର ଏତିବାର୍ତ୍ତ
କରମାଳ ନେବର ଉଥରେସଣ୍ଟାର ଫଣ୍ଟ ଚାମରେ
ଅରହତ ହେବ । ତେଣା ଟିଲାତେଣେ ବଳ୍ୟ
ସମ୍ବର ଘୋଲିକର ଏତିଥ ଏହି ପାନ୍ତିର
ଅତିମନ୍ତ୍ରେଣ୍ଟର ବା ତତ୍ତ୍ଵାବଧାରତ ହେବିଲ
ସରକାର କ୍ରେଜରର ତାତ୍କାଳ ନିକଟରେ ପରି
ବର୍ଷ ସାହ ସୁଧ ହେବ ତାହା ପଠାଯଦେବେ
ଏବ ଘୋଲିକର ଏକଥ ତହିଁର ହେସାବ
ରଖିବେ ଓ ଅଠଗତରେ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବେ ନିଜେ
କାର୍ଯ୍ୟ କରିଲାବେ ଓ ଲିଙ୍ଗ ସମ୍ବରରେ କାର୍ଯ୍ୟ
ଦେବା ବିଷୟର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତମେ ସେ ସମସ୍ତର
ତିକ୍ତୁକୁଳବୋର୍ତ୍ତରୁ ଟକା ପଠାଯଦେବେ ।
ଏବର୍ଷ ଅନ୍ତର ଏକପ୍ରାକରେ ପୂର୍ବରଣୀ ବୋଲା
ବା ମରମର ଏହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତରେ ହେବ ଯଥା-ଅଠ-
ମତି ବଜ୍ଞ, ବନବଜଳ, ପୃଷ୍ଠାଜଳ, କାରେଷର
କଳ ଓ ସମ୍ବଲପୂର କିମ । ବିଶେଷ ଅବଧିକ
ସମୟରେ ଏହି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତର ବ୍ୟକ୍ତିମ ହୋଇ,
ଥାରେ । ଏହି ପାର୍ବିତ୍ତାର ଖୋଲାହେବା ପୂର୍ବ-
ରଣୀ ସମସ୍ତର ସଂରକ୍ଷଣ ଏବ ସଂରାର ବିଷ-
ୟରେ କିମ ଦୋରତଳ ସହି ଘୋଲିକର
ଏତିଥ ବନୋବସ୍ତୁ ହରନେ । ଏଥରୁ ଦେଖା-
ଯାଏ ଏହି ପାର୍ବିର ବାର୍ତ୍ତକ ଅୟ ଏବଦଳାର
ଦେଖାଏ ଦୂରବନ୍ଧରେ ଦୂରଦଳାର ଢଳା
ଏହୀ କିମରୁ ଦିଅସିବ ଓ ପୁର ଥଠବର୍ଷରେ
ଏହୀ କିମର ପାଳ ପତିବ । ଦୂରଦଳାର
ଦେଖାରେ ଗୋଟିଏ ଦୂର ଜଳାଶୟ ନିର୍ମିତ
ଅଥବା ଦୂର ଶୁରିଟା ଯୋଗିଷ୍ଟ ଓହଳା ହୋଇ
ଥାରବ । ସବ୍ରାଂ ରଣୀ ମଦୋଦୟାକୁର ଏ-
ଦାତ ଗୋଟିଏ ମହ ଦାକ ଥଣେ ଏବ ଏହୁପାଇଁ
ତାତ୍କାଳ ଅଶେଷ ଧର୍ମାଦ ଦେଇଥାଏ ।

ଅବହାର ହୋଇଲି

ଅବତ୍ତାଶ ଦୋକାନର ସ୍ଥାନ କହାଗଲାର ଘର
ପର୍ବତୀମେଣ ମେଉଳିଯେବାଳିଟ ବା ଅନ୍ୟ ସମିତି
ପ୍ରଭତ ବସ୍ତେ ଦେବାର ଖ୍ୟାତ ଦେବେ ମାତ୍ର
ସରକାରୀ ଉର୍ମର୍ଗ ଯୁଗକେ ଯେବେ ବଜାର ଉପାର୍
କୁ ଦୃଷ୍ଟି କରି ମାତ୍ରକ ଦୂର୍ଦ୍ଵେଷକ
ନିବାରଣ ଉପରେ ରଷ୍ଟା ରସିବେ ଗାହାହେଲେ
ଲୋହବ୍ରର ସୁହାଶ ବନ୍ଧୁ ପରମାଣରେ ଦୂର
ଦେବ । ବୋମ୍ବାରରେ ଗତ ନର୍ତ୍ତମଣ୍ଡଳ ଗୋଟି
ମଦର ଦୋକାନ ଥିଲା ଯେ ରହଁ ମଧ୍ୟରୁ
ଗୋ ୬୮ ଟି ବନ୍ଦ ଦୋଇଥାଇ । ମାତ୍ର ଶବ୍ଦ
ଏ ଏ ବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିହିତ ଦେବାର ଅନ୍ତମୁକ୍ତ
ଦର୍ଥସାରଥାଇ । କଞ୍ଚି ପ୍ରଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ
ଏ ଏ ବାରେ ମଦ ବନ୍ଦ ଦୋଇ ଛାପର । ମହା

ଦୋହାନମାଳିକରେ ଯାଏ ଜମିଲାପର ଲୋହ
ମହଳ ଦ୍ଵାରା ଏବ ସେମାନେ ମହ ଶାର ଦାଣୁ-
ରେ ପଲବେଳେ ତାଙ୍କ ପ୍ରତାର ଅବର୍ଥ ଦେଖା-
ଯାଏ । ଦେଖାନମାଳ ସନ୍ଧ୍ୟା ସମୟରେ ବନ୍ଦ
ଦେବାର ନିୟମ ହେଲେ ମହର ପାଦ ନିବାର-
ଖର ବିଶେଷ ସୁଯୋଗ ଦେବ କରିବ ଯେଉଁ
ମାନେ ଶାଶ୍ଵତ ସେମାନେ ଅପରା ପ୍ରଯୋଗର
ମରେ ଅଗନ୍ତୁ ବରି ରଖିବେ । ବହରେ ଅଧିକ
ଶୋଭିଲେ ଥାରକେ ନାହିଁ । ଲୋହକର
ଗତାୟୁକ୍ତ ସତ୍ତବ ପାଶରେ ଗାତ୍ର ଏବ ମହର
ଦୋହାନମାଳ କି ବସିଗାର ନିୟମ ଥିଲେହେଁ
ତାହା ପାଲକ କରିବାର କେବେ ଦେଖାଗାଏ
ନାହିଁ । ଯେବେ ଲୋହମାଳକୁ ସେ ବିଷୟରେ
ଅଧ୍ୱାର ବିଷୟାନ୍ତା ତେବେ ଅବଶ୍ୟା ଏଥିର
ପ୍ରତିକାର ଦୋର ପାରନ୍ତା ମାତ୍ର ବଜ୍ର ପ୍ରତି
ଦାବିମମାଳକର ଦୂଷ୍ଠ ଥିବା ସ୍ତଳେ ସେମାନେ
ଏହା ଦେଖି ସୁବୀ ଆଖିରୁ ବରନ୍ତି । ମବର୍ତ୍ତ-
ମେଘ ଯେ ଆଇନ ତରେ ତାହା ଥମୁମାବଳର
ଶିରେଧାର୍ୟ ମାତ୍ର କରି ତରୁଁ ପ୍ରାମୟ
ଲୋହକୁ ଦର୍ତ୍ତିର ଦେବାରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ଅସନ୍ଧତ
ଥିବା ସ୍ତଳେ ଉଦ୍‌ବିଷ୍ଣୁରେ ଦୋହାନମାଳକ
ପ୍ରତି ଏବ ବକ୍ଷୟ ସମୟର ଏହା ବଠିକ କଟ
ଦରା କରିବାର ନିୟମ କର ଦେବେ ଯେମନ୍ତ
କି ମବର୍ତ୍ତମେଘଙ୍କ ବଜ୍ର ପ୍ରତି ଦୂଷ୍ଠ ନ
ଆଇ ପ୍ରଜାୟତର ହିତ ନିମିତ୍ତ ମଧ୍ୟ ଧାଇ
ନିବାରଣ ଏକ ମାତ୍ର ଜୁଦେଖ୍ୟ ଥିବାର ଲୋହେ
ବହି ପାରିବେ ।

ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣମିତ୍ର ।

ଏହି ସମ୍ପଦର ବାଣୀକ ଅଧିବେଶନ ନାମ
ପୋମାବାର ସକାଳେ ଏ କରଇଥିଲୁଗା
କିମ୍ବା ଧରିବାର ସରକାର କୁଣ୍ଡ ବା ପଣ୍ଡ,
ମେହିରେ ଦୋଇଥିଲା । ସମ୍ପଦର ପ୍ରାୟୀ ସମ୍ପଦ-
ପତି ଅମୂଳାଜଙ୍ଗର ବମିଶର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଦେବିତା
ସାହେବ ସମ୍ପଦର ଅଧିକ ମଣିକ କରିଥିଲେ ।
କିନି ଛିଲର ଦିନେକୁରମଣ, ସମ୍ମନ୍ୟୁକ୍ତର
ତେଷୁଠିମିଶର, ଉତ୍ତରା ଦୂର ସମ୍ମନ୍ୟୁକ୍ତ
ରବଣ୍ଣକଟର ଏବଂ ସରଚାଳା ଓ କେବରହାଳା
ପ୍ରାୟ ଜ ୧୦ ଟ ଦେଖିଯୁ ସବା ଉତ୍ସବର
ଥୁଲେ । କଈ କୃଷିକରାମର ତାଲରେକୁର
ଅସୁରା ଦେବୁ ଥିଲା ନ ପାର ପଦକୁଳାବ ହୁଣେ
ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ଏବଂ ପାହାର ସହକାଳ
ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ହୃଥ ସାହେବ ଥିଲା ସମ୍ମରେ ଯୋଗ
ଦେଇଥିଲେ । ସେ କେବେଷତିବ ବୁଦ୍ଧି
କାର୍ଯ୍ୟାପନୋଗୀ ଲଙ୍ଘାଳ ଦିଦା ପୁରି ଥିଲା
ଏବଂ ଧାନରୁଗ୍ରା ସମ୍ବାଦ ଆଗି ଦେଖାଇଥିଲେ ।
ମହିମାମନ୍ଦିର ମ୍ପାନ ଶେଷ ହିନ୍ଦେଖାନ ପାଇ

ପ୍ରସର କଥା ହୁଅଯଦେଇ କଲାରୁ ସମ୍ବନ୍ଧ
ବାର୍ଷିକାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା । ଶୀଘ୍ର ସ୍ଵାଧେବ
ସଜ୍ଜପତି ମହୋଦୟର ବାର୍ଷିକ ବନରୀ ଏକ
କୃତିକଳାଗର ବନରୀ ଖାତ କରେ । ପ୍ରଥମ-
ଲିଖିତ ବନରୀରୁ ଜଣାଗଲ ସେ ବନର
କିମରେ ଚିନାବାଦୀମ, ଅଳ୍ପ, ପିଅଜ, ମହମ,
ସନ ପୂର୍ବର ସବାରୀ ହୋଇଥିଲା । ଚିନାବାଦୀମ
ମେନବର ମନୋମାତ୍ର ହୋଇଥିଲା । ଗହମ
ହୁବିଛ ଏ କିମର ଉପରୋକ୍ତ ନିମ୍ନରେ ବାରେ-
ଏରରେ ଦାଦିକାନ ଧାର, ହୋଟ, ଗାତ ଆଣ-
କିମିନିଗାତ ଅଛି, ଚିନାବାଦୀମ, ମହମ ଓ କପା
ଓ ସୁରାରେ ଦେବତ ସରବାରୀ ମାହାର ଖୋ-
ରଖା କେଠିଦେଶ ଓ ବାଲୁଗୁରୁରେ ଚିନା-
ବାଦୀମ, ଅଛି ଓ ପଟକ ଏବଂ ଅନ୍ତରୁକୁଳରେ
ବାରେଏର କିମି ଲିଖିତ ଫସର ଓ ଗହମର
ପସାରୀ ହୋଇଥିଲା । ଗମଧରୁ ବେଗେତ
ଫସର ସଫଳ ଓ ବେଗେ ବର୍ଷି ଥରୁବରେ
କଷ୍ଟ ହୋଇଥିଲା । ସମ୍ବଲପୁର କିମରେ ହେଠ
ଓ ଅତ୍ରଫସର ଭର ହୋଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଅତ୍ର-
ବନକ ହେବେବ ନିକ୍ଷେପ ଥିଲା । ବଣ ସନ୍ତୋଷ-
ଜନବ ହୋଇଥିଲା । ପିତ୍ତ୍ଵା ଛାଡ଼ି ଅପା
ବୌଣିଷିଷାର ବୌଣିଷିଠାରେ ବାନଦାର ହୋଇ
ଥିଲା । ଉତ୍ତରରେ ସେହି କୃତି ରଙ୍ଗକ୍ଷେତ୍ରର
କଷ୍ଟକୁ ହୋଇଥିଛନ୍ତି ସେ ସବଳ କିମରେ
କିମିନି କରିଥିଲେ ଏବଂ ସେହି ସର୍ବମାନେ
ପାହାର ସାହାଯ୍ୟ ଲୋତଥିଲେ ସେମାନକର
ରେତ ଦେଖିଥିଲେ । ମାତ୍ର ସର୍ବମାନେ ପ୍ରତିର
ଶର୍ମାଣରେ ପାହାର ସାହାଯ୍ୟ ଲେତି
ନାହାନ୍ତି । ସେ କେଉଁ କିମରେ କେଉଁ ସମ-
ପୂରେ ମସି ବରନେ ଏଣିକ ପାତା ଚିନାରହିଷ-
ମିଳ ସେ ସେ କିମର ସତମାକେ ସେହି ସମ-
ପୂରେ ପାହାରୁ ରେତ ଦେଖାଇବେ ଓ ପାହା-
ର ସବମଠ ଓ ଉତ୍ତରଦେଶ କେଇ ତାର୍ଯ୍ୟ
ବରବେ । ଅମ୍ବେଗାକେ ଅଣାକରୁ କୃଷିବିନିର୍ଭର
ସର୍ବ ଏବଂ ମୂଷ କରୁଥିବା ଅପର ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ
ଏ ସୁଯୋଗ ପାଇବେ ନାହିଁ । ବନରୀରେ ଏବଂ
କିମରେ ସେବମତ୍ତୁ ଫସର ଫସାରୀ ସହିତ
ଦେବତା ରେଗାଅର ତହିଁ ର ନିର୍ଦ୍ଦର୍ଶକ କରୁ
ଦିଅସାରଥିଲେ ଭର ହୋଇଥାନ୍ତା । ନିକାନ୍ତି-
ପସରେ ମାତ୍ର ପୁରି ପ ପରମାଣ ପଳିଥିଲା ଏବଂ
କେଉଁ ବାର୍ତ୍ତି ଅଧିକ ପଳାଇ ପାରଥିଲା ଏବଂ
ରେଣ୍ଟିରିବା ଉପର ଥିଲା । ଅଣାକରୁ ରହ-
ନ୍ତରମେ ଏଥର ଉତ୍ତର ଦେଖିଲେ ହେବ ।

ବର୍ଷା ଲେଖକିତ୍ତବ୍ୟାଳ

ବଲିବାତାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ବଙ୍ଗ ନାମୟ
୧୯୦୭ (Bengal National College)

ର ଶୁଭ ବାର୍ଷିକ ଉତ୍ସବ ଗତ ତା ୧୯ ଜାନ୍ମ
ହଳ ବିଦ୍ୟାଲୟ ପୁରୁଷେ ନିର୍ବିଦ୍ୟେ ସମ୍ମନ
ହୋଇଥିଲା । ବିଦ୍ୟାଲୟର ବାଚବନର ଓ
ଶିକ୍ଷଣମାଧ୍ୟେ ସବାରେ ବଳବନ୍ତ ହୋଇ ଗଞ୍ଜା
ଏକ ବରବାରୁ ଯାଇଥିଲେ । ଦୂରପ୍ରତିର ସମ-
ସ୍ଵରେ ସମସ୍ତେ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ ସମବେଳ
ଦେଲାରୁ ବଳେଇର ଅଖ୍ୟ ପ୍ରତିର ଗନ୍ଧିକାନ୍ତି
କ୍ୟାମ୍ପଲକ୍ଷାର ଏବଂ ଜନେବ ଅଧ୍ୟକ୍ଷଣ ପ୍ରତିର
ସକାରାମ ମଣେଷବେଉସ୍ତର ଜାଗାୟ ଶିଶ୍ରାବ
ଛିବେଶ୍ୱର ଏବଂ ଉପାୟ ଦୃଷ୍ଟିର ଦେଇଥିଲେ ।
ଅପ୍ରତିକ୍ରିୟାରେ ମେମର ସର ଗୁରୁଦାସ ବାନ୍ଦୁର୍ଯ୍ୟ,
ଡାକ୍ତର ବସିବାରୀ ଘୋଷ, ବାବୁ ଦୁଜେନ୍ଦ୍ର-
ଭୁମାର ଘୟ ଗୌଧୀଙ୍କ ପ୍ରତିର ଏବଲିବର୍ତ୍ତିର
କମିଟିର ମେମରମାଳେ ପଢ଼ୁଲାରୁ ସଙ୍ଗୀର
ଆରମ୍ଭ ଦେଲା । ସେ ଦଳ ବିଦ୍ୟାଲୟର ଶୁଣ-
ଠାରୁ ଅଖ୍ୟ ଏବଂ କମିଟିର ମେମର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ସମସ୍ତକ ମନରେ ସେଇଁ ଉପସାଦ ଜାଗରୁକ
ଶୁଣି ବାହା ଥକୁଥିଲା ବୋଲି କହିଲେ ଅବଳୁ
ଦେବ ଚାହିଁ । ସର ଗୁରୁଦାସ ବାନ୍ଦୁର୍ଯ୍ୟ ମହେ-
ଦସ୍ତକ ଅପରମିତ ଉତ୍ସାହ କି ସେହି ଉପସାଦ ଉପ-
କଷେ ସେ ସେଇଁ ଗାତ୍ର ବରବା କରିଥିଲେ
ତହିଁରୁ ସମାଜରୁଥେ ଉଦ୍ଧବସିତ ହେଉଥିଲା ।
ଗୀତି ଶ୍ରୀ ହୋଇ ସଙ୍ଗ ପୁଲରେ ବିଚରନ
ଦୋଷଥିଲା ଏବଂ ବାହା ସମସ୍ତକ ମନକୁ ଘେନ-
ଥିଲା । ବାନ୍ଦୁର୍ଯ୍ୟ ମହାପାତ୍ର ସ୍ଵର୍ଗ ଜାଗାୟ ଶିଶ୍ରା
ସମନରେ ଏକ ବର୍ତ୍ତବା ପ୍ରଦାନ କରି ପ୍ରତି
ସପ୍ରାଦରେ ଉଚ୍ଚ ବିଦ୍ୟାଲୟର ଶିକ୍ଷାକଳ୍ପି
ଗଞ୍ଜା ଓ ନାତିଶାୟ ସମନରେ ଶିଶ୍ରା ଦେବା
ଭାରଣ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ହେଲେ । ବାକ୍ତର ଅନ୍ତିମେଧ୍ୟ
ମହେ ବାବୁ ପ୍ରବେନ୍ଦ୍ରିଯାଥ ଦର୍ଶ, ବାବୁ ସମେ-
ନ୍ତ୍ରମନର ଦ୍ୱିତୀୟ, ଡାକ୍ତର ଲନ୍ଦମାଧବ ମହିଳା
ଓ ସ୍ଵର୍ଗ କୋଣାର୍କବାଥ ଗୌଧୀଙ୍କ ନିକ୍ଷେ ବିଦ୍ୟ-
ାଲୟରେ ନାନା ବିଦ୍ୟା ସମନରେ ଚଢ଼ିବା
ଦେବା କାରଣ ସମ୍ମଗ୍ର ହେଲେ । ଅବଶେଷରେ
ସଙ୍ଗୀର ହୋଇ ସେ ଦଳର କିମ୍ବା ମଧ୍ୟରେ
ଅମେମାଳେ ସର ଗୁରୁଦାସ ବାନ୍ଦୁର୍ଯ୍ୟ ମହେ-
ଦସ୍ତକ ବର୍ତ୍ତବା ନିଷ୍ଠା ଓ ସ୍ଵଦେଶ ପାଇଁ ପୁରୁ
ଶଠମାଳକର ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ଅକର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରୁ
ଅଛି । ମୁଦ୍ରିରେ ସହେତୁ ପ୍ରତି ବରବାରୁ ଲକ୍ଷେ
ଲୋକ ବାହାରବେ ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ବେଳେ
କୁ ଲୋକ ଖୋଜିଲେ ମିଳିବା ବାଠିବ । ସେତେ-
କେଳେ ବହିବଠାରୁ ବରବା ଲୋକ ଅଧିକ
ବାହାରବେ ତେବେବେଳେ ଦେଶର ଦୂରର
ଦେଲ ଦୋଲ ମରିବାକୁ ଦେବ । ବାମବୋର୍ଦ୍ଦି

ବିଷ୍ଣୁବସ୍ତରେ ଅର୍ଦ୍ଧକାଳ ପୃଷ୍ଠାକୁ ପଥରମ କର
ଦୂର ଦୟସରେ ଅବସର ଯେବି ଯେଉଁ ଲୋକ
ଦରେ ବସି କରନ୍ତି ଦେଖିବ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦୂର
ଦୂରାନ୍ତି ତାଙ୍କର ଚର୍ଚିବ୍ୟ ଜୀବ ଓ ସୁଦେଶ ଗ୍ରୀବ
ଅକୁଳନାୟ ସନ୍ଦେହ କାହିଁ । ବ୍ୟବହାର ଅଭିନ୍ଵେ
ଯେଉଁ ଜିରି ଶାକ ଭୁଲାଯିବା ସାମ୍ଭବିତ ପେହି
ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଯେଉଁ ବିରୁଧପତି ଏ ଦୟସରେ ସୁବା
ଅଧ୍ୟାଧିକା କରିବାକୁ ଦୂର ତାଙ୍କର ଜୀବାର୍ଜିକ
ବେଳମୁକ୍ତ ପ୍ରାୟୀ ଓ ବେଳମୁକ୍ତ ପାଠବେ ଅନ୍ତର୍ମାଳ
କରିଅନ୍ତି । ଅମ୍ବାନକର ସୁବିବମାଳେ
ବିଜ୍ଞାଲୟ ଶୁଣ ଅକ୍ଷୟ ରୂପର ଦରେ ବିଦ୍ୟା
ଲୟକୁ ପରେଇ ଅନାନ୍ତି ନାହିଁ ଏବକ ବିଦ୍ୟାଲୟରେ
ଶୁଭମାନକୁ ଶିକ୍ଷା ଦେବା ଭାର୍ଯ୍ୟକୁ ଅବଶ୍ୟକ
କରନ୍ତି । ସେମାତେ ଦେଶର ଜଣେ ପ୍ରଧାନ
ଲୋକ ସହ ପ୍ରବୃତ୍ତାପ ବାର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ ସଦୃଷ୍ଟାନ୍ତର
ଅନୁଭୂରଣ କରେ ଅମ୍ବାନେ ପରମ ପ୍ରାଣ
ଲୁବ କରିବୁ ।

ମୟୁରଭଙ୍ଗ ।

ମୟୁରଭଙ୍ଗର ସନ ୧୫୦୩୦୮ାଲର ବାର୍ଷିକ
ବିବରଣୀ ମାସାବଳୀ ଦେଲେ ଅଥବା ବର୍ଷ ଶେଷ
ଦେଲାର ଏବବର୍ଷ ଛମାସ ପରେ ବାହାରିଥାନ୍ତି ।
ଅମ୍ବାନେ ବହି ରୁ ଏବଣଣ୍ଣ ପାଇବାର ଦୂର-
ଦୂରା ସହି ପ୍ରକାଶ ଦରୁଷ୍ଟକୁ । ବିବରଣୀଟି
ଅରୁ ବହି ତଥାଳ ବାହାରିଥିଲେ ଦଲ ହୋଇ-
ଆନ୍ତା । ବନ୍ଦିଗ ବର୍ଷର ପ୍ରଧାକ ଦଟନା ଅନୁକ୍ଷ୍ଣ ।
ଏହି ଯୋଗେ ଲୋକଙ୍କର ଅବଶ୍ୟା ଭଲ କ
ଥିଲା । ବିଶେଷଗତ ବାମନଦାଟି ଦରଗର ସମୟ
ଓ ସଦର ଦିଲ୍ଲିର କେତେକ ଅଂଶରୁ ବିଶେଷ
ବାଧ୍ୟକୁ । ଶାମୟେହ ବର୍ଷା ଅନୁବରେ ଧାର
ପ୍ରସର ଯେମନ୍ତ ଭାଣା ହୋଇଥିଲା ଦେବନ୍ତି
ବରଂ ଦତୋଧିକ ମହୁଳ ଓ ଦେଲୁ ପ୍ରଥମ ଭାଣା
ହୋଇଥିଲା । ଜନଙ୍କର ଶାଦ୍ୟତ୍ବବା ମଧ୍ୟରେ
ଶେଷ ଲିଖିତ ଦୂର ପସର ପ୍ରଧାକ ଓ ଉବ୍ରାବେ
ଲୋକଙ୍କର କଷ୍ଟ ବିଶେଷ ହୋଇଥିଲା । ଗଜି
ସରହାର ଯଥାପମୟରେ ଅନୁକ୍ଷ୍ଣର ପ୍ରତିକାର
ସକାଶେ ତାଙ୍କରାଦକ ପ୍ରତିକର ମୁଖଦାଳ, ନାହା
ପ୍ରତାର ଭାର୍ଯ୍ୟତ୍ରାବ ବାହାଯଦାଳ, ଶେଷର
ଦିରଣ, ସୁଲବ ଦୂରରେ ଗୁରୁଳ ବିଜା ଦରକ
ସକାଶେ ମହାଜନମାତ୍ରକୁ ଦାଦଳ ଉତ୍ୟାଦ
ବିବଶ୍ଵା କରିଥିଲେ ଏହ ବେଶ୍ୟ ସକାଶେ ଲକ୍ଷା
ଧଳ ଚନ୍ଦା ବେଶ୍ୟ ମହୁଳ କରିଥିଲେ ଓ ୧୮୫୮୦
ଜନ ବାହାଯ ପାଇଥିଲେ । ପ୍ରଥମହାନ ଦେବ
ବଜର୍ମ ଅଧ୍ୟାତ୍ମରେ ୧୮୫୧୦୯ ଜାରୀ ଏବା
ରେଲନେ ଅୟରେ ୧୮୫୧୯ ଜାରୀ ହିତ ପତି

ଥିଲା । ମାତ୍ର ଏକ ଜଙ୍ଗଳ ବନ୍ଦରୁ ଅଧିକା-
ଅଧିକରଣ ଟଙ୍କା ଅସୁକାର ସେ ହୃଦୀ ଦୂରୁ ଯାଇଥିଲା
ଏବଂ ଅନ୍ତରାଳର ସମସ୍ତ ଅସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟରେ ଅବକାଶ
ଅସ୍ତ୍ର ବିଶେଷ ସଥା ଟ ୧୦୦୭୪୯ରେ ବଢ଼ିଥିଲା ।
ଦୂର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ବର୍ଷରେ ଅବକାଶ ଅସ୍ତ୍ର ଏବେ ବଢ଼ିବା
ଚମକାର କୁହେ ବ ? ଏଥିରୁ ଦୂରୁ ଯାଇଥିଲା
ସେ ମାଦବ ଦ୍ରବ୍ୟର ବାସି ଏତେ ଦୂର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ପେ
ଅନୁଭୂତି ସୁନ୍ଦର ତାହା ଦରାଇ ଆର ନାହିଁ ।
ପେଟାରୁ ଲୋକେ ବାଧ ଦୋଇ ରୈଥା
ଇତ୍ୟାଦି ବରଗା ଦେବୁ ଦୂର୍ଦ୍ଦର୍ଶବର୍ଷରେ ପଞ୍ଜାନ-
ଦାର ମାମଳ ବଢ଼ିବା ପାଇବକି । ଫଳେ
ମୋହଦମାର ସଖୀ ପ୍ରାୟ ଏବଦନ୍ତାର ବଢ଼ିଅଛି
ଓ ଗହି ମଧ୍ୟରେ ବୈଶାରେ ପ୍ରାୟ ଦୂର୍ଦ୍ଦର୍ଶ,
ଅବକାଶ ଚେତ୍ତିବ ଏବ ସୁଲକ୍ଷଣ ପାଇଥିଲା
ପ୍ରାୟ ଦେବିଶ ଦେବ । ଅବକାଶ ଓ ସୁଲକ୍ଷଣ
ଆଜିନ ଲଦନ ମାମଳ ଧରବାରେ ସୁଲକ୍ଷଣର
ଅଧିକ ଗୁଣବ ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିଲା ଏବ ଅଧିକ
ବୈଶାମାର ବସମଦରେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବାହାଦୁର
ଦେଖାଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଏ ସମସ୍ତ ସୁଶାସନ ଓ
ସୁମାରି ଅନ୍ତକୁଳ ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ ।
ଉଚିତମତେ ସାହାସ ବ ପାଇ ଅଟେବ ବର୍ଣ୍ଣ
ଲୋକ ଷେଠ ପାଇ ବୈଶା ନରଥର୍ମନ୍ତି ଅନ୍ତରା
ନିଶାଳୋର ହୋଇଥିବାରୁ ବହିରୀର ବୈଶା ଓ
ଅବକାଶ ଅରତ ଲଦନ କରିଛିଲୁ । ଅଜନ୍ମାର
ଘେଷ ଲକ୍ଷିତ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରବଳ ଜଣାଯାଉଥିଲା ଓ
ବହିରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଉଥିଲା ସେ ବଜିଧରକାର
ମାଦବ ନିବାରଣକୁଳ ଲୋକହର ସୁମାର ବଢ଼ି-
ନବା ଅପେକ୍ଷା ଅବକାଶ ବଜନ୍ମ ଦୂର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ଅଧିକ
ମନୋଯୋଗୀ ଅଣ୍ଣି । ଏହା ବର୍ତ୍ତ ଦୂର୍ଦ୍ଦର୍ଶ ବିଷୟ
ମାଦବ ନିବାରଣ ସହାୟ କଠିନ ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ
ମନ ବ ଦେଇଲେ କୋବଳର ଦରଦୁରା ଦ୍ୱାରା
ନାହିଁ ଏବ ବୃଷିତିକାହ ବିଷୟରେ ବଜିଧରକାର
ସେତେ ଯହ ଓ ବ୍ୟାପ୍କ କରୁଥର୍ମନ୍ତି ସେ ସମସ୍ତ
ସାର୍ଥକ ଦେବ ନାହିଁ । ଧର୍ମ ଓ ମାତ୍ର ସତତ
ରୂପର ମୂଳ । ମୂଳକୁ ଲଜ ଅଗରେ ଜଳ
ତାନବା କପଳ । ବଜିଧରକାର ତେଜ୍ଜ୍ଵାଦରେ
ମାଦବତ୍ରବ୍ୟର ବ୍ୟବହାର ଅନାୟାସରେ ସକ୍ଷାତ୍
କରିପାରିଲୁ । ଶିକ୍ଷାଦାକରେ ମଧ୍ୟ ବିଶେଷ
ଭୂମି ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ । ବନ୍ଦିର ବର୍ଷରେ
ସମସ୍ତ ପ୍ରକାର ସ୍ଥଳ ସଜ୍ଜାଗାନ୍ତ ଏବ ଶରସତୀ
ଗ୍ରାମ ଅନ୍ତରୀ ମନ ବର୍ଷାରୁ ଟାଙ୍କା ସ୍ଥଳ ଓ
୨୦୭ ଶତ ବଢ଼ିଥିଲା । ଶିକ୍ଷାକରମ ବ୍ୟାପ୍କ
୨୭ ଦକ୍ଷରରୁ ଟଙ୍କା ଦନ୍ତାର ଚକାରୁ ବଢ଼ିବା
ଅବଶ୍ୟ ଭଲ ବୋଲିବାରୁ ଦେବ । ମାତ୍ର ଏହା
ମଧ୍ୟେ ନାହିଁ । ସକଳ ଅସ୍ତ୍ର ଏବ ଅବକା

କାଗଜରେ ସୁମିଳନାୟ କଣ୍ଠ ଏ ହତ ଏହି ଜାଗାର
ଅହତ ଦୋଷପତ୍ର । ଏହା ବନ୍ଧୁ ଯୁଦ୍ଧବିଜ୍ଞାନ ଶାସ୍ତ୍ରୀ
ଦେବାର ବୋଲି କିମ୍ବା ଏ ଦର ସମ୍ମତ କେବଳେ ପର
ଅଧିକ କଷ୍ଟ ଦୋଷପତ୍ର ।

ଏବେଳୁ ରାଗାନ ପ୍ରବେଶ ଦୟାଜୟସ୍ତ ମନ୍ତ୍ର ମାତ୍ର
କେତେବୀର ବର୍ଜିନ ବାଲବମାନଙ୍କ ସେଇ କର୍ତ୍ତନ ଭାର୍ତ୍ତରେ
କୃତ ହୋଇଥିବା ଅଧ୍ୟତ୍ମର ବର୍ମନିଷ୍ଠ ହୋଇଥିଗନ୍ତ ।

ତାମ୍ର ଦଳବାବ ସୁତ କଣ୍ଠ କୋମାରରେ ହେଉ
ଗାନ୍ଧି ସ୍ଵପ୍ନର ଦେଇଥିଲ ପହଞ୍ଚ ଜାତ ଅନ୍ୟମେଖ
ଦେଇବାର ଟାଙ୍କା ଦେଇଅଛନ୍ତି । ଏ ଗାନ୍ଧିର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
୧୫୦୦ ଟଙ୍କା ମହି ହୋଇଥାଛି । ଦେଶର ଉନ୍ନତିର
କୌଣସି କାର୍ତ୍ତବାବ ସୁତ କଣ୍ଠ ଦ୍ୱାରା ହେଲେ ଅଣ୍ଟି
ମାନେ ପଦମାନାନ୍ଦ ହେବୁ ।

ପାଇଲା କରେନି ସମ୍ବାଦର ମେତାକର କରିଲାକିମେ
ହୁଏଥି ଫରାନ ସାବାର ମୁଣ୍ଡାବା । ସବୁ କାହାର ଜଣ,
ଗାଇ ମାହଁ । ମେତା ପିଲା ମଧ୍ୟ ନ ୩ ୦ ଏ କରେନି
ଅଧିକ ଯାଇବ ସାହେବଙ୍କ ସାଙ୍ଗ ସାଶାହ କରିବା କାରିବ
ପ୍ରାଣୀ ହୋଇଥିଲେ ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରାଣୀ ଆଗାହ
ହୋଇ ସେମାନଙ୍କ କଳିକ ଦିଲା ହୋଇଲେ ମାତ୍ରକା
କାରିବ ନିଷେଷ କରସାଠୀଯା । ବନାଗାର ମୁକୁତର ସବାର
ଦୋଷକର ।

ଅର୍ଥାତ୍ବରେ ମହ ଦଶୁଷ୍ଠା ପରିବେଳେ ଦାର ନାମକ
ତମେ ତୃଥ ବରଜର ହୃଦ ଯିବାରୁ ଦେଖଇଲେ ଦର୍ଶନ
ଦେଇ ଅଧିକା ଦଶୁଷ୍ଠାର ସମୀକ୍ଷା ମିଳିଲା ।—ଏହଠାଟ
କେତେ ଚିତ୍କାର ।

ପତ୍ର ପ୍ରେସରକଳ୍ପ ପ୍ରତି ।

ଶ୍ରୀ ବୁଦ୍ଧାନାନ୍ଦ ମହାତ୍ମା—ଧ୍ୟାନିକର ସକଳେକ୍ଷଣୀୟ
ବିଦ୍ୱାନ୍ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରକାଶ ଦୋଷାବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଲୁ
ଯଥିରେ ପ୍ରକାଶ ଦୋଷାବ୍ୟକ୍ତି ପାଇଲୁ ।

ଶାକସ୍ରଦ୍ଧାତ ଗୋଧୁଳୁ—ବିଶେଷ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲା
ନ ଯିବାରେ ଉପେକ୍ଷିତ ହେଲା ଷମା କରିବେ ।

ଦୁଇମିମେର ଉଅକେହାଏ ସେପାଠ ବୟ—ନହିଁବା
ହତ୍ୟ ସମ୍ବଲ୍ୟ ପରମର୍ମ ସମ୍ବଲ୍ୟ ନଶାରଳେ ସଂଧି
ହେବ। ଅଗ୍ରହ ଅପରାଦ ବାର୍ଯ୍ୟପଥ ଜୟପରିଚ ହେବ।

ନୀଳାମୀ ରସ୍ତୀହାର ।

୧ ୧୪୯ ମର ତିତିକ୍ଷାତା ସନ ୧୫୦୫ ମସିହା
 କଟକ । ୨ । ସହ ଜଳମାଦେବଙ୍କ ଅଦାଇତ
 ଶଳମାଥ ପଣ୍ଡା ନାବାଲଗ ରକ୍ତ ନାବାଲପର
 ସାର୍ଵତ୍ରିବନ୍ଦ ପୃଷ୍ଠ ମାହାପିତ୍ତ ମାତା ସୀତା ଆଖ୍ୟ
 ଓ ଜୁଗକ ପୁନିଷା ଅବସ୍ଥା । ସା । ସାର୍ଵତ୍ରିବନ୍ଦ
 । ପୁ । ସେବୋ ବାଦୀ ତିତିକ୍ଷାତା

69

୯ ପହଳା ଦେଇ ଓ ୨ କାଳୁଦେଇ ସା ୫
ଶେଷ ଚନ୍ଦ୍ରମାର ଦାସ କ ୨ ମର ପୁରିବାଟ
। ୧ । ୩ ଦର୍ଶନୀ ଦାସ । ସା । ଆଶୀର୍ବାଦ
। ୪ । ବାଜାର ପୁରିବାର ଦେଖିବାରମାନେ
ସତ ୧୫୦୫ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସ ତା ୧୫୫ ଜାନୁ
ବାର ୨୨ ଥା ସମୟେ ଉପରେ ମହା

ମାରେ ଦେଶବ୍ରତମାନଙ୍କର ନିର୍ମଳାରୀର ସମ୍ମରଣ
ନିଲମ୍ବ ହେବ

ବିଜ୍ଞାନ ପରିଷଦ

ସବନ୍ତକଳିକ ଓ ସବରେଳଙ୍ଗୁର ବାଲେଶ୍ୱର
ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କୁଷମ ଘୋଷେ । କ । ଅଧିକା
। ମୌ । ଜ୍ଞାନମାଦେଇ ପଣଖାରେଥିବା ଏହିଷିକ-
ବୟସ ଜାରି । ମା । କାଷକ ପୁରୁଷମାଦେଇବ
ବାମରେ ବନ୍ଦେବସ୍ତ୍ର ନିଯୁର ବାହେଲି ନ । ୩୭-
୩୭ ମର ଜଃବା । ୧୬୦—୩୩୭ ଦୂରକୁ
ଦେଖଦାରମାନଙ୍କର ମୌର୍ଯ୍ୟ ଜରଦ କବି ଅଧି-
ଶାର କମ ବନ୍ଦେବସ୍ତ୍ର ବାମକାତରେ ଦରଜ
କରଇ ନାହାର ଥିଲେ, ବାକି ଅନ୍ତେ ଦେଖ-
ଦାରମାନେ ଉଚ୍ଚ ସମ୍ମଦିରେ ଦରକାର ଆହୁନ୍ତି
ପଦା ଏ ମୋହଦମାରେ ନିଲମ୍ବ ଦେବ ଏଥୁର
ଅନ୍ତମାନିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୫୦୦୦୯ ଟଙ୍କା ଅଛେ ।

* * *

ନ ୧୫୫ ମର ଛାଃ ପତ ୧୯୦୯ ମୁଦ୍ରିତ

ରୁ: ସବାତିଥେଟକ ବିରୁଦ୍ଧ ।

ବାଗତକୀତ

(୬୭୮)

୯ । ଦୂର୍ଗାପ୍ରସାଦ ଦାସ । ସା । କେତୀଆପାଳ
୧୫ । ଅସୁରେଷର ୨ । ଉଷେନ୍ଦ୍ର ଚଗନ୍ତୁ
୩ । ବନମାଲୀ ଜଗନ୍ନାଥ ୪ । ମୋଦମା ଜଗନ୍ନାଥ
କାବାଲଗ ଓ ଜୀବ୍ରି ନାକାରନମାତଙ୍କର ବଜା
ଶବ୍ଦ ଅଭିଭବନ ଉତ୍ତର ଉଷେନ୍ଦ୍ର ଚଗନ୍ନା । ସା
ପଦବିକାଦଥମୁରମଣେହିସଟଣା ୫ । ଅସୁରେ
ଶର ୬ । ମଦମା ସାହୁ ପୁତ୍ର ଖୋରସ ମଣିବେଣ୍ଠେ
୧ ମୁ ୭ । ଦଇଖ୍ୟାର ଧାତ୍ର ପୁତ୍ର ଖୋରସ
ଚନ୍ଦ୍ରର ସାହୁ ୮ । ୮ । ପର ସାହୁ ୯ । (ବ)
ମୋଦନ ସାହୁ ପୁତ୍ର ଖୋରସମାନେ ମହାଦେଵ
ପାହୁ ୧୦ । ଗମ ଷ୍ଟ୍ରା ୧୧ । (ବ)
କାମ ପଣ୍ଡା ତେବେ ନାକାଳ ଷ୍ଟ୍ରା ପୁତ୍ର ଖୋରସ
ମାକେ ବାନ୍ଧର ଷ୍ଟ୍ରା ୧୨ । ମଣି ଷ୍ଟ୍ରା

୧୯ । ବିନେର ସାହୁ ୨୭ । ରାମଖର ସାହୁ
। ସା । କୋଣିଆପାଳ । ପ୍ର । ଅସୁରେଶ୍ୱର
ପତ୍ରିକାପାଠ୍ୟାଳ୍ୟ

ପ୍ରକିବାଦିଦେଶଦାରମାନେ

ଭିପ୍ଲବିତ କମ୍ର ମୋକବାରେ
ତଣ୍ଡିଦାରର ପାଉଣା ଟ ୨୨୭ଟଙ୍କା ଅଦାପ
ସକାଶେ ଦେବତାରମାତ୍ରର ନିମ୍ନଲିଖିତ ସଂଖ୍ୟାରେ
ମାତ୍ର ସଳ ୧୫୦୫ ମସିହା ମାସ ତା
ରଖେ ଅଛି ବିବର । ମୁଁ । ସବାଟିକେତନଜଳକ
ଅଦାଲଗରେ ନିର୍ବମ ବେବ ଠହିର ଅଃ ଚନ୍ଦ୍ର
ଟ ୨୨୯୯ଟଙ୍କା ଥିଲେ ।

୬। କରଇ କିଲ ସଃ ତଃ ସଃ ସଃ ରେଳେଖା
ବେଳ, ଶକ୍ତା ମଲବାଧୀକ ପ୍ରା ଅସୁରେଷର ଗା।
ଚବ୍ଦେଶ୍ତା । ମୌ । ପଦବିବାଦ ରହିବାରେ ଶ୍ଵରା
ନ ଶାକ୍ଷର ମର ପ୍ରତିବାଦମାନଙ୍କର ସ୍ନେମ
ଦଶି ଡ ଟଙ୍କଟ ମର ଯଃ ବାହତ ନଃ
ବାହେଣ ଉତ୍ସବ ଶ ଶକ୍ତା ନମର ଥନ୍
ସାରେ ଏ ୦—୨୫୪ ତଃ ଜମି ଅଟେ ତହୁଁ
ମଧ୍ୟରୁ କ ଶାକ୍ଷମର ପ୍ରତିବାଦମାନଙ୍କର । ତ ।
ଟ ୦ ୬ କୁ ୧୦ ୬ କୁ ଏ ୦—୩୫୭ ତଃ
ଜମି ଶ ତହୁଁ ଭାଷରେ ଶ୍ଵରା ପ୍ରତିବାଦମାନ-
ଙ୍କର ସବଳ ପ୍ରକାର ସବୁ ସହି ଏ ମୋହଦୀ
ମାରେ ନିଲମ ଦେବ ତହୁଁର ଥଃ ମୁଁ ଟ ୩୦୯
କା ଅଟେ ।

୨। କଣବ ଜିଲ୍ଲା ସଃ ତଃ ସୁଃ ହେଲୁଷତ୍ରା ସଃ
ରେଳେ ଖୁବ କେନ୍ଦ୍ରୀୟତା ଉଲ୍ଲବ୍ଧିକ । ପ୍ର ।
ଅସୁରେସର । ଗା । ଉକ୍ତବେତତା । ମୌ । ମହା-
ଅତ୍ତା ରବବାରେ ଥୁବା କି ଗାନ୍ଧାର ମର ପ୍ରତି-
ବାଦମାନକର ସେବନାଲିଙ୍କ ୯୦୫୫ ମର
ଯଃ ବାବତ୍ ଲଃ ବାହେଲି ଜମି ଉତ୍ତରବିଦ୍ୟୁ
ତସତା ଜମ୍ବୁ ଅନୁମାରେ ଏୠ — ୩୫୫ ତଃ
ଜମି ଏ ମୋହଦମାରେ ଜିଲ୍ଲାମ ହେବ ଗର୍ଭର
ଆଁ ମଃ ଚ ୨୫୫୨୦ ଅଟେ ।

କ । କଟୁଳ କିଲା ୫: ତଃ ସ୍ଵଃ ସଃ ରେନେଷ୍ଟୁର
ହେତୁପାତା ଇଲାକାଧୀନ । ପ୍ର । ଅସ୍ତରେସ୍ତର
କ ୧୯୦୮ ମର ଗଃ ରୁକ୍ତ । ଗା । ମେଧା-
ସୁର । ମୌ । ଶେଷତା ରକବାରେ ଶ୍ଵରା
ନ ଗାଣାଶ ମର ପୁରବାଦିମାନଙ୍କର ଶ୍ରେଣିଦରିଲୁ
ଲାଃ ବାୟାପି ଚର୍ଚଦିହ ଓ ଶେଷତା ନମରଦିଲେ
ଏ ୦— ୩୮ ତଃ ଜମିରୁ ନମା ୮୦ ।
ଅଟେ ଦିଲୁ ଜମି ଓ ଗହଁ ଉପରେ ଖବା
ପୁରବାଦିମାନଙ୍କର ସବଳ ପ୍ରତାର ସବୁ ଏ
ମୋହମମାରେ କିଲାମ ହେବ ଗହଁର ଥଃ ମୁଁ
କ ୧୯୦୯ ଅନ୍ତେ ।

୪ । କରିବ ଜିଲ୍ଲା ସଃ ଟି: ଘୁ: ସଃ ରେଳେଷ୍ଟୁର
ବେନ୍ଦ୍ରାଚତ୍ତା ଯାନ୍ତାଧୀର । ତ । ବାଗରତୀମର
ତ ୧୯୫୩ ମୂର ତଃ ରକ୍ତ । ମୌ । ମଙ୍ଗଳସ୍ଵର
ରତବାରେ ଅନ୍ୟ ସରବିଦାରଙ୍କ କାମ ଶମୀଳ
ତ ନାହାର୍ ମୂର ପ୍ରତିବାଦମାତରର ଶ୍ରୋମ
ବଣନି ଖରଦାଜିମାଦନ୍ତ ମନ୍ତ୍ରସାଧ୍ୟବାସ ପର୍ବତ
ଦବ ଓ ସବତ୍ତା କମ୍ବର ଅନ୍ତରୀରେ ୧୦—୧୦
ମ ବଢ଼ିବୁ ଜମା ଗ ଟ୍ୟାଲ ଥରେ ରକ୍ତ ଉଦ୍‌ଦିତ
ପହି ଉପରେଥିବା ପ୍ରତିବାଦମାତରର ସବଳ
ପ୍ରକାର ସହ ସହିତ ଏ ମୋଦବମାରେ ନିଲମ୍ବ
ଦେବ ଚନ୍ଦ୍ର ଆ: ମ: ଟ ୨୦୯୩ ଅଟେ ।

THE UTKAL DIPIKA.

୧୨୮

CUTTACK SATURDAY THE 4th September 1909.

ଭାବୁ ଦି ୨୦ ଜାନ୍ମ ୧୯୧୭ ସାଲ ଅନୁବାଦ

ସବୁର ବିଟିବ ଦରପାଦକାର ଟିକ୍ଟୁ-ଖମ୍ବାଳ ରମ୍ଭିଟେନ୍‌ଜ ସବୁଲୟରେ ମୁହଁର ଓ ଗ୍ରେନଡର୍‌ରେ

ଅପ୍ରୀମ ୪ ୩୯

ପ୍ରତିବାଦୀର କଷଣ ପ୍ରାଦଳର ଶୀ
ପନ୍ଥିମ କଣ୍ଠ ଧାର୍ମ ହୋଇଥି, କିମ୍—
ଶକ୍ତିକାର ସଂଗ୍ରହ ଥାଇବିଲୁ କାହିଁ ଏ ଅନୁଯାୟୀ କାହିଁ
ଏବଂ ପ୍ରତିବାଦୀ କଣ୍ଠ ଧାର୍ମ ହୋଇଥି କଷଣ ହେଲେ କୁନ୍ତି
ଦେଖିବେ ତହିଁ ରହି ଏବା କି କାରୁ କଣ ତେବେ କାହିଁ
କାନ୍ଦି ଏ କଣ୍ଠକାର ସଂଗ୍ରହ ଥାଇବି ଏହି ଅମ୍ବା କଲା ହେଲା ଏ
ଏବଂ ଆମର କଣ୍ଠକାର ଏବା । ଅଥବା ଏହି ସଂଗ୍ରହ ସବୁ
ଦେଖିବୁ ହୋଇଥାବା । ଦେଖିବାର କିମ୍ କଲାକାର
ଏହି ପାଦମାନ ହେବା ।

(FOLK TALES OF ORISSA)

୬

ପ୍ରକାଶକ ହାତାଗୀ ସଂଗ୍ରହ

ପ୍ରଥମ ସହିତ ଅନେକ ଦିନ ଦେଇ ଶେଷ
ହୋଇଥିଲା । ଏବେ ଦୁଇଯୁ ସହିତ ମୁହିଁ
ହୋଇ ଏହି କଟକ ପ୍ରକଟନୋକାଳୀ ସହାଯୀ
ବଳର ସ୍ଵର୍ଗକ ଦୋକାନରେ ଦିନ୍ୟ ଦେଉଥିଲା ।

ମଲ୍ୟ ଟ ୦ ୫ ମାତ୍ର

NOTICE.

Model text books for the Infant Section and Standards I and II which have been written at Government expense are kept in the office of the Inspector of Schools, Orissa Division, for inspection. The books are available for inspection during office hours and intending authors and publishers may inspect them within one month from this date.

Cuttack
23-8-1909

John MacLean
Inspector of schools
Orissa Division.

ଦ୍ୱାରା

ଅଞ୍ଜାତଶ ପୁରାଣ ମଧ୍ୟରେ କାରଦ ପରିଗ୍ରହ
କାହିନିବ ପ୍ରଥାନ ପୁରାଣ । ଏଥିରେ ଶଙ୍ଖ ମନୀ
ଦେବ ପରମ କ୍ରୂ ଦେବର୍ତ୍ତ ନାରଦଙ୍କ ପରାମର୍ଶ
ତତ୍ତ୍ଵକାଳ ଓ ରତ୍ନରସ ଶିଶ୍ବ ଦେଇଥାଏନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ
ମାନୁକର ପୂଜା, ଜପଥଦର ବିଧ; ହିନ୍ଦୋଧ୍ୱାନ
ମଙ୍ଗଳ କବତନାନା । ଶାକବିଷ୍ଣୁ, ଶାଗୋଯାନ ଓ ଶାର
ଧକାନର ସହସ୍ରନାମ, ଯାହା ହନ୍ଦୁନାନକର ଜଣି
ବାର ରଚିଛି, ଯାହା ଏଥିରେ ସମବେଳିତ ଅଛି ।
ଅମ୍ବେ ବହୁ ଥୟୁଷ ଓ ଅର୍ଦ୍ଦ ବ୍ୟୟୁଷରେ ଦୂର

ବ୍ୟାପନ ।

ଓৰিয়েশ্বৰ গুৰুত্বমেণ্টুৰ কিছিৰ চি
লাৰপ এবং ওৱেন কোম্পানি লেন্সেট

ଦେଉଥିପାଇଁ ରମ୍ଭେ, ୧୯୭୪ ସାଲରେ ପ୍ରାପ୍ତ

ଏହି ଶାବନ ଦିମା ଦୋଷାନ ଅଭ୍ୟଳନୀୟ, ଏହି କୋଷାନ ପବା ସମିନରେ ଅଛି ସୁରକ୍ଷାରେ
ଏହି ପଚାର ପ୍ରକାର ସୁରକ୍ଷାରେ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ।

ଶ୍ରୀ ପାତ୍ର ପାତ୍ର ଏ ସୁଦେନ ବିଜ୍ଞାନ

ବିଲ୍ଲିକତା ରେ ଅପରାଧ

ନ ୨୮ ମୁର ଚେଲହାରସି ପ୍ରେସ୍

ପ୍ରକାଶକ ସେବକ କମିଶନ

ସାହିତ୍ୟ

ବଠକ ଅପିସ, ଲାଲବାଗ
ଏକଥ, ଶ୍ରୀ ପ୍ରବେଧ ତୁମାର ଘୋଷ

RARE OPPORTUNITY !!
SPLENDID OFFER. !!!

Newly imported superior seeds for flowers and vegetables; just arrived per. S. S. Collegian and Merion. Huge stock of every kind of ornamental flowers, fruits. Mango and Lichi Grafts etc.

Catalogues free on application.

P. C. Deb. Manager
Medical Nursery

28/3 Beadon Row Calcutta.

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କୋଣାର୍କ ରାଜଧାନୀ ପାଇଁ ମାସିହ
ଟଙ୍କା ୨୦ ଟଙ୍କା ବେଳତରେ ଜଣେ ଦେଖାଇଲୁ
ଆଶ୍ରମ ଅବଶ୍ୟକ । ସରକାରୀ ନିୟମକୁଷାରେ
ଲୁଗାରେ ନିଲବ । ଅନ୍ତରୁ ମାତ୍ର ଗା ୨୫ ରାଶି
ମଧ୍ୟରେ ଅବସର କରିବାକୁ ଦେବ ।

Supdt's Office
Hindol } Syamsunder Nand
25-8-1909 } Superintendent
Hindol

WANTED.

A Sub-Inspector of Vaccination on a pay of Rs. 25 and a fixed allowance of Rs. 5 per month. None need apply who has not duly passed from the Medical school, Cuttack. Applications with copies of testimonials will be received up to 5th September. Candidates must state their age and past services.

Nayagarh
Supdt's office. } G. Mahanti.
23-8-09. } Superintendent
Nayagarh.

Wanted an Assistant Head-Master on Rs. 30-P. M. for the Middle English School at Bhawanipatna, Kalahandi state. None need apply who has not passed the Matriculation Examination of the Calcutta University and does not possess good knowledge of Oriya literature and ability to manage a Middle English School and Guru Training Classes. Preference will be given to those who have passed the mastership Examination in English according to the Bengal system. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned till 10th September 1909.

J. K. Tripathi.
Superintendent
Kalahandi state
Bhawanipatna
Via-Sambalpur

NOTICE.

"Wanted for the 3rd teacher-ship of the Kendrapara H. E. school, an F. A. or a plucked B. A. on Rs. 32. The selected candidate is to stick to the post for two years."

Head master.
Kendrapara school.

NOTICE.

In supersession of the notice of 20-8-09 appearing in the issue of the 21st instant, the public are hereby informed that Ismail Haji Mohamed Attas, administrator to the estate of late Haji Mohamed Attas Haji Cassim, had contracted with Haji Tar Mohamed Ayub through his agent Abdulla Issa to sell the Bungalow No. 22 situate in Cuttack Cantonment ground near Sadar Post Office in front of the Cantonment Musjed together with the right to the land on which the house stands, belonging to the above Haji Mohamed Attas Haji Cassim deceased for Rs 4050. But the above named Haji Tar Mohamed Ayub having, without sufficient and good reasons, refused to purchase the same a letter was sent to the said Haji Tar Mohamed Ayub on 10-6-09 to the effect that the said property would be sold by public auction and deficit, if any, would be realized from him accordingly. I am authorized by the above mentioned Ismail Haji Mohamed Attas to sell the property to the highest bidder by public auction at the risk of the above named Haji Tar Mohamed Ayub. The auction would take place in the said premises at 10. A. M. on Sunday the 5th September 1909. The purchaser shall have to deposit 10. P. C. immediately the bid is knocked down, the balance payable within 8 days.

CUTTACK } Hashim Alymohamed
25-8-09 } Commission Agent,

ସକଳ ଦାସିକା ।

PRIZE QUESTIONS.

A prize of Rs. 50 has been promised by a gentleman for the best answer by a Magistrate or Dy. Magistrate (in service) to the following questions:-

"Is an officer exercising Magisterial powers, who infringes the provisions of law and of rules made by competent authorities, for reasons other than ignorance, a loyal subject of the British Government or not?"

"If he is loyal, what is the right definition of loyalty?"

The prize winner's reply will be published in these columns, and the prize will be forwarded to him by the Manager of this paper.

THE STUDENT COMMUNITY!

The Second Anniversary of the Central Utkal Young Men's Association was celebrated on Saturday last in the Town Library Hall under the presidency of Mr. Shaw the Principal of the Ravenshaw College. The meeting was attended by young men mostly with a few gentlemen and ladies.

The President's speech which we publish in another column contains very sound advice to the student community. The remarks made by some of the speakers at the meeting pointed to the success with which Mr. Shaw has been using his influence and persuasive control over the students of the College.

His advice that the aim and object of the student community should be "rather educative than active" is worthy of the serious deliberation of students as well as of their parents and guardians. It ought to strike a root in every student's mind, so as to be fruitful of good results to the community, if the lessons of the recent doings of some students have not been lost on the public.

The report read by the secretary and some of the speakers referred to the laudable manner in which the students of the

Ravenshaw College took an active part in relief works after the floods of 1907. The students are deserving of admiration and praise, but this is in detraction (by implication) of the philanthropic spirit of the community whereof they constitute the future generation. There is a tendency in India to burden the students with a share of the responsibilities, which in other civilized countries belong to active members of a community or the citizens of an empire. An active part in the social and political problems of the day, before experience has taught the students how to calculate the consequences of their actions and utterances is injurious alike to the community as well as to them. It does not by any means help the development of a careful and judicious frame of mind necessary for success in all social and political movements. Neglect or misuse of the opportunities and facilities for the development of this frame of mind among young-men, who are destined, at no distant date, to lead a community in all important matters, is an irreparable loss to the country. A custom or practice, which cripples the future intellectual, social and moral forces, should be modified or done away with. The use of an object before it has attained its maturity is a loss to the national wealth. The cutting down of unripe timbers, the gathering of unripe ears of corn, and the working of mines before the metal or precious stone has been formed may be cited as instances. The loss is incalculable when this improvident procedure is applied to the intellectual resources which nature has reserved for the future progress of a country.

The student community might be likened to a cadet corps preparing to continue a war in which the veteran soldiers of a country are now engaged. They should not be allowed to join in the war till their powers are fully developed by exercise and drill. If they take an interest in the war, that interest should be like that of the newspaper

correspondent or the historian, who views the two opposing armies, from a distance, in order to benefit by their blunders and skill in the field.

During their period of education students should consider themselves actors on the stage. They should act all the scenes of life without exposing themselves to the consequences which attend those scenes in active life. In England students make their own House of Lords and House of Commons, in which they discuss, not unfrequently with all the vehemence of party politics, but their discussions do not influence the national mind or injure national interest.

Students should be saved the cares, anxieties, sorrows, worries, disappointments and bitter feelings of rivalry which are, more or less, the share of every grown up member of society. These will come to them in time; it is not prudent to anticipate them at a period of life when they are more likely to retard than further progress. Sufficient unto the day is the evil thereof.

We are very thankful to Mr. Shaw for holding up to his pupils an ideal of student life which has proved a successful guide in England and other civilized countries of Europe. Both the students and the public should not forget the sad results of associating undergraduates and school boys in political movements. It is often difficult to prevent matters purely philanthropic from becoming political by a slow process of transformation. It is in the interests of the students themselves and of the community that we wish students to be under the guidance of age and experience in the selection of the objects of their associations and their modus operandi.

ମତ୍ୟବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷର ଗତ ଦୂରକାଳ କଲି-
କହାରୁ ଆଶା ଦରି ଚର୍ଚ୍ଛା ଅବଧି ଦାର୍ଜିଲିଙ୍ଗରେ
ପହଞ୍ଚାଇଥିଲା । ପାଇଁ ଦୂରମାତ୍ର ସେବାରେ ବାପ
କହିବେ ।

କୋଡ଼ିଳ, ଧୂର୍ବଳ ପଣ୍ଡା ପ୍ରଭାବ ବିଶେଷ
ଦବୀ ବିଜ୍ଞାନରେ ବଜା ଗବର୍ନ୍ମେନ୍ଟରେ
ଗରବର୍ଷ ଫେରୁଥା ମାସର ବିଜ୍ଞାନକ ବହୁତ
କର ଦୂରକାଳ କିମ୍ବାବଳୀ ପ୍ରକଳିତ ଦେବାର ଗତ
କଲିବା କେଜେଟରେ ବିଜ୍ଞାନକ ଦେଇଥିଲା ।

—*—

ତଥ ତା ୧୯୧୯ରେ ଫେରେବା ସପ୍ରାଦୁ-
ରେ ସମୟ ଲାଭରେ ଫେରେବା ଗେମରେ
୧୯୨୭ ଜାନ ମାସ ପଢିଥିଲେ । ଚର୍ଚ୍ଛା
ସପ୍ରାଦୁର ଅଳ୍ପ ୧୯୧୯ ଥିଲା । ବୁଦ୍ଧି ସାମାଜି
ଓ ବାଦା ବିମ୍ବର ଓ ସ୍ଵର୍ଗ ପ୍ରଦେଶରେ ଘର୍ଥି-
ଥିଲା ।

—*—

ତଥ ତା ୧୯୧୯ ରଖରେ ଶୈସରେବା ସପ୍ରା-
ଦରେ ସକ୍ଳି ପ୍ରଦେଶରେ ୧୯୧୯ ଓ ମେ-
ରାତରେ ୨୨ ମାସ ୧୯୨୩ ଜାନ ଦୂରକାଳ
ସାଦାଯା ପଢିଥିଲେ । ଥୁବ୍ର ସପ୍ରାଦୁର ଅଳ୍ପ
ଥିଲା ୧୯୨୪ ।

—**—

ଦେବ ଡାକ୍ତର ମୋହନଦାସ ଅପାମୀ
ଲକ୍ଷ୍ମୀବାବୁ ସରକାର ମୁକ୍ତିଲ୍ଲବ କର ବର୍ତ୍ତମାନ
ତାକାର ସବଳିଙ୍ଗ ଅଦ୍ୱାତରେ ଅଜ୍ଞାନ
ଅବସେଧ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦେଇ କବ ପୂରଣ ଦାମରେ
କାଳସ ଅଗର କରିଥିଲା । —ସୁରି ସୁଲାପର
କାଣ୍ଡ ସାମାଜିକ ଦେବ ।

ସକ୍ଳିର ମୁଦ୍ରପି କରେଥାର ଦୂରକାଳ ଗର୍ବ
ରଖୁର ସହାୟେ ଦେବାର ଆଗରୁ ବଜାରକୁ
ପଢିଥିବା ସତ୍ତବ ଦର୍ଶିଣ କରିଥିଲୁବ ମୌଳାର
ପ୍ରାୟ ଅଳ୍ପେ ଏକବିଜମି ସରକାରୀ ଉପରେ
ଦେଇ ଦେବାର ବଜାପଳ ଗତ ତା ୧୯୧୯ ରଖରେ
କଲିବା ଗେଜେଟରେ ବାହାରଥିଲା । ପେହି
ଗେଜେଟରେ ସନ୍ଦର୍ଭ ସୁମୋହ ତାମରେ
ଗୋଟିଏ ପରଦର୍ଶନ ବଜାଲା କିମ୍ବା ପା ଏକବି
ଜମି ଖେଦ ଦେବାର ଦୋଷରୀ ଦିଅସାଇଥିଲା ।

ଭାରତ ଜାଗ୍ରୟ ମଦାସମିତି ବା ହକ୍କେସର
ଆମୀ ଅଧିବେଳକ ଲାଦୋରଠାରେ ଦେବାର
ପାଠ୍ୟମାତ୍ରକ କିମ୍ବାଥିଲା । ଚର୍ଚ୍ଛାରେ ସର ପିଶ୍ଚ-
ଜିବାମେରା ଓ ସେ ସମ୍ମତ ଦେଇ ଶାପୁରୁଷରେ
ନୂନାଥ ବନ୍ଦେଶ୍ୱରୀ ମହାଶ୍ୱର ସରପତି
ଦେବାର ପ୍ରକ୍ରିଯା ହୋଇଥିଲା । ଭାର୍ଯ୍ୟେ ସେ
ଉତ୍ସବ ଲୋକ ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ଥାଏ । ମାତ୍ର
ସୁରେନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ସରପତି ଦେଇ କରିମହାର୍ଜନ
ଓ କରିମହାର୍ଜନ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ରପା ଦପା
ଦେବା ସମ୍ବନ୍ଧ । ଏଣୁ ଅମ୍ବାକେ ବାବୁ
ଯୋଗ୍ୟର ବୋଲି ଜୀବ କରୁଥିଲା ।

—*—

ଏ ବର୍ଷ ଖୁଲା ପକ ନଦୀଙ୍କରେ ସମ୍ମନ
ହୋଇଅଛି । ପକ ପାହରୀ ଥାପ ନିର୍ମଳ ଥୁଲ
ଓ ବୁଝି ଥିବେ କି ଥୁଲ ତେବେଳ ଧୂଣୀମା ଦିନରେ
ତକ ସମୟରେ ସାମାଜିକ ହୃଦୟ ହୋଇଥିଲ ବିନ୍ଦୁ
ଚାନ୍ଦୁର ବୌଣସି କଥାଗତ ହେଉ ଲାଗି । ପାଶ
ଭରିମ ଥିବାରୁ ଦର୍ଶକ ସଂଖ୍ୟା ଅତ୍ୟଧିକ ହେବୁ
ଭାବ କିନ୍ତୁ କି ଏ ବନ୍ଦରର
ବ୍ୟାପଳଙ୍ଗର ନନ୍ଦି ଦୁଆରରେ ଯିବା
ଅବିବା ନଠିବି ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ । ଦର୍ଶକ ମଧ୍ୟ-
ରେ ଶ୍ରୀ ସଂଖ୍ୟା ରେଣ୍ଟି ସୁରଙ୍ଗ ଏହିର ସ୍ଥଳରେ
ହାର ଦେଶକୁ ପ୍ରଫାର କରିବା ଅଥବା ଗଢାଯୁକ୍ତ
ପାଇଁ ଦୁଇଗୋଟି ଦ୍ୱାର ନନ୍ଦବା ଉତ୍ତିଷ୍ଠିତ ହେଉ-
ଅଛି । ଅମ୍ବେମାକେ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୋଣାଳ-
ଙ୍ଗାର ୩୦ ମହିନ୍ଦ୍ରିକ ମହାଯୋଗ ଅବର୍ଦ୍ଦିନ
ହେଉଥିବା । ଦେବ ନନ୍ଦରକୁ ଗମନ କରିବା
ସବୁଷେ ହିତୀ ରତ୍ନବାହୀର ଉର୍ଦ୍ଦ୍ଵ ମଣ୍ଡଳୀଙ୍କ
ସଂଖ୍ୟା ବୁଦ୍ଧି କରିବା ଗୋଟିଏ କଥାଗୁ ଅଟେ ।

କପା ଅକ୍ଷରରେ ବୋମ୍ପାଇଛ ଲୁଗା ତାର-
ଖାତମନକୁର ତାଣ୍ୟ ବନ ଦେବାର ଉପରିମ
ଦିଶ୍ଵିକାର ଅବଶତ ହୋଇ ଅମେଗାକେ
ଅଟ୍ଟାନ୍ତ ଦୂଷିତ ଦୋଇଅଛୁଁ । ହେଣି ଲୁଗା
କଳରେ ଦେଉ ବା ବନ୍ଧୁରେ ଦେଉ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ଦେବା ହକାପେ ଅଥକା ବଜା ପ୍ରସ୍ତେଜାଯୁ ଏବଂ
ଦେଶ ଲୋକେ କଥା ବୁଝରେ ମନୋଯୋଗୀ
ନ ଦେଲେ ସମସ୍ତ ଅନେକଙ୍କ ଦୁଆ ଦେବ ।
ଅମେ ଲ୍ପିମାତେ କଥା ବୁଝରେ ବିଶେଷ ଯହ-
ବାକ୍ ସୁଲେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାଚୀରେ ଦିତ୍ୟବାନାତେବ
ସୁତା ହାତି ଫେଟ ପାତ୍ରବୁଝରେ । ଏବରୁ ତଥା
ତୁଟେଇବା ସମେତ ହୃଦ କାହିଁଟା ନାହିଁ କଥା
ଦେଲି ବୁଦ୍ଧି ନାହିଁ । ଯନ୍ମ ପରରେ ବିଷ-
କାବ ମାତ୍ର ଆଇବାର ଅମେଗାତେ ମୁଁ ଚର୍ଚାରେ
ଦେବେଅଛୁଁ । ତିକା ମାରବାଠାରୁ ଯେ ମୁହା ହାତ
ଉଦ୍‌ବର ଯୋଧିବା କଲ ଏହା ଦିତ୍ୟବାର
ପ୍ରୟୋଜନ କାହିଁ । ପଳଟଃ ସେହି ଅଭିରୁ
ଦୁଷ୍ଟିଗତ କର ଅମମନ୍ଦବର ଅମଦୁଷ୍ଟତା ଓ
ଅଧ୍ୟାତ୍ମିକ ଜାନନମତ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।
ଦେଶ ଲୋକେ ଏହିଯୁଦ୍ଧ କିନ୍ତୁ କର ଦେଖିବେ
ନାହିଁ ? ଥରେ ଏକ ମମାଦିପତି ପ୍ରକୋପ ଶୁଦ୍ଧ
ସ୍ଵରୁ ସହିତ ଦୁଦା କଥା ଉପର ଯଥାର ଘର-
ବର୍ଷ ଦେବାରେ । ଅମେଗାତେ ଦେଶବାନିକିର
ଦୁଷ୍ଟି ଗହୁପ୍ରତ ଅକର୍ତ୍ତା କରୁଅଛୁଁ । କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଲାଗିବ ହତରେ ଦେବ କାହିଁ ।

ଶ୍ରୀପଦନାଥଙ୍କେ ମେଲେଶୟ ନେଗର ପ୍ରାଚୀ-
ର୍କ ଅଧିକ ହୋଇଥିବାରୁ ଗାହା ନିବ ରଖ

ବସ୍ତୁରେ ବିଶ୍ଵର କଥା ନମିତ ସମଲାଠ ରେ
ଆମୀ ଅକ୍ଷୁଣ୍ଣର ମସି ତା ୧୯ ଉଗଠାନ୍ତ
ସ୍ମୃତି କାଳକଣ୍ଠୀ ଗୋଟିଏ ଦେବୀର ଦେବ ।
ସେଥିର ଅନୁଷ୍ଠାନ ପହରେ ସ୍ମାନୟ ଗନ୍ଧିମେ-
ଖର ନିଜଟକୁ ଦେବିଙ୍କ ମହୋଦୟ ଲେଖିଥିଲୁଛନ୍ତି
ଯେ ଗତର୍ଥ କୁରଣ୍ଦରରେ ସ୍ମାନେବରେ
୪୫ ଲକ୍ଷ ଲେବେ କଲିବଳରେ ପଢ଼ିଥିଲେ ।

ସୁରବ୍ଦ ଏଥିରୁ ପ୍ରଦିବଳାରରେ କି ୨୦ ଲ
ମର ପଡ଼ିଥିବାର ଦେଖାଯାଏ । ନବର୍ତ୍ତିମେଷ
ଅନୁରହାଦବାର ଦୂରେଥିରୁ ଯେ କେବଳ
ମେଲେଶୟ ଜୀବରେ ଏଥିର ପ୍ରାୟ ଚର୍ବିଆଣ
ଲୋକେ ମଧ୍ୟରେ । ଏହା ନିକାଳୁ ଥିଲା ନ-
ଥିବାକୁ ଗବର୍ନ୍ମେଷ ଦିବେତବା ଦରନ୍ତି ଯେ
ଦ୍ଵିତୀୟ ବିଧାକ କେବଳ ମେଲେଶୟରୁ ଦଃର
ଦଥିବାରଥାରେ । ସେମୁକଣ ଯେ ନବର୍ତ୍ତିମେଷ
ବଢ଼ୁ ଚକ୍ରର ବ୍ୟବ ପ୍ରାୟ ଉତ୍ସବରୁ କାଷାପି
କର୍ଣ୍ଣକ, ଦେଇ ଗୋଟିଏ ବୈଠକ ଦରବେ ।

ଉଚ୍ଚ ଅନୁଷ୍ଠାନ ପତ୍ରରେ ଅଧ୍ୟାକ୍ଷୟ କଥା ପଥ୍ରରେ
ମଣି ମାରିବା ଏବଂ କୁନ୍ଦନର ବନ୍ଦନ
ପ୍ରକର ସମ୍ମରଣ ଉପାୟ ବୋଲି ଲେଖାଥିଲା ।
ସେହିକୁ ବ୍ୟୟକ୍ରମ ଭାବୀ କହିବାକୁ ଯାଇ ମରା
କାର ହେତୋଟି ଗର୍ବକ ଉପରୁପାଇଁ ବାକାର
ଦୂରଦେଶୀର ପ୍ରସ୍ତର ବରନ ହେଲା ମଣି ମାରିବା
କଥା ନିଃ ଅମୂଳକୁ ଦେହଥର ଚିକା ଯାଇ
ଅଛି । ଦେଇନରେ ବପର ବିଶ୍ୱର ସିନି ଦେବ
କ୍ରମେ ଦେଖାଯିବ ।

ରତ୍ନର୍ଜୁ କୁମାର ପାତ୍ର ମୁଦ୍ରା ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା
ଏପରେଣା ସାଥେ ପଳକ ମୁଦ୍ରା ଅଧିକ ହୋଇଥିଲା
କର ପୁରୁଷ ଯେବେ । ସୁମ୍ଭୁନ ବିଶିଷ୍ଟ ପୁରୁଷ
ଏବଂ ଉତ୍ସାହିତ ଅସ୍ତ୍ରସ୍ଵା ଏମୁକ୍ତ କାରଣ କୋଳି
ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଇଥିଲା । ସବାପେକ୍ଷା ନିମ୍ନ ମୁଦ୍ରା
ଦ୍ୱାରା ବନ୍ଦରେ ପରିଚାଳା ୯୫.୭- ଦିଶିଥିଲା
ମାତ୍ର ଉତ୍ସାହରେ ପିଲଙ୍କ ମୁଦ୍ରା ପଥମାତ୍ର
ବହିର ବିନଗୁଣା ଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ସମ୍ମର
ପୁରରେ ପଢ଼ିବା ୩୦.୮୯ ସବାପେକ୍ଷା ଜଣ
ଏବଂ କାଲେଶ୍ୱରରେ ୩୨.୩୭ ସବାପେକ୍ଷା
ଅସ୍ତ୍ରଥିଲା । ପିଲଙ୍କ ମୁଦ୍ରା ଅଧିକାଂଶ ମାତ୍ରାର
ସ୍ଵପ୍ନ ଏବଂ କାରୀତ ଭାବରେ ନିର୍ମିତ ରଙ୍ଗେ
ଦୂର୍ବଳତାର ମାତ୍ରା ମରନରେ ପିଲଙ୍କ ଦଶାପେକ୍ଷା
ମଧ୍ୟ ମାତ୍ରା ଆଦିବାକୁ ତ ପାଇବାପ୍ରକଳେ ପିଲଙ୍କ
ବିଶାଖ ରମ୍ପିନା ଦେଖିବାର । ଅବଧିପରେ ପ୍ରତିକର
ଗୋ ଦୁର୍ଗ ଓ ଦିନବା ଦିଲା ସ୍ଵପ୍ନ ଦର୍ଶିକା

ପୁରୁଷର କାରଣ ଅଟେ । କଲାରର ଦୂଧ ଧଳା-
ପାଇ ବୋଲରେ ଅଗ୍ନି ଦେବ କାହିଁ । ଏହି
ବିଜରେ ବୋ ଦୂଧ ଥିବାରେ ମୋତ୍ତର

ବୁଦ୍ଧି ସକାରୀଙ୍କା ଗୋଟିଏଇ କାଳ ହୋଇଥିଲି ।
ଗୋପରତ୍ନମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅବଶ୍ୟ ସରଜାର
କନୋବନ୍ଦ୍ୟ ନମ୍ବପାରକ୍ତି ମାତ୍ର ଯୋକଥିଲା-
ଖାତିମାନଙ୍କ ଦାରରେ ଏକ ସେମାନେ ଗୋ-
ମାନ୍ଦ୍ର ଜୀବନ କରିବାକୁ ସଂଭବ ନ ହେଲେ ଏହି
ସମ୍ବନ୍ଦେ କୌଣସି ପ୍ରତିବାର ଲାଭର ଅଶ୍ୟ
କାହିଁ ।

ପଞ୍ଚାବ ଜବର୍ମିମେଷରୁ ବଡ଼ ଲଟକ ସନୀତକୁ
ସୁଲକ୍ଷଣ ବଚିଦ କାଣ୍ଠ ସମ୍ବରେ ଏହ ପଥ
ଅସିଥିଲୁ । ଗର୍ଭ ରୁ ପ୍ରକାଶ ଯେ ଟିକେଇପୁର
ଜଳର ମେମବ ଲାଲକ ପାତ୍ରୀ ଏହ ବାୟୁରୀ
୭୦୨ରେ ଗ୍ରାମକୁ ଅନ୍ତର୍ଧାଳ ହୋଇଯାଇପରେ
ସୁଲକ୍ଷଣ ବିଶ୍ଵମିଶରେ ଏହ ବେଳାମୀ ପତ୍ର ପାଇ
.୭୬୯୨ର ଉନିଟର ଲେବଦ୍, ଉଚ୍ଚ ବାୟୁରୀର
ମାର ପାଇଥିବା ବିଷସରେ ଧୂ ଛଲେ ।
ଦୁଇଜଣ ଆସାନୀ ଅପରାଧ ମୀନାର ଛଲେ ଏହ
ଅନ୍ତର୍ଧାଳ ଗାଢା କବର ଜାମିରେ ଥିଲାକୁ
ଜୋକି ବାୟୁରୀକ ଥଣି ସୁଲକ୍ଷଣ କବରରେ
ଇପ୍ରସ୍ତିତ କଲା । ସୁଲକ୍ଷଣ ଥନେବ କାଗଜ ପ୍ରସ୍ତର
ଦର ସାମ୍ବାରେ ବର୍ତ୍ତମାଳ ଦେଗାନ୍ତିବ ଦେଖି
ସେହିମତେ ଦରା ସମ୍ବରେ ସାରୀ ହୋଇ
ଥିଲେ ବାକୁ ମଥା ସମ୍ବା ଦେଇଥିବା ଅପରାଧରେ
କଲାଙ୍କ ଦେବେ । ଦୌର ଅଧାର ରେ
ଏମାତରକ ଦୟା ଦେଇ ମାତ୍ର ଥେବାରେ ଯାଇ-
ବର ପ୍ରଧାନ ଅଧାରର ସୁଲକ୍ଷଣ ଅବଶ୍ୟ ଅମ-
ଗାନ୍ତି ଏକବର ବସନ୍ତଥିବା ବରସ୍ତରେ ଚେଷ୍ଟା
କହିଥିବା ହୃଦେ ଏମାତର ମଥା ବଥ କହିବା
ସନାଶେ ଦର୍ଶ ଦର୍ଶ କହିଥିବ ଏହିରୁଥ କବେ
ତଳା କର ଆସାନ୍ତି ମୁଣ୍ଡ କହିବ କଲେ ଏବା
ବସନ୍ତରେ ସୁଲକ୍ଷଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଶର ମନ୍ତ୍ରବି
ପ୍ରକାଶ କଲେ ।—୩୦୨୮ ଏଥିକୁ ଦେଖିଯେ
ସେ ସୁଲକ୍ଷଣ ଅଥିଥ ଦତ୍ତ କାହି । ଯେହି
ବେଳାମୀ ପତ୍ର ଉପରେ ନିର୍ବର କର ସୁଲକ୍ଷଣ
ଦତ୍ତ ବାର୍ତ୍ତ ଅର୍ଥ ଦର୍ଶ କହାର ସୁଲକ୍ଷଣ
କଞ୍ଚ କର ପାଇଥାଇଲୁ । ସୁତରଂ ବର୍ତ୍ତମାଳ
ବେଳାମୀ ହତର ପ୍ରକାଶ ପରି ସନେବ ଦିପ୍ରସ୍ତିତ
ଦେବା ଅଶ୍ଵତ୍ଥ ଦୂହେ । ଫଳଟ ସୁଲକ୍ଷଣ ଏ
ରଳ ଦିପତ ଦେବା ଦେଖୁ କେଉଁ ଶାକ କରା
ଗାଢାର ଅଧାର ଦୂହି କରିବା ବରସ୍ତରେ ଅତି-
ବର ଦେବେ ?

ମାନ୍ଦ୍ରାଜୁ ମହିମାନ । ଗର୍ବଟିର ଗତ ଫେର
ଯାଉଁ ମାସରେ ଚଞ୍ଚାମ ଲେଲ ଶ୍ରୀପୁରରେ ପର-
ଦର୍ଶକ ଉପଳବେ ବିବରମାନ ବନ୍ଦମୁଖ ସମ-
ସୂରେ ସେ ଲେଲର ଓଡ଼ିଯାବର ପ୍ରଭନ୍ଧମଙ୍କେ

ତାହାଙ୍କୁ ଉନ୍ନେଟି ପ୍ରାର୍ଥନା କରିଥିଲେ ଏଥାହା
— ବିନ୍ଦୁର ବିନ୍ଦୁର ବିନ୍ଦୁର ଲୟାର ପ୍ରବେଶିବା
ପ୍ରସ୍ତରୀୟ ବାଜୁମାତ୍ରେ ମାନ୍ଦୁଳ ବିନ୍ଦୁର ବିନ୍ଦୁର
ଲୟାର ମାଟ୍ରେ ବୁଝିବିଷବେଷ୍ଟି ବାଜୁମାତ୍ରେ
ସଙ୍ଗେ ସରକାରୀ ବାର୍ଷିକ ପାଇବା ବିନ୍ଦୁର ପମ୍‌
ସୋଗା କ୍ରାତ ଦେବା; — ଓଡ଼ିୟାକ ସହାୟେ
ମାନ୍ଦୁଳ ଗର୍ଭମେହିରେ ଶଶରୂର ମାନ କରିବ
ରେବତିବା ବିନ୍ଦୁର ରେ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବା ଏବଂ
— କ୍ରେମ ନିମ ସରକାର କରିବ ସମ୍ମନରେ
ବାହୀ ବିନ୍ଦୁର ଯୋଗିବା ସହାୟେ ଓଡ଼ିୟା
ଲୟାର ଲୋଟିଏ ପଦକାରୀ ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଦେବା ।
ମାନ୍ଦୁଳ ଗର୍ଭମେହି ଏହି ତଳ ପ୍ରାର୍ଥନା ରଖିବୁ
ସମ୍ମୟ ପ୍ରଦରା ବର ଉପରୁ ଅବେଳ
ପ୍ରଦାନ ବିନ୍ଦୁର ବାର ଏଥୁ ପୂର୍ବେ ପାଠକମାଳକୁ
ଜାରାଇଥିବୁ । ଯେ ହାର୍ଥନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମହାମାତ୍ର
ମଦେଦୟ ଜଣାର କଲେକ୍ଟରଙ୍କ କଲିବରୁ ରେଖି
ଅନ୍ତରୁ ବେ ସମ୍ମ କଲ ଅଥବା ବହିର ନିରୂପିତ
ବୌଣି ଅଂଶର କେବା ସରକାରୀ କର୍ମୀ,
ସହାୟେ ଓଡ଼ିୟା ପରାଶା ପ୍ରଦରା କରିବା
ଏବଂ ବେ ପରମାଣ ଯୋଗ୍ୟତା ଧାର୍ଯ୍ୟ କେଲେ
ହତର ଦେବ ସେ ସମ୍ପ୍ର ଯେ ବିନ୍ଦୁର କର
ରଖୋର୍ଟ କରିବେ । ଅଧାବରୁ କଲେକ୍ଟର
ମଦେଦୟ ଓଡ଼ିୟାକ ପ୍ରତିକଷା ବର୍ଣ୍ଣ ସଙ୍ଗେ ପରି
ମର୍ଦ୍ଦ ବର ସେହି ଉଚିତ ବିବେଳନା କରିବେ
ସେହି ରଖେଇ ପଠାଇବେ । ଗଞ୍ଜାମ ପ୍ରକରରେ
ଓଡ଼ିୟା ଲଜ୍ଜା ହେତୁ ସମ୍ପ୍ର ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟ
ଜୟରେ ଓଡ଼ିୟା ଲଜ୍ଜା ପ୍ରତିକଷା ଦେବା ଏବଂ
ଓଡ଼ିୟା ଜଣିବା ଚର୍ମକ୍ଷେତ୍ର ରହିବା ଅବେଳ
କଲେକ୍ଟର ମଦେଦୟ ଏକଥା ହୃଦୟରେ ବର
ରଖୋର୍ଟ ପଠାଇବେ ବିହିତ ଅବେଳ
ପ୍ରଦାନ କରିବେ ସନ୍ତୋଷ କାହିଁ । ଗଞ୍ଜାମ
ଓଡ଼ିୟାକ ପ୍ରକାର ଅନ୍ତରୁ କୁବ ଦେଖି ଅମ୍ବେ
ମାନ୍ଦୁଳ ମହାମାଳ୍ୟ ଗର୍ଭମେହି ଅଶେଷ
ଧରମାଦ ଦେଉଥିବୁ ।

ଏହା ପୂର୍ବ ଶୁଭାବର ଏଠା ହାଜିନ ଲିଙ୍ଗ
କ୍ରେବ ବରରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଶୁଭା ଶାର୍କର କୁବର
ପ୍ରଥମ କାହିଁ ଅଧିବେଶନ ଦୋରିଥିଲା । ସବୁ
ରେ ଯେବେ ରଖୋର୍ଟ ପାଠଦେଲ ବହିରେ
ବନ୍ଧୁଦତ ମହାଶୟ ସବ୍ୟମାଳେ ସ୍ଵଭମର କୁବର
ଅଥ ଶୁଭାବର କହ ଦୁଃଖ ପ୍ରତିକଷା କରିବେ,
ଏହ କବରେ ବିନଗ ଓ ଶାର୍କରୀ ଅବେଳ
ମାପାହବ ଓ ମାର୍ତ୍ତିକ ପରିକାମାତ୍ର ଅଥବା ମଧ୍ୟ
କେତେବ ଦେଲିତ ପଦିକା ସବ୍ୟମାଳକ ପଢିବା
ସହାୟେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥାଏ । ଏମତ୍ତପ୍ରକାର ଖେଳ
ଅଭିଭୂତ ସବ୍ୟମାତ୍ର ଶାହମତ କୁବର ଅଥ
ଶୁଭାବର କେତେବ ସବ୍ୟ ବ୍ୟାକ୍ରି କରେ

ଅବେଳ ଶେଳ କୁବର ଗୋଟିଏ ଅଜା ହେଲେ-
ଦେବ ଅମ୍ବେମାତ୍ର ମଂରଜନର ଅନୁକଳନରେ
ଏବେର ଭାବର ଦୋରିଥିବ ଯେ ରଙ୍ଗଲା
ଶେଳ ନ ହେବେ ଅମ୍ବେମାତ୍ର ଅର୍ଥ
ବାହିରେ ମନ ବେଶ ଦେବ କାହିଁ । ଏହା
ଅଶବ୍ଦ ଭୂମର ବିଷୟ । ଦେଶର ଚକ୍ରଦିନରେ
‘ସଦେଶ’ ର ଅନୋଲକ ନନ୍ଦକ ଥିବାପ୍ରକାର
ସେବେ ଅମ୍ବେମାତ୍ର ବିଦେଶ ଶେଳକୁ
ଜାହାନ କର ନିର୍ବିତ୍ତ ଗେବେ ଉତ୍ସବ ମାର୍ଗରେ
ଅଭସର ଦେବାର ଏହିଠାରେ ଶେଷ ବୋଲି
ବାକୁ ଦେବ । ଅପରାଧିକାଳରେ ଜାଣିବ
ଏବେଶିତ ହେତୁ ସମ୍ବଦ୍ଧପରାଦ ଦଳ ପଣ୍ଡମର
ପାଠ ଏବଂ ତାଙ୍କ ଓ ସହେତୁ ବିଦେଶ ବିଦ୍ୟା
ଭାବର ପାଠକ ବାବା ପଶା ଶେଳକାହାର ବି
ଚର ବିନ୍ଦୁର ଦୋରି ପାରେ ? ସୁଶିରାତ
ବାଦ୍ୟର ଚର୍ଚି ଦେବ ଓ ମନର ପୁଣ୍ୟନିମନ୍ତ୍ରେ
ଅଧିକ ହୃଦକର ନ୍ଦିଦେବ ? ଅମ୍ବେମାତ୍ର ଆଶା-
କାରୁ ଯେଉଁ ସଦ୍ବିପ୍ରାୟ ସାଧନ ନିର୍ମିତ କୁବର
ସ୍ଵର୍ଗ ଦୋରିଥିଲେ ମେମରମାତ୍ର ବହିରେ
ଜରି ସହେତୁ ଉନ୍ନବ ନିର୍ମିତ ପ୍ରାଣପଣେ ସହି
କରିବେ । ଏ ଦଳ ରଖୋର୍ଟ ପାଠ ଓ ବେଶେବ
ଅମେବ ପ୍ରମୋଦ ଉତ୍ସବ ସହେତୁ ଶତରେ
ମେମରମାତ୍ର ଶେଳରେ ବସିବାର ଦୃଷ୍ଟ
ଦୂଦୟଗ୍ରାମ ଦୋରିଥିଲେ ।

ଏଠା ରେବନ୍ଧୁ ବାଜନା ବିନ୍ଦୁର ଲୟାର
ଜାମାପ ବା ୨୭ ରଖିରେ ଓଡ଼ିୟା ଶିକ୍ଷାକର-
ଗର ଲଜ୍ଜାକର ଓ ଏଠା କଲେଜର ପ୍ରିଣ୍ଟି-
ପାଲ ମନ୍ଦୋଦୟମାତ୍ର ମନ ଚନ୍ଦାର୍ଥ ଅହି ସେତୁ
ମନ୍ତ୍ରବିଦ୍ୟା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲୁଛି ବହିର ପ୍ରତିଲିପି
ଅମ୍ବେମାତ୍ର ପାଇ ପାଠ ପାଠକମାଳକ ଅବେଳ
ନିର୍ମିତ ନମ୍ବର ଉତ୍ସବ କଲା । କୁମାର ଦାର
ମଦେଦୟ ଅଧିମ ସହିରେ ଏଥୁର ଉନ୍ନବ
ଦେଇଥିବା ବିଷୟ ମୋଲିବା ବାକୁଲିନ୍ ମାତ୍ର
ସେଥି ସହାୟେ ଅର୍ଥ ବ୍ୟାପ ମଧ୍ୟ ଅଜପ
ବାବରେ ଦୋରିଥିଲୁଛି । ଏଥୁ ଉପରେ ନୁହନ ଦୂର
ନିର୍ମିତ ପ୍ରସ୍ତାବର ବେଶ ବିନ୍ଦୁର ସମ୍ବନ୍ଧରେ
ମେମରମାତ୍ର ଉତ୍ସବ ପାଠବା କଞ୍ଚକର ।
ଦରଥା କରୁ ମହିନେମେହ ବହିର ଉତ୍ସବ
କରିବାରେ ସାଧାର୍ଯ୍ୟ କରିବେ ।

I visited the Ravenshaw Girls' School to-day with MacLean, the Divisional Inspector of Schools. The school appears to me to be in a very efficient condition and I was very

much interested in what I saw. Misra Das deserves great praise for the excellent work she is doing in the cause of female education in Orissa. Mr. James, the offg. D. P.I. has pointed out the urgent necessity of better accommodation. It seems hardly necessary then for me to say that every effort should be made to provide the school with new buildings.

Sd. R. SHAW.

Member of the Visiting Committee.

It seemed to me on my visit to the Ravenshaw Girls' School with Mr. Shaw that not much more could be effected in any educational institution from individual management and enthusiasm than has been done for the Ravenshaw Girls' School by Miss. Das. As a result progress has been so great that one of the Visitors has raised the question whether it has not been too fast to be substantial and permanent. Leaving this unnecessary consequence aside, it has indeed now become a serious question how to find accommodation for the scholars as every available space on the present site has been occupied with building. It seems as though the present institution might find it necessary in time to establish branch schools.

Every where in the equipment and teaching of the school, I found evidence that an earnest endeavour was being made to realize the broad conception of education for girls outlined in the annual report of the school. The lessons that were being given during our visit all bore marks of the most careful preparation. But the most notable feature of the work it seemed to me was the evident attempt to make the knowledge imparted real not merely literary or verbal. The practical nature of the work done, the apparatus and illustrations used, seemed to me to show that this end was being kept in view. There was much evidence of method and aim in the education given and this is due in large part to the instruction which the Principal gives the teachers and her close supervision of their work.

Sd. J. MacLean.
Inspector of Schools
Orissa Division.

ସାଧା ଓ ଅଭିନ୍ୟ ।

ଅମ୍ବେମାତ୍ର ଦେଖିପରିବନ୍ତ ସମ୍ବନ୍ଧାତ୍ମକ ପ୍ରତିକଷା
ନିର୍ମାଳକ ନିର୍ମାତ୍ର ବିଦ୍ୟା ଅଭିନ୍ୟ ଭାବର
ବିଦ୍ୟାଧିକ ବରଗା ବାରଗ ଅମ୍ବେମାତ୍ର ଅବେଳ
ତର ଦେଖିପରିବ ମାତ୍ର ଏଗାଦର କାଳ ଅଭ
ବୌଣି ପରିକାର ରହିବ ଚର୍ଚା ଦେଇ
ବ ଥିଲ । ଏବ ଏକାକ ମୁକୁରରେ ଜଣେ
ରେଖିବ ସମ୍ବନ୍ଧାତ୍ମକ ଓ ଭାବର ଭାବାକ
“ବିଦ୍ୟା ରସପୂର୍ଣ୍ଣ ଅପାବୁଦ୍ଧ ବିମ୍ବ ବିମାବାର

FOR SALE.

Number of tusks weighing $3\frac{1}{2}$ Maunds belonging to the Bonai State is kept for sale. Any one willing to purchase, should send up their applications to the undersigned stating the price they are prepared to offer, on or before the 30th Septr. 1909.

Dated Bonaigarh,
Tin Upanposh
B. N. Iy.
4-9-1909.

Superintendent,
Bonai State.

ADVERTISEMENT.

Wanted a Surveyor for 2 months on a monthly pay of Rs 40 to be employed in demarcating and surveying the boundary of the state. Preference will be given to the candidate having experience of survey. Applications with testimonials will be received by the undersigned up to 20th September 1909. The candidates must state their age, qualification and past services.

Nayagarh Supdt's office
The 1st September 1909

G. S. Mahanti
Superintendent
Nayagarh state

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଖେଳ ମୁହଁ ନନ୍ଦନମାର ବସ୍ତୁ ବାର । ସା
ତରୁଧର୍ମବଜାର ନନ୍ଦନ ।

ଇଲ୍ଲ ଖେଳ ସତାହଶ ଏକଲାଟ ମୋଦରର
ଟ ୨ ଟା ଦେବକରେ ଏବଂ ଅଛି ଏକଲାଟ
ଟ ୧୦ ଟା ଦେବକରେ ଦରବାର । ଟ ୧୨ ଟା
ଦେବକର ମୋଦରର ଖେଳ ସହର ଅଧି-
ପରେ (କରି ମୁନ୍ଦାମରେ) କେବେଳ ସିରପ୍ତା
ଦାର୍ଯ୍ୟ ଓ ମାଲ-ମୋଦରମା କାର୍ଯ୍ୟମାକ କରବାରୁ
ଦେବ । ଦରବାର ଅବସାରେ କେବେଳ ଟ ୧୫ ଟା
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୂର ଦୋଷାରେ ।

ଯୁମୋଦରରଲୁ କେବେଳ ସଦଳ ନିର୍ମାରେ
କାହିଁ କରବାରୁ ଦେବ । ଦରବାର ଦେବାରଙ୍ଗେ
ଦେବକ ଦୃଢ଼ କରିବ ।

ମୋଦରମାକେ ଦାର୍ଯ୍ୟମ ଓ ସତରମାନ୍ଦ
ଦେବକ ଅବସାକ ।

ଅମ୍ବର ନିମ୍ନଲିଖିତ ତିବଣରେ ଅବସଦିନ
ଯତ୍ତ ପଠାଇବାରୁ ଦେବ । ତଳା ସେପେଂସର
ମାସ ଟା ୨୦ ଟାଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅବସଦିନ ପରି ପ୍ରଦର
କରିବି । ନନ୍ଦନ ।

ଶ୍ରୀ ବିଦେବଲାଲ ବସ୍ତୁ
ଏହିକଥାରେ
ଖେଳ ମୁହଁ ନନ୍ଦନମାର ବସ୍ତୁ
କାଠଗର୍ଭାସାହି, ବିଦେବ

ତାତ୍ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ବିଦେବ

ହୋଟିଲ ।

ଦୟାଗତ ଖେଳର ବଲଲିଖିତ ଜଗାର ଜାତ
ଦିନମାର ସତାହଶ କରିବା ଅଧିକାର ଆମାର
ଅନ୍ତର ମସ ଟା ୧ ଟାଙ୍କା ଶୁନବାର ଦିନ
ଦିନମାର ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସତ ୧୯୦୫-୧୦ସାଲ ସନାତ୍ରେ
ଜଳଗତ ସପ୍ରଦାୟରେ ଅଧିକରେ ପକାଶୀ
ଦିଲ୍ଲି ଦ୍ୱାରା ବିକ୍ରି କରିଯାଇ । ପ୍ରଦରେତ୍ରମାକେ
ଉଚ୍ଚ ତାରମାନ ଉପରି ଦେବକ ନିମ୍ନ
ତାର ପାଇଁ ବା ସ୍ଵରକ୍ଷେତ୍ରେ ସମ୍ବେଦ
ଦେବ ବୌଦ୍ଧ ତାର ତଥା କରିବାରୁ ବାଧ
ନୁହନ୍ତି । ନନ୍ଦନ ।

ପରସିଲ ।

୧ ମୁହଁ * ଥର୍ମା
୨ କୋତିଲ ୨ କରଣ୍ଟ, କୁସମ୍ମ ଟାଙ୍କା ମଟି
୩ ଦରତା ୨ ଶର ମଟି
୪ କାହାଡ଼ା ୮ ବଦ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟ ଶଲ ଓ ଶିଳ
Dated Nayagarh ୨-୯-୧୯୦୯ G. S. Mahanti
Superintendent
Nayagarh State

ଶ୍ରୀ କଳ ଦୋପିନ୍ଦା ।

We beg to inform our readers and our contemporaries that there has been no change in the editorial staff of this paper. The editorial responsibilities still rest on the person who started this paper more than forty years ago. We have decided to adopt the English language for the expression of our views on certain subjects in the hope of attracting the attention of a certain section of the public.

In writing about Mr. Das our contemporary the "Star of Utkal" is at liberty to quote the poet's words, "With all thy faults, England, I love thee still", or to relieve the monotony of the air, he may improve on them and sing, "With all thy virtues, Das, I hate thee still", but we should ask our contemporary not to deprive the old editor of this paper of his chair with its thousand associations both pleasant and unpleasant.

The Star of Utkal of last week stated that "the Maharajah of Keonjhir has been placed under the guardianship of Mr. Das".

We are in a position, after careful enquiry, to correct this statement. The Maharajah is simply a guest of Mr. Das.

AGRICULTURAL ASSOCIATIONS.

We doubt whether the ryot in Orissa has yet been apprised of the benevolent intentions of Government towards him in having started the Divisional and District Agricultural Associations, not to speak of his inclination to benefit by the results of experiments in the Government farms.

The efforts of Government have hitherto been directed to suggest new methods of cultivation by the use of better ploughs, stronger cattle and more fertilizing manure, with a view to improve the yield both in quantity and in value. All this requires capital which the average ryot does not own. It will be long before the ryot is convinced of the superior claims of new manures: He believes in cowdung and ashes. From experiments within our knowledge we are inclined to support the superior claims of cowdung as a manure for paddy, but the difficulty of procuring this manure in large quantities is a draw-back to its use by the capitalist, who takes to paddy cultivation on a large scale.

To the average ryot, failure of rains means starvation, emigration, the breaking up of the family, the demolition of the ancestral hut and all the troubles and evils, which abject poverty brings in its train; while during a year of seasonable rainfall his comforts do not rise higher than the standard of bare sustenance. If the clouds move northward and pour down their contents liberally in the planes of the Central Provinces, he has to face the disastrous effects of inundation. The ravages of inundation are worse than the sufferings of drought. The former overtakes its victims without any notice and leaves them homeless and starving. These periodical visitations of distress

ought to be dealt with before public energy is directed and public funds are spent in experiments to add to the ryot's income. The additional income, if there is any, will not compensate for the crushing loss of these visitations. We draw the attention of the Agricultural Association to a study of this question. To extend irrigation to every part of the country is a project incredible from a financial point of view and physically impossible in some parts. The clouds cannot be commanded either in Orissa or in the Central Provinces. The remedy must be sought in relieving the present pressure on land. A portion of the population now engaged in agriculture should be drafted to occupations less precarious in their prospects of return.

The energy of the Associations and of Government should be directed to invite capital to agriculture as a new field for investment. The large capitalists of Orissa are almost all money-lenders. They lend money on the security of interest in land. They value land because it has a ready market. The productive powers of the lands have no value to the large capitalist. He has yet to learn that land has a market value, because it has productive powers, and investment on the productive powers of land will pay him better than loan on the transferable interest in land.

(To be continued)

କର ତା ଗୁଣ ବିଶ୍ୱର ଧେଇ ନେବା ସ୍ଥା
ଦରେ ସ୍ଵକ୍ଷ୍ଵଦେଶରେ ଏକାକିତ୍ତ ନମେଇରେ
୨୨ ଗାଏ ହୋଇବା ଜଣା ଦୂରେମାଦ୍ୟ ପଦ-
ସ୍ଥରେ । ତହଁ ପୂର୍ବ ସ୍ମାଦର ଥାଳ ଥିଲି
୫୩୨୩ ।

ଗର ତା ୨୮ ବିଜରେ ଶେଷ ହେବା ସ୍ପାଦ
କରେ ପମ୍ପୁ କରିବରେ ପେନ୍‌ଟାଙ୍କ ଘେରେ
୧୯୯୫ ଜାନ ମର ପତିଥୁଲି ସେ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ
ବନ୍ଦେଶ୍ୱର ମୂଳ ୨୨୩ ସବ୍‌ବାତ ୫ ସ୍କଲ
ପ୍ରଦେଶର ୨୫୩ ଥିଲ । ତହିଁ ପୂର୍ବ ପତ୍ରାବର
ଅଳ୍ପ ୧୦୨୨ ଥିଲ । ଏଣ୍ଠି ରୋଗର ପ୍ରକାଶ
କରି ଯେବାର ଚାରୀବାବ ।

ବାନ୍ଧିର ପଣ୍ଡଗ ଗୋଦିନ ରଥ ମହାଶୟୁ
ବରୁ ଆନାଇମୁକୁନ ବାନଗୋପକ ବାନରେ
ଯୈଥା ଉପଲାବ ଯୋଦିବନା ଅଛି ବରକା-
ଦେବୁ ଜେବାର ଦାତର ମେରୁ ତମ୍ଭର ମୋର-
ବନା ଉପରୁଚ ବପୁଞ୍ଚଲେ ଗର ରୂପିନାର ଏଠ
ବ୍ରିଳିଯ ମୁକସ୍ୟଙ୍କ ବରୁରରେ ଉପମିଷ ଦେଇ-
ଅଛୁ ! କଥେ ଅଛିଲ ତରକା ଉଦେଶ୍ୟରେ
ଜୟ ବନ୍ଧ ନେବାକାରଣ ଦରଖାତୁ ବହି-
ଅଛନ୍ତି । ସୁରଙ୍ଗ ଅମ୍ବେମାରେ ଯୋଦିବନା
ମନ୍ଦରେ ବିଶୁ ବହନାରୁ ଅରମ ।

ମୁରୁସିଦାବାଦର ସନ୍ତତିବିହକ ମେଜେଞ୍ଚୁର
କୁଣ୍ଡେ ଲିଟିବାରଙ୍ଗ ଶୁମାସ୍ତ୍ରା ପ୍ରଦ ରସ୍ତମାଳିଙ୍କ
କୋବାଲ ମଞ୍ଜୁର ନନ୍ଦମା ନାରାଣ କୋବାଲ ଓ
ରଙ୍ଗା ନେଇ କୋବାଳମାଳ ଫେରିଦେଇ ନ ଥିବା
ଆପଣଖରେ ବର୍ଷାବାଳ ବଠିତ ଯତ୍ନମ ସହିତ
କାନ୍ଦମଣ୍ଡର ଅଦେଶ କନ୍ଦବାରୁ ରହି ବିରୁଦ୍ଧରେ
କାନ୍ଦଲେ ର୍ତ୍ତରେ ମୋଷକ ଅଗର ତୋଳିଥାଇ ।
କୋବାଲମାଳ ଫେରିଦେବାକେ ବିଳମ ଦୋନ୍ତା
ଥିଲା ଦେବୁ ଦସର ଅପଣଖ ଦେଲ ରହିର
କୈପିୟରୁ କଲନ ଦୋରଥାଇ । ଏସୁ ବାବା
ରହେ ପାଠକଙ୍କ କଣାଇଛୁ ।

ଅମେମାକେ ଶୁଣି ଅନନ୍ତର ହେଲୁ ଯେ
କୁମେଶକର ଦେଇ ବିଗଣି ଓ ସେଇପ୍ରାଦାର
କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେଠା ଯୁ ବିଗଣି ଗାରୁ ନାର୍ଥାର
ପ୍ରସାଦ ମେହି ନିୟମ ଦୋଳିଥିଲୁଛି । ତିଥି ମହା-
ଶମ୍ଭୁ ୨୫ ନର୍ତ୍ତ ଜାଳ ଯୁ ବିଗଣି କାର୍ଯ୍ୟ କର
ଓ ଅନେକ ଥର ଦେଇ ବିଗଣି ଓ ସେଇପ୍ରାଦାର
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଏକଟିଙ୍କ ସମ୍ମାନ ନିୟମ ଦୋଳି ସୁରକ୍ଷା
କୁଣ୍ଡଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରାଇ ପଢ଼ାଇ ଉପରିପ୍ରାଣ ନାହିଁ ।
ମାନ୍ଦିକ ସମ୍ମାନ କରିବାରୁ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ
ସାହେବଙ୍କ ବିଗଳ ଭାବରେ ନୋହିଥିବାରେ
ନୌକରସି ସନ୍ଦେହ ଥାଏ । ଏଥୁ ମନାମେ ଅମେ-
ମାକେ ମାନ୍ଦେବ ମହୋତ୍ସବ, ଧର୍ମବାଦ ପ୍ରଦାନ
କରିଥାଏ ।

ଦ୍ୱାରା କୋଳିଷ ସାହେବ
କୁଟୀ କେଇଥିବାରୁ ପାଦପ୍ରାନ୍ତରେ ଶିରଦିନ
ସାହେବ ନିସକ୍ତ ଦୋରଥିବାର ନଳିକଟା
ନାଜେରରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେବାନ୍ତରୁ । ଶିରଦିନ
ନିବାଦେବ ଏଠାରେ ଜଳାୟତ ବରଦିନର
ଭାର୍ଯ୍ୟରେ ଲେବକୁ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଉତ୍ସବେ ଏବଂ
ଗାନ୍ଧିର ଯୋଗ୍ୟଲେବ ସେ ଦାରହିରେବେ
ଦିଗ୍ନିଷମର ଉତ୍ସକ୍ତ ଏହିରେ ସନ୍ଦେବ ବାହି
ମାତି ଏଠାରେ ଧୂରା ସମୟରେ ଶିଖ ସୁନ୍ଦର
ମୋତ୍ତାଳ ହାଙ୍କ ଅଷ୍ଟଫ ବୋଧ ଦେଉଥିଲା ।

ହାପକୋର୍ଟରେ ଯେମନ୍ତ ଲେକ ଗନ୍ଧଳ ଗେ-
ମନ୍ତ୍ର ବଥା ଚହଇ । ସାହେବ ମଦ୍ଦାଦୟ ସମ୍ମାନ
ଶାର୍ମରେ ବକ୍ତା ଜୀବନରେ ବିଶେଷ ପରିବର୍ତ୍ତଣ
ଦର ଦ୍ଵାରା ଦୁଷ୍ଟ ଦେବ । ଦଶନାମ ଦୂର
ପରେ ଏ ମନ୍ଦାଶୟ କାର୍ଯ୍ୟଭାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବେ ।

ହଲକଗାଠର ଦୂରଳିଙ୍ଗ ଲୋକ କଥେ
ନାହା ଦେବା ଏବଂ କଣେ ପଥଶ୍ରମ କରିବା
ମର୍ତ୍ତରେ ମାନ୍ଦ ଏବଂ ଅମ୍ବର କାରବାର କୋଡ଼ି-
ଥୁଲେ । ଯଦିମଧ୍ୟରେ ପଥଶ୍ରମ କରୁଥିବା ସରବ-
ଦାର ଅସଦାଚରଣ ପୃଷ୍ଠାର ଟଙ୍କା ଖାର୍ଯ୍ୟିବାରୁ
ଅନ୍ୟ ସହନଦାର ଦେବାବ ମାତି ଦେଖୁଥିବା
ଅବସରରେ ସେ ଗୁଲାଙ୍କ କରି ସହନଦାର
ଦେବାବ ଗୈସ୍ତ କଥିଥିବା ମର୍ମରେ ଫଳଜୀବାରୁ
ଅହାଲବରେ ନାଲସ ଅଗବ ନଳି । କଲିକ-
ଗାର ପ୍ରଧାର ମେଜେଣ୍ଟର ତାଙ୍କ ପ୍ରକ୍ରି ୧୦୦
ଟଙ୍କାର ଅର୍ଥଦର୍ଶର ଆଦେଶ ନଳିରୁ ସେ ଦାର-
କୋର୍ଟରେ ମୋଷକ ଦର୍ଶିଥିଲେ । ବିଶ୍ଵରପତି
ମାନେ ପସାମିର ବୌଣି ଅଧିକାର୍ଯ୍ୟ ଥିବାର
ନ ଦେଖି ମୁକ୍ତ ପ୍ରଦାତ କହଇଛନ୍ତି । ବିଶ୍ଵ-
ଭାର୍ଯ୍ୟରେ ଥିବା କାହିଁମାନେ ଧୀରଭାବରେ
ସମସ୍ତ ତ ହେଲିବାରୁ ଲୋକଙ୍କ ବେଳେ । କିମ୍ବା
ତପରେ ସତ ସହିବାରୁ ହେବ ।

ଜତ ମାସ ଗା ୩୬ ଦିନେ ଦିବ କଲିକଟି
ଶାର୍ତ୍ତମଦଳଠାରେ ପରିଲୋକଗର ମରମଦିଷ୍ଟି-
ଦର ମନୀରଳା ସର୍ବାକାନ୍ତ ଅଗ୍ରଯାଏ ମହୋଦୟ-
କର ହୃଦୟରକ୍ଷାର୍ଥ ଏକ ସର୍ବ ହୋତୁଥିଲା । ସର୍ବ-
ପୁଲରେ ଅନେକ ମାତ୍ରେ ଗଣ୍ୟ ନେବେ ମନୁଷ୍-
ପ୍ରିତି ଦୋହରୁଥିଲେ । ବଚା ଧାରାମୋଦକ ମନ୍ତ୍ର-
ର୍ଯ୍ୟାଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତରମତେ ହାରକଳାର ମନୀରଳା
ବାହାରୁ ସମ୍ମରିତ ଅସରଗତରେ ପୂର୍ବତି ମୁଦ-
ମନ୍ଦାମ୍ବାଳର ସାରଣ ଉନ୍ନତିଯୁଗର ବାର୍ଷିକରେ
ସଦାବୁଦ୍ଧି ପରିତ ସଦ୍ଗୁଣାନିକର ବର୍ଣ୍ଣିତ ଦର
ସେ ମରମନିଷିଦ୍ଧର ଜଳବଳ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବିଷେ
ପତିଷ୍ଠବୀଳାର ଚଙ୍ଗା ଦାନ କରିଥିବାର ପ୍ରକାଶ
ଦରେ <ବ ସର ସ୍ଵରୂପ ବାନ୍ଧୁରୀ ମହୋଦୟ
ମୁଗନ୍ଧାୟା ଜାଗିପୁଣିଶାର ବିଦ୍ୟାଳୟର ବାବିଦ
୫୦୦୦ ଟଙ୍କା ଦାନ ଦେଇ ସାରଥିବାର ବ୍ୟକ୍ତ
କରେ । ଅନଶେଷରେ ପାଇର ସ୍ଵତିରକ୍ଷାର
ରୂପସ୍ଵର୍ଳୁ ନ୍ୟାବସ୍ଥା କରିବା କାରଣ ଗୋଟିଏ
କର୍ମି ଗଠିତ ହୋଇ ସର୍ବ ଉଜ୍ଜ୍ଵଳ ହେଲା ।

ବଜ୍ରଲା ବଜ୍ରବାସୀ ପହିଚାଇ ମୁହଁଧକାଳ
ବାରୁ ଘୋଷେନ୍ଦ୍ରଗନ୍ଧ ବସୁ ମହାଶୟ ପରମେତ୍
ଜମନ କରିଥିବାରୁ ଖୋଜ ପ୍ରକାଶ ଦରବାରାରଣ
ଦଲକବାର ଦୋହନ୍ତର ସ୍ଵଏତର ଶୃଦ୍ଧରେ ନାଚ

ମାସ ତା ୨୭ ଜନେରେ ଏକ ମଣି ହୋଇଥିଲା ।
ମଧ୍ୟରେ ବହୁଧାଙ୍ଗକ ମାନ୍ୟମନୀୟ ସମ୍ମାନୀ
ଲେବେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଳ୍ପରେ ଏକ ମହାବଜାର ସର
ପ୍ରତ୍ୟେକବଜାରର ୦.୩୫ ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅମନ
ପ୍ରତିବର୍ଷ ବନ୍ଦିଲେ । କଙ୍ଗଳା ସମ୍ବାଦପତ୍ରର
ଆଦର ବର୍ତ୍ତମାନ ଖୁବ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ର କାରୁ
ପ୍ରଥମେ ଚନ୍ଦ୍ର ପଥ ହେଲାଯଥିରେ ଏବଂ
ତାଙ୍କର କଙ୍ଗଳାସ୍ତି କଙ୍ଗଳାର ପ୍ରତ୍ୟେକ ସର
ଛତ ଦେଶ ବିଦେଶରେ ସୁବି ଆଦର ପାଇ-
ଥିଲା । ସମ୍ମାନ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରଙ୍କୁ ସବୁଙ୍କେ ଦୁଃଖ
ପ୍ରକାଶ କରିବା ସମ୍ଭାବ ଅଟେଇ ଏହି ସଭାପତି
ମହାପୟ ତାଙ୍କର ସଦଗ୍ରାନ୍ତିକୀ କର୍ତ୍ତୃକ କଲାଭୂମି
ଯଥାଦିଧି ଶେଷମନ୍ତର ପ୍ରସ୍ତାବ ଧାର୍ଯ୍ୟହୋଇ
ସବୁ ଉପରେଲା ।

କଲିତଳା ହାତକୋର୍ଟରୁ ଉପାର ଓ ମୁକ୍ତାର-
ଙ୍କ ମୋଦରରମାନ୍ତ ସମଜରେ ନୃତ ନିଯମା-
ବଳୀ ଜୀବ ହୋଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚ ନିୟମାବଳୀର
ସାଧାରଣତଃ ଶେଷରମାନେ ଜୀବ ଓ ମୁକ୍ତାର-
ମାନେ ଜଣକରୁ ଏଥକ ମୋଦରର ରଖି
ପାଇବେ ନାହିଁ ଏବ ସେମାନଙ୍କର ଶେଷିର
ରେକେଞ୍ଚ୍‌ଲ୍ୟ ବହୁ ରହିବସେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ସେ-
ମାନେ ଜଳ ସହେବକ୍ତୀରୁ ମୋଦରର
ବରଗା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଘସ ଥାଇବେ । ପାପ ପାଇ
ନ ଥିବା ମୋଦରରମାନେ ସରକାରୀ ସିରପ୍ରାରେ
ପ୍ରବେଶ କର କର ପାରିବେ ନାହିଁ । କେହି
ମୋଦରର ମାନ୍ଦଗଲେ ବା ଅକସନ୍ନ ଦେବିଲେ
ଅଥବା ବନଧାସ୍ତ ହେଲେ ଶେଷର ଓ ମୁକ୍ତାର-
ମାନେ ଅନ୍ୟ ମୋଦରର ନିୟମ୍ଭୂତ ବରଗା
ସତାରେ ବିଧମତ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରସାରେ ମୋଦରର
ବୋଲି କେଉଁ ଜଳସ ଦେବକ ନିଜରେ
ଅବେଦନ କରିବେ । ଜଳସାହେବକର ମୋଦ-
ରରକୁ ବରଧାସ୍ତ କରିବାର ଅଧିକାର ରହିବ
ଏବ ଏ ନିୟମ ଅଗାମୀ ୧୯୧୦ ମଧ୍ୟାହା ଅରମ୍-
ବୁ ପ୍ରଚଲିତ ହେବ । ଏ ନିୟମବାବୀ ଅନେକ
ପରମାଣରେ ରଖିଗଲା ଭାବା ହୋଇ ଯିବାର
ସମ୍ବନ୍ଧ ଏବ ମୋଦରରମାନକୁ ପାପ ଦେଇ
ସିରପ୍ରାରେ ପ୍ରବେଶିଥିବାର ଦିଅ ଯାଇଥିବାରୁ
ତାଙ୍କର ମର୍ଯ୍ୟାଧା ବଢ଼ିଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ।
ଭରତୀ କରୁଁ ଶେଷର ମତ୍ତୁର ଓ ମୋଦରର-
ମାନେ ଅଗାମ ମର୍ଯ୍ୟାଧା ରଖା ବରଗାତାରଙ୍ଗ
ଦାନକୋର୍ଟର ନିୟମ ଦୃକ୍ଷବେ ପାଇବ
ପରିବେ ।

We publish herein below the opinions of some distinguished gentlemen who visited the Tannery at Chauliagunj.

Sambalpur

Camp Cuttnek

Dear Mr. Das,

I am writing to thank you for your kindness in taking me yesterday to see the Utak Tanner. I was greatly interested in all I saw and especially struck with the excellent workmanship and quality of the articles turned out. Will you allow me to remark on the energy and enterprise displayed by you in bringing this industry into existence? With kind regards.

Yours truly,

Sd. L. Cobden-Sampson
[Political Agent, Orissa Feudatory States]

UNITED SERVICE CLUB,
Calcutta
Cuttack, August 19, 1909.

Tc

The Utkal Tannery Co.

Dear Sirs,

I was much struck with the up-to-date methods employed in your works which I had the pleasure of inspecting a few days ago. The accoutrements which you have supplied to the Police have always been of good sound leather. The few defects noticed were I consider due to inexperience of this particular line of business which can easily be remedied. Generally speaking the accoutrements were of good quality and finish and compare very favourably with those supplied by other firms.

The boots I have had from you were of excellent workmanship—a good lasting quality and remarkably cheap.

Yours faithfully,
Sd. R. T. Dundas
[Inspector-General of Police, &c., P.]

Mourbhuj
26.8.09

I have known the Utkal Tannery since its birth and have watched its developments with keen interest. The Hon. Mr. Das is the guiding spirit of the whole concern and like all industrial enterprises to which Mr. Das has seriously turned his attention, this institution has now come to stay in Orissa, as one of its most successful business concerns. Through vicissitudes of fortune Mr. Das has guided it a right to its present flourishing condition. I can personally testify to the variety and the fineness of the articles turned out by the Utkal Tannery and wish it the success which it really deserves.

Sd. Sree Kali Ch. Bhanj Deo
[Maharajah of Mourbhanj]

The Hon'ble M. S. Das C. I. E. of Cuttack has established a Tannery and boot factory at Cuttack under the style and denomination of "Utkal Tannery Co., Ltd" which I had the pleasure to visit on the afternoon of the 3rd August in company of Mr. Das who kindly showed me over the Tannery works and I was delighted with the things turned out by its workmen. The implements tools etc. that are in use here are perfectly satisfactory and up-to-date. I had several skins of tiger, leopard and deer cured in this Tannery and they were very well done and used several pairs of boots manufactured there and found them in no way inferior to those made by European factories. It is about 2 years ago that I first saw the Tannery and when I went to see it again this time I found there was a good deal of improvement effected in every branch of this useful factory. I have been amply repaid for my visit here and very much pleased with the articles made here.

The men employed in the factory are numerous as they are well contented. I noticed some European firms of 'agents' indenting leather from this Tannery which goes to show that the leathers prepared in this factory must have proved to be superior and at the same time cheaper. I am glad to learn that the Government has been pleased to order Boots etc. for the requirements of the 'Police, and the authorities have begun to place orders for the volunteers' requirements from this factory. I would therefore ask the public at large to support and encourage this Mr. Dass's noble undertaking in the cause of true Swadeshi industry and appeal to my educated countrymen to imitate Mr. Dass and turn their efforts to concerns like this if they are in earnest to save their country.

Sd. [Itaj] Pen. Behari Kapur C. S. I.
"Ban-Abash". Burdwan.
2nd August 1909.

ଅମେମାରେ ଆଜନ ସହିତେ ଅବଶ୍ୟକ
ଦେଲୁ ଯେ ଧୈତ ନାମଥ ଗର୍ଭରୁ ମହାଶୟତ୍ର
ସରକାରରୁ ମହିତ ପାଶ କଟାଇ ଫେରିବଳ
ପାଇଅଛନ୍ତି । ପାଣ୍ଡବ ଦେଇ ଏବଳ ଫେରିବଳ
ମିଳିବା ଏହା ପ୍ରଥମ ବେରିଲେ ଅରୁଣ୍ଟ ଦେବ
ନାହିଁ ଏବ ଏହା ଯେ କାହିଁ ପୋଖା ପାଇ
ଏଥିରେ ବିନ୍ଦୁକି ନାହିଁ । ପାଣ୍ଡବ ମହାଦୟ
କର ସଂଶ୍ରବ ବଣାରେ କବିତା ଲେଖିବାର
ଯଥେଷ୍ଟ ପଣ୍ଡିତ ଏହି ପାଇବର କବିତା ସୁରୁ
ଆକାର ଦିଶୁଦ୍ଧତା ସଙ୍ଗେ ନେବଳ ବିନ୍ଦୁ
କାରୁ ତଥ କ ଗେନ ଅଧିକ ସଂଧାର ଉତ୍ତର
ଉଦ୍ବାଦରେ ସେନିବାହାର ଦିଶେଷତ ଦେଖ
ଯାଏ । ଅମାବଦର ସୁବରଳ ସୁପାହା ସମବି
ଦ୍ୟାତାରେ କଲିବଗାରେ ବିବଜନୀନ ଥିବାନ
ମମସରେ ଯେଉଁ ବୃକ୍ଷର ପଣ୍ଡିତ ସେମାନଙ୍କ
ସଂଶ୍ରବ କବିତା ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟରେ ପ୍ରୋକ୍ତ ପ୍ରୋତ୍ସହ
ମହୋଦୟ ବାଜ ମଧ୍ୟ ଜଣେ ଥିଲା । ସମ୍ରାଟ
ମହୋଦୟ ଏହାର ମରଣ ରତ୍ନପୂର୍ଣ୍ଣାନ ପଣ୍ଡିତ
କର ସମ୍ମତ ସାକ୍ଷିତା ବିନ୍ଦୁବାରୁ ଅମେମା-
ରେ କୁଟିଲା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବା ।

ସଜ୍ଜ କାଶ ସତାଶେ ନଟିବ କିମରେ
ଗୁଣଶବ୍ଦ ଅଧ୍ୟ ଜମିବାଲ୍ଲ ନିଳମରେ ଅଥ-
ସ୍ଵଲ୍ଲ । ଏହି କାଶ ରଖ ମଙ୍ଗଳବାର ନିଳମ
ଦିବର ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଷଥିଲୁ । ଅମୃମାନଙ୍କର ନୂତନ
ନଲେକୁର ଶୟକ୍ରମର ସାହେବଙ୍କ ଅମଳରେ
ଏହି ପ୍ରଥମ ନିଳମ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଷଥିଲୁ ।
ସାହେବ ମହୋଦୟ ଗର୍ଭଜ ନମର ଅକୁଶରେ
ପ୍ରତି ବାରା ଜନିଦାରର ହାମ ଓ ବାରା ଶତଳା
ଛାଣାର ବୌଣସ ଜମିଦାର ଟକା ୩ ଦେଲେ
ଗାନ୍ଧର ଜମିଦାର ଜମରେ ଉଠିରସିଲେ ।
ଏହିପରିଚାନରେ ଏହି ମରୁବାର ଧର୍ଯ୍ୟକୁ ପ୍ରାୟ
ରହଣର ବ୍ୟକ୍ତିରୁ ଗୋ ୧୧ ଟ ଗର୍ଭଜ ନିଳମ
ଦୋଷଥିଲୁ ୫ ଅବଶିଷ୍ଟ ବାରାନାର ଗର୍ଭଜକୁ
ମାଲିବଦ୍ୱାରା ବାରା ଟକା ମିଶ୍ରିତ ୫ ନିଷମାଧୀ

ତୁମ୍ହାର ନିଲମ୍ବ ଦାସ୍ତବୁ ଅନ୍ୟାଦର ଦିଅସାର-
ଅଛୁ । ମାତ୍ର କେବେଳ ମାହାଲର କାର୍ଯ୍ୟ
ବୋଧକୁ ଏ ଅଜ୍ଞରେ ଫେଣ ହେବ । ନିଳମ୍ବରେ
ବନ୍ଦ ଜମିଦାର ଜନ୍ମର ଗୂରୁ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟାଳୁ ନେବେ
ତାକ ହେଉଥାଏ । ଏଥରୁ ଜମିଦାରଙ୍କର
ଶ୍ରୀରାଜା ହୋଇଥାଏଥିବାର ସହଜରେ ଜଣା-
ଶାବ । <ହୋ ବନୋବସ୍ତୁ ଓ ସାନ ବନୋବସ୍ତୁର
ପଳ ।

ଅମେଗାନେ ଧରିଲୋଟକୁ ପ୍ରକାଶିତ ଜୀବ-
ଦର୍ଶନର ବ୍ରିଳିସ୍ଥ ସଂଖ୍ୟା ପାଇ ଚହିଁରେ ପୁଷ୍ଟ
ପ୍ରାୟ କୃତି ଶିଳ୍ପାଦର ଅନ୍ୟାନ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରକଳ୍ପାତି
ଦେଖି ଅନ୍ତର ହୋଇଥାଏଁ । ଏଥରେ ବନ୍ଦ-
ଜାତ ମଧ୍ୟରେ ଜନକାରୀଶ୍ଵର ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବାହାର କର-
ବାର କଥା ଏହି ଠାଠକେ ଅବଶ୍ୟ କୋରୁଣ୍ଡ-
ବିଷ୍ଣୁ ହେବେ : ବନ୍ଦାର ବଦଳରେ ଦୋଷ
ବନ୍ଦକରୁଣ୍ଡର ବ୍ୟବବାର ହୋଇ ପାରିବାର
ସମ୍ମାନକା କେତେ ସଙ୍ଗୀବକ ମହାଶୟ ଗାନ୍ଧୀ
ବେଶିଥିରେ ଅମେଗାନେସ୍ତା ଦୋଷାନ୍ତା ।
ଦେଶରେ ଗୋଟାଏ ପ୍ରବନ୍ଧକୁ ଦେଇ ଅଭି
ଗୋଟାଏ ସହକ ସାଧ ଉତ୍ସାହ ଅବଲମ୍ବନ
କରିବା ଅବ୍ୟାୟ କୋଳିଯାଇ କଥାରେ ମାତ୍ର
ଦେଶରେ କୁଞ୍ଜ ଉତ୍ସାହ ଆଜି କାହା ଏହାନେ-
ଲକେ ଫୁଲର ପୁଷ୍ଟକ ବୈଦେଶିକ ଜୀବର
ଅନ୍ତର୍ବାଣ ଅବଶ୍ୟ ନିରମାୟ । ହକମବ ଠାରୁ
ଦିଅପାଇର ଉତ୍ସାହ ସହକ ଏବ ଦିଅପାଇଠାରୁ
ଗନ୍ଧବ ଉତ୍ସାହ ସହକ କାଗାନ୍ଦା କି ଦେଖିଲେ
ଗୋଳଯାଇ କି ଥାରେ । ଏ ହିନ୍ଦୁର କ୍ଷୁରକ
ବିବରଣ ପ୍ରବାଣ କରିବା କାରଣ ଅମେଗାନେ
ସଙ୍ଗୀବକବ ଅନ୍ତରେଷ କରୁଥାଏଁ । ଉତ୍ତରଭା-
ଜକର ସ୍ଵର୍ଗ ପଦଶା ଏବ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବ,
ଉତ୍ସାହ କାଣିବାନିବି ଉତ୍ୱିଥିବ ଗାର୍ଢନ୍‌ଥ ଅମେ-
ଦିଏପନନ୍ଦ ସହ ଲେଖି ତବ ଠାଠମୁଖବା ବିଶ୍ୱ
ସଙ୍ଗୀବକବ ପଞ୍ଚ ପ୍ରତିଷ୍ଠାର ବିଶ୍ୱ ଅଟେ ।
ବରଷା କରୁ ଏଥର ପଞ୍ଚ ଶିଶ୍ର ବାହାରବ ।

ଯାକ୍ଷୟର ତାଙ୍କୁରଖାନା ଦେହ ଦିନର ଜୀବିତରେ
ବନ୍ଦହାରର ଅଯୋଗ୍ୟ ଦେବାରୁ ବହଁର ମଟା
ଏ ବାଠ ଆହି ନ ଲୋକ ମୂଳରେ କିଳମ
ଦୋର କବ ଦୂରକ ତାଙ୍କୁରଖାନା ପ୍ରସ୍ତୁତ ସବାଣ
ଏ ୧୯୦୦ ଲୋ ଉଚ୍ଚମିତ ଦୋଦଥାଳି । ସେଥି
ମଧ୍ୟ ଗଟିବେଶ, ଉତ୍ତର ବରଗୋଟି, ମରିବେ
ପାଇଟି କବ ଲଜ୍ଜାହାତ୍ସବ ଘରେ ଏରୁପ ପ୍ରାୟ
ଏ ୧୫୦୦ ଲୋ ପାଇବାର ଠିକ୍ ଦୋର ଅବ-
ଶିଖ * ଦୂରକ ଦୋର ପ୍ରାୟ ଦୂରକାରୀ ସତ୍ରର
ଦେବା ଅଧିବେ ଅଳି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟ ଦୋର-
ପାଇଗାଛି । ପ୍ରାୟ ଏବବର୍ଷରୁ ଉଚ୍ଚ ଦେବ
ତାଙ୍କୁରଖାନା ସବ ଉଚ୍ଚା ଦର୍ଶକରେ

ବାୟୁ ସ୍ଥଳରୁ । ଏଠା ସବ ତଃ ଅପିସର
ଶା ସୁନ୍ଦର ବସ ଦୃଷ୍ଟିକର ମୌଳିକ ବାହାଦୁର
ଜାନ୍ମ-ଖାତା ଘର ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିମନ୍ତେ ଅକଣିଷ୍ଠୁ
ଦଳର ନବୀକା ବ ଉପାସ୍ୱରେ ସତ୍ତବ ବେଳ
ଉତ୍ତର ବିଷ୍ଣୁ ସ୍ଵରୂପରବା ବାରବା ତତ୍ତବ ସର୍ବ-
ମର ମାସ ତାର ଚରଣ ଧନିବାର ଦିନ ଏହ ସର୍ବ
ଅଛୁକ ବିତ୍ତସ୍ଥରେ ମାତ୍ର ପ୍ରାଣୟ ତୋଷିଙ୍ଗ ଜିଲ୍ଲା
ଲେବ ଛିନ୍ଦା ଆଜ ତେହ ରଜା ନିମିତ୍ତାର
ସ୍ଵତତ୍ତ୍ଵ ଉପସ୍ଥିତ ଦୋଷ ୦ ଥିଲେ । ତକଳ
ତାର ମୋହନାମୋଦକ ମହାପାତ୍ର ସମ୍ମାନିତ
ଅପକ ପ୍ରଦରନ କର ସବର ଉଦେଶ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିର
ଦେଲା ପର ଉପସ୍ଥିତ ସଦ୍ୟମାତ୍ରେ ଯେ ଯାତ୍ରା
କମଳା ଅଦୁସ୍ତାରେ ଦର୍ଶି ଖଳା ଦେବାଳୀ
ସୀର୍ବୁଦ୍ଧ ଦେଲେ ଓ ଉତ୍ତରାବ ପ୍ରଥାକ, ରଜା
ନବାଜା ନିମିତ୍ତାରମାତ୍ରକୁ ପାହାୟା
ପକାଣ ସତ୍ତବ ଅଦୁଶେଷ ପକି ଲେଖାରିବାର
ସିର ଦେଇ ସବ ରଜା ଦେବା ।

କାଳେଣର ତିର୍ଯ୍ୟାନାମାତ୍ର
ପଦରେ ସେଠା ମାଜପ୍ରେସ୍‌ର ମାତ୍ରେବ ମହୋଦୟ
ନିକେଲାଗି ଦେଇଥିଲାନ୍ତି । ଏଗହୁପଳରରେ
ସାବକ ଚେଷ୍ଟାରମାନଙ୍କୁ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟକାଳ
ନିମିତ୍ତ ଧନ୍ୟବାଦ ଦଶମିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଥିଲେ
ଦୃଥକ୍ରେ ବାହୁରେ ଦୋର ପ୍ରତିବାଦ ଉପସ୍ଥିତ
ଦେବାରୁ ତାହା ପଦର୍ଥଙ୍କୁ ଦେଲା । ଉଛିଲ
ଖୁଲ୍ଲ ଏ ବିଷୟ ପକ୍ଷାଶ ନିତବାରୁ ଉତ୍ତରାଧିକାର
ସମାଦ ଲେଖିବାରୀ ସେ ସେବନର କାର୍ଯ୍ୟ-
ମଧ୍ୟରେ ଏହା ଲେଖା ପଞ୍ଚାମାରୁ ପ୍ରତାବାସି
ପରିଷ୍କାର ହେଉଥିଲା । କାର୍ଯ୍ୟର ଚୋଟିପରେ
ଏମନ୍ତ ବିଷୟ ଲେଖା ଯିବାର କାହିଁ ଦେଖାଯାହିଁ ।
ନୂତନ ଚେଷ୍ଟାରମାନ ନିର୍ମାଣର ଦେବା ସମ-
ସ୍ଥରେ ପରିବନ ଚେଷ୍ଟାରମାନଙ୍କୁ ଧକ୍କାବାଦ
ଦେବା ଶିଖୁରୁର ନିୟମ ଏବଂ ଚେଷ୍ଟାରମାନ
ବିଜା ବେବକରେ କଣ୍ଠୀ କରୁଥିବାରୁ ଯେଉଁଠିୠ
ଲେବେ ଏହି ସୁନ୍ଦା ଦେବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କୁହନ୍ତି
ସେଠା ଲେକବେ କେମନ୍ତ ବୃଦ୍ଧି ଆଠବେଳେ
ତଳା ଦେବନ୍ତି । ଗଜା ଦେବିକୁରକାଥ ହେ ବାହା-
ଦୂର ଅପଣାର ବିଷୟବିଭବରେ କରିଲ ସବଧା-
ସାଧାରଣକ ତାର୍ଯ୍ୟ ନିମିତ୍ତ ପ୍ରସ୍ତାବ ଏବଂ ସାଧା-
ରଣକର କାର୍ଯ୍ୟ ସେ ଅନେକ ସମୟରେ ଯୋ-
ଗାଗା ସହି କରିଥିଲାନ୍ତି । ଗାନ୍ଧି ର ଥର ଗୁଣ
ପଛକୁ ଆର୍ଦ୍ର ସେ ଶିଖୁରୁର ଲାଗନ୍ତୁମୁଣ୍ଡି
ବହୁଲେ ଅଗଲ୍ଲି ଦେବ କାହିଁ । ଏମନ୍ତ ଲେକ-
ବିଶିଖୁରୁର ଦେଖାଇବା ତାଳର ଗରିଭିମ
ଅଭିଷ୍ଟ ଦୁଦେହା ପଳକଃ ବାରେଶର ଦଳାଦଳ
ଦେଲୁ ଚିରବଳ ପ୍ରତିବ ଏତ ଯେମନ୍ତ ହିନ୍ଦ
ଫେମନ୍ତ ମୁସିମାଠ ଦୂରୟ ତାଳମଧ୍ୟରେ ସେ-
ଠାରେ ଦଳାଦଳ ସେଇ ବାହାରଙ୍ଗ ଲାଗିଥିଲା

ମାତ୍ର ଏହାହାଗେ ସେ ଲକ୍ଷୟ ଦେଉଥିଛି ଏବଳ
ଲୋକେ ଦେଖୁକାହାନ୍ତି ଏବଂ ଏହାହିଁ ଅମନ୍ତରୀଣ-
ବାବ ଲକ୍ଷୟ ।

ବଙ୍ଗପାଇ ଜନ୍ମ ମୃତ୍ୟୁ ବିନରଣ ।

ବଜ୍ରପଦେଶରେ କଳ ମୁଲର ଯେଉଁ ବିବା-
ରଣୀ ଗହାନଥିର ରହିବୁ ପ୍ରକାଶ ସେ ଘଟବର୍ଷ
ଜିମ୍ବାରୁ ମୂଲ ୧୯୭୭ ଅଥବା ଥିଲ ଏବଂ
ପୂର୍ବବର୍ଷାପେଣା କନ୍ଦର ସଙ୍ଗେ ମଧ୍ୟ ଉଣାଥିଲୁ,
ଦେଶରେ ଆଦ୍ୟତ୍ରବ୍ୟ ଦୂର୍ମୁଖ ଏବଂ ବିଶ୍ଵକ
ପାନୀୟଜଳର ଅକ୍ରମ ସମ୍ମରଣ କାରଣ କୋଣି
ସାଧ୍ୟ କମେଶତର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରିଥିଲୁଣ୍ଡି । ମାତ୍ର
କୁମୀ, କାରେଇର ଓ ସୁଶର ତାକୁରାଷାହେବ
ମାତ୍ରେ ଲେଖିଥିଲୁଣ୍ଡି ଯେ ଦୂର୍ବୀଷ ଯୋଗେ
ଲୋକେ ନିତାନ୍ତ ଅନ୍ତର୍ପୁରକ ଆଦ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତତାର
ଏବଂ ପ୍ରାମବିଧିବାଳେ ତଳ ଚଷ୍ଟଦେବୁ
ଗୋପଥ ପାଇଁ ବ୍ୟକ୍ତତାର ବରିକାରୁ ଖେଳ-
ଭାତୀ ପ୍ରବଳ ହୋଇଥିଲା । ତାକୁର ଧାତେବ
ମାନବର ମତ ଅତିରକ୍ତି କ ଆଜ ବରଂ
ଅଗବ ସାର୍ଥକାର ଜଣାଯାଏ । ଅନ୍ତର୍ପୁରେ
ଅଣାହ୍ୟ ସ୍ନେହଦବ୍ରାହ୍ମ ଖେଳତାରେ ପତ
ସେଇଁ ପଦାପ୍ରାଣୀ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ସେଇନ୍ଦ୍ରି
ସେମାନଙ୍କୁ ଦୂର୍ବୀଷର ମୃମଥରେ ସରତାର
ସେଇ ନ ପାରନ୍ତି ମାତ୍ର ସଙ୍କଷାଧାରଣ ପାହାରୁ
ଦୂର୍ବୀଷର ମୂଲ ମଧ୍ୟରେ ଗଣ୍ୟ କରନ୍ତି ଏବଂ
ପାହାରୁ ସାର୍ଥକ ଅବେ । ଅବ୍ୟକ୍ତରେ ପ୍ରାମ-
ବ ସିଙ୍କ ବିଶ୍ଵକ ପାନୀୟଜଳ ସୋମ୍ୟକାର
ବନ୍ଦୋଦସ୍ତ ଅବେ ପାହାରୁ ବହୁରେ ଅଗ୍ରନ୍ତି
ଦେବ ପାହାରୁ । ମୋପାଷକର କାଗା ସ୍ଥାପନେ
ସୁରଗତ ଦଢ଼ି । ପୋଣିଶାମାଳ ଶୋଭିକୋର
ପତିବାରୁ ଲେବନର ପାନୀୟଜଳରେ ବିଶେଷ
ଦ୍ୱୀପ ଦୋଷରୁ ଏବଂ ତଳ ବୋର୍ଜିମାନ-
କହାର ପ୍ରକାଶି ଶୋଭାରବାର ସେ ନିମ୍ନ
ଦୋଷରୁ ପାହା ଯେମନ୍ତ ଅସ୍ଥେଷ୍ଟ ସେମା-
ନକ ହାବରେ ଥିବା ଥିଲ ମଧ୍ୟ ଦେମନ୍ତ ଥିବା
ଟଙ୍କ । ଏହଦେବୁରୁ ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିଶେଷ ବହୁ
ବାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇଥାର କାହାରୁ ଏବଂ ନିତଟରେ
ଦୋଷଯାଇଗାର ଥିଲା କାହାରୁ । ଏ ବିଶ୍ଵରେ
ଲେବନର ଦୁଷ୍ଟି ଓ ଥିବା ବିଷୟ ଗବର୍ନ୍ମିମେଷ
ବହଣାରନ୍ତି ମାତ୍ର କାଳବନ୍ଦରା ଜଳପାଧାରଣ ଓ
ଜମିଦାରମାନଙ୍କର ଅବସ୍ଥାମିନ ଦୋଷଯାଇଥିଲା ।
ଏହୁଲେ ସେମାକେ ଏକଥେଷ୍ଟରେ ପାହା କରୁ-
ଅଛନ୍ତି ରହିବୁ ଥିବା ମନୋଷୋଗୀ କେବାର
ଦଦ୍ଦି ଥିବା ଦସ ଯାଇବ ପାହାରେ । ଅମ୍ବେମାକେ
ଅଣାରବୁ ଗବର୍ନ୍ମେଷ ଦିବ୍ୟ ତରିରେ ଏହିର
ଦ୍ୱାର ଦର ଲେବନ ପ୍ରାଣରାର୍ଥ ରାତାର୍ଥ ବିଧାତ
ମହିମା ।

ପ୍ରଦେଶୀ ଓ ମାନ୍ୟମୂଳ ।

ବିଲାଗ ଅଷ୍ଟେମ୍ପୁରତାରେ ଯୋଗୁ ଗାନ୍ଧିଜୀ
ପନ୍ଥ (Chamber of commerce) ଅତି
ବହୁକାଳୀଙ୍କ ଗନ୍ଧ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଅଧ୍ୟତ୍ତମରେ ସଂଗ୍ରହିତ
ଅପରାଧୀ ପାତ୍ରର ମହାଦେଵ ପ୍ରଦାତା କଲେ
ଯେ ଗନ୍ଧ ୧୫୦-୨୩୫ରେ ଏତୋ ମେହିମା
ସୁଲେ ପରିଚାଳା ୨୦ ରୁ ଅଧିକ ମାତ୍ରାରେ ପ୍ରାୟ
ଶୁଭେଷଣ କର ଏବଂ ଏବଂ ମାଧ୍ୟମରେ ଦୂର୍ବଳ
ଯୋଗେ ଏହା ଦେଇଥିବାର ସେ କବନ୍ତୁ
ବାରାଣ୍ସି ରେଳନର ଆମାଜା ନିଧିମେହିକାରଗୁଡ଼ୁ
ଭାଇା ଦେଇଥିଲୁଣ୍ଠାଇଲୁ ଆମାଜା ନିଧିମେହିକାରଗୁଡ଼ୁ
ଯେ ଭାରତର ଲୁଗା ଭାରତ ମାନ୍ୟ ଅଭ୍ୟାସାଳୀ
ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଷକେ ଶବ୍ଦକୋଟିରେ ଲୁଗା ମାହାର
କର ପାଇବ ବେ ଲାଭସ୍ଥାନରେ ସେ ନର୍ତ୍ତିଲୁ
୨୨୦ ଦୋଷି କଣ ଲୁଗା ପ୍ରମୁଖ ହୋଇ ଏବେ
ପରି ଅଧିକ ବାରାଣ୍ସି ରେ ଗୁରୁତ୍ବମାନରେ ଭାଇା
ଦୋଷିଲିନି । ଭାରତର ସିଦ୍ଧାଂତୀ ଦ୍ୱାରା ରୁଦ୍ଧର
ଅବଦ ବିଦ୍ୱାତ ଦୃଢ଼ିତ୍ୱାରୁ ସେଇ ଭାରତରେ
ଲୋକେ ମାଧ୍ୟମରେ ଲୁଗା ମନ୍ୟମୟ କବୁ
ସ୍ଥରେ ମେଗବେ କଲାଙ୍ଗ ଲୁଗାରେ ସୁଦେଶୀ
ଶ୍ରୀ ମାହାରା କାରାଣ ପାଣ୍ଡିତ୍ୟା କବୁଅଛନ୍ତି ମଧ୍ୟ
ଚନ୍ଦେକ ବିଲାଗ ଦିନ୍ୟରେ ‘ବିନ୍ଦୁ ମାନର’
ଶ୍ରୀ ଦେବକାଳ ଦୃଢ଼ିତ୍ୱାରୁ କମାର କମାର
ମାନମାନେ ଏହି ଭୂମିରେ ଘୋରକୁ ଠାରା
ଅଧାରେ ଅବେଳେ ମୁଖ୍ୟମ୍ୟତ୍ୱରେ ସୁତେ
ଶ୍ରୀ ମାର୍ତ୍ତିନୀ ମାନର ଯେତ୍ରାଂ ଅଛି କହିର
ବିଦେଶୀପ୍ରଦଳର ଯେ ନିର୍ମାଣ ପ୍ରମୁଖ ସ୍ଵର୍ଗ ବେ
ଦେଶର ଭାଇ କେତ୍ରିକ ବସି ହେଉଥିଲୁ ମାନ
ବିଲାଗ ଦିନ୍ୟରେ ମେଘର ଦୟମ ଦାହୁ ।
ସର୍ବାପରି ମହାମୟ ପାତା କହିଲେ ପାତା ଯଥାର୍ଥ
ଦେଶରେ ସୁଦେଶୀ ଅବେଳାରେ ଗୁଁ ଦ୍ୱାରା
ପ୍ରସିଦ୍ଧିମାନେ ଏବକୁ ଠାରାକାର ରାଜସୁଦେଶୀ
କହିର ବିଦେଶୀ ଦୃବା ଶ୍ରୀ ମୂଳରେ ଅହାର
ରରେ ବିଳାଅଛନ୍ତି । ଏହା ବ୍ୟାପାରୀ ପ୍ରତି
ସେହି ନିନମ୍ୟ ଏଠିବରୀୟ ଲୋକଙ୍କ ବିନ୍ଦୁର
ପ୍ରତି ମଧ୍ୟ ବଦ୍ୟ ନିଜାର ବିଷୟ । ତେବେଳେ
ଦେଶୀ ଶ୍ରୀ ଦେବି ଦୂର୍ଲଭିତା ଉଚ୍ଛବ କୁହେ ।
ତେବେଶେଖା ବଲେ ଦେଶୀ ଓ ବିଦେଶୀପ୍ରଦଳ
ବହିରେ କାର ହେ ଯେବା ।

ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣା ଦାତାରଣ ।

ବଜ୍ରପୁଷେର ଦଳକର୍ତ୍ତର-ଖୁବ ବିଶ୍ଵାସର
ମହେନ୍ଦ୍ର ସଲକ କଣ ଧନରଣୀରୁ ନିରାୟାଏ
ସେ ସେ ଚର୍ଚେଣ୍ଠେ ମନ୍ତ୍ରକ ଦିଲ୍ଲି ଜନ୍ମ ସଞ୍ଚାର
ଦଳର ଦିଲ୍ଲିରୁ ଦୋଷଥିଲା । ତାହିଁ ପୂର୍ବ-
ଦର୍ଶକ ଅଛି ଯାଏ ଏସ କମ ଥିଲା । ଅଧିକାରୀ
ଦଳର କନାଳ ଦଳକାରୀର ଓ ପରମ୍ପରା ଥିଲା ।
ସବା ତାଙ୍କ ଅଧିକ ଦୃଢ଼ି ମେଦିମାରୁରରେ ଏ
ବହି ଗଲେ ଜାବରୁନ ଓ ବାବଡ଼ା ଜଳିବେ
ଏଇ ଥିଲା । କେବଳ ସଂଘାର ଜଳାରେ ପୂର୍ବ-
ଦର୍ଶକାରୁ ତ ଭାବ ଥିଲା । ଦଳର ସମ୍ବନ୍ଧ
ଦୃଢ଼ିର ସେହି ବିଭାଗର ଅୟ ଏସ ଶାଶ୍ଵତରେ
ଅୟ ୨୦ ମାତ୍ର ୨୨ ଦଳର ନିକାର ଏବର୍ହି
୧୩ ମାତ୍ର ୫୮ ଦଳର ଚକ୍ର ଦେଇଥିଲା ।
ଏବର୍ହିର ସମୟ ଦୟୁତି ଦଳମ ୨୨ ଦଳାର
ମବ ଥିଲା । ସୁରାଂ ନିମ ଜାର ଶରୀର ଚକ୍ର
ନୋଇବାର ଦେଇ । ତେଣୁରେ ପୁରୁଷଗଭି
ଅଧିକ ଶବ୍ଦର ପରାମର୍ଶ ଓ ଉଚ୍ଚ ମୂଲ୍ୟଦେଇ
ଦଳାର ଦର୍ଶକ ଓ କମ୍ପୁଟ ଦେଇଥିଲା ଅତ୍ୟନ୍ତ
ଅଧିକ ଦୋଷଥିଲା । ଯଥା ପୂର୍ବପ୍ରକାଶ କହନ
ଜଳାର ହାତେ ଦାନେଇରରେ ୪୫ ପୁରୁଷର
୫୨୫ ଓ ସମ୍ବନ୍ଧପୂରନେ ୨୧ ଦରି ଥିଲା ।
ଏବା ଦୂରୀ ଦୃଢ଼ି ଲାଗି ଥିଲା ଏବାର କହନ୍ତି
ଏମୁହେ ମନେହ ଥାଏ ଏବେ ତେଣୁର ଅଧ
ିକାର କଲାକେ ବାହା ଦେଇଥିଲା ।

ଶ୍ରୀମାର ପ୍ଲବେନ୍ଦ୍ର ରେଣୁକାର ଅଧ୍ୟବଳ
ଦଲାଳ ଚରଣକୁର ସଙ୍ଗ ଓ ଅୟ ବନ୍ଦୁର
ବିଦ୍ୟାର କ୍ଷମେ ପ୍ରଦତ୍ତ ହେଲା ଯଥା:

ଅଧିକାର ନାମ	ବ୍ୟାପକ ପରିଧି	ମୋଟ ଅଯୁଦ୍ଧ ବେଳୀ	ମୋଟ ଦୟା ପରିଣାମ
କୁଟକ	୧୫୫୦	୧୧୩୭	୫୮୭
ଜନେଶ୍ଵରପୁର	୧୫୮୪	୮୭୪	୩୨୭
ତାଙ୍ଗପାଇ	୧୫୦	୩୦୨	୧୫୦
ସାଲେମୁର	୧୨୭୫	୫୪୮	୧୮୮
କେନ୍ଦ୍ର ପକ୍ଷ	୧୦୫	୨୨୭	୨୦୫
ବାଡି	୧୮୭୩	୮୮୮	୪୮୦
ଶାକସୁର	୧୪୩୭	୨୨୮	୧୦୮
ବନ୍ଦି ପ୍ରୟୁ	୨୮୨	୨୦୨	୮୮୮
ବାରଦ୍ଵାରାର	୧୦୫	୨୫୩	୧୫୮
ଜଳେଶ୍ଵର	୧୫୮୪	୮୭୮	୨୫୪
ଭିଦିପ	୧୦୮	୨୦୦	୧୮୬
ହୋଇପ୍ର	୧୫୮	୧୦୮	୫୫
ଧାରାପର୍ବତ	୧୦୯୯	୧୮୮	୧୧୯
ଅନ୍ଧମୁଳ	୮	୫୮	୫୨
ବନ୍ଦମାଳ	୮	୬୮	—
ସମ୍ବଲପୁର	୧୫୩	୧୦୯	୧୫୫
କର୍ଣ୍ଣାକାରୀ	୧୫୮	୨୫୮	୧୨୯
ପୁର	୧୦୮୪	୮୪୮	୧୮୮
ଗୋପ	୧୫୯	୨୦୮	୧୧୯
ପର୍ବତ	୧୦୮୪	୨୦୯	୧୮୬
ପୋର୍ଚ୍ଚି	୧୦୦୪	୨୦୮	୧୪୯

ବାହି ଅପ୍ରିଲ ସତ୍ତାବ୍ଦୀ ଅନ୍ଧାରେ ଏହି
ମୋରେ ଅଗ୍ରମ୍ ମାପନେ ପ୍ରପତ୍ତ ଦେଲା ।
ଯାକିଥିର ଯୁ ଆଶମାନ ରହି ନାହିଁ ଛୁଟମଳିକର
ଉଠି ଗଲା ।

ବେଳମାଳ ବାଣୀର ।

ପ୍ରାଚୀନ ଅନୁଗେ ବେଦଠାରେ ବୈଶାଖାତ୍ମକ
ହୋଇ ସକାଳେ ପ୍ରଥମ ହେଉ ଯେହୁ
ଅମୋଦ ପ୍ରମେତ କରିଥିଲା କାଳା ଯେତ
ହୋଇଥିଲା । ଯେହୁ କ୍ରୀଏଟ ସହେବ ରାଜୀଣ
ଉପାସନା ପାଇବାକୁଥୁଲେ କାଳ । ହେତୁକାର
କର କିନ ଫାଟ ବିକାଳୁ ଦେଖୁ । କାରଣ
କଲେ ପରିଗଲା ଏବଂ ବୈଶାଖାତ୍ମକ ପଞ୍ଚଶୀରୂପେ
ଯୋଦ୍ଧୀରିକା ସଙ୍ଗେ । କାଳ ବାଗର କେବେଳା ପାଇ
ପଢ଼ିଗଲା । ବିଶେଷ ସାହେବଙ୍କ ବୈଶାଖାତ୍ମକ
କଲେ ପତ ଗୃହୀତ ହେବାକୁ ଓ ମେ ଅନ୍ତର
ହେଲେ । ପାରମାଳ ସାହେବ କି ୨ ଏ ଅଧିକା
ଦେବନ ଅବ ଶୀଘ୍ର ଖର ହେଲୁ କହିଲା ଏବଂ
କଥାମ ସାହେବ ସକାପେଣ ପୁଣି ଅନ୍ତରର
ମର୍ଗ ଆନ୍ଦେଶ କହିଲା କହିଲୁ ପାତ୍ରକୁ ମୁହଁ
ପାରିଶ୍ରୀ ଅର୍ଥରୁ ଏ କଳାର ବନ୍ଦ ପୁରସ୍ତାର ମାତ୍ର
ହେଲା । ମେତାରେ ନାତୀପରିଷନ୍ମେ କିମ୍ବା ବନିଯୁ-
କ୍ରାବ ଦଶକମାନୀୟାକୁ ୨୩ କଳାର ପାରିଶ୍ରୀ
ଥିବାକୁ କରିଥୁଲେ ଏବଂ ଏହା ଏହା କହିଲା
କୁର୍ଯ୍ୟାବ ନିମତ୍ତ ମଧ୍ୟ କେବାର ଯାଇଲୁ କେମା-
ଅଛି । ୧୯୦ ପରୀକ୍ରମେ ସୁରି ଏହିପର ହୋଇଥିଲା
ହେବା । ଯେହୁ ପଣ୍ଡିତମାନେ ବୈଶାଖାତ୍ମକ
ଦେବନ ଉତ୍ସବ କୋରିଥିଲେ ସେମାତ୍ମକ ନ କାହାର ମରେ
କାର୍ଯ୍ୟ ପାଇଥିଲାନ୍ତି । ପାରମାଳ, ଧୋମନ,
ପଲ୍ଲ୍ୟାକ ସାହେବମାତ୍ରେ ଶାଠ କେବ କାହାରଙ୍କର
ଦେବନକ ୧୦ ଠାରୁ ୧୦୦ ପାରିଶ୍ରୀ ପାଇବେ ।
ବନ୍ଦବତୀରେ ୨୭୫୦ ପାରିଶ୍ରୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ ବରବା
ବାରବ କଥାମ ସାହେବ ଓ ରବାରାତାରେ ଦଶକ-
କାର ପାରିଶ୍ରୀରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କାରିବ କୋରିଥି
ସାହେବ କିମ୍ବାକୁ ହୋଇଥିଲାନ୍ତି । ବୋଗାରାତର
ମୂର୍ଖ ଦ୍ୱାରାର ଏବନାର ପାରିଶ୍ରୀ ହେବେବେବେ
କେବେବ ପଣ୍ଡିତ ଗଢ଼ ଅଧିକ ମୂର୍ଖରେ ବନ୍ଦୟ
କରିଥିଲାନ୍ତି ଏବଂ ମୁଖେଶର ପାରିଶ୍ରୀ ସମାଦ-
ପତ୍ରାକଳରେ ଏଥିର ବିଦ୍ୟାରିତ କୁରା ଲାଦା
ରବାର ଧୂମଲକ୍ଷଣିଆମାତ୍ରକୁ । କେବେ କେ ହେଲିବ
ସାହେବ ଜମୀନାତାରେ ଏକପ୍ରାଣକୁ ବସ୍ତୁତବର୍ତ୍ତୀ
ଅନ୍ୟ ପ୍ରାଣକୁ ହଜନରେ ବୈଶାଖାତ୍ମକାର
ପରିବାପରକ କର ଲେବକୁ ବିଦ୍ୟାକୁ କର କର
ଅଛିନ୍ତି । ଏ ମହୋଦୟ ମହ ଜୁଲାଇମାସ ତାଙ୍କୁ
ରବରେ ପ୍ରିଯତବସାପେଣଠାରୁ ୨୦ ମାତ୍ରର
ଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ପ୍ରାଣପୋର୍କ ବଗରକୁ ବୈଶାଖାତ୍ମକାର
ମେତା ବୈଶାଖାତ୍ମକ ପଦଧରୀରେ ଯୋଗ ଦେବା

କାରଣ ନାହିଁଥିଲେ । କିମ୍ବା କିମ୍ବା ରମେଶ
ପ୍ରାତିରୁ ମନୀର ନାହିଁରୁ ଯଦ୍ୟକାର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅର୍ଥ
ଥିଲୁ । ମନୀର କବର : ଉପରକୁ ଗମ୍ଭୀରାନ୍ତିମେ
କୁଷ ସମ୍ବନ୍ଧ ହେଲି କେବାମୟାଦିର ଅତ୍ୱରାଣ
ଅନନ୍ତ କାଳେ ଥରିବିଲା କଲେ ଏବଂ ସେହି
ସମୟରେ ଗାର୍ଜି କାହାର ବିକାଶ ଥିଲା ଥିଲା କେବା
ପରେ, ଅଗ୍ରମ୍ ଦରିକମ୍ପୁଲୀର ଜିଧ୍ୟାନରେ
ଆଜିମ କାହାର କାହାର ? ସେ ସହିନରେ ଅବତା
ରଣ କଥ ସମ୍ବନ୍ଧ କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା
କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର
କେତେ କାହାର କାହାର କାହାର ସମ୍ବନ୍ଧ ସହିନରେ
ପ୍ରକାଶିତ କିମ୍ବା କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର
କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର
କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର କାହାର

ପ୍ରକାଶ ଦତ୍ତ ।

ନେଟ୍ରେ ବାଣିଜ୍ୟକୁ ଦଶାର୍ଥ ମଂଗଳ
ଶ୍ରୀ ବାଣିଜ୍ୟର ମାତ୍ର ପ୍ରମାଦନ୍ତରେ
ଲୋକାନ୍ଧୀରୁ ଯେ ହବେଣୀ ବ୍ୟବସାୟ ମାତ୍ର
ବାଣିଜ୍ୟ କଥରେ କୁରା ଅବେଳାର ଲାଭିଥିଲୁ
ସତା ମାତ୍ର ନେଟ୍ରେ ବାଣିଜ୍ୟରେ ଷେମାବନ୍ଦର
ଭବତ ଏବଂ କହିବାକୁ ବ୍ୟବସାୟ ସହଜରେ
ତାଙ୍କ ପାଦରେ ସେଇ ଦୂର କାଳୁ ଯୋଗାଇ
ଥାଏ । ହେ ଅଚ୍ଛ ବାଣିଜ୍ୟ ଅମେରିକା-
ଆମ୍ରାଦର କୁମ୍ଭରତର ବିଶେଷ ଅବର ସ୍ଵଭାବ
ଏହି ଏ ଦେଶରେ ବନ୍ଦୁର କୁମ୍ଭାବ ସବୁଦେଇ
କୁମ୍ଭରତ ସପ୍ରଦୃଷ୍ଟତା ଥିଲେବାକୁ ଯାତା
କୁମ୍ଭରତ ବିଶେଷ କାହାର କହିଥିଲେ ମାତ୍ର
କୁମ୍ଭର ଆର୍ଯ୍ୟର ପରିଚ ବାଣିଜ୍ୟରେ
ପରିଚ ଦେଇବାକୁ । ଦେଇଲେବକୁ ମନରେ
କୁମ୍ଭରତର ବ୍ୟବସାୟ ଉତ୍ସେକ ହୋଇ
ବାହାରମୁଁ ହୋଇଥିବା କଥା ବ୍ୟବସାୟର
ବାହାରକୁ ଜଣା ଥାଏ । ଅମ୍ରାଦର ଗର୍ଭାତ୍ମବ ଦକ୍ଷ
ନିର୍ମାଣର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏବଂ ବାନ୍ଦର ଦିଗନ୍ତରେ
ଉତ୍ତାବନ ପଞ୍ଜିଯନରେ କୁମ୍ଭର ଧରିବାର
ସୁଧୌଷିତ ବାହାର କର ରତ୍ନ ସରବ କରୁଥିଲୁଣ୍ଡର
ଏମନ୍ତ ବି ବାନ୍ଦର କଥା ଓ କିମ୍ ବ୍ୟବସାୟର
ପୃଷ୍ଠାକ ଗଢ଼ିବାତାକୁ ବଳମଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଲେବେ କୁମ୍ଭର ଧର ବାନ୍ଦର କମ ଥିଲି ଦେଇ
ଥିଲୁଣ୍ଡର । ଧାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟର ବାହାର ପୌରୀ
ବଳ ଜାତ ଦେଇଲେ ସେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତ ସ୍ଵଭାବ
ବାନ୍ଦର ଉତ୍ତାବନ ପଞ୍ଜି ଟାକେଥିଲାମାତ୍ର
ତମଭାବରଣାକାରୁ ଯାଇ କୁମ୍ଭରତରେ
ବିତିର ତମଭାବପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଥିବାର ଦେଖି
ଅଶ୍ୱୟାଶ୍ୱର ହେବେ । ଶେଷାର୍ଥିତାମାତ୍ର କରେ
ଏକ କୁମ୍ଭର ଅଛିନ୍ତି ଏବଂ ବାକବକ୍ତ୍ଵର ମନ୍ଦର୍ଥ
ଠାରୁ ବାହାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସଂଖ୍ୟ ପ୍ରାଣୀ ମର

ଶୁଣସ ପ୍ରତି ଅହା ରତ୍ନ ଅଧିକାମଧ୍ୟର କଳଦ
ନଢ଼ାଇବା ଦ୍ଵାରା ଅଜ୍ଞ କରୁ କଥାରୁ ଦାସ୍ତି ।
କଥିମାୟର ମେନି କଷ୍ଟ ଏବଂ କହିରେ ମଗୋ-
ଯୋଗୀ ହେବେ କଳଦ ନବାରଣ ସଙ୍ଗେ
ସବ୍ୟକ୍ତରରେ ଅମ୍ବେଳକେ ମନ୍ଦ୍ରୀ ବୋଲି
ପରିଚିତ ହେଇ ପରିବୁ ।

ହାସ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦ ।

କଲିକ୍ଷମା ଗେଟ୍ସ୍

ପ୍ରକାଶ ଏବଂ ତେଣୁ ମହିନ୍ଦ୍ର ବାବୁ ସମୀକ୍ଷା ପାଇଥିବ
ପ୍ରୋତ୍ସହ ଦେଖିଲାମା ତ ହିଂସା କଥା କରସାଥା ନେବାଇ
ବୁଝାଇଲୁ ।

କ୍ଲେଣ୍ଡଟ ବିହାରୀମାନେ ସୁଧ ବିଦଳ ଦିନାପତ୍ର
ବାହୀଙ୍କ ଚକ୍ରାନ୍ତର ଘାଁଣେ ଚିନ୍ତାତର ସମିତିର ପଦ୍ୟ
କିମ୍ବାକ୍ଷେତ୍ର ଯଥ;—

ପୁରୁଷ ଦେଇଲା ମର୍ଜନ
ତୋଠୁବେ ତହିଁଲାର ଧାରୁ ହାତମର ଦଳ ଦାଖି
ମେଛିକଟେ

କେତେ ବିନାର୍ଥ ଲିପିବଳ ସମୁଦ୍ର ଏହି

ବାରୁ କରିଯାଇ ମନ୍ତ୍ର	ବାରୁ ପଦ୍ମନାଭ ନନ୍ଦ
ମୟୁଳୁଲିଙ୍ଗ ମହାଶ୍ଵର । ସୁରମା ସଂଗ୍ରହିତକାରୀ	
ଦୁଃଖନୀ ଦସ	ବାରୁ ହରଚନ୍ଦ୍ର । ବାରୁପାତ୍ର
ପଥ କାଳେ ମହାତ୍ମା	, ବାରୁପାତ୍ର ମହାତ୍ମା
ଦୁଃଖ ଅଳ୍ପ ଦସ ।	

ଅକ୍ଷର ଗାଁ ଦେଖିଲେ ଶେଷ ହୋଇ ସପ୍ତମାଂଶ ଉଚ୍ଛବିତ
୨.୨, କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ୧.୦, ଅଳ୍ପକ୍ରମ ୧.୫
ଦୁଇମାତ୍ର ୧.୦ ଓ ମାତ୍ରକ୍ରମ ୧.୫ କେ ୧୮
ମାତ୍ରମାତ୍ର ।

ଏହା କାଣ୍ଡରେ ପେଶ ଦେଖା ସମ୍ପାଦନରେ ଗୁରୁତବ ଦିଲ୍ଲି
ଏମ କଟକରି ଥେ ୧୩% କାଲେମ୍ବରେ ସେ ୧୦, ଅଣ୍ଟି
ଗୁରୁତବ ସେ ୧୫%, ସୁରକ୍ଷାରେ ସେ ୧୫% ଓ ସମ୍ବଲପୁରରେ
ସେ ୧୫%।

୪ ପ୍ରତିକୁଳ ସାଥୀଙ୍କର ଗ୍ରହଣ ଉଦ୍‌ଦେଶ ଘଟିଛି । ଜନ
ସ୍ମରଣକୁ ଧେବତା ରାମଙ୍କ ଅଧିକାରୀ କୁଟୀ ହେଉଥିବା ଏ
ସ୍ମରଣକୁ ଚାରିତର ତତ୍ତ୍ଵର ବୈଜ୍ଞାନିକ ପରିମାଣରେ ଯାଇ ଅନୁଷ୍ଠାନି
କିମ୍ବା ପରିପ୍ରେକ୍ଷଣ ।

ଗତକାରର ପୋର, ଟଳେଇ ଏକିକୁ ଗତ ସୁରକ୍ଷାର
୧୯୮୦-୧୯୮୨ ମଧ୍ୟରେ ହେଲା।

ବ୍ୟାମନରୁ ସମ୍ପଦକୁ ଯାହା କରିଲା ।
ବ୍ୟାମନର ମାନ୍ୟାସ୍ୱ କରିଲାର ସହେଳ ଅଗମ
ସମ୍ପଦର ସମ୍ବନ୍ଧ ତା ମେଳ କରିବେ ସେଠାରୁ ଘୋରାତ,
‘ଆମରୀଣ, ଚାରି, ନରଦିନ୍ଦୟକ ହୋଇ ହେବେ ପ୍ରତିଶ୍ରୀ’

ଶାକ୍ୟର ପଦମାତ୍ରା । ଯେଉ କହାର ତେଣ ତେବେ ।
ଶାକ୍ୟର ସମ୍ବାଦ ।
 ଶାକ୍ୟ ପ୍ରକଳା ଗ୍ରଂଥର ପଥାର ନିଷୟ ତ ବରିଅ । ଏହ
 ବ୍ୟାମାରେବ ନେମନି ପ୍ରକୃତ ବର ଦୀର୍ଘ ବଢା ଦୀର୍ଘ ମନ୍ଦି-
 ରାର ବନ୍ଧୁଭାଇ ନିଷୟଠିବାରେ ପ୍ରକୃତ ବନ୍ଧୁଭାଇ
 । ସା । ବାପରଙ୍ଗରା ବନ୍ଧୁଭାଇ ପରିବର୍ତ୍ତ ଦେଇ ତାଙ୍କ କେବେ
 ମନ୍ଦିରେ ଏହ ବ୍ୟାମାରେବକ ମୋହର ବନ୍ଧୁ କେବେ ଏହ ବନ୍ଧୁ
 ରୈବିନ ଦେଇ ଅନ୍ତରିକ୍ଷ ତାଙ୍କାର ଜୟନ୍ତାମୋହର
 ଦେବା କୁ କହୁ କହୁଥିଲ । କହେବ ଦିନ ସମ କହୁ ସନ

THE BHARAT INSURANCE COMPANY, LIMITED.

HEAD OFFICE:—

Bharat Buildings, Lahore.

(THE PIONEER SWADESHI OFFICE)

Branches :—Lahore, Rawalpindi, Sukkur, Nagpore, Ajmere Ahmedabad, Madras, Hyderabad Deccan.

Chief Agencies :—Calcutta & Bombay.

Chairman :—The Honourable Mr. Harkishna Lal Bar-at-law Lahore.

Yearly Income :—Over 400,000.

Issues all kinds of Life, Endowment, Industrial, Marriage and Education, Annuity and Pension and Rupee policies without Medical Examination.

1. Policies non-forfeitable.
2. Surrender Values fixed.
3. Policy holders may participate in the profits of the Co.
4. Prompt Payment of claims.
5. All kinds of facilities are offered.

RATES LOWEST COMPATIBLE WITH SECURITY.

Patronised by all classes in India *Canvassers & Introducers of business always encouraged.*

For full particulars apply to:—

Lajpat Rai Sahni,
Manager.

ଭାବନ୍ତୁ ଦେଖି, ଏହି କାହିଁ

ତାକୁର ଶକ୍ତ୍ୟାଙ୍କ ଦୃଢ଼

ଅବଶୀଳନ ।

କେ ବୋଲିବ ପହାର ନୂଠକ ସ୍ଵଦଳ ଦେବ, ପ୍ରମେତ୍ର
ନଥମେତ୍ର, ଆଭୁଦୋହନା, ପ୍ରଦ୍ବୋଧ ରତ୍ନାବିଦେଶରେ
କର ଅବଶେଷ ନଥବାର ଅଶାତ୍ୟାଗର ବରପରତ୍ତ, ମାନ୍ଦା-
ବାର ପଦ୍ମବୀ ବର ଏହି ଦୟବଳ ସେବର ମନ୍ତ୍ର ପାଇ ଲାଭାତ୍ତ
ବେ ଏହା ଥରେ ମାତ୍ର ପେଷ ପଦ୍ମବୀ ବରକୁ । ଏହା କି
ବ୍ୟବହାରକରି କେ ହୃଦୟରେ ଦେଖି ମେହ କେବେ
ପ୍ରେର କରୁଥାନ୍ତି ବେ ଏହି "ଅବଶୀଳନ" ବାନ୍ଦାର ବରକୁ ।
ଶାର ସେବର ମନ୍ତ୍ର ପଦ୍ମ ବରକୁ । ଏହାରେ ପଦ୍ମବୀ ମନ୍ତ୍ର,
ମୁଗ୍ଧ ଦ୍ୱାରା, ମୁହଁ ପଦ୍ମ ମୁହଁ ନରତ ଦେବା, ମୁଗ୍ଧରେ ପାଇ

NOTICE

Wanted a Peskar- pay Rs. 40 rising to Rs 60. by biennial increment of Rs. 2 for the District Magistrate's Court, Puri. None need apply who has not sufficient knowledge of a Criminal Peskar's duties and also of Criminal accounts.

Applications with testimonials will be received by the undersigned up to the 8th October next.

16—9—09 { Sd. John Clark
District Magistrate,
Puri.

ଉତ୍ତରପଞ୍ଜିଆ ।

INDUSTRIAL GROWTH.

In our last issue we showed how desirable it was in the interests of the poor ryots, first to relieve the present pressure on land, and secondly to invite capital to agriculture. The last few years have witnessed the growth of a commercial spirit in India. This is noticeable among the educated men. We have no faith in swadeshi which hopes to secure success in industrial undertakings by an appeal to feelings of patriotism and boycott of foreign goods. The mass of the population of a poor province like Orissa will not buy swadeshi articles though they be dearer than imported articles. We do not believe it is true patriotism to do this or advise people to do it. In all our industrial undertakings we have to compete with Europe and we should not expect success unless we can work on the line in which the countries of Europe manage their industrial undertakings. We must learn to manufacture articles necessary for use and should be able to sell them cheaper than imported articles similar in quality. The cheap price and better finish of articles made in Europe are due to division of labour. Division of labour means specialized labour, which in its turn produces better skill, saves time and ensures finish. Division of labour is the initial step towards the introduction of machinery. Division of labour between man and machine leads to division of labour between man and machine. One of the benefits of division of labour is that it saves time, but the time saved must be used, in order to ensure cheapness of the products. Time is money, and time wasted is money lost. Every school boy knows that time is money, but the application of it in projects meant to further the country's prosperity, has yet to be learnt by our most influential men and especially by your capitalists. To ensure cheapness we must learn to run our industrial undertakings on factory lines, which practically means large outlay of capital. We do not believe that there is any chance of our competing successfully with Europe unless we work on factory lines.

Capital is forthcoming for purposes of trade but not for purposes of manufacture. The reason for this we fear is to be sought in our ignorance. The difference in the position of a manufacturer and a trader ought to be borne in mind. Both the manufacturer and the trader work for gain, but while the manufacturer adds to the country's wealth the trader swells his individual income. The manufacturer is a patriot, the

trader a commercial man. The trader is engaged in a selfish pursuit of life. He imports things and sells them for individual gain. The value of an article is estimated by the quality and quantity of material used and the labour and skill bestowed in converting it to a useful article. When a country buys imported articles it pays for the natural product of the country of export and for the intelligence and manual skill of its population. To the extent that a country pays for the intelligence and manual labour of another people it is paralyzing the functions of the brain and hand of its own population. Brain and physical energy are the most valuable assets in the reckoning of a country's wealth. Where these are allowed to lie as useless castaways in a country's lumber-room there is no reasonable prospect of rise in national prosperity.

The manufacturer utilizes these assets in a nation's wealth and when he successfully exports his goods to other countries or areas he lays the latter under tribute for the intelligence and manual labour of his country or community. One of the means to relieve the present pressure on land is the installation of manufacturing factories. The outlay of large capital is not within the command of a single individual. In Europe this difficulty has been overcome by the co-operation of a large number of men. This initial lesson has yet to be learnt in this country.

we give below the letter of the Grand Old Man of India Mr. Dadabhai Naoroji in reply to the innumerable congratulations received by him on the occasion of the celebration of his eighty-fifth birth-day. The letter speaks for itself and should be the guide of all patriots young or old.

'I offer my most heartfelt thanks to all friends in India and England who have sent me their kind congratulations on my birthday. On a similar occasion last year I entreated my countrymen 'That all resort to violence should be avoided.' Since then a most deplorable outrage has taken place in the assassination of Colonel Sir Curzon Wyllie, who was, moreover, a friend to Indians, and that when we were already beginning to obtain reforms. It is only a sad consolation that another Indian, Dr. Lalkaka, redeemed the Indian character with his life. Those who resort to violence inflict the greatest possible injury to the Indian cause. I can only repeat, with the greatest possible earnestness, my words of last year, 'That all resort to violence should be avoided.' Our grievances are many, and they are just. Maintain the struggle for essential reforms with unceasing endeavour and self-sacrifice, Peacefully, patiently, and perseveringly, and appeal, without fear or

faltering, to the conscience and righteousness of the British nation. I repeat these words with greater confidence that we may reap the fruits of such a course in the reforms already made by Lords Morley and Minto, and we may quite fairly hope for further progress in our just aspirations."

ଗତ ବା ଏ ଘନର ସ୍ପାଦରେ ଭାରତରେ
ପ୍ରେରଣ ବେଳରେ ୧୯୫୨ ମୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲା ।
ବହୁ ପୂର୍ବ ସ୍ପାଦର ଅଳ୍ପ ୧୯୬୨ ଥିଲା । ଦୁଇ
ସାମାଜିକ ଓ ରାଜ୍ୟ ସ୍କୁଲ୍ ପ୍ରଦେଶ ଓ ନିଧିପ୍ରଦେ-
ଶଳେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉଚ୍ଚବାର ଦେଖା�ାଏ ।

ଗର ତା କ ରିତେ ଶେବଦେବା ସପ୍ତାଦରେ
କେବଳ ସୁକୃତ୍ତଦେଶରେ ୨୫୦ ଓ ନମେର
ରେ ୨୦ ଗାଏ ୧୮୨୦ ଜଣ ଦୁର୍ଗଷ ସାହୀୟ
ପାଇଥିଲେ । ଦହଁ ପୂର୍ବ ସପ୍ତାଦର ଅଳ୍ପ ୧୯୩୮
ଖୁଲୁ । ସୁଧାଳକ ଏହାର କାରଣ ଥିଲେ । ନେ-
ବଳ ଅଶ୍ଵମାନଙ୍କୁ ହେବାର ସାହୀୟ ଦିଅ
ଯାଉଥିଲା ।

ଗତ ତା ଏ ଚିଦାରେ ଶୈଷହେବା ସପ୍ତାହରେ
ଭାରତର ଦସିନ ଏବଂ ଉତ୍ତର ପଞ୍ଚମି ବିଜୁଳରେ
ବର୍ଷା ଫୋଡଖୁଲା । ଅକ୍ଷୟାବା ଦିଗରେ ପ୍ରାୟ
ବର୍ଷା ନ ଥିଲା । ମାତ୍ର ଏକା ବେଳୁଚି ସ୍ଵାନଛୁଟା
ଏ ନର୍ତ୍ତର ମୌଷମି ବର୍ଷା ଭାରତର ସଙ୍ଗେ
ପ୍ରଚର ଏବଂ ଶତକର ପ୍ରାୟ ୨୦ ଅଧିକ ଦୋର-
ଅଛି ।

ଅଗାମୀ ଅଭିରଳୁ ପ୍ରବେଶିବା ପଞ୍ଚକ୍ଷା ଆସନ୍ତା
ତିମ୍ବମର ମାସ ତା ୧୦ ବ ଓ ରହଁର ପରଦିନ
ମାନଙ୍କରେ ବୃଦ୍ଧି ଦେବ । ପଞ୍ଚକ୍ଷାର୍ଥିମାନେ
ଆସନ୍ତା ଅକ୍ଷୋଦିତ ମାସ ତା ୧୨ ରତ୍ନ ଅଥବା
ରହଁ ପୂର୍ବ ଅବେଦନ ସହ ଓ ପିଲ ଚକ୍ର ବିଶ-
ବିଦ୍ୟାଳୟର ରେଳଖ୍ଯାରଳ ଅପିଷରୁ ଠଠାଇବେ
ସେପର ବ ଏ ସମସ୍ତ ସେହି ତା ୧୨ ରତ୍ନ
ମଧ୍ୟରେ ଧେଠାରେ ଘର୍ତ୍ତୁଳିବ । ପଞ୍ଚକ୍ଷାର୍ଥିମାନେ
ପାଦଧାର ଦେଉଳୁ ।

କଙ୍ଗ ଗବ୍ରୀମେଘ ଚନ୍ଦ୍ର ମାସ ତାଙ୍କରଙ୍ଗରେ
ଘୋଷଣା ପ୍ରମୁଖ କରଥୁଲ୍ଲି ବ ପୁଣ କଲ
କ ୨୮୯୫ ମୁହ ଜାତିର ମାହାଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ
ତତ୍ତ୍ଵ ପାରକୁଡ଼, ମାନୁତ, ନଳିବୋଟ, ଅକ୍ଷାର
ଓ ମାନିକପରଣ ପ୍ରମବା ସମ୍ବର ଅନ୍ତର୍ଗତ
ମୌଜାମାନକୁ ସରଳିମାକ ସକ ୨୮୫ ସା-
ଲର ୮ ଅଧିକ (ବଜାୟ ପଳାଶି ଅଧିକ)ର
ଖା ୧୦୩ ଏ ୨ ପ୍ରକରଣ ଅନୁଷ୍ଠାନେ ମେଧାର
ପ୍ରମୁଖ ତୋରଥାନ୍ତି ।

ଅବକାଶ ବା ମାଦକ ପ୍ରେସ ସମ୍ପଦରେ
ବଜୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ବନ୍ଧର ଗେତ୍ରୀ ଅଇବଳି
ମାନ୍ୟର ବଣ୍ଣେଖର ଘର ଜୁଲାଇ ମାସ
ବା ୩୯ ରଜେରେ ମଞ୍ଚର ବନ୍ଦମୁଖରେ ମହାମାଦ୍ୟ
ମହାଶ୍ରୀର କେନ୍ଦ୍ରର ବାହାଦୁର ଘର ଅଗମ୍ବ୍ୟ
ମାସ ତାଙ୍କ ରଜେରେ ଗାଢା ମଞ୍ଚର ବରାଅଛନ୍ତି ।
ସେହି ଅଇବ ସନ ୫୫-୫ ସାଲର ବଜୀୟ
* ଅଇବ ବୋଲି ପ୍ରବୃତ୍ତି ହୋଇଅଛି ୬
ତହିଁର ସଂଶୋଧ କାମ ସନ ୧୫୦୫ ସାଲର
ବଜୀୟ ଏକଷାରମ ଅଇବ ହୋଇଅଛି ।

ଭାବର ନୂପକ ଲଙ୍ଘିଲଟ ବା ପ୍ରଧାକ
ସେନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ମହାମାନ୍ୟ ଉତ୍ତର ବଚନର ବାହା-
ଦୂର ଗର ତା ୩ ଉଠରେ ନୃତ୍ୟ ସେନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ
ସର ଓମୁରକ୍ଷିଗଛୁ ବମେଲରେବାୟାର-ଅର୍ପଣ
କର ଜାରାକ ପ୍ରସ୍ତାକ କଲେ ସେଠାରୁ ଅଞ୍ଚୁଳ-
ସ୍ଥାଳ ଯାଏ ଥୋର ସେନିକ ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ହର
ବିଳାତ ଯାହା କରିବେ । ଉତ୍ତର ବଚନରଙ୍କ ବୟସ
ପ୍ରାୟ ବ ୨୦ ର୍ଷ । ନୃତ୍ୟ ସେନ୍ୟାଧ୍ୟକ୍ଷ ମହାମାନ୍ୟ
ସର ଓମୁରକ୍ଷିଗ ବାହାଦୂର ସିମଳାରେ ପଢ଼ୁ
ଅଛନ୍ତି ।

—*—
ମୁସଳମାକ ପ୍ରାଦେଶିକ ଶିକ୍ଷା ସମିତିର ଅଧ୍ୟ-
ବେଶନ ଅସତ୍ରା ଥିଲେବାର ମାସ ଜା ୧୯ ଜାନୁଆରୀ
ଓ ତହିଁ ପର ଦିନମାକଙ୍କରେ ବର୍ଷମାନରେ
ଦେବ । ଆଜି ବାହାରୁ ମୌଳିଗୀ ଅବତୁର
ଜନର ସି: ଅଇ: ଯ ଏହି ଅଧିକେଶନର ସର୍ବ-
ପରି ମନୋମାତ ହୋଇଥିଲାନ୍ତି । ମୌଳିଗୀ
ସାହେବ ମୁସଳମାକ ସମ୍ରଦ୍ୟର ଜଣେ
ବିଦ୍ୟାସୀ ପ୍ରତିନିଧି ଓ ଗାନ୍ଧାର ଶାଖାକ ଚରଣ
ଓ ଧର୍ମକ୍ଷଳକ ପ୍ରଶଂସାପୂର୍ଣ୍ଣ । ସାଧାରଣ ବିଷୟରେ
ଗାନ୍ଧାର ସମେଞ୍ଚ ଉତ୍ସାହ ଅଛି ଏହି ବୋଣାରେ
ଜାତି ବା ସମାଜ ପ୍ରତି ଗାନ୍ଧାର ସମ୍ବାଧି କାହିଁ
ନାହିଁ । ଏହର ବ୍ୟକ୍ତି ସର୍ବପରି ଯୋଗ୍ୟ ।

ମେଦିନୀପୁରର ବାହୁ ପାଞ୍ଚମୋହିନୀ ଦାସ
ସେ କିଲାର ବୋମା ଓ ବ୍ରଦ୍ଧଶଳୀ ଦିଗ୍ଭବ ମୋହିନୀ
ବିମାରେ ମିଆୟାରେ ବୁଲନ ହୋଇଥିବା ଦେବୁ
ଦେବାମା ଅଦାରଗରେ ଦଶଦଳାର ଟଙ୍କା
ଲେଖାଏ ଦାମାରେ କାରପ କରିବା କାରଣ
ମେଦିନୀପୁର ଦୁଃଖ୍ୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶା ସ୍ତଳ
ଓଞ୍ଚୁକ ସାହେବ, ତେହଠି ପୁଲାପ ସ୍ଵର୍ଗଭାବ
ମୌଲିକ ମନ୍ଦିର ଦଳ ଏବଂ ପୁଲାପ ଇନ୍ଦ୍ରୀ-
କିରାର ବାହୁ ଲବମୋହିନୀ ଶୁଦ୍ଧ କାମରେ
କୋଟିଷ ଦେଇଥିଲାଗନ୍ତି । ସେ ବହୁନ୍ତି ଓ ମୁଦାଲ-
ମାକେ ପାହାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶୀ ଜାଣ ପୁକା ଦେବନ
ରାହାକୁ ସୁଦି ସନ୍ତୋଷ ଦାସଙ୍କ ସରବର

- ଗା ୧୮ ରୀତି ସିପିମ୍ବର ସନ ୧୯୦୯ ମସିଦା

କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ଦରିବା ନମ୍ବେ ପାଦାକୁ ଧରି
ରସିଥିବେ । ମେଦଳାବାଜିବରେ ହୋଇଥିଲା
ହୋଇଥିଲା ।

ନର୍ମିଳାର ବେଦ୍ୟାମୟାକ ଜମୀଗା ପଣ୍ଡିତ
ଜେ ଷେଲକ ମନ୍ଦୋଦର୍ଯ୍ୟ ସେଠା ଦରକାରର
ଜ ୧୦୦ ଶ ସର୍ବାଙ୍ଗୁ ଅନ୍ତରଣ କର ବହୁତୁକୁଷ
କ୍ରଦର ଏକ ପାଖରୁ ଅରଣ୍ୟାମ୍ୟା ଏ ଅରବେ
ଜ ୧୫ ଶ ସର୍ବାଙ୍ଗୁ ଅପଣା ବେଦ୍ୟାମୟାକରେ
ତଥାର୍ଥ କେଇଯାଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳଇ । ପଣ୍ଡିତ
ମନ୍ଦୋଦର୍ଯ୍ୟ ଏହି ଦୃବ ଜୀବରେ ବୋଟିଏ ବେଦ୍ୟାମ୍ୟା
କିଶୋର ବିଦ୍ୟାଲୟ ପ୍ରାପ୍ତ କମିଅଳିନ୍ଦ୍ର
ଏବ ଉତ୍ତିନିଷ୍ପତ୍ତି ବିଦ୍ୟାରେ ଦୂସନ ଶତମାନେ
ଗହିରେ ଦର୍ତ୍ତି ହୋଇ ପାରବେ । ଦର୍ତ୍ତି ହୋଇ
ପାରିବା ଯୁବନଙ୍କର ବସ୍ତିର ଉର୍କୁ ସୀମା ବ୍ୟାର୍ତ୍ତ
ହୋଇଥାଛି । ଏଥରୁ ଜମୀଳ ଏ ବିଦ୍ୟାରେ
ତୁମଣୁଳର ଅଳ୍ପ ସମସ୍ତ ଦେଶରୁ ପନ୍ଦରୁ ପଚାଇ
ଦେଇଥିବାର ଶକ୍ତି ଦେଖାଯାଏ ।

ଗତ ରହିବାର ସନ୍ଧା ସମୟରେ ଏଠା
ତାକୁରମାକେ ସୟ ଅବଳିଲବସୁ ବାନ୍ଧାଦୁରଦ୍ଵୀ
ଗାନ୍ଧାର ହିପାଖ ପ୍ରତି ଦେବୁ ଅଭିବାଦନ ଦରବା
ଦାରଣ ଏଠା ମେତିକଲବସୁ ଲ ମୁଦରେ ଏବଂ
ସାନ୍ଧ୍ୟ ମିଳକ ଦରସନରେ ; ଦଶରବାସୀ ଅବେଳା
ବଦୁଲୋକ ଜିମନିତ ଦେବାଇଥିଲେ, ନିର୍ବିନ୍ଦୁ ସମୟ-
ରେ ବର୍ଷା ଦେଇସେ ସ୍ଵକୀ ଅବେଳା ଯୋଗ ଦେଇ-
ଥିଲେ । ଏବଦୁଲୋକେ ଦୂର ଚନ୍ଦିତ ଉତ୍ତରବୁଝେ
ସୁତିର ଦୋରଥିଲା ଏବଂ ତାକୁର ସାହେବ ସ୍ଵୟଂ
ଛୁଟୁଣ୍ଡିତ ଥାଇ ସରଗୁଦ ଅଳକୁଟ ଦରସନରେ ।
ଦେବେବ ସୁଲୁର ଶତ ସୁଲିତ ଗୀର ଗାଇ
ବଦୁଲୋକି ପରିଚ୍ଛ୍ଵ କଲାରୁ ସମୟୋତିତ ଜଳ
ଯୋଗାନ୍ତେ ସବା ଦଙ୍ଗ ଦୋରଥିଲା । ତାକୁର
ଖାଦାର ଶ୍ରୀ ତାକୁରମାକେ ସାନ୍ଧ୍ୟ ମିଳନରେ
ଯୋଗ ଦେବାଦ୍ଵାରା ଏ ଦନ୍ତ ମିଳନର ମର୍ଯ୍ୟାଦା
ଦୃଢ଼ି ଦୋରଥିବାର ବୋଇରେ ଅଗୁଣୀ ଦେବ
ବାହା ।

ବୋମ୍ବାର ସୁବିଜୀବ ଦାଦାକ କରୁଣେନ
ମହୋଦୟ ବ ୮୯ ଶ୍ଵ ବୟସ ଅଭିଜନ ବର
ବ ୮୨ ଶ୍ଵ ବୟସରେ ପର୍ଯ୍ୟାଣ କରିବା ଉତ୍ତର
ଗ୍ରହେ ସେ ଚାଲାଗ୍ରୂହରୁ ଯେଉଁ ଅଭିବାଦନ
ପଞ୍ଚମାନ ପାଦଖୁବେ ବହୁର ଉତ୍ତରରେ
ଗୋଟିଏ ଅଳବ ଉତ୍ତରବିଧୃତି ଏହି ପ୍ରତାଣିତ
କରଥାନ୍ତିରୁ । ବିଦ୍ୟାଳୟର ସୁବିଜୀବାଙ୍କେ ଦେଖ
ଛିଲେଣ୍ଠି ବୋଲି ପରିଚି ହେବା ଅଶାରେ
ତନେବ୍ୟାକୁ ପାପାଙ୍ଗ ବନ ଅପଣା ଦେଖିବା

ଉନ୍ନତ ନଦିରେ ଅବନନ୍ତ ସାଧକ ଦରୁଥିବାରୁ
ସେମାନଙ୍କୁ ଜ୍ଞାନ କରିବା କାରଣ ପହି ଶ୍ରୀକ
ଅବିକଳ ଯଂଶଗ୍ରୂପରେ ପ୍ରକାଶିତ ଭଲ୍ଲୁ ।
ସୁନନ୍ଦମାନଙ୍କର ନନ୍ଦବ୍ୟ ଅମ୍ବେମାନେ ଯତି
ପୁଣେ ବିଷଦ୍ଵାରେ ରେବନ୍ଦସା କଲେଜର
ଅଧ୍ୟସ୍ତ ସ ସାହେବଙ୍କ ବନ୍ଧୁତା ସମାଲୋଚନା
ସମୟରେ ମୁକ୍ତାଧ କରିଥିଲୁ । ଦୁଇ ନାନ୍ଦରେବା
ମନ୍ଦବାଦୟ ଶାସନ ହଂସ୍ତାର ଲାଭ ସମୟରେ
ଧୈର୍ୟ, ଶର୍ତ୍ତ, ଅଦମ୍ୟ ଉତ୍ସାହ ଏବଂ ଅମ୍ବ
ଦ୍ୟାଗ ସହିତରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାର ଯେ ପର-
ମର୍ଣ୍ଣ ଦେଇଥିଲୁ ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କର ସୁରଖା
ରାଶିବା ଉପରି ।

ବୋମାଇର ଛିକେବାରୀସ୍ଥ ସ୍ଵବଳ ଶ୍ରେ ଦିଲ
ବିଦ୍ୟାଳୟର ଜଣେ ଶତ ବୃକ୍ଷକ ଦୟାଧେୟ
ଭୟର ବିଶ୍ଵାସଠାରେ ବିଶ୍ଵାସକ ଦ୍ୱଦ୍ୟ ରଖି
ଥିଲା ଅପରାଧରେ ପୁଲାଶ ଚାହିଁକ ଧୂର ହୋଇ
ବୋମାଇ ବାଇକୋଟରେ ନୂବର ବିଶ୍ଵାସକ
ଆଇକାନ୍ୟାସୀ ବିଶ୍ଵାସ ଦେଉଥିଲ । ଜ ୯ ଶ
ସର୍ବ ଜୂରରେ ଅସବ ଗାନ୍ଧିଥିଲେ । ଗାନ୍ଧି ମଧ୍ୟରୁ
ଜ ୨ ଏ ଅସାମାଙ୍କ ନିର୍ବୋଧୀ ଏବଂ କେବଳ
ଜ ୩ ଏ ଦୋଷୀ ବୋଲି କହିଲେ । ପ୍ରମାଣ
ଅଗର ଦେବା ସମୟରୁ ବିଶ୍ଵାସକ ମନରେ
ସନ୍ଦେନ କାତ ଦେଇଥିବାରୁ ସେ ଅଧିକାଣ୍ଡ
ସର୍ବଜ୍ଞ ମନରୁ ଅନୁମୋଦନ କରି ଆସାମାଙ୍କ
ପ୍ରତ ଦେଇଥିଲାନ୍ତି । ଅମେସର ଅଥବା ଅଧିକାଣ୍ଡ
ନୂହକ ମନରୁ ବିଶ୍ଵାସକାଳେ ସମୟରେ
ନ ଘେନବା ବଢ଼ି ଦୂଃଖର ଦସୟ ଏବଂ ଗର୍ବମ୍ଭରେ
ଆକଷ୍ୟକ ମନରେ ଅରକ ପରବର୍ତ୍ତିର
ଦେବା ମଧ୍ୟ ବାହ୍ୟାସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲ । ଅବଶ୍ୟକ
ନିଗାନ୍ତ ପ୍ରବୁଗର କାରଣ ଥିଲେ ବିଶ୍ଵାସକ
ସେ ମନର ଅନ୍ୟଥା କରିଥାରନ୍ତି ମାତ୍ର ଦର୍ଶନେ
ରହିଲ ଦିପଶକ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା କବ୍ରି ଅସୁନ୍ଦର
ଦିଶେ । ଅମେସାକେ ବୋମାଇ ବାଇକୋଟର
ବିଶ୍ଵାସକ ସ୍ଵବଳରେ ସନ୍ତ୍ରୀଷ ଲାଭ କର
ଅଛି

ଦୂର୍ଗାପୂଜା ସମୟରେ ବଳଦାତ କରିବା ପ୍ରଥମ
ହନ୍ତମାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଚଳିଥୁଅଛି ଏମନ୍ତ ବି
ଅନେକ ସ୍ଥାନରେ ଛେତି ମେଘା ଶତ ମହାତ୍ମା
ମଧ୍ୟ ବଳ ଦିଆଯାଏ । ଏ ଲୁପ୍ତଥା ନିବାରଣ
କରିବା ସହଜ ସାଧ୍ୟ ନ ହେଲେବେ ଗ୍ରେ
ମନରେ ଅନ୍ନୋଳନ ଲାଗେଥିଲେ ବାଳକମେ
ସୁଫଳ ଜାତ ହୋଇଥାରେ । ଚଳିବ ମାତ୍ର
ତା କିମ୍ବା ରିଖରେ ସାହରବ ସବା ଓ ପଣ୍ଡବ ସବାକୁ
ଉଦ୍‌ବ୍ୟମ୍ବରେ କଲିବଦ୍ଧାର ସବିଜ୍ଞାନ ବଳା ବିକୟୁ
ତା ଦେବକ ଅବାସରେ ମୋଟିବ ସବା ହୋଇ

ଥୁଲ ଏବ ତହିଁରେ ମହାମଦୋଷାଖୟ ପଣ୍ଡିତ
କାମାଜାନାଥ ପର୍ବତବାରୀଶ ସରାପତିର ଅସତ
ପ୍ରହଳାଦ ବରିଥିଲେ । କୁମାର ଅନ୍ତାଧର୍ମ ଦେବ
ମହାଶୟ ଉଚ୍ଚ ପୂଜାରେ ଜୀବ ଦଳଦାତ ସମ୍ମ-
ଭରେ ଏବ ପ୍ରବନ୍ଧ ପାଠ ବରିଥିଲେ । ହନ୍ଦୁମାତ୍ରେ
ଏମନ୍ତ ରଷଣଶୀଳ ସେ ଜୀବ ଦଳଦାତ ନନ୍ଦ
ମାୟୁତ୍ଥବାର ଜାଣି ସୁଜ୍ଞ ଗାହା ରହିଗ ବରିବାକୁ
କୁଣ୍ଡିତ ହୃଥକ୍ରୁଣ୍ଣି । ଦେବରେ ଜୀବ ହଂସା ଏବ
ମାଂସ ହୋଇବ ନିବିଦ ଏବ ଗନ୍ଧର ପ୍ରକଳିତ
ମର୍ମ ଦେବର ବିଷମଗ ଦୁଃଖ । ମାତ୍ର ନିହା
ଲାଲବା ଶୁଦ୍ଧବାକୁ ସଦଜରେ ସମ୍ମତ ନ ହୋଇ
ଦେବେ ଲୋକ ଗାହିବ ମନ୍ଦର ଛଳ ବରନ୍ତୁ ।
ସୁଖର ବିଷୟ ଏହିବ ସେ ଦେବେବ ପ୍ରାପନେ
ବଳଦାତ ରହିବ ହୋଇଥିଲୁ ମାସ ରହିର ସମ୍ମା
ନିବାକୁ ଜଣା ।

କଟକରୁ ଯେଜ୍ଞାବାଳ ଓ ଗାଲତେର ବାଟେ
ଅନ୍ଧଗୁରୁ ସରକାଣ ଡାକ ଯାଏ । ଏଥରେ
ଡାକବିଶ୍ଵର ପ୍ରାୟ ବାର୍ଷିକ ଦଳାର ଚଙ୍ଗାବାନ୍ୟ
ପଢ଼େ ଡାକ ଯିବାରୁ ଏ ॥ ଖାଲମେ । ମତ୍ତା
ଜାଗବାସିମା କନ୍ଦନ୍ତ ବ ଯେପର ସତ୍ତକର
ସୁଧିଧାଅଛି ମଟର ମାତ୍ରରେ ଡାକ ଯିବାର
ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ ଦେଲେ ଏ ଏ ଖାରେ କ ଯିବ
ଓ ଡାକସଙ୍ଗେ ପ୍ରତିଦିନ ଦଶକର ଯାହା ଯିବା
ଆସିବା କରପାରବେ ଓ ଯାହା ଉତ୍ତାହାର ମମୟ
ବ୍ୟୟ ନିକାତ ହୋଇ ଅଧିକା ଲାଭ ଦେବ ।
ଯେବେ ଡାକବିଶ୍ଵର ବାର୍ଷିକ ୨୫ ଦଳାର ଚକ୍ର ଦେବାରୁ
ସମ୍ମ ଦେଲେ ବାହାର ଲେନ କମ୍ପାନୀ କର
ଗାନ୍ଧୀ ଚଳାଇ ଥାବନ୍ତି । ଆମେ କଣ୍ଠାନି ହୋଇ
କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଖାଇରେ ଡାକବିଶ୍ଵର ଉଚିତ ବ୍ୟୟ
ଦେବାରୁ କହାର ରୂପିତ ଦେବେ ନାହିଁ ବରଂ
ସାହାଯ କରିବେ । ଅରୁ ଯେବେ ଯେଜ୍ଞାବାଳ
ଓ ଗାଲତେରର ବଜାମାକେ ଏକାନ୍ତ ସହବାନ୍
ଦେବେ ଓ ଅରୁଣୀ ହୋଇ କଣ୍ଠାନିଟିଏ ପ୍ରତିଷ୍ଠା
କରିବେ ବେଳେ ମଟରଗାତ୍ର ଚଳାଇବା
ସାମାଜିକ କଥା ବରଂ ଶାଙ୍କିତୁ କଷିଲାସ ବାଟେ
ଅନ୍ଧଗୁରୁ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୁମ୍ଭୁରହତ ରେଲପର ଯୋ-
ହିଏ ହାଲୁକା ଘେରିବାଟ ପିଟିଗାରେ ଏହ ବହି
ରେ ଅବେଳା ସୁଧିଧା ଓ ଲାଭ ଦେବ ସନ୍ଦେହ
ନାହିଁ । ଏହା ଯାହା ଗମବାଗମର ସୁଧିଧା
କରିବା ଲାଭକର ବ୍ୟବସାୟ କରିବେ । ଯାହା ମାଲ
ଉତ୍ସବ ବୋଲିଲାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେବା ବାଟୁ
ନାହିଁ । ଦେଶର ଉତ୍ସବ ସକାଣେ ଗାନ୍ଧୀ
ପରିଦ୍ୱାରା ।

六〇

ବୁଦ୍ଧହୋରନଠାରେ ସେଉଁ ସବେଳୀ ଧୂଆ
ଲେଜାହାର ତଳାଇବାର କୁଣ୍ଡାନ ହୋଇସୁଳ
ସେ କୁଣ୍ଡାକର ପ୍ରାୟ ୫ ମର ରଙ୍ଗା ଦେଖି
ବୋଇଯାରସ୍ଵବା ବିଷୟ ଅମ୍ବୁମାକେ ଥବାକୁ
ଦୁଃଖ ସହକାରେ ୩୦ବିମାନଙ୍କ ଲାଗୁଅଛି ।
କୁଣ୍ଡାନ ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଅଂଶ ବନ୍ଦିପ୍ରଦାର
ପ୍ରାପିତ ଦୋଷିସ୍ଵଲ ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ଅକର୍ମଣ୍ୟ
ଜୀବାକ ଚିତ୍ତବା ଦେଖୁ ଏ ହିପଦ ଘଟିଥିଲା
କିପଦରୁ ଭବାର ପାଇବା କାରଣ କୁଣ୍ଡାନର
ତାମନେ ଦୂରଗତେ ଅଂଶିଦାରମାନଙ୍କ ଅପଣ
ଅଂଶତ ଥର୍ନେଲ ଟଙ୍କା ଦେଇ ମୂଳଧନ ବଢାଇବା
ମର୍ମରେ ପରି ଲେଖିଥିଲୁଛି ମାତ୍ର ଅଂୟୀ
ଦାରମାନେ ଅଛି ରଙ୍ଗା ଦେଲପରିଲାଗୁବାହି ।
ମେଲପ୍ରତିଲେ ତାରରେତୁରମାକେ ଦେଖାବ
ନିହାସ ନର କାଇବାର ବନ କରିବେ ବେଳେ
ପାନା ଦେଲେ ବସ୍ତର ଲୋକଙ୍କୁ ତୁଳି ସହବାଳ
ଦେବ । ସୁଦେଶିର ଦେଖାନର ପ୍ରଥମ କାର
ବରରେ ଏହଳ ପଳ ଦେଖି ଲେବେ ଉବି-
ସାତଙ୍କୁ ସାତଙ୍କ କରିବା ସନ୍ଦେଶ । ଅକର୍ମଣ୍ୟ
ଜୀବାକ ଚିତ୍ତବା ତାଇରେକୁମାନଙ୍କର ପ୍ରଧାନ
ଭଲ ଅଟେ । ମାତ୍ର ଯେପୁରୁଷ ଧାତ୍ର ହୋଇ
ସାଇଥିଲୁ ଓ ତଳରେକୁମାନନେ ୩୦୭
ଶିଖିତର୍ଯ୍ୟ ସେପ୍ରକେ ବରସା ଦୁଆର ରହଣ୍ୟ-
ବରୁ ବରକାର୍ଯ୍ୟ ଦେବ । ଅଂଶିମାକେ ଏ କଥା
ବିରୁଦ୍ଧ ଅଧିକା ମୂଳଧନ ହୋଇବାରୁ ଓ
ଦୂରର ଅଂଶି କରିବାକୁ ତେଣ୍ଟା କରନ୍ତୁ ।
ସାଦର୍ଷ ଓ ଅଧିକାୟ ନାବିଷୟର ମୂଳ ଧର୍ମ ।
ମତ ପତନ ବେଳେ ପଞ୍ଚଦେଶ ସମ୍ବଲେ ଦୂର-
ବାପା ସୁକୁମାର ନୁହେ ।

— ✕ —

ବାବୁ ଶକ୍ତିଶରମ୍ଭ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଓ ନାହିଁ ଅମିତାଚରଣ
ଦୋଷ ସାଧାକଲେ କେତେ ଫଳ ଫରୁ ଗତମୟାତ୍ମା
ରେ ସ୍ଵଦେଶକୁ ଫେରି ଅସିଥିଲୁଛି । ସଜ୍ଜା ବାବୁ
ଜାପାକ ଚୋଟେଯୋ ବଜରର ସ୍ଵର୍ଗକାରୀ ହିନ୍ଦୁ
ପାଖୁର ଏବଂ ଉଭାରଙ୍ଗ ପାଞ୍ଚକୁରିରେ ବର୍ଣ୍ଣିତ
ଶିକ୍ଷା କରି ସୁଧାକରା ଓ ଲୁଗାହାଳା କଳକାର୍ଯ୍ୟରେ
ବିଶେଷ ଦର୍ଶକା ଲାଭକର ସେ ବିଷୟର ଜନନେ
ଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାତିନିଦୟର ବା ମେଲୀ ହୋଇଥିଲୁଛି ।
ବଜଳା ଚାଙ୍ଗାଇଲ ଅନ୍ତର୍ଗତ କରଇଥର ନମି
ଦାନ ଯା ସୁକୃତ ଦ୍ୱାରା କଲାକାର ଯାତି ସମ୍ମାନ
ବାହୁଦ୍ଵାରା ଜାପାକ ପଠାଇଥିଲେ । ତାହାର
ବଦାଯିଗା ଓ ଚେଷ୍ଟା ସପଳ ହୋଇଥିଲା ।
ଅମିତାଚରଣ ଦୋଷ ବିଶିଖାକ ଶିକ୍ଷା ଦାନ
ସମ୍ଭାବ ଦ୍ୱାରି ସେଇ ଜାପାକରେ ନ କ୍ଯା ହେଲା
ରହ ପୁରୁଣ ପ୍ରସାଦୀ ଶିଖ ଅସିଥିଲୁଛି ।
ସେ ଚୋଟେର ସରବାସ ଗମାଣ ତାରଣ-

କାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଶିକ୍ଷାକର ପ୍ରଶଂସା ଲାଭ କରି
ଅଛନ୍ତି । ଦେଖଇ ଧଳାର୍ଥ୍ୟ ମଳଙ୍ଗଳକାମ
ନ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଶିଶୁ କରଣକାରୀ ହାତନ କର ଏ-
ମାତ୍ରକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲାଗାଇ ଦେବନ୍ତୁ ଏହାହି
ଅମୂଳାନକ୍ଷର ପ୍ରାର୍ଥନା । ବସ୍ତୁବସୃନ ଏବଂ
ତୁରୁଟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏହା ତୁଳ ବ୍ୟବସାୟ ଅଚ୍ୟନ୍ତ
ପ୍ରସ୍ଥାନମୟ । ଏ ସବୁର କାରଣକା ଯେବେ
ଦୃଷ୍ଟି ଦେବ ପ୍ରାକକର ଅନ୍ତର ଦେବ କାହିଁ
ଏବଂ ବାରଣାକା ଚନ୍ଦରବାର ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି
ମିଳିବାୟୁଲେ ବିଲମ୍ବ କରନା କ୍ଷତି ଦିଲା ଅକା
କର ଦିଲେ ।

ଶବ୍ଦର୍ଥର ଘେରଣେ ସମ୍ଭାସୁ ନବୃତ୍ତି-
ମେଷତ୍ତ କିର୍ତ୍ତାରଣୀରୁ ହକାଶ ଯେ ସେବର୍ଷର
ଜମା ପୂର୍ବ ବର୍ଷାପତ୍ରା ୨୨୯୨୫ ଟଙ୍କା ବଢ଼ି-
ଥିଲା ଏବଂ ଗର୍ଭର ଅଧିକାଂଶ ଚଳା କର୍ତ୍ତାମାନ ଓ
ମାନବୁର ଖଣ୍ଡମାନଙ୍କ ଉତ୍ତରେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେଇ-
ଥିବା ଘେରଣେ ବାବହ ଥିଲା । ଉତ୍ସୁଳ ମଧ୍ୟ
ପୂର୍ବ ବର୍ଷାପତ୍ରା ୨୦୨୨୦ ଟଙ୍କା ଅଧିକ
ଦୋଷଥିଲା । ଗର୍ଥପି ହୁବର୍ଦ୍ଦ ଦେଇ କାଞ୍ଚିଥିବା
ଟଙ୍କା ବଢ଼ିଥିଲା ଏବଂ ପୂର୍ବ ବର୍ଷ ପକଳକ୍ତା ୧୦୯
୦୭ ଅସୁଲ ଦ୍ଵାରଥିବାପୁଲେ କର୍ତ୍ତାତ ନର୍ତ୍ତର
ଅସୁଲର ପରମାଣ ୫୦୫ ଦୋଷଥିଲା । କର୍ତ୍ତା
ମାନ ହୁଗଲୀ, ବାକୁଡ଼ା, ମାନବୁମ ଏବଂ ଗୟା-
୩୦ରେ ଅନେକ ଟଙ୍କା ଛାଡ଼ି ଦିଅଯାଇଥିଲା ।
ବାଙ୍ଗ ଟଙ୍କା ଅସୁଲ କରିବା କାରଣ ହୁବର୍ଦ୍ଦ
୨୦୨୦୦ ପୁଲେ ଗର୍ବନ୍ଦ୍ର ୮୦୨୦୦ କମର
ସାହିତ୍ୟର ଦୋଷଥିଲା ଏବଂ ପୂର୍ବବର୍ଷର ବାଙ୍ଗ
୨୦୨୦୫ ମିଶାଇଲେ କର୍ତ୍ତାତର ନର୍ତ୍ତର ପୁଲେ
ଥିଲା । କର୍ତ୍ତାଗ ନର୍ତ୍ତରେ ୮୦୨୦୦ ମାର୍ଗିପିଲ୍ଲ
ଜାମା ଦୋଇ ଦର୍ଶନେରୁ ୨୦୨୧ ବାଙ୍ଗ ଥିଲା ।
ପୂର୍ବବର୍ଷ ୧୦୨୨ ସାର୍ଟିପିରଟ ଆରଜ ଦୋଷଥିବା
ପୁଲେ କର୍ତ୍ତାତ ନର୍ତ୍ତରେ ୧୩୮୦ ଲାଦୁର ସାର୍ଟ-
ଟିକଟ ଖାରଜ ଦୋଷଥିଲା ଏବଂ ଏହା ଦେବ-
ଦାରମାନେ ମୁର, ବା ପଳାସୁଳ, ଦୋକାର
ଜମବନୀ, ମିଉନିଷିପାଲିଟି ଅନ୍ତର୍ଗତ ଜମୀ
ଭୁଲରେ ଜମାବନୀ ଦେବା ରଗ୍ୟାଦ ଦେଇ
ନାହିଁ । ଏଥରୁ ଆଠମନେ ଦେଖିବେ ଯେ
କମେନ୍ଦ୍ରମାନେ ଜମବନୀ କରିବାକୁ ଯେମନ୍ତ
ଅସୁଲ ଜମବାକୁ ମଧ୍ୟ ଚେମନ୍ତ ଗ୍ରହ ଥାଏ ।
ସରକାରଙ୍କ ଗାଉଶା ଦୁର୍ବଳରେ ସୁନ୍ଦା ନାବା-
ପ୍ରକାରେ ଦର୍ଶିତ ମାତ୍ର ଏଥିବାର ଲୋକର
ନାମ ନାମ ଯତ୍ୟାଦ କିର୍ମାରେ ଦେଇଦେଇ
ଅଧିକ ସକଳା ଦୋଷରେ ଗାହା କବିବାରେ
ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଷଥିଲେ ତୁଳିବା କରିବାକୁ

ସୁଭିଧା ଦେବାନ୍ତା । ଅବଶ୍ୟ ବେଳେଣେଷ ମହ-
କୁମା କେଳନ ଟଙ୍କା ଅସଲି ପ୍ରମାୟ ଏବଂ ଗାନ୍ଧି
ଗାନ୍ଧି ଅହର ଭାର୍ଯ୍ୟ ଜ୍ଞାନବାହୀନାଙ୍କ ଦାଗରେ
ଥୁରଦେହେ ଏବସମ୍ପର୍କୀୟ ବିଷୟମାକ ଜ୍ଞାନୋ
ଭାର୍ଯ୍ୟବଙ୍କ ନକରୁ ନେଇ ବିବରଣୀରେ
ଦେଖାଯଥିଲେ ଲୋକଙ୍କର ମଳ ମାନିଥାନ୍ତା ।
ଗାନ୍ଧି ଗାନ୍ଧିର ଲୋକଙ୍କର ଅସ୍ତ୍ରବିଧ୍ୟାମାନ ନହୁ
ପରିମାଣରେ ଅଧ୍ୟାପି ବିଦ୍ୟମାନ ଥିବା ଏବଂ
ଦର୍ତ୍ତପରମାନ ଦୃଷ୍ଟି ଗହୁପତି ବିଶେଷ ପଡ଼ିଲ
ଥିବାରୁ ଅମ୍ବେମାନେ ଏହିକ ବାଧ ହୋଇ
କହିଲୁ ।

ପବ୍ଲିକାର ପୁଲପ

ପୂର୍ବବଜ୍ର ଓ ଅଗମ ଗର୍ଭିମେଷକ ଅଧିକର୍ଣ୍ଣ
ସୁଲକ୍ଷଣ ଶକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେଠା ଗର୍ଭିମେଷକୁ
ଗତ ବର୍ଷର ଯେଉଁ କିର୍ତ୍ତାରଣୀ ବାଦାଯଥରୁ
ବହୁରେ ଲେଖା ଅଛୁ ସେ ବର୍ତ୍ତିତ ବର୍ଷରେ
ଅନେକ ଧରା ସୁବଳ ଦଳବଳ ଦେଇ ଗୁରୁତର
ଅପ୍ରାପ୍ତମାତ୍ରା ସ୍ଵର୍ଗକ କରାଯାଇନ୍ତି । ସେହି ଅପ୍ରାପ୍ତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ନରଦର୍ଶା ଏବା
ଗୋ ଓ ଟି ଉକାଏଇ ଥିଲେ । ଗଜନୈତିକ
ଅନ୍ଦୋଳନରୁ ଏପରି ଫଳ ଜାଗ ଦେବା ଅବଶ୍ୟକ
ଦୂଃଖର ବିଷୟ ଥିଲେ ଏବା ସେଥି ଯୋଗୁ
ସୁବଳମାତ୍ରା ପିତା ମାତା ଅଭିଭବକ ଏବା
ବନ୍ଧୁମାତ୍ରକୁ ସେମାକୁ ଦାସୁତ୍ତ ସଂକ୍ଷରେ
ଶେରିଟ ମହୋଦୟ ଦେବାର ଦେଇଥାଇନ୍ତି ।
ସେଠା ଗର୍ଭିମେଷକ ସହିତ ଅମ୍ବାଜାନେ
ବିଷୟରେ ବିଜ୍ଞାନ ଥିଲୁ । ମାତ୍ର ସେହି ନଜାଳ-
ମାନେ ଝରୁ ଏବା ଅତ୍ୟ ଦେଖିଲେ ରୟ ପାନ୍ତି
ଦୋଲ ବଢ଼ିବିଦିନ ଲେଖିବିମାନେ ମୀକାର
ବଚନାବିଅଛନ୍ତି ସେମାନେହି କରିବାର ଅବୋ-
ଲନରୁ ଦବା । ଉତ୍ୟାଦି କାଣ୍ଡରେ ଲିପି ଦେବାର
କାରଣ ଅବଶ୍ୟକ ଗୁରୁତବ ଥିଲେ । ସୁବଳମାନେ
ରୂପର ମରାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ବାର ଶତ ଏକନ୍ତୁ ଅଧିମ
କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲିପି ଦେବା ନିତକୁ ପରିପାର
ବିଷୟ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ମାତ୍ର ସେଥି ସବାଧେ
ଅମ୍ବାଜାନେ କ ଗର୍ଭିମେଷକୁ ଦାସ୍ତା ଦରି ନ
ପାରୁଁ ଗର୍ଭିମେଷ ସେବେ ଲେନକକ କାଆ ଶୁଣି
ମନ୍ୟାଦା କାନିର ଅଶଂକା କ ରଖି ଶୁଣି ନାତି
ସବୁକ ବଜାବଜାଗକୁ ରହ କରିଦେଇଥାନ୍ତେ
ତାହାଦେଲେ ଏ ସବୁ ଦିନ କ ଆଜ୍ଞା । ସୁବଳ-
ମାନଙ୍କର ପିତା ମାତା ଅଭିଭବକ ଅଥବା ବନ୍ଧୁ
ଦେହ ସେମାକୁ କୁଣ୍ଡଳରେ ଯିଦାର ଦେବେ
ପରମଣ ଦେଇ ଥିବାର ଅମ୍ବାଜାନେ କଣ୍ଠାସ
କର କ ଥାରୁଁ । ସୁବଳମାନେ ସୁତା ପ୍ରଦୂର
ଦୋଲ କୁମାରରେ ଯାଇଥାନ୍ତି ଏବା ବହୁରେ
ସମତିତ ଫଳ ମଧ୍ୟ ପାଇଥାଇନ୍ତି । ଫଳର ଲେ-

ବକ୍ତ ପ୍ରତି ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାନୁଭୂତି କି ଦେଲେ
ତେବେହେ ସହାତରଣର ଅଧି କଷାଘାର କ
ଥାରେ । ନବପୃତ୍ରମୟ ପୁଲଶ ସାହେବମାତଙ୍କ
ଭରଇର କୋର ମୋପସର ଗ୍ରୁହୁ ଯାଇ ଫେର
କି ଅସେ ଧୀରଜୁବରେ ମୋପସରରେ ଭୁଲ
ଲୋହକ ସଙ୍ଗେ ମତି ହେବାକଳର କୁଣି ଚିରଣ
ପ୍ରତି ଖର୍ବ ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ଘଥା ଶ୍ରାମର ସବଦାର
ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ପରିଚିତ ହେବା ଓ ଶ୍ରାମ୍ୟ
ସୁଲମ୍ବର ଦୁଇମରୁଯେ ତାରି ରଖିବାର ପେ
ପରମଣ ଦେଉଥରୁନ୍ତି ବାହା ଉଚିତ ଥିଲୁ ।
ଏତ୍ତାକୁ ଏକ ପରିଚେ ଅପସ୍ତର ନିବାରଣ ଏବଂ
ଅକ୍ଷୟ ପଞ୍ଚରେ ହାତୀଟୁ କର୍ମକୁରମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ
ପ୍ରତି ସମ୍ପର୍କ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ସରକାର ଦେବ ।

ବଜ୍ରୀୟ ପାତ୍ରଶକ୍ତି ସମ୍ମାନ

ଗର ଜଳାଷ୍ଟୁଗୀ କରେଣ ବନ ସ୍ଵେଚ୍ଛାର
ରବକାର ଓ ସୋମବାର ଦ୍ଵାରା ପାଦେଶିକ
ସମିତର ବାହିକ ଅଧିବେଶନ ହୃଦୟର ଜଳ
ଚାରୁଚାରୁ କରଇରେ ଦୋଷଥିଲା । ପ୍ରତିଜନିମାକେ
କାନା ଜଳରୁ ଅଧିଖିଲେ ଏବଂ ଦର୍ଶକମଣି
ସହିତ ସହସ୍ରାଧିକ ଲେଖକ ଦୋଷଥିଲେ । ବର-
ଦମସୁରର ସୁପରତ୍ତବ ବାହୁ ଦବ୍ୟାମଳାଥ ସେଇ
ସଙ୍ଗଥର ଅସନ ପ୍ରବନ୍ଧ କରିଥିଲେ । କିନିକ-
ତାର ବାହୁ ସୁରମୁକାଥ ଦାର୍ଯ୍ୟା ଏବଂ ବାହୁ
ଅରବିନ ଯୋଗ ଏ ସହିତ ଯୋଗ ଦେଇ କାହିଁଏ
କରିବାହାର ଜଳନ ଓ ନରମ ପତ୍ରିବାହଙ୍କ
ମଧ୍ୟରେ ଏକପ୍ରକାର ମେଳ ଦେଇଥିବାର
ଜଣାଗଲା । ଏହା ଅବଶ୍ୟକ ଶୁଭ ସମ୍ବାଦଥିବେ
ଏବଂ ଅମ୍ବନାହେ ଏହା ଲେନକର ଦୃଢ଼ କାମଳା
ହରୁ । କନପ୍ରେସ ଅଧିବେଶନର ଅନୁକରଣ-
ରେ ୫୯୭ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ସମ୍ମିତର ସର୍ବାଧି
ବାହୁ ବିଧିବିବନ୍ଦ୍ରାର ମିଳ ପରେ ସମ୍ମିତର ସର୍ବାଧି
ବାହୁ ବୈକୁଣ୍ଠବାଥ ଧେନ୍ଦ୍ର ବନ୍ଦୁଗା ଦୋଷ ଗ୍ୟ
ଦିନରେ ନିର୍ବିରଣମାକ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଷଥିଲା ।
ସେ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ବଙ୍ଗ ବର୍ଷା, ସୁଦେଶୀ,
ଦିଦେଶୀ ପଣ୍ଡ ବର୍ଜନ, ଶିକ୍ଷା ଶିଳା ସାଧାରଣ
ସ୍ଵାପ୍ନକଷା ଲବନାଦ ବିଷୟମାନ ଥିଲା । ଶ୍ରାମ୍ୟ
ଅଭିଭବ ଅଲୋଚନା ଏଣିତ ସମିତିର କାର୍ଯ୍ୟାବ
କରେ ଶ୍ରାବ ପାଇବା ସୁଖକର ଅଟେ । ଦେବଳ
ଘଜନାକ ସେଇ ବ୍ୟାସ୍ତ କହୋଇ ଲୋକେ
ସେବେ ଶ୍ରାମ୍ୟ ଅଭିଭବ ମୋତକ ବିଷୟରେ
ସହବାହୁ ଦେବେ କେତେ ମଙ୍ଗଳ ଦେବ ।
ଦ୍ୱାର୍ଯ୍ୟ ସର୍ବାଧି ଅପଣା ବନ୍ଦୁଗାରେ ସୁଦେଶୀ
ଦୁଇ ବିଧିବନ୍ଦ୍ର ଓ ଦିଦେଶୀ ପଣ୍ଡ ବର୍ଜନର
ରୁହେଣ କମିତିରେଦେବେ ଏକମଧ୍ୟରେ ଦିଦେଶୀ
ବର୍ଜନର ପ୍ରାଧାବନ ଲୁଗବ କର ସତିବେଚନାର
ପରମତ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ । ଦେଶର ଶିଳ୍ପିକ ବିଦ୍ୟା

ସାୟରକ୍ଷା ଓ ଉନ୍ନତି ସକାଶେ ସୁଦେଶୀ ଦ୍ୱାରା
ସାଧମରେ ସମସ୍ତକୁ ବ୍ୟକ୍ତହାର କରିବା ଉଚିତ
ଓ ତହଁ ସହାଯେ ବହୁ ଅଧିକା ଜଗତ ପରିଲେ
ସୁଧା ଗେଡ଼ିବ ବ୍ୟକ୍ତହାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସେ
ଦ୍ୱାରା ସୁଦେଶରେ ସୁଲଭ ଗାହା ପତି କରିବ
ରଳ ବା ଶ୍ଵାସ ନିମନ୍ତେ ସେହିପାର ବିଦେଶୀ
ଦ୍ୱାରା ବ୍ୟକ୍ତହାର ଉଚିତ କୁନ୍ଦକ । ଏଇବି ସାମା-
ମଧ୍ୟରେ ବର୍ଜନ ମାତ୍ର ଆବଶ୍ୟକ ହେଲା ଉଚିତ
ଏବଂ ସୁଦେଶୀ ଅନୁରଗ ସେବେ ପ୍ରମଳ ହେବ
ବିଦେଶୀ ବର୍ଜନ ଥିପେ, ପେରମାଣରେ
ସାଧନ ହେବ କେବଳ ବର୍ଜନ ଉଚିତ କର ବିତ୍ତ
ଫଳ କାହିଁ ସେହି ତଙ୍କାର ସେଷ୍ଟଳେ ଅନ୍ତର୍ଭୁବନ
କରିବ ଖୁବାର ଦେଖାଯାଉଥିଲା ସେଷ୍ଟଳେ
ଗହିରେ ମାତ୍ରକା ନିରାକ୍ରମ ଅନ୍ତର୍ଭୁବନ । ପ୍ରକଳିତ
ପରିମାର ବର୍ଜନ କଥାର ବିହିବା ଯେମନ୍ତ
ପାଳକା ଗେମନ୍ତ ସହଜ କୁନ୍ଦେ ଓ ଗହିରେ
ମଙ୍ଗଳର ସମ୍ବନ୍ଧକା ମଧ୍ୟ କାହିଁ । ସୁଦେଶର
ଉଦ୍ଦତ୍ତ ସକାଶେ ଅବେଳା ବିଦେଶୀ ଦ୍ୱାରା
ମଧ୍ୟ ଆବଶ୍ୟକ । ପୁଣି ଯେଉଁମାନେ ବର୍ଜନ
ମାତ୍ର ରଳ ଦେବୁଥିଲୁଛି ସେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟରେ
ଅବେଳା ବିଦେଶୀ ଦ୍ୱାରା ଦ୍ୟବକାରୀଙ୍କ ଜନ-
ପଦରେ ଦାସାଧାର ହେଉଛନ୍ତି ଏହା ଲକ୍ଷ
କର ନୁହେ ବ ? କାୟମନେ ବାନ୍ଧରେ ସୁଦେଶ
ତିର ଘର୍ତ୍ତ ହୁଅ, ବର୍ଜନ ପାଇଁ ଚିନ୍ତା ଦେବାକୁ
ଅବେଳା ବିକାଶ କାହା । କରଂ ସୁଦେଶର ପୁଣ୍ୟ
ନିମନ୍ତେ କାନା ବିଦେଶୀ ଦ୍ୱାରା ଅବେଳା ଅନ୍ତର୍ଭୁବନ
ପରିମାର ବାନ୍ଧମାନର ରଜନିତ ପରିବାର କାର୍ଯ୍ୟରେ
ବିଟିଳ ନାହିଁ ଯାହା ବହିଥିଲେ ତାହା ଅନ୍ତର୍ଭୁବନ
ମୂଳ୍ୟକାର । କେଣ୍ଟ ଗହିର ଉନ୍ନତି କର ଏ
ପ୍ରବଳ ଶୈଖକାର୍ଯ୍ୟ । ସେ ବହିଲେ ବ ? ଶର୍ମିମାନ-
କର ସୁଲଖଣ୍ଠର ସମସ୍ତ ମନ ପ୍ରାଣ ଜାନଦେବା
ଉଚିତ । ସେମାନର ଅକ୍ଷୟ ବାର୍ତ୍ତାରେ ଲପ୍ତ
ହେବା ଉଚିତ ନୁହେ । ବଜନେବିବ ବିଷୟର
ଆମୋଳନ ପରିଶର ବସ୍ତୁ ଜ୍ୟୋତିର
କାର୍ଯ୍ୟ । ଅପକ୍ରମନି ବାଲକର କାର୍ଯ୍ୟ ନୁହେ ।
ପୁଲ ପିଲମାନଙ୍କ, ବହୁରୁ ଯାନ୍ତି ଭରନା
ସମାଜର ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ମାତ୍ର ଅନ୍ତର୍ଭୁବନ ଶର୍ମିମାନ
ପରିମାର ସମ୍ମର୍ତ୍ତି ସୁଦ୍ଧା ବିର୍ଦ୍ଦେବା ଗବର୍ନ୍ମେ-
ପକ୍ଷର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଥାଏ । ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟା-
କଲ୍ୟାନ କଠିନ ନିୟମ ଦେଇ ଅବେଳା
ପରିବାର ସୁଦ୍ଧା ଅଭିନାଶନ୍ତି । କେଣ୍ଟବ୍ୟ
ହୋଇ ସୁର ବଳେଜ ପତି ଦୂର ଓ ଅସନ୍ତୋଷ-
ରେ କାଳ ବଢାଇଅଛନ୍ତି । ଏହା ଅପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଦୁକିର ଗୋଟିଏ ପ୍ରାକାର କାରଣ ଏବଂ ଏଥୁପାଇଁ
ସେ ସରକାର ଦାସୀ ଏବା ମୋରବା ବାହୁଦାର
ଅମେମାନେ ଏକାଜୁ ଥିପା କରଂ ତ ମନରା

ଏହି ଶୁଭ୍ରାତର ବିଷୟର ସମ୍ପଦ ବିନ୍ଦୁର କଣ୍ଠ
ଶବ୍ଦାଳକ୍ଷେତ୍ର ପଢ଼ିବାର ସମ୍ମର୍ତ୍ତି ସ୍ଵେଚ୍ଛା ଦେବାର
ଶୀଘ୍ର ବନ୍ଧନପ୍ରାପ୍ତ କରିବେ ।

ସୁଷ୍ଠକ ପାତ୍ର ସ୍ଵିକାର ।

ସହଜ ଶିକ୍ଷା ।— ଧରନୋରତ ସାମନ୍ତ
ଗ୍ରା ଦୟାନିଧି ଦାସକହାର ପ୍ରଣୀତ ଏବଂ କରନେ
ଦେଖନ ପ୍ରେସରେ ମନ୍ଦ ଭାବ ମୁଲ୍ୟ ଦୂରଥଳା ।
ନୂହକ ଶିକ୍ଷା ସ୍ଥାନାଳୀ ଅନୁସାରେ ଏଥିରେ ବର୍ଣ୍ଣି
ଶିକ୍ଷା ଦିଆ ଯିବାର ଲେଖା ଅଛି । ଅମ୍ବେନେ
ପୁରୁଣାକାଳର ପାଠ୍ୟ । ଅରର ଶିକ୍ଷା ପଡ଼ିବା
ନିଯମ ଅମ୍ବୁମାକଙ୍କୁ ସହଜ ମାତ୍ର ୫୦ ପଡ଼ୁ
ଅକ୍ଷର ଶିଖିବା ନିୟମ ଅଛୁଅ ଜଣାଯାଏ ।
ନାହିଁ ଅକ୍ଷର ଅଧିକ ଏବଂ କେତ୍ର ଅକ୍ଷର
ଅତ୍ଯାକ୍ଷର ଅଧିକ କରି କରିପାରିବା କହିଲେ
କେବେହାଲେ ହେବ ଅମ୍ବୁମାକେ କହି କାହାର
ପାରୁ । ଗେବେ ବନ୍ଦ ଲେଭମାନେ ହୋଇଲୁ
ସହଜ କହି ବହଁରେ ମାତ୍ର ଥିବା ସ୍ଵର୍ଗର ଥଣା
ଦୁର୍ବଳ ଏକାକ୍ରାଣ କିମ୍ବା ସୁଧିବା ହେବ ।

ବଳଶିକ୍ଷା (ବେସ୍ତୁ ଷୀଠ ବସ୍ତୁର ପ୍ରାମାଣ୍ୟଗ)

।— ଶା ଦୟାନିଧି ଦାସ ନରୀଙ୍ଗବାବୁ ବିରତିର
ଓ ପାଇଲାଣ୍ଡର୍ଗ୍ରି ଜଳନ୍ତି ପ୍ରେସରେ ମୃଦୁର ।
ଏହା ପିଲଙ୍କ ପାଠୋଯୋଗୀ ସୁ ଗୁଣ ଖା
ବନ୍ଧୁଗୀ ଗ୍ରିବ କୁତୁ ପୁଷ୍ଟିତ । ମାତ୍ର ମୁଖ୍ୟ
ଭକ୍ତିଥାର ଅଗ୍ରନ୍ତ ଅଧିକ ଅଗ୍ରତା । ପିଲଙ୍କ ଜୀବ
ବ୍ୟ କେତେକ ବିଷୟର ଶର୍ଷା ଦେବାର ପ୍ରଶାଲି
ଏଥରେ ଦିଥ ଯାଇଥିଲୁ ।

କମ୍ବନଗାର ।— ଶା ସନଧ୍ୟାମ ଦାସଙ୍କତ୍ରାର
ବିରଚିତ । ଏଥରେ କମ୍ବନ ଧୋବାର କଲ-
କତା ସାହେବ ଘରେ ଲୁକର କରିବାଠାରୁ
ମହାଜନ ଧୋବା ହିଂସା କାରାକୁ ବିକର ହୋଇ
ପରେ ଫେସ୍‌ଲେବେଗରେ ମର ଯିବା ଓସେ ଗାର୍ଭ
ଶୁଣି ତାର ଅସୁଦତ୍ୟା ଭରଥୁବା ବିଷୟ ବିଶ୍ଵିତ
ଦୋଷରୁ । ଏହା ସହି ଉତ୍ତର କଥାରେ
ଲିଖିତ ଦୋଷରୁ ମାତ୍ର “ମାତ୍ର କର ଦେଉ
ଅଛୁ” ଓ “କାଯେ” ଦେଖି ଦେହ ମନେ କର
ପାରନ୍ତି କି ଏହା ବରାଳାରୁ ଅନୁବାଦ ହୋଇ-
ଅଛୁ । ଏହା ବରାଳା ପଦମାନ ପରିଷ୍ୟକ୍ତ
ହେବା ଗାଁମାଁସ । ଗନ୍ଧି ରମଣୀୟ ।

ଟେଲିକା ଡେଜୁଏ ।—ଗା ସୋମକାଳ
ମହାନ୍ତିକଷ୍ଟାବ୍ଦୀ ପ୍ରାଣିର ଓ ଶା ମାତମଣି ବଦ୍ୟ-
ରହିବାର ଦୂରତ ଖେମଣ୍ଡି ଜଳପତି ପ୍ରେସ-
ରେ ମୁଦ୍ରିତ । ଅତିକାଳ ସୁଦେଶ ପ୍ରାଣ ପର
ଲୋକଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆବଶ୍ୟକ ହୋଇଥିବାରେ
ସୁଦେଶ ସ୍ଵର୍ଗର ଓ ମନୁଷ୍ୟର ଉତ୍ସାହ ପଦମନ୍ତ୍ରୀ
ହେତେ ଶୁଦ୍ଧ ସୁନ୍ଦର ଉତ୍ସଦେଶ ପଦ୍ୟାଚାର-
ରେ ପରିଚିତ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏଥରେ ପରି-

ବକ୍ଷ ହୋଇଥିଲୁ । ମୁଁଟା ସଥା—ଯାଇଥିଲୁ
ଖୁଲୁ ଅର ନାହିଁବ ସେ କାଳ । ଏକାଳରେ
କି ମାରିଲେ ଗୋଟେ ମୁଣ୍ଡ ଖାଲ । ପତିବ
ସଥାରେ ଏବେ ଧୋଗା ଘରେ ଫେଟ । ଯକ୍ଷ-
ତନେ ସ୍ତର ସମେତ ଦେବ ନାହିଁ ଘେଟ ।”
ଯୁକ୍ତି-ଥାତ୍ତ କର କଲା ବିଦ୍ୟା ପ୍ରତି ଉଦ୍‌ଦୀପିତ ।
କହିଲେ ଦୃଷ୍ଟି ପାହିଁ ଦେଶରୁ ଦୁର୍ବେଳ ।”
ଲେଖକ ପଣ୍ଡରୁ ଯାଦା “ ବଳାଙ୍କ ଲଣ୍ଠାନ
ଦେଇ ଭାବାଙ୍କୁ ଦ୍ଵିତୀୟ । ନିଜ ଗୋଟେ ଠଥ
ଦୁଷ୍ଟ କରିଗେତେ ଯାଇ । ବ ଶିଖିବୁ ଯଦି ମନ
ଅତ୍ୱି କରିରିଥା । ଚେତନା ତେଜୁସ ରୂଥା
ଦେଠାରେ ପବଥା । ” ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ତ କା
ଅଗ୍ରବ ସଥାଥ । ଏଥର ମୂଳ ଭନ ପଇପା
ଥମେମାତେ ସମସ୍ତକୁ ଏଥରୁ ଝଣ୍ଡି ॥ କରି
ପଡ଼ି ସାଧମତ ବର୍ମଣେଶ୍ଵରେ ସଦେଶୋନ୍ଦି
ନମିରୁ ଭୁଷିତ ହେବା କାରଣ ଅନୁଭେଦ
କରିଥିଲା ।

ରଜନମାଳା !—ଶ୍ରୀ କୃଷ୍ଣପିତ୍ର ଦାସଙ୍କହାର
ରଚିତ ୬ କଲିକତା ଶଖାରଟୋଳର ଶଥ
ଆକାରେ ଦ୍ୱାରା ଏଥରେ ଜମନାଥ, ଗଣେଶ,
ଶକ୍ତି ପ୍ରତିକର୍ମ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଲେଖାତର୍କ
ରଚିତ ଗୋ ଖା ୩ ରଜନ ଦିଅଗାଇଥାରୁ ।
ଅଧିକା ପରିଚାରରେ ଘରିବୀ ଓ ଗାଳ ଲେଖା
ଦୋର କାହିଁ । କେଉଁ ଟାରେ ଦୂରଟାଯାଇ
ବାହିରେ ଥିବା ମୋଟାଏ ଦିଅଯାଇଥାରୁ । ବି
ଭିନ୍ନ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟରେ ଲେଖାତ ଏହାକୁ ଫଳା କରିଥ-
ାଇନ୍ତି କହ କି ଯାରୁ । ବୋଧ ହୁଏ କଲିକତା
ରେ ଗେଉଁ ତେଥାମାତ୍ର ମୂଳ ଲକ୍ଷ ଦିନଧାତ
କରିନ୍ତି ବାକର ଏମ ଲାଭକ କରିବା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ
ଅଛି । ଯାମା ଦେଉ ଭାଗ ବିଶ୍ୱାସ ଏବଂ ସ୍ଵର
ବାଳ ଦିଅ ଦେଇ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲେ
ନିତାକୁ ପରେ ମଙ୍ଗିରାନ୍ତରେ ଥିଲେମା
କେ ସଙ୍ଗୀ ହୋଇଥାନ୍ତି ।

ସୁରକ୍ଷାତ୍ମକୀ ।—ସୁରଙ୍ଗୀର ଅଧୀନର
ଶ୍ରମାଦ୍ ଜଳା ଚନ୍ଦ୍ରପାତ୍ର ହରତତଳ ଜଗ-
ଦେବକହାର ବିରତିର ଓ ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର
ତଥବତୁଳ୍କ କର୍ତ୍ତୃତ ଉତ୍ସମ୍ପର ତନ୍ତ୍ରପୂଜାମଣି
ପ୍ରେସରେ ମୁଦ୍ରିତ । ଏଥରେ ସୁରୁଶାକାଳର
ତତ୍ତ୍ଵଶା ସ୍ଥାନ ଅନୁସାରେ କେବଳ ସୁରବର୍ଷିର
୨୭ ଅକ୍ଷରର ୨୭ ପଦ ବିଶିଷ୍ଟ ଗୋଟିଏ
ଶନରେ ଭଗବାନକଠାରେ ଜଣାଣ ହୋଇ
ଥିଲା । ସହାଯର ଭେଦିବା ଦଙ୍ଗୀ ଓ କହିବ
ଶକ୍ତି ଦେଖି ଅମେମାକେ ଅଞ୍ଜାଦିତ ହୋଇ
ଥିଲା । ମାତ୍ର ସୁରୁଶାକାଳର ସବୁ ଶତ ଦଶହାଶ
ପ୍ରାବ ଓ ତେଜଃ ଦୁଃ୍ଖ ରେଖାରେ ତାହା ନିବବ
ହେଲେ ଅମେମାକେ ଅଧିକର ପ୍ରାତ ଏବା
ତତ୍ତ୍ଵ ହେବୁ ।

ଅସୁବୋଧ ।— ଶକ୍ତିରମ୍ଭୀ ପ୍ରଣାତ ଏହି
ନାମର ସଂୟୁଗ ପ୍ରତି ଜୀବନକାଳ ସହିତ ପଣ୍ଡିତ
ଶ୍ରୀ ଧରଣୀଧିର ଦେଖ ବାକିପ୍ରସଙ୍ଗଦାର ପ୍ରକାଶିତ
ଓ ସମ୍ମଲସ୍ଥର ପ୍ରେକ୍ଷଣରେ ମୁଦ୍ରିତ ।
ବେଦାନ୍ତ ପ୍ରିୟ ପାଠକମାତ୍ରଙ୍କର ଏହା ଅବଭା-
ଶୀୟ ଦେବ ମନେହ ବାହଁ । ମୂଲ୍ୟ ଛାପିତଥେ
ବ୍ରେବୋଧ ।— ଏହା ମଧ୍ୟ ଶକ୍ତିରମ୍ଭୀ
ପ୍ରଣାତ ଏହି କାମର ସଂୟୁଗ ପ୍ରତି ଜୀବନକାଳ
ସହିତ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀ ଧରଣୀଧିର ଦେଖ ବାକିପ୍ରସଙ୍ଗଦାର
ଦାର ପ୍ରକାଶିତ । ବେଦାନ୍ତ ପ୍ରିୟ ପାଠକମାତ୍ର
ଙ୍କର ଏହା ବନ୍ଧବଦ୍ଵାରରେ ଲାଗିବ । ମୂଲ୍ୟ
ଛାପିତଥେ ।

କାରତ ପାଇଁ ।—ଆ କାର୍ତ୍ତିକରନ୍ତ ଘସ୍ତ
ଚୌଧୁରୀଙ୍କରୀର ଅନ୍ଦୁବଳ ଓ ଉତ୍ତରା ପେଟ୍ଟିଯୁଣ
ହେସବୁ ମୁହଁର ଦୋର ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିଲା ।
ପୃଷ୍ଠାକ ଖଣ୍ଡ ରାଜର ଅଂଶେକ ୨୮ ପୃଷ୍ଠା
ଅଧିକାର କରିଥିଲା ଏବଂ ମୂଲ୍ୟ ଦେବିତଙ୍କା ।
ବାର୍ତ୍ତିକମତ ପ୍ରାହୁର୍ବାନ ଲଭ କରିଥିବା ସମୟରେ
ଦୈତ୍ୟକାରୀ ରକ୍ତମାତ୍ରେ ଯେଉଁ ତ୍ୟାଗ ପାଇଦିର
ଅବତାରଣା କରିଥିଲେ କଷ୍ଟମକୀୟ ଏହି ବାରଦ
ପାଇସନ୍ତ୍ର ତାମର ଦୈତ୍ୟମାତ୍ରକର ଧର୍ମପ୍ରକାଶ ଉଚ୍ଛଳ
ଭାଷାରେ ଅନୁଭାବିତ କରିବା କାରଣ ଅନ୍ଦୁବଳକ
ମଦାଶୟ ଯେ ବନ୍ଦ ପରଶ୍ରମ ସ୍ଥିକାର କରିଥିଲା
ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ତାର୍ତ୍ତିକ ବାର୍ତ୍ତି ବାବିମା
ଶୁଭରରେ ବୟସ କଟାଇ ଏବେ ସାହରା
ପେବାରେ ନିୟମିତ ଦେବାର ଦେଖି ବନ୍ଦ ଅନ୍ଦିନି
ଦେଲୁ ପୁଣି ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ପୃଷ୍ଠାକ ଯେବେ
ଉଚ୍ଛଳର ସାହରା ଶେରିରେ ଅବଶ୍ରୀ ଦୋର-
ଅନ୍ଦିନି ଗହିନ ଭାଷା ବିଶ୍ଵବ ଓ ସରଳ । ବୟସ
ଓ ବୁଝ ଅନୁଭେଦରେ ଏଗଦିଶେଖା ଥମେମାନେ
ଅଧିକ ବନ୍ଦ ତାଙ୍କାରୁ ଆଶା ହରୁ କ ଥିଲେ ସବା
ସମୟେତିବ ଭାବ ଉଦ୍‌ବିଧି ଧର୍ମପାତ୍ରା ପଦ କାବ୍ୟ
ପାଇଥିଲେ ବିଶେଷ ପୁଣି ଦୋର ଥାକ ।

ସାଧାରିକ ନିମ୍ନାଦ

ବିଜ୍ଞାନ ଗେଜେଟ୍ ।

ବାଲେଖର ବିଳୟ ପ୍ରୋକ ଡେବରିସ୍ୟ ବାରୁ
ଦିଳନାଥ କ୍ଷାର୍ପା ଅନ୍ଧମଦା ପାଳୟର ଛାବି-
ଜାରି ଏହି ତତ୍ତ୍ଵବିଶ୍ୱାସ ପ୍ରଥମରେଣର ଡେବରିସ୍ୟ
ବାରୁ ମୁଖ୍ୟମାନ ତତ୍ତ୍ଵବିଶ୍ୱାସ ବାହୀ କୌତୁକ କରିବା
କିମ୍ବା କିମ୍ବା ହେଲେ ।

ବନ୍ଦକର ସବ ତେ: ମାଜିଷ୍ଟ୍ର ବାହୁ ଦୃଶ୍ୟତା ଘୋଷ ଓ
ପାନ୍ଧୁରାଜ ସବ ତେ: ମାଜିଷ୍ଟ୍ର ମିଳିମା ବୈଷ୍ଣବ ମହାଦେବ

ଅବ୍ୟକ୍ତ ବିଜୟ ପେତା ମାନ୍ଦେଖିର ସମ୍ବା ପାଇଲେ ।
ଯାନ୍ତିର ସବୁଦ୍ଵାରା ଏହିବାର ସବୁ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପ
ମୋହର କାହାରୁ ସେଠା ବେଳିଲବୋର୍ଡର ତେୟାବ-
ମାନ୍ଦ ଲିଖିବ ହେଲେ ।

ବାରୁ ମିଳିଗରଣ ନିଃ ହତ୍ତି କିମ୍ବା ସବୁ ସେବାକ
ହୋତରି ତେସୁମାର ନିସତ୍ତ ହେଲେ ।
ଗର ଗା ୧୦ ଟଙ୍କା ପଣ୍ଡହେଦା ସପ୍ତାହରେ କଟିବାରେ
୫.୩୯, ବାରେଥୁରାରେ ୫.୨୦, ଅନ୍ତରୁଳିରେ ୦.୫୭ ସପ୍ତାହ
ଟଙ୍କା ୫ ସମ୍ବନ୍ଧରୂପରେ ୦.୮୧ ଦର ବର୍ଣ୍ଣ ମୋଦୁଳା ।
ଗର ଗା ୧୦ ଟଙ୍କା ଶେଷ ହେବା ସପ୍ତାହରେ ବରନିବ
ଦର ସବ କଟିବାରେ ସେ ୫.୩୮, ବାରେଥୁରେ ୫ ସମ୍ବନ୍ଧ
ରାଗେ ସେ ୫ ଅନ୍ତରୁଳିରେ ସେ ୦.୫୪ ଏ ସପ୍ତାହରେ ୫

ସାମାଜିକ ସମାଜ

ଏ ନିଶ୍ଚର ବାକିବାରଙ୍କ ମୋଟିଏ ସୁଷ୍ଠୁରୀଙ୍କ
ମୋଟିଏ ମୂଳ ଦିଶୁର ମସିବ କଷ୍ଟଧର । ତାକୁର ମାରମାରେ
ରେହୁ କାହିଁ ମାତ୍ର ପବାରମେହେ ବହାର ପ୍ରକାଶ ପାଇବାର
ପ୍ରସର ରହି ଦେଉଅଛ ।

ନୟାମତକ ମାତ୍ରକ ଢୁକ୍ଷାହର ବେଚେଥିବ ଦେଇ
ଦେବାର ପଠନ ଭୟବା ନିଧି ଦେବେବ, ପ୍ରତି ସୂର୍ଯ୍ୟକ
ବନ୍ଦେତ୍ତ ଦୟ ପଦ୍ମିଶ ଘରଗଲ ଦ ୧୦୫ ପା ମଠେ ଗରଜ
ଦୋଷ ଅନ୍ତ୍ର ଅସାମୀ ଦାନିକରେ ଆହ ।

ଶ୍ରୀପତି ଜନ ସାହେବ ଅସନ୍ନା ଉଦ୍‌ବିଧାଗ ପଞ୍ଚମ ଦିଗର
ମହାମେ ଭାଲୋକୁ ଯାଏ କରିବେ ।

ଶ୍ରୀମତୀ କମିଶନର ସାହେବ ଏବଂ ନୃଧବାବ ସମଲପୁର
ରମନ କଳେ ।

ଶ୍ରୀ ରଦ୍ଧବାଗଠାରୁ ମୁଖରାଜୀଏ ଦିନ ହେଉଥିଲା
ଯର ଯେ ତହିଁମଧ୍ୟରେ ସୋମବାର ସକାଳେ ପ୍ରକାଶ ଶାଶବର୍ଣ୍ଣ
ହୋଇଥିଲା । ଉଚ୍ଚତାରେ ଶାଶବର୍ଣ୍ଣ ଓ ଶ୍ରୀ ହେଉଥିଲା ।

ଏଠ କୁଣ୍ଡଳ ତେଜିର ପଦମେ ହୋଇଥିଲେହେଁ ଉପକୁ
ଲରେ ଦେଖ କର୍ଣ୍ଣା ହେଉଥିବ । ସମ୍ମଲସ୍ଵର ଓ ଶତକା
ପରେ ଅଚ୍ଛା ସାମାନ୍ୟ କଲ ଦେଖୁ ନଷ୍ଟହିଁ ର ବସ୍ତୁ ମାତ୍ର ।
ପ୍ରସର ଯାହା ତେଜିର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅଶାସ୍ତ୍ରିତ ଏବଂ
ପରିପରି ମନେ ଗୋପନୀୟ ।

ବେଳସପତ୍ର ରୂପା ଲେଖାଗୁ ମିରବାଷ ଓ ସାମ ମିରବାର
ନିଗୋଳ ସେବା କିମ୍ପରକ ବେଳସେବକୁ ଟିକା ଦେଇ
ପରୀକ୍ଷା ଠାକୁ ନେଇଥାଏ ଅପରାଧରେ ଫାଜିଗରେ ଆର
ମନ୍ଦିରା କିମ୍ପର ହେଉଥିଲା ।

ତମକୁବର ଦଶ୍ୟତ ଉପଳ କାହି ଜୀବେନାଥ ସିଦ୍ଧ
ଶାଖାଦର ଦୂର୍ଗା ସୁନ ଶମାତାମାତ୍ରାଷ ସିଦ୍ଧମ୍ ଏଣ ଏମ
ଏବ ପାତାରେ ଉତ୍ତାର୍ତ୍ତ ହୋଇ ବନ୍ଦରା ଦେବୀ ଅଧ୍ୟକ୍ଷାର୍ଥୀ
ଶିଶୁ ପାଶକୁପାତ୍ରି—ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ

ଶୀର୍ଦ୍ଧତା ନଥ ସର୍ବିରେ ମେହଳୟର ପାଠାଇ ସା
ତ୍ର ଓ ଅକ୍ଷୟର ସବଦାକ ସର୍ବିରୀରୁପତ୍ର ଓ ଅନ୍ଯଗ୍ରହାର
ସତିଦୋଷରୁ । ବେଳେବର୍ଷ ଦେବ ସେ ଯେଇଲେରେ ବଢ଼ିର
ଉପଦତ୍ତ ନ ଥିଲା ।—ମୋ ୬।

ଗର୍ବର୍ଷ ଏହା ବଜରେଶ୍ଵର ଲୁହା, କୁଳ, ଲୁହାକାପକ,
ଲୁହା, କୁଳ, ଧର, ତାପଣ, କୁଳ, ଦୂର, ଅନ୍ଧ ପ୍ରକଟ
୨୨ କୋଟି ଟଙ୍କାର ପରା ଅମଦାଳ ହୋଇଥିବ। ହୁମା ଓ
ଅରିଆର ଚାଗାବର ସର୍ବପାଇରେ ସବେଳା କାନ୍ଦାଯ୍ୟ
ଦେବାଳ୍ ଦୂର ସରକର ନ ଦେଲେ ବେଳେ ହୋଇଥାଏ
କୁ ଯାଏ ଗାଁ । — ହୁମା

ରହିଲେ ସମାଜମୟାର ପ୍ରସବ ଅଛିବ ବୁନାଶାବ ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ ବାର୍ଷିକରେ ଦେଖାଇଛା । ଡେଣ୍ଡାର ଗ୍ରାହଣମିଳ-
ମାନ ସୁଧାର ସୂଚନା ଅବରତନ ଦେଖ ତାଙ୍କ ବେଳୀ-
ରାଜେ କିମ୍ବା ଦେବ । —ବା ବା

ଅଧିକ ଗତିର ପଥ ସାଇନ ପ୍ରସର ହୋଇ
ପାଇଯଦେବା ମାତ୍ର ଲାଗୁ ସମ୍ଭାବ୍ୟ କର କ୍ଷତ୍ରଜାଗରେ ସାଇ-
ନରେ ସମ୍ବନ୍ଧିତ ଅଧିକାର ପତ ହ ଆଏ ନରେ ଅଭିଭାବା
ହେବ।—ଆ ମୁ ବୀ

ଏହା କିମ୍ବା ଦୂରେ ଦୂରେ ପଞ୍ଜାବରେ ଅଜାନୁ
ଅଗ୍ରାଧିକାର ନ ହୋଇଥାର ଦେଖି ପଟ୍ଟିଗ୍ରୀ ବଳା ୫୦ ହଜାର
ଟଙ୍କା ଏରାଗ୍ରୀ ଖରା ପଢି ଚନ୍ଦ୍ରପଥାର ଜଣେ ପଟ୍ଟିଗ୍ରୀରକ
ଶ୍ରୀଅଶ୍ଵତ୍ରା ।

ଦେଖାପଡ଼ା-ସମାବ୍ସ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ହାଟ ବଜାରରେ ନୂଆ ଗୁରୁଳ ସେ ୧୯ ର ଟଙ୍କା
ଖାଲ ସେ “୦୦” ର ଗୁରୁଳରେ ମିଳିଥିଲା ।

ଗତ ପିଲାରିଟୋର ମୁଖ୍ୟାକାର ସୂଚନା ଏହିବେଳେ ମୁଁ ଦେଖିବା
ବେଳେବେଳେ ଶାର ଦିଲ ସମ୍ବଲିତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏହି ସମେତ
ନିଷ୍ଠା ଦେଖିବାକୁ ଆଶି ।

ଏହା ଦେଇଲେ ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ
କାର୍ଯ୍ୟକୁ ମନ୍ତ୍ର କରାଯାଇ ତାଙ୍କ ବିଦ୍ୟାଯୋଗଳାଙ୍କେ
କୁଳଚ ପରମାନନ୍ଦ ପତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍‌ବିଧାର ଏବଂ ସମ୍ମାନ
ବସ୍ତ୍ରବଳେ ସଜ୍ଜରେ ସମ୍ପ୍ରଦୟ ପତ୍ର, ମିଶର ଓ କିନ୍ଦିଯ୍ସ ପତ୍ର,
କାନ୍ତି ଯୋଗ ଦେଇଥିଲା । ସର୍ବାଙ୍କେ ଦୂରଭଳ ଦୂରଭଳ
ପରିଷ ଗଠନ ଓ ଏହାମୟ ପ୍ରଧାନ ଡାଁ ବଜ୍ର, ବନନା
ଡେଢ଼୍ସ୍, ଓ ପାରବି ସମ୍ବାରେ ପ୍ରମାଣିତବ୍ୟାପ ପଠିତ
ହୋଇଥିଲା ଓ କରନାମାକଳ ପରରୁ ସାହେବ କାର୍ଯ୍ୟକ
ଗୋଟିଏ ମୁଁ ଉପରକ (Goli medal) ଦେଖାଇ
ଦେଇଥାଇ ସବୁ କିମ୍ବାହେଲା ।

ସମ୍ବଲପୁର ସମ୍ବାଦ ।

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରେଷ୍ଠ ତାଙ୍କର ବାହାରତକୁ ଦୃଷ୍ଟା ଏଠାର
ଅବିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ । ଏ ମନ୍ତ୍ରାଶ୍ଵା ସମ୍ମ, ଏ ଦୟାଯ ଧାର୍ମ । ତିନିଠାର
ଅଛେ ଦୟ ତା ଶ ଦୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବତା ଧର୍ମ ଦୟରୂପେ
ଏଠା ତାଙ୍କ ଦଳମେ ଦୃଷ୍ଟି ଦେଇଥିଲେ । ଏ ଜଣେ
ପ୍ରାଚୀ ହୁଳ । ହୁଳ ଦୟରମାନ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ତ୍ରାତ୍ର ସମ୍ପଦେ

ଅପ୍ରକାଶରେ ଦେଖିବା ସୁମଧୁର ଧରେ ଓ ଟାଙ୍କର
ଦିନରେ ପାଇଁ ହେବାରୁ ପିଣ୍ଡରେ ଓ ପିଣ୍ଡକଳଣ୍ଠର
ପୋତାମାନେ ପଥାସମାନ ହୋଇଥାଏ ।

ଏହମାନଦର ଦୂରିତ ଭାବର ସାଇଧନ ଅବି ଭାଷ୍ଯର
ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ସମସ୍ତ ଏହି ବିକ୍ଷା ନାଜେ କରାଯାଇଛି ।
ମେରିବୁଥେ ଶୁଣସ ମନ୍ତ୍ର ପଢାଇ ।

ଗତ ମାସ ଶା ୧୨ ଦିନରେ ଏଠା ଡାକପତ୍ର ମୋହନ
ମେହର କେଣ୍ଟର ବନ୍ଦିବା ଗୋଟିଏ ଲିପାଞ୍ଚ କୈବିଳ୍ୟ
ହୋଇଥାଏ । ଦିନରେ ୫ ୨୦ ଲାଖ ଲୋକ ସାମନ ବନ୍ଧୁ
ଦ୍ୱାରା । କେଣ୍ଟର ବନ୍ଦିବା ପୂର୍ବିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ
କାହିଁ ପୂର୍ଣ୍ଣତତ୍ତ୍ଵ ଠାର୍କ ୫ ୨୦ ଲାଖ ଲୋକ ବନ୍ଦିବା
ଦାରୀ ଦେଇ ମସିଲମାନ ଓ ବନ୍ଦାବଟର ମହିମନ ଅବଦ୍ୟ-
ମୁଗ୍ଧମ ଦେଇଥିଲେ । ଦାରୀ ଜେଲରେ ଦାରୀ ଲକ୍ଷବାର
ଅବଦ୍ୟତା ଭାବ । ଯଥି ମନ୍ଦିର ଦିନିଧିରୀ । ମନ୍ଦିର ପର-
ିର ଏଠାର ନିରକ୍ଷମ ଛାଇ ବାରୁ ଯୋଗେନ୍ଦ୍ରନାଥ ଖେଳ
ଓ ଏଠାର ପରିବହ ଦଶଙ୍କ ଦିନରୁ ହୋଇଥାଏ । ଏହିର
ମସିଲର ମିଶନରେ ବରତ ଲେବ ଦେଉଥାଇଛି ।

ଏଠା ପଦ୍ମପୁର ଥାନା ଯାଇବା ଦେଇଲି ଗାମର ବିଶବୀନ
ତେବେ କାହାର ଗୀରୁ ବୁଝିବାରେ ବାଣି ମାତ୍ର ସବାରସବାର
ଜେଷ୍ଠ ମାଳିଙ୍ଗଟକାରୁ ବରଦିନର ସିଂହକ ଅଧିନିତରେ
ଦେଖିପାଇ ଅଛ ।

ଏଠା ହାମିଲନ ସୁଦେଶ ଶିଶୁ କାରୁ ବାନ୍ଧୁକେବର ମିଶ୍ର
କି, ଏ ରହାଇଲା ଯାଏ କର ଫଳାଇଲା ବାର୍ଷି ଶବ୍ଦ କର
ଅଛନ୍ତି । ବାହାର ଥାରରେ ଏଠାର ମନେରିବା ପଦ୍ମପାତ୍ରେ
ନାହାର ହେଉଥିବା ନଜେ ଏହା ବାର୍ଷି କରୁଥାନ୍ତି ।

ଏଠା କିମ୍ବା ସାହୁକବ୍ର ସର୍ବ ୧୦୦୦ କାର ବଢ଼ିଲୁଣ୍ଟ
ରତ୍ନ ଶେଷ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ମନେକବର ବାହୁ
ବାହୁକବ୍ର କାହାର କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା କିମ୍ବା

ପେଣ୍ଡପାତ୍ର ।

ପଦ୍ମପ୍ରେରନଙ୍କ ମଗାମତ ସକାଶ ଅମ୍ବେମାକେ
ବାସୀ କୋହୁଁ ।

To

The Editor, Utkal Deepika

Sir,

The purpose underlying all legal punishments is either educative, deterrent or vindictive. Law is the other name for morality and when the latter is outraged, the well-being of society cries for justice which does the needful and restores the disturbed equilibrium. The sanction and authority of the State is only a powerful auxiliary to the unwritten code of ethics whereby society is chiefly controlled. It is the sacred and imperative duty of the State to legislate for and penalise wrongful acts on the part of the people entrusted to its care. Whatever tends to retard the progress of society towards perfection or is in any way detrimental to its all-round well-being must be suppressed by the iron-hand of legislature. The Gaekwar of Baroda has successfully stamped out the drink-evil among boys by legislation. He has penalised early marriage, introduced compulsory education among his subjects and eradicated the manifold social evils that were hampering the growth of a robust nationality. The Raja of Sirmur following in the wake of the Gaekwar has issued a regulation which runs as follows:—

"Whoever being under eighteen years of age smokes cigars, cigarettes, uses or smokes tobacco or opium in any manner, or indulges in any intoxicating drug, wine, spirit, or other intoxicants, or any preparation made thereof, except on the prescription of a physician, shall, on conviction by a Magistrate *** be punished with either

- (a) fine not exceeding rupees ten.
 - (b) simple imprisonment not exceeding fifteen days.
 - (c) whipping not exceeding twelve stripes.
 - (d) any combination of these offences.
 - or (e) in cases in which fine shall only be imposed, in default of fine, simple imprisonment not exceeding fifteen days.

This movement is not confined to India alone. In Canada a statute has been passed against selling cigarettes to boys. The prohibition has been strictly enforced under an amendment of the Penal Code inflicting heavy fines on tobacco dealers selling cigarettes to boys, and empowering the police to confiscate any cigarettes found on youths under eighteen years of age.

Evidently parental authority is unable to fight out the ruinous habit of smoking and drunkenness among boys. Fortunately in India, wine is less indulged in than other intoxicates by our boys. The disastrous consequences of smoking tobacco by boys have arrested the attention of eminent men including members of the House of Commons. It is time that the Government should seriously consider the question of legislating for the prevention of this juvenile crime. If any public-spirited member of the Legislative Council takes up this important question in right earnest, surely the Government will move in this direction. Following a strict policy of non-interference, for good or evil—the Government have left us severely alone in our social affairs. We cannot expect any Government co-operation in the difficult task of removing the sorroding elements from our social organism. But we are confident, that in this matter wherein is involved the well-being of the future citizens of the empire, the Government will lend the weight of its authority in stamping out this crying nuisance from our society.

Telengabazar, I am, Yours obediently

6-9-08 Jyoti Prasad Banerjee B.L.

ମାନ୍ୟବର ଶ୍ରୀଲ ଶ୍ରୀପ୍ରତ୍ଯେ ଉତ୍ତଳପଣିବା
ସମ୍ମାଦକ ମହୋଦୟ ସମୀପେଣ୍ଟ ।

। ୪ । ପଦ୍ମପୁର ବନ୍ଧୁଗ୍ରାମ ମୌଜାରେ
ଥିବା ବନ୍ଧୁଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟ ଇଂରଜୀ ସ୍କୁଲଗୁଡ଼ ନିର୍ମିତ
ହେବା ନିମ୍ନେ ଜଳ ସାଧାରଣକୁଠାରୁ ସଂପ୍ରଦାୟ
ହୋଇଥିବା କଗଦ ଓ ଦାଗାମାଳକ ନାମ
ଛନ୍ଦା ଉଚ୍ଚ ସ୍ତରର ସଙ୍କ୍ଷାଦକ ଅପରାଧ
ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରଥିଲୁ ନୀ ମାତ୍ର ପଦାର୍ଥ
ଦାଗାମାଳକ ତାମ ପଞ୍ଚାତ୍ମକ ପ୍ରକାଶ ହେବ
ବୋଲି ଚର୍ଚରେ ଉଦ୍‌ଦେଶ କ ଥିବାକୁ
ଆସ୍ତର୍ଯ୍ୟ ହେଲୁଁ । କଗଦ ଟକା ଏବା ଯେ
ଦାଳ ଯୋଗୀ ଥିଲେ ଅଛି ଏହାର୍ଥମାଳ ଦାଳର
ଯୋଗ୍ୟ ଦୂରେ ଏହି । ସଙ୍କ୍ଷାଦକ ମହୋଦୟକୁଠାର
ଭୂମି ବିଦ୍ୟାପାଠୀ । ଏହି ଭୂମି ସଂଶୋଧକ କରିବାକୁ
ଚର୍ଚପର ହେବା ତାରଣ ସଙ୍କ୍ଷାଦକଙ୍କ ଅନୁରୋଧ
କରିଥିଲୁ ।

ଶୈଖିକୀର୍ଥବଜାର
ପଞ୍ଚମ
୧୯୧୦୫ } ଶାହମନ୍ଦିରର ବୋଷ
କେ ସି ଅର
ପ୍ଲେଟ୍‌ନନ୍ଦଭୂମାରବସ୍ତୁମିବାର
ମାବହୁଗାମ